

STUDIJU KURSU APRAKSTI MŪZIKA (123 ECTS)

1. Dzirdes izglītība	3
2. Dzirdes izglītība I	8
3. Dzirdes izglītība II	12
4. Dzirdes izglītība III	16
5. Kora un solo dziedāšanas metodika	19
6. Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika	29
7. Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika I	34
8. Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika II	38
9. Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika III	42
10. Mūzikas mācīšanas metodika	46
11. Mūzikas mācīšanas metodika I	55
12. Mūzikas mācīšanas metodika II	59
13. Mūzikas mācīšanas metodika III	64
14. Radošums mūzikā	68
15. Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika	78
16. Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana	81
17. Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati	85
18. Vispārējā klavierspēle	89
19. Vispārējā klavierspēle I	98
20. Vispārējā klavierspēle II	106
21. Vispārējā klavierspēle III	114
22. Diriģēšana un koris	122
23. Diriģēšana un koris I	134
24. Diriģēšana un koris II	140
25. Diriģēšana un koris III	145
26. Diriģēšana un koris IV	150
27. Diriģēšana un koris V	155
28. Diriģēšana un koris VI	161
29. Diriģēšana un koris VII	167

30. Diriģēšana un koris VIII	173
31. Mākslinieciskā projekta pašvadība.....	178
32. Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra.....	184
33. Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstrumenti (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)	187
34. Mūzika un personības attīstība	191
35. Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija	204
36. Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija	209
37. Mūzika un personības attīstība: ritmika.....	215
38. Mūzikas valoda	218
39. Mūzikas valoda: harmonija I	232
40. Mūzikas valoda: harmonija II	237
41. Mūzikas valoda: polifonija	242
42. Mūzikas valoda: mūzikas forma	247
43. Studiju darbs III.....	252
44. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture	255
45. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture I	271
46. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture II	276
47. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture III	281
48. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture IV	286
49. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture	291
50. Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija.....	296

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Dzirdes izglītība
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	MākZ2591
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	2
<i>Kredītpunkti</i>	6
<i>ECTS kredītpunkti</i>	9
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	96
<i>Lekciju stundu skaits</i>	72
<i>Semināru stundu skaits</i>	24
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	144
<i>Kursa autors(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Priekšzināšanas</i>	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – rosināt mūzikas teorijas zināšanu radošu izmantojumu praksē.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Veicināt muzikālās (melodiskās, harmoniskās, tembrālās) dzirdes, kā arī muzikālās atmiņas attīstību.	
2. Pilnveidot vokāli intonatīvās (solfedžēšanas, transponēšanas) iemaņas.	
3. Izkopt ritma izjūtu.	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 72 stundas, semināri (S) – 24 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 144 stundas	
I semestris	
Kursa struktūra: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas	
Lekciju tēmas	
1. Mažora un minora dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2	
2. Metrs. Vienkāršie un saliktie taktsmēri. L2	
3. Ritms un temps. L4	
4. Vienkāršie un saliktie intervāli. L4	
5. Raksturīgie intervāli un to atrisinājumi. L4	
6. Kvintakordi un to apvērsumi. L4	
7. Septakordi uz pamatpakāpēm un to apvērsumi. L4	

Semināru tēmas

1. Mažora un minora dažādi veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
3. Apgūtie akordi un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
4. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādus taktsmērus. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

II semestris

Kursa struktūra: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Lekciju tēmas

1. Seno skaņkārtu dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2
2. Metrs. Jauktie taktsmēri. L2
3. Ritma regularitāte un neregularitāte. L4
4. Hromatiskie intervāli. L6
5. Dažādi kadenču veidi. L4
6. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm. L4
7. Melodiju variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma neregularitātes izpausmes. L2

Semināru tēmas

1. Seno skaņkārtu dažādi veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
3. Dažādi kadenču veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
4. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

III semestris

Kursa struktūra: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Lekciju tēmas

1. Skaņkārtu mijiedarbe. Vientercu un vienvārda mažorminors, maiņu skaņkārtas. L4
2. Metrs. Maiņu taktsmēri. L4
3. Ritma zīmējumi, kas ietver brīvdalījumu. L4
4. Tercu struktūras akordi uz visām pakāpēm, to atrisinājumi. L6
5. Modulācijas uz 2. un 3. radniecības tonalitātēm. L6

Semināru tēmas

1. Mažorminora dažādi veidi un maiņu skaņkārtas: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
3. Modulācijas uz 2.-3. radniecības tonalitātēm: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
4. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma brīvdalījuma izpausmes. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.)

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Daudzpusīgi pārzina dažādu stilu (tradicionālās mūzikas, viduslaiku un renesanses mūzikas, baroka, klasicisma, romantisma, 20.-21. gs. stilu) mūzikas valodas līdzekļu sistēmu.

PRASMES

2. Intonatīvi un ritmiski precīzi dzied dažādās skaņkārtās (iepriekš apgūtajās, kā arī simetriskajās u.c. skaņkārtās) veidotas melodijas, prot brīvi veidot pārejas no vienas skaņkārtas uz citu.
3. Prot dziedājumam pievienot paša spēlētu pavadījumu, izmantojot arī klavierspēles un harmonijas kursā gūtās zināšanas.
4. Iegaumē un precīzi pieraksta diktātus (divbalsīgus, arī ritma diktātus), intervālus un akordus, ietverot arī enharmoniskas modulācijas.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par apgūto skaņkārtu, intervālu un akordu intonēšanas īpatnībām.
6. Spēj analizēt ne vien nošu tekstā fiksētu, bet arī tikai ar dzirdi uztvertu mūziku, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.
7. Apvienojot solfedžo un harmonijas kursā gūtās iemaņas, demonstrē dažādu improvizācijas veidu izpratni, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.
8. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt solfedžo mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.

9. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā, paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1., 2., 3. semestrī

Eksāmens: divbalsīgs diktāts – 30 %; iepriekš sagatavotu vien- un divbalsīgu piemēru dziedāšana transponējot – 40 %; dažādu harmonijas elementu (gammu, intervālu, akordu) dziedāšana – 30 %.

Eksāmens: divbalsīgs diktāts – 10 %; akordu, intervālu un to secību noteikšana pēc dzirdes – 10 %; melodijas dziedāšana no lapas (pēc izvēles, ar pavadījumu vai bez) – 10 %; iepriekš sagatavotu melodiju dziedāšana no lapas transponējot – 20 %; iepriekš sagatavotu divbalsīgu piemēru dziedāšana – 20 %; gammu dziedāšana - 10 %; intervālu, akordu dziedāšana – 20 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+		
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

I semestris

1. Mažora un minora dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2, S2
2. Metrs. Vienkāršie un saliktie taktsmēri. L2
3. Ritms un temps. L4
4. Vienkāršie un saliktie intervāli. L4
5. Raksturīgie intervāli un to atrisinājumi. L4, S2
6. Kvintakordi un to apvērsumi. L4, S2
7. Septakordi uz pamatpakāpēm un to apvērsumi. L4
8. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādus taktsmērus. S2

II semestris

1. Seno skaņkārto dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2, S2
2. Metrs. Jauktie taktsmēri. L2
3. Ritma regularitāte un neregularitāte. L4
4. Hromatiskie intervāli. L6, S2
5. Dažādi kadenču veidi. L4, S2
6. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm. L4, S2
7. Melodiju variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma neregularitātes izpausmes. L2

III semestris

1. Skaņkārto mijiedarbe. Vientercu un vienvārda mažorminors, maiņu skaņkārto. L4, S2
2. Metrs. Maiņu taktsmēri. L4
3. Ritma zīmējumi, kas ietver brīvdalījumu. L4
4. Tercu struktūras akordi uz visām pakāpēm, to atrisinājumi. L6, S2
5. Modulācijas uz 2. un 3. radniecības tonalitātēm. L6, S2
6. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma brīvdalījuma izpausmes. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Barkāne A. Mūzikas diktātu krājums. – Rīga: Rasa, 2002.
 Jaunslaviete D. Intervālu secības analīzei ar dzirdi. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1984.
 Kārklīšs L. Mūzikas teorijas pamati. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998.
 Līcītis J. Mūzikas diktāti. – Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība, 1962.
 Reimers V. Harmonijas uzdevumi un solfedžo diktāti mūzikas vidusskolu izlaiduma klasēm. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1975, 1984.
 Wachhaus G., Kuhn T. L. Fundamental Classroom Music Skills: Theory and Performing Techniques. – New York: Holt, 1979.
 Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. – Москва: Музыка, 1976.

Papildus informācijas avoti

Horacek L., and G. Lefkoff (eds.). Programed Ear Training. Volume I-III /Leo West Virginia University. – New York: Harcourt, 1970.
 Копелевич Б. Музыкальные диктанты. Эстрада и джаз. – Москва: Музыка, 1990.

Periodika un citi informācijas avoti

DU Mūzikas un mākslu fakultātes ikgadējais rakstu krājums Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (Ilmas Grauzdiņas, Ilgas Hammeres, Tatjanas Ļitvinovas u. c. autoru raksti par solfedžo metodiku)
 Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Dzirdes izglītība I
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	1
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	24
<i>Semināru stundu skaits</i>	8
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa autors(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Priekšzināšanas</i>	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – rosināt mūzikas teorijas zināšanu radošu izmantojumu praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veicināt muzikālās (melodiskās, harmoniskās, tembrālās) dzirdes, kā arī muzikālās atmiņas attīstību. 2. Pilnveidot vokāli intonatīvās (solfedžēšanas, transponēšanas) iemaņas. 3. Izkopt ritma izjūtu. 	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <p>Lekciju tēmas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mažora un minora dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2 2. Metrs. Vienkāršie un saliktie taktsmēri. L2 3. Ritms un temps. L4 4. Vienkāršie un saliktie intervāli. L4 5. Raksturīgie intervāli un to atrisinājumi. L4 6. Kvintakordi un to apvērsumi. L4 7. Septakordi uz pamatpakāpēm un to apvērsumi. L4 <p>Semināru tēmas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mažora un minora dažādi veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2 	

2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
3. Apgūtie akordi un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
4. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādus taktsmērus. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Daudzpusīgi pārzina dažādu stilu (tradicionālās mūzikas, viduslaiku un renesanses mūzikas, baroka, klasicisma, romantisma, 20.-21. gs. stilu) mūzikas valodas līdzekļu sistēmu.

PRASMES

2. Intonatīvi un ritmiski precīzi dzied dažādās skaņkārtās (iepriekš apgūtajās, kā arī simetriskajās u.c. skaņkārtās) veidotas melodijas, prot brīvi veidot pārejas no vienas skaņkārtas uz citu.
3. Prot dziedājumam pievienot paša spēlētu pavadījumu, izmantojot arī klavierspēles un harmonijas kursā gūtās zināšanas.
4. Iegaumē un precīzi pieraksta diktātus (divbalsīgus, arī ritma diktātus), intervālus un akordus, ietverot arī enharmoniskas modulācijas.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par apgūto skaņkārtu, intervālu un akordu intonēšanas īpatnībām.
6. Spēj analizēt ne vien nošu tekstā fiksētu, bet arī tikai ar dzirdi uztvertu mūziku, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.
7. Apvienojot solfedžo un harmonijas kursā gūtās iemaņas, demonstrē dažādu improvizācijas veidu izpratni, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.
8. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt solfedžo mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
9. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā, paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens: divbalsīgs diktāts – 30 %; iepriekš sagatavotu vien- un divbalsīgu piemēru dziedāšana transponējot – 40 %; dažādu harmonijas elementu (gammu, intervālu, akordu) dziedāšana – 30 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+		

Kursa saturs

1. Mažora un minora dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2, S2
2. Metrs. Vienkāršie un saliktie taktsmēri. L2
3. Ritms un temps. L4
4. Vienkāršie un saliktie intervāli. L4
5. Raksturīgie intervāli un to atrisinājumi. L4, S2
6. Kvintakordi un to apvērsumi. L4, S2
7. Septakordi uz pamatpakāpēm un to apvērsumi. L4
8. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādus taktsmērus. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Barkāne A. Mūzikas diktātu krājums. – Rīga: Rasa, 2002.
Jaunslaviete D. Intervālu secības analīzei ar dzirdi. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1984.
Kārklīš L. Mūzikas teorijas pamati. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998.
Līcītis J. Mūzikas diktāti. – Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība, 1962.
Reimers V. Harmonijas uzdevumi un solfedžo diktāti mūzikas vidusskolu izlaiduma klasēm. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1975, 1984.
Wachhaus G., Kuhn T. L. Fundamental Classroom Music Skills: Theory and Performing Techniques. – New York: Holt, 1979.
Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. – Москва: Музыка, 1976.

Papildus informācijas avoti

Horacek L., and G. Lefkoff (eds.). Programed Ear Training. Volume I-III /Leo West Virginia University. – New York: Harcourt, 1970.
Копелевич Б. Музыкальные диктанты. Эстрада и джаз. – Москва: Музыка, 1990.

Periodika un citi informācijas avoti

DU Mūzikas un mākslu fakultātes ikgadējais rakstu krājums Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (Ilmas Grauzdiņas, Ilgas Hammeres, Tatjanas Ļitvinovas u. c. autoru raksti par solfedžo metodiku)
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Dzirdes izglītība II
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	1
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	24
<i>Semināru stundu skaits</i>	8
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa autors(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Priekšzināšanas</i>	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – rosināt mūzikas teorijas zināšanu radošu izmantojumu praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veicināt muzikālās (melodiskās, harmoniskās, tembrālās) dzirdes, kā arī muzikālās atmiņas attīstību. 2. Pilnveidot vokāli intonatīvās (solfedžēšanas, transponēšanas) iemaņas. 3. Izkopt ritma izjūtu. 	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
<p>II semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <p>Lekciju tēmas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seno skaņkārtu dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2 2. Metrs. Jauktie taktsmēri. L2 3. Ritma regularitāte un neregularitāte. L4 4. Hromatiskie intervāli. L6 5. Dažādi kadenču veidi. L4 6. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm. L4 7. Melodiju variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma neregularitātes izpausmes. L2 <p>Semināru tēmas</p>	

1. Seno skaņķārtu dažādi veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
3. Dažādi kadenču veidi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2
4. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņķārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņķārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Daudzpusīgi pārzina dažādu stilu (tradicionālās mūzikas, viduslaiku un renesanses mūzikas, baroka, klasicisma, romantisma, 20.-21. gs. stilu) mūzikas valodas līdzekļu sistēmu.

PRASMES

2. Intonatīvi un ritmiski precīzi dzied dažādās skaņķārtās (iepriekš apgūtajās, kā arī simetriskajās u.c. skaņķārtās) veidotas melodijas, prot brīvi veidot pārejas no vienas skaņķārtas uz citu.
3. Prot dziedājumam pievienot paša spēlētu pavadījumu, izmantojot arī klavierspēles un harmonijas kursā gūtās zināšanas.
4. Iegaumē un precīzi pieraksta diktātus (divbalsīgus, arī ritma diktātus), intervālus un akordus, ietverot arī enharmoniskas modulācijas.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par apgūto skaņķārtu, intervālu un akordu intonēšanas īpatnībām.
6. Spēj analizēt ne vien nošu tekstā fiksētu, bet arī tikai ar dzirdi uztvertu mūziku, kas ietver apgūtās skaņķārtas, intervālus un akordus.
7. Apvienojot solfedžo un harmonijas kursā gūtās iemaņas, demonstrē dažādu improvizācijas veidu izpratni, kas ietver apgūtās skaņķārtas, intervālus un akordus.
8. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt solfedžo mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
9. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagogiskajā darbībā, paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagogiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņķārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņķārtas u. tml.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 2. semestrī

Eksāmens: divbalsīgs diktāts – 10 %; akordu, intervālu un to secību noteikšana pēc dzirdes – 10 %; melodijas dziedāšana no lapas (pēc izvēles, ar pavadījumu vai bez) – 10 %; iepriekš sagatavotu melodiju dziedāšana no lapas transponējot – 20 %; iepriekš sagatavotu divbalsīgu piemēru dziedāšana – 20 %; gammu dziedāšana - 10 %; intervālu, akordu dziedāšana – 20 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	

Kursa saturs

II semestris

1. Seno skaņkārtu dažādi veidi, to izmantojums tradicionālajā un baznīcas mūzikā, kā arī profesionālu komponistu daiļradē. L2, S2
2. Metrs. Jauktie taktsmēri. L2
3. Ritma regularitāte un neregularitāte. L4
4. Hromatiskie intervāli. L6, S2
5. Dažādi kadenču veidi. L4, S2
6. Modulācijas uz 1. radniecības tonalitātēm. L4, S2
7. Melodiju variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma neregularitātes izpausmes. L2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Barkāne A. Mūzikas diktātu krājums. – Rīga: Rasa, 2002.
Jaunslaviete D. Intervālu secības analīzei ar dzirdi. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1984.
Kārklīņš L. Mūzikas teorijas pamati. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998.
Līcītis J. Mūzikas diktāti. – Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība, 1962.
Reimers V. Harmonijas uzdevumi un solfedžo diktāti mūzikas vidusskolu izlaiduma klasēm. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1975, 1984.
Wachhaus G., Kuhn T. L. Fundamental Classroom Music Skills: Theory and Performing Techniques. – New York: Holt, 1979.
Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. – Москва: Музыка, 1976.

Papildus informācijas avoti

Horacek L., and G. Lefkoff (eds.). Programed Ear Training. Volume I-III /Leo West Virginia University. – New York: Harcourt, 1970.
Копелевич Б. Музыкальные диктанты. Эстрада и джаз. – Москва: Музыка, 1990.

<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
DU Mūzikas un mākslu fakultātes ikgadējais rakstu krājums Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (Ilmas Grauzdiņas, Ilgas Hammeres, Tatjanas Ļitvinovas u. c. autoru raksti par solfedžo metodiku)
Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/
<i>Piezīmes</i>
Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.
Kurss tiek docēts latviešu valodā.

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Dzirdes izglītība III
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	2
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	24
<i>Semināru stundu skaits</i>	8
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa autors(-i)</i>	
	Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
	Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete
<i>Priekšzināšanas</i>	
	Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – rosināt mūzikas teorijas zināšanu radošu izmantojumu praksē.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Veicināt muzikālās (melodiskās, harmoniskās, tembrālās) dzirdes, kā arī muzikālās atmiņas attīstību.	
2. Pilnveidot vokāli intonatīvās (solfedžēšanas, transponēšanas) iemaņas.	
3. Izkopt ritma izjūtu.	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
III semestris	
STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas	
Lekciju tēmas	
1. Skaņkārtu mijiedarbe. Vientercu un vienvārda mažorminors, maiņu skaņkārtā. L4	
2. Metrs. Maiņu taktsmēri. L4	
3. Ritma zīmējumi, kas ietver brīvdalījumu. L4	
4. Tercu struktūras akordi uz visām pakāpēm, to atrisinājumi. L6	
5. Modulācijas uz 2. un 3. radniecības tonalitātēm. L6	
Semināru tēmas	
1. Mažorminora dažādi veidi un maiņu skaņkārtas: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2	
2. Apgūtie intervāli un to atrisinājumi: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2	

3. Modulācijas uz 2.-3. radniecības tonalitātēm: pedagoga dotas secības, pašsacerētas melodijas un mūzikas literatūras piemēri. S2

4. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma brīvdalījuma izpausmes. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.)

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Daudzpusīgi pārzina dažādu stilu (tradicionālās mūzikas, viduslaiku un renesanses mūzikas, baroka, klasicisma, romantisma, 20.-21. gs. stilu) mūzikas valodas līdzekļu sistēmu.

PRASMES

2. Intonatīvi un ritmiski precīzi dzied dažādās skaņkārtās (iepriekš apgūtajās, kā arī simetriskajās u.c. skaņkārtās) veidotas melodijas, prot brīvi veidot pārejas no vienas skaņkārtas uz citu.

3. Prot dziedājumam pievienot paša spēlētu pavadījumu, izmantojot arī klavierspēles un harmonijas kursā gūtās zināšanas.

4. Iegūstamē un precīzi pieraksta diktātus (divbalsīgus, arī ritma diktātus), intervālus un akordus, ietverot arī enharmoniskas modulācijas.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par apgūto skaņkārtu, intervālu un akordu intonēšanas īpatnībām.

6. Spēj analizēt ne vien nošu tekstā fiksētu, bet arī tikai ar dzirdi uztvertu mūziku, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.

7. Apvienojot solfedžo un harmonijas kursā gūtās iemaņas, demonstrē dažādu improvizācijas veidu izpratni, kas ietver apgūtās skaņkārtas, intervālus un akordus.

8. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt solfedžo mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.

9. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā, paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 3. semestrī

Eksāmens: divbalsīgs diktāts – 10 %; akordu, intervālu un to secību noteikšana pēc dzirdes – 10 %; melodijas dziedāšana no lapas (pēc izvēles, ar pavadījumu vai bez) – 10 %; iepriekš sagatavotu

melodiju dziedāšana no lapas transponējot – 20 %; iepriekš sagatavotu divbalsīgu piemēru dziedāšana – 20 %; gammu dziedāšana - 10 %; intervālu, akordu dziedāšana – 20 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

III semestris

1. Skaņkārtu mijiedarbe. Vientercu un vienvārda mažorminors, maiņu skaņkārtā. L4, S2
2. Metrs. Maiņu taktismēri. L4
3. Ritma zīmējumi, kas ietver brīvdalījumu. L4
4. Tercu struktūras akordi uz visām pakāpēm, to atrisinājumi. L6, S2
5. Modulācijas uz 2. un 3. radniecības tonalitātēm. L6, S2
6. Melodiju žanra variēšanas iespējas, izmantojot dažādas ritma brīvdalījuma izpausmes. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Barkāne A. Mūzikas diktātu krājums. – Rīga: Rasa, 2002.
Jaunslaviete D. Intervālu secības analīzei ar dzirdi. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1984.
Kārklīšs L. Mūzikas teorijas pamati. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998.
Līcītis J. Mūzikas diktāti. – Rīga: Latvijas Valsts izdevniecība, 1962.
Reimers V. Harmonijas uzdevumi un solfedžo diktāti mūzikas vidusskolu izlaiduma klasēm. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1975, 1984.
Wachhaus G., Kuhn T. L. Fundamental Classroom Music Skills: Theory and Performing Techniques. – New York: Holt, 1979.
Алексеев Б., Блюм Д. Систематический курс музыкального диктанта. – Москва: Музыка, 1976.

Papildus informācijas avoti

Horacek L., and G. Lefkoff (eds.). Programed Ear Training. Volume I-III /Leo West Virginia University. – New York: Harcourt, 1970.
Копелевич Б. Музыкальные диктанты. Эстрада и джаз. – Москва: Музыка, 1990.

Periodika un citi informācijas avoti

DU Mūzikas un mākslu fakultātes ikgadējais rakstu krājums Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (Ilmas Grauzdiņas, Ilgas Hammeres, Tatjanas Ļitvinovas u. c. autoru raksti par solfedžo metodiku)
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

STUDIJU KURSA APRAKSTS

Studiju kursa nosaukums	Kora un solo dziedāšanas metodika
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3493
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	8
ECTS kredītpunkti	12
Kopējais kontaktstundu skaits	104
Lekciju stundu skaits	28
Semināru stundu skaits	4
Praktisko darbu stundu skaits	72 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	192
Kursa autors(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš Mg. art., asociētā profesore Ilona Bagele	
Priekšzināšanas	
Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika : Prasmes dziedāšanai korī, priekšstats par kora dziedāšanu, diriģenta darbību un kora dziedāšanas tradīcijām.	
Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika: Iemaņas intonātīvi un ritmiski precīzi nodziedāt vienkāršu tautasdziesmas melodiju	
Studiju kursa anotācija	
Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika:	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – palīdzēt studentiem apgūt padziļinātas zināšanas kora darba teorijā, veidot prasmes dziedātāju balss kvalitāšu diagnosticēšanā un ansambļa veidošanā kā arī kritiski izvērtēt kora skanējumu un apzināt nepilnību rašanās cēloņus.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Iztirzāt kora dziedāšanas attīstības vēsturi un diriģēšanas manieres un tendences laiku lokos.	
2. Izskaidrot cilvēka balss aparāta uzbūvi un tā darbības akustiskās un fizioloģiskās īpatnības dažādos vecumposmos.	
3. Noskaidrot balss skanējuma veidošanas, skaņojuma un ansambļa veidošanas likumsakarības.	
4. Veidot kora skaņdarba mākslinieciskās analīzes un diriģenta ārpus mēģinājuma darba iemaņas.	
Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika:	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt mūzikas skolotāja vokālajam darbam nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Elementārās vokālās tehnikas apgūšana.	

2. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana.
3. Dziedātāja raksturīgāko kļūdu analīzes iemaņu veidošana.
4. Kļūdu novēršanas metodisko paņēmienu apgūšana.

Studiju kursa kalendārais plāns

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 28 stundas, semināri (S) – 4 stundas, praktiskie darbi (P) – 72 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 192 stundas

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 28 stundas, semināri (S) – 4 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Koris un kora māksla vēsturiskā skatījumā. Dirigēšanas attīstības tendences laiku lokos pasaulē un Latvijā. L4, S1
2. Kora kolektīvs un tā daudzveidība. L2
3. Kora dziedātājs un dziedātāja balss tipoloģija. L3, S1
4. Kora kā mākslinieciska kolektīva pamatnostādnes – izvietojums, skaņojums un atskaņošanas manieres. L5
5. Balss aparāts, tā uzbūve un funkcionēšana. L6
6. Kora mēģinājums, struktūra, darba formas. L8, S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 72 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 144 stundas

IV semestris

Kursa struktūra: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

V semestris

Kursa struktūra: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

VI semestris

Kursa struktūra: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Balss aparāta sagatavošana. P 12
2. Balssveide dziedot. P6
3. Dziedātāja elpas attīstīšana. P6
4. Balss reģistri. P6
5. Artikulācija un dikcija dziedot. P6
6. Individuālā tembra attīstīšana. P6
7. Dziedātāja elpas atkarība no skaņdarba dinamiskajām niansēm, štrihiem, tempa, frāžu apjoma u.c. P6
8. Dziedātāja vokālās dzirdes attīstīšana. P6
9. Dziedāšanas manieres P6
10. Vokālās tehnikas pamatelementu pilnveidošana P12

Studiju rezultāti

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; par latviešu kora dziedāšanas tradīcijām.
2. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu; demonstrē zināšanas par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem.
3. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos; izveido latviešu kora diriģentu „māksliniecisko portretu”.
5. Diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.).
6. Noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulē pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
7. Atšķir izmantotos dziedelpas tipus vokālajos skaņdarbos; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā.

KOMPETENCE

8. Nosaka attiecīga kora mūzikas attīstības posma raksturīgās pazīmes; nosauc būtiskākās kora klasifikācijas pazīmes.
9. Nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi vokālo ansambli; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva, veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori; pielieto praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par balss aparāta uzbūvi un skaņveides mehānismiem.
2. Demonstrē zināšanas par vokālās tehnikas elementiem, to izmantošanu dažādu stilu un žanru skaņdarbu atskaņošanā.
3. Formulē galvenos partitūras analīzes aspektus.
4. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes.

PRASMES

5. Dziedāt dažādu laikmetu un stilu manierē; variēt izpildījuma manieri, nianšes.
6. Analizēt vokālās grūtības un atrast to pārvarēšanas iespējas; analizēt vokālā skaņdarba izpildījumu.
7. Veikt repertuāra atlasī atbilstoši vokālajām iemaņām un muzikālajām spējām.

KOMPETENCE

8. Veic skaņdarba māksliniecisko analīzi.
9. Veido koncertprogrammas atbilstoši izvirzītajam mērķim, mērķauditorijai, muzikālo un vokālo spēju līmenim, veido skaņdarba māksliniecisko izpildījumu adekvāti komponista iecerei, raksturo dikcijas, artikulācijas un ortoepijas pamatnostādnes.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tiek organizēts individuāli;
  - tiek saistīts ar izzinošiem un pētniecības dabas jautājumiem:
1. Diriģēšanas skolas izpēte Latvijā (kritēriju katrs students var izvēlēties individuāli, to kurš vairāk interesē).
  2. Dziedātāja balss parametru diagnostika, raksturot tendences (minimums: tiek diagnosticētas vienas klases izglītojamo balsu skanējums). Iespējami papilduzdevumi – diagnosticēt vairāku klašu vai vairāku skolu vienas klases izglītojamo balsis, veikt salīdzinājumu.
  3. Kora izvietojums šodien, tradicionālais un inovatīvais (raksturot vēroto kora izvietojumu koncertos, saskatīt izvietojuma pamatojumu).
  4. Skolas kora koncertprogrammu analīze, mākslinieciskais aspekts (veikt vismaz triju skolas kora koncertuzstāšanās analīzi).

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students uz katru nodarbību nāk sagatavojies;
- patstāvīgais darbs saistās ar katras apgūstamās dziesmas:
  - melodiskās līnijas apgūšanu/nostiprināšanu;
  - ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
  - dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu un semināru) un testu vērtējums.

Semestra laikā sekmīgi veikti patstāvīgie darbi – 25% no vērtējuma, sekmīgs darbs semināros – kopā 25% no vērtējuma; semestra noslēgumā rakstisks darbs: testi – 50% no vērtējuma.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 17.12.2018., protokols Nr. 15), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

Eksāmens 4., 5., 6. semestrī

Kreditpunkta ieguves vērtējums sastāv no patstāvīgā darba vērtējuma – 25 %, akadēmiskā koncerta vērtējuma – 25% un eksāmena vērtējuma – 50%.

Mācību materiāla apjoms un atskaites formas katrā semestrī:

4. semestrī apgūstamais mācību materiāls:

- 3–4 vokālīzes;
- 2 dziesmas, 2 skolas dziesmas.

Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

Semestra beigās eksāmens – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

5. semestrī apgūstamais mācību materiāls:

- 3–4 vokālīzes;
- 1 ārija;
- 2 romances;
- 1 skolas dziesma.

Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

Semestra beigās eksāmens – 1 romance un vokālīze

6. semestrī apgūstamais mācību materiāls:

- 3–4 vokālīzes;
- 1 ārija;
- 2 romances;
- 1 skolas dziesma.
- 1 vienkārša ārija;
- 1 romance vai dziesma.

Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

Semestra beigās eksāmens – ārija un dziesma vai romance.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+			
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

1. Koris un kora māksla vēsturiskā skatījumā. Dirigēšanas attīstības tendences laiku lokos pasaulē un Latvijā. L4, S1

Kolektīvās muzicēšanas attīstības pirmsākumi, dirigēšanas iedīgļi un dirigēšanas kā mākslinieciskās darbības veida attīstība renesansē, baroka laikā, klasicismā, romantismā un mūsdienās. L2

Kora mākslas attīstība Latvijā. Kora dziedāšanas tradīcijas pirmsākumi. Kora dirigēšana, dirigēšanas skolas un interpreti Latvijā. L2

Koru kustība Latgalē. S1

Dirigēšanas skolas izpēte Latvijā (kritēriju var izvēlēties katrs students individuāli, to kurš vairāk interesē). Pd12

2. Kora kolektīvs un tā daudzveidība. L2

Kora kolektīvs, tā veidi un klasifikācijas. Kolektīvās muzicēšanas formas, vadīšanas īpatnības. Kora kolektīvu specifika, loma un dziedāšanas manieres.

3. Kora dziedātājs un dziedātāja balss tipoloģija. L3, S1.

Kora balsu grupas un dziedātāju balsu raksturojums, balsu diapazoni. Balss skanējuma kritēriji, balss pārbaude. L3

Dziedātāja balss pārbaude un vokālā ansambļa komplektēšana. S1

Dziedātāja balss parametru diagnostika, raksturot tendences (minimums: tiek diagnosticētas vienas klases izglītojamo balsu skanējums). Iespējami papilduzdevumi – diagnosticēt vairāku klašu vai vairāku skolu vienas klases izglītojamo balsis, veikt salīdzinājumu. Pd12

4. Kora kā mākslinieciska kolektīva pamatnostādnes – izvietojums, skaņojums un atskaņošanas manieres. L5, S1

Kora skaņojums un intonācija, kora ansamblis, dažādi ansambļa veidi. Kora uzskaņošana, kamertonis. Dziedātāju izvietojums ansablī, kora balsī. Kora balsu izvietojums, tā nosacījumi. L5

Tests: Kolektīvās muzicēšanas veidi, to specifika un kora kolektīvs un koru kultūra Latvijā.

5. Balss aparāts, tā uzbūve un funkcionēšana. L6

Balss aparāta uzbūve. Balsene, elpošanas orgāni un rezonatori. Dziedātāja elpa, artikulācijas aparāts, dikcija un ortoēpija. Vokālā tehnika tās attīstība, iedziedāšanās. Mutācija, tās posmi un izpausmes.

Balss higiēna. L6

Kora izvietojums šodien, tradicionālais un inovatīvais (raksturot vēroto koru izvietojumu koncertos, saskatīt izvietojuma pamatojumu). Pd8

6. Kora mēģinājums, struktūra, darba formas. L8, S2

Kora mēģinājuma plānošana, veidi, variēšana, skaņdarba apguves metodes un paņēmieni.

Kora darba plāna sastādīšana. Kora skaņdarba mākslinieciskā analīze. L8

Dziedātāju izvietojums ansablī, korī, kora balsu izvietojums. Kora skaņdarba mākslinieciskā analīze S2

Skolas koru koncertprogrammu analīze, mākslinieciskais aspekts (veikt vismaz triju skolas kora koncertuzstāšanās analīzi). Pd16

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

IV semestris

1. Balss aparāta sagatavošana. P12

1.1. Dziedātāja stāja (ķermeņa, galvas un kāju stāvoklis).

1.2. Artikulācijas aparāta sagatavošana (mutes forma, lūpu, mēles stāvoklis, žokļu kustības), aukslējas.

1.3. Vispārējs priekšstats par dziedāšanas elpu.

2. Balssveide dziedot. P6.

2.1. Skaņas ataka (mīkstā, cietā, pāreļpas).

2.2. Balsenes stāvoklis dziedot.

2.3. Rezonatoru sajūtas attīstīšana (krūšu, galvas rezonatoru).

2.4. Skaņas "pozīcija".

2.5. Jauktā rezonēšana.

3. Dziedātāja elpas attīstīšana. P6.

3.1. Ieelpa, elpas apjoms.

3.2. Izelpa. Skaņas rakstura atkarība no izelpas.

3.3. Elpas muskuļu darbība.

3.4. Elpas balsts, tā kontrole.

V semestris

4. Balss reģistri. P6

4.1. Jauktā rezonēšana un balss reģistru izlīdzināšana.

4.2. Skaņas piesegšana.

5. Artikulācija un dikcija dziedot. P6

5.1. Artikulācijas aparāta sastāvdaļas un to darbības koordinācija.

5.2. Patskaņu izlīdzināšana.

5.3. Līdzskaņu izruna dziedot.

5.4. Ortoepija.

6. Individuālā tembra attīstīšana. P6

6.1. Balss skanējuma attīstīšana.

6.2. Balss kupluma attīstīšana.

6.3. Balss tembra, spēka un skanējuma savstarpējā atkarība.

7. Dziedātāja elpas atkarība no skaņdarba dinamiskajām niansēm, štrihiem, tempa, frāžu apjoma u.c. P6

7.1. Dziedātāja elpa mainīgo dinamisko nianšu veidošanā (crescendo, diminuendo, skaņas filēšana).

7.2. Dziedātāja elpa dažādu štrihi veidošanā.

7.3. Elpas ritma apguve (ieelpas atkarība no tempa, frāzes apjoma, agogikas).

VI semestris

8. Dziedātāja vokālās dzirdes attīstīšana. P6.

8.1. Dziedātāja balss rakstura atkarība no artikulācijas aparāta darbības.

- 8.2. Dziedātāja balss rakstura atkarība no elpošanas muskuļu darbības.
- 8.3. Dziedātāja balss rezonēšanas rakstura un vibrācijas sajūtu savstarpējā atkarība.
- 8.4. Visa vokālās dzirdes kompleksa koordinācijas iemaņu veidošana.
9. Dziedāšanas manieres. P6
  - 9.1. folkloras dziedāšanas maniere.
  - 9.2. džeza dziedāšanas maniere.
  - 9.3. gospeļu, spīričuēlu dziedāšanas maniere
10. Vokālās tehnikas pamatelementu pilnveidošana. P12
  - 10.1. Kantilēnas iemaņu veidošana.
  - 10.2. Veikla, kustīga dziedājuma attīstīšana (gammās, arpedžo).
  - 10.3. Metriskā akcentuācija, sinkopes.
  - 10.4. Melismi.

Dziedāšanas vērtējuma kritēriji:

- balss: tips, temps, spēks, skaņas tīrība, diapazons, vibrato;
- tehnika: elpošanas tips, rezonatoru izmantošana, balsenes stāvoklis, skaņas ataka, pozīcija, kantilēna, dikcija;
- muzikalitāte, interpretācija: frāzējums, ritma intonācija, autora dinamisko norādījumu izpildīšana;
- dziedātāja skaņas defekti: forsēšana, nepietiekošs vai pārmērīgs elpas balsts, neatbrīvots artikulācijas aparāts, atklāta skaņa, pārseguma skaņa, deguna pieskaņa, rīkles pieskaņa.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

- Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. NewYork Routledge 204
- Grauzdiņa I., Poriks A. (1990). Dziesmu svētku gara gaita. Rīga.
- Grauzdiņa I., Grāvītis O.(1990). Dziesmu svētki Latvijā. Rīga.
- Grauzdiņa I. (1987). Kora dziesmas parauganalīze. Rīga.
- Grāvītis O. (1989). Dziesmu svētki laiku lokos. Kalendārs 1990. gadam. Rīga.
- Lindenbergs, J. (2012). Dirigēšanas mācīšanas metodika. Metodiskais mācību materiāls. E-grāmata.
- Marnauza, M. (2000). Integratīvā pieeja dirigēšanas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga
- Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Zinātne
- Mcelheran, B. (1989). Conducting Technique. Oxford University Press
- Mediņš J. Kora zinātņu pamati. – Rīga, 1956.
- Sudņika S. (1983). Kora zinātnes pamatkurss. Rīga.
- Sudņika S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga.
- Vītoliņš Jēk., (1947). Kordirigenta māksla. Rīga.
- Zvirgzdiņa E. (1986). Par vokālo mākslu. Rīga.
- Znutiņš E. (2009). Dirigēšanas mākslas attīstības tendences laiku lokos. Daugavpils, Daugavpils universitātes akadēmiskais apgāds „Saule”

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

- Amon, I. (2003). Die Macht der Stimme Ueberreuter Wirtschaftsverlag.
- Coblenger, H., Muhar, F. (2002). Atem und Stimme.
- Gailīte, I. (2005). Darba ar bērnu kori. Rīga: Raka
- Krūmiņš, A. (1988). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi II Mācību iestāžu metodiskais kabinets.
- Matīss, T. (1977). Par dziedāšanas mākslu. Rīga: Liesma.
- Reid, C. (2001). Funktionale Stimmentwicklung. – Music Distribution Services Gmb.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika Valters un Rapa
 Simsone-Sokolovska, Ā. (1997). Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga: Vārti.
 Zvirgzdiņa, E. (1986). Par vokālo mākslu. Rīga: Zvaigzne.
 Zvirgzdiņa, E. (1981). Vokālā audzināšana mutācijā. Rīga: Zvaigzne.
 Ваккаи, Н. (1898). Практический метод итальянского пения. Москва: Музыка.
 Морозов, В. (2002). Искусство резонансного пения. Москва: Музыка.

Papildus informācijas avoti

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika:

Allen H. (2003). Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher Konzert Chöre
 Bašs, M. (1982). Diriģēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija
 Chilla K. (2004). Handbuch der Kinderchorleitung. Schott: Mainz
 Durrant, Colin (2003). Choral Conducting. Routledge
 Ehmann W., Haasemann F. (1990). Handbuch der chorischen Stimmbildung Bärenreiter. – Kassel
 Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets.
 Stegman S. (2000) Student Teaching in the Choral Classroom. – Edu inMelb.
 Живов В. (2003) Хоровое исполнительство. ВЛАДОС
 Осеннева М. (2003) Хоровой класс и практическая работа с хором. Academia
 Самарин В. (2002). Хороведение и хоровая аранжировка. Academia

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

Bebris, J. (1922). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
 Bessler, J., Opgenoorth, N. (1998). Elementare Musiklehre für Anfänger und Fortgeschrittene Voggenreiter. Bonn.
 Jākobsone, I. (1974). Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga: Zvaigzne.
 Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
 Назаренко, И. (1968). Искусство пения. Часть III. Москва: Музыка.

Periodika un citi informācijas avoti

Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika :

Latvju mūzika
 Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
 Mūzikas Saule– <https://www.muzikassaule.lv>
 Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)
 Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>
 Reynish Tim Conducting Articles – <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika :

Latvju mūzika
 Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
 Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Kora un solo dziedāšanas metodika: kora darba teorija un metodika
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1541
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	28
Semināru stundu skaits	4
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī, priekšstats par kora dziedāšanu, diriģenta darbību un kora dziedāšanas tradīcijām.
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – palīdzēt studentiem apgūt padziļinātas zināšanas kora darba teorijā, veidot prasmes dziedātāju balss kvalitāšu diagnosticēšanā un ansambļa veidošanā kā arī kritiski izvērtēt kora skanējumu un apzināt nepilnību rašanās cēloņus.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iztirzāt kora dziedāšanas attīstības vēsturi un diriģēšanas manieres un tendences laiku lokos. 2. Izskaidrot cilvēka balss aparāta uzbūvi un tā darbības akustiskās un fizioloģiskās īpatnības dažādos vecumos. 3. Noskaidrot balss skanējuma veidošanas, skaņojuma un ansambļa veidošanas likumsakarības. 4. Veidot kora skaņdarba mākslinieciskās analīzes un diriģenta ārpus mēģinājuma darba iemaņas.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 28 stundas, semināri (S) – 4 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koris un kora māksla vēsturiskā skatījumā. Diriģēšanas attīstības tendences laiku lokos pasaulē un Latvijā. L4, S1 2. Kora kolektīvs un tā daudzveidība. L2 3. Kora dziedātājs un dziedātāja balss tipoloģija. L3, S1 4. Kora kā mākslinieciska kolektīva pamatnostādnes – izvietojums, skaņojums un atskaņošanas manieres. L5 5. Balss aparāts, tā uzbūve un funkcionēšana. L6 6. Kora mēģinājums, struktūra, darba formas. L8, S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; par latviešu kora dziedāšanas tradīcijām.
2. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu; demonstrē zināšanas par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem.
3. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos; izveido latviešu kora diriģentu „māksliniecisko portretu”.
5. Diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dīkijas attīstība utml.).
6. Noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulē pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
7. Atšķir izmantotos dziedēšanas tipus vokālajos skaņdarbos; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā.

KOMPETENCE

8. Nosaka attiecīga kora mūzikas attīstības posma raksturīgās pazīmes; nosauc būtiskākās kora klasifikācijas pazīmes.
9. Nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi vokālo ansambli; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva utml.
10. Veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori; pielieto praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tiek organizēts individuāli;
  - tiek saistīts ar izzinošiem un pētniecības dabas jautājumiem:
1. Diriģēšanas skolas izpēte Latvijā (kritēriju katrs students var izvēlēties individuāli, to kurš vairāk interesē).
  2. Dziedātāja balss parametru diagnostika, raksturot tendences (minimums: tiek diagnosticētas vienas klases izglītojamo balsu skanējums). Iespējami papilduzdevumi – diagnosticēt vairāku klašu vai vairāku skolu vienas klases izglītojamo balsis, veikt salīdzinājumu.
  3. Kora izvietojums šodien, tradicionālais un inovatīvais (raksturot vēroto kora izvietojumu koncertos, saskatīt izvietojuma pamatojumu).
  4. Skolas kora koncertprogrammu analīze, mākslinieciskais aspekts (veikt vismaz triju skolas kora koncertuztāšanās analīzi).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu un semināru) un testu vērtējums.

Semestra laikā sekmīgi veikti patstāvīgie darbi – 25% no vērtējuma, sekmīgs darbs semināros – kopā 25% no vērtējuma; semestra noslēgumā rakstisks darbs: testi – 50% no vērtējuma.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Koris un kora māksla vēsturiskā skatījumā. Diriģēšanas attīstības tendences laiku lokos pasaulē un Latvijā. L4, S1

Kolektīvās muzicēšanas attīstības pirmsākumi, diriģēšanas iedīgļi un diriģēšanas kā mākslinieciskās darbības veida attīstība renesansē, baroka laikā, klasicismā, romantismā un mūsdienās. L2

Kora mākslas attīstība Latvijā. Kora dziedāšanas tradīcijas pirmsākumi. Kora diriģēšana, diriģēšanas skolas un interpreti Latvijā. L2

Koru kustība Latgalē. S1

Diriģēšanas skolas izpēte Latvijā (kritēriju var izvēlēties katrs students individuāli, to kurš vairāk interesē). Pd12

2. Kora kolektīvs un tā daudzveidība. L2

Kora kolektīvs, tā veidi un klasifikācijas. Kolektīvās muzicēšanas formas, vadīšanas īpatnības. Kora kolektīvu specifika, loma un dziedāšanas manieres.

3. Kora dziedātājs un dziedātāja balss tipoloģija. L3, S1.

Kora balsu grupas un dziedātāju balsu raksturojums, balsu diapazoni. Balss skanējuma kritēriji, balss pārbaude. L3

Dziedātāja balss pārbaude un vokālā ansambļa komplektēšana. S1

Dziedātāja balss parametru diagnostika, raksturot tendences (minimums: tiek diagnosticētas vienas klases izglītojamo balsu skanējums). Iespējami papilduzdevumi – diagnosticēt vairāku klašu vai vairāku skolu vienas klases izglītojamo balsis, veikt salīdzinājumu. Pd12

4. Kora kā mākslinieciska kolektīva pamatnostādnes – izvietojums, skaņojums un atskaņošanas manieres. L5, S1

Kora skaņojums un intonācija, kora ansamblis, dažādi ansambļa veidi. Kora uzskaņošana, kamertonis. Dziedātāju izvietojums ansablī, kora balsī. Kora balsu izvietojums, tā nosacījumi. L5

Tests: Kolektīvās muzicēšanas veidi, to specifika un kora kolektīvs un koru kultūra Latvijā.

5. Balss aparāts, tā uzbūve un funkcionēšana. L6

Balss aparāta uzbūve. Balsene, elpošanas orgāni un rezonatori. Dziedātāja elpa, artikulācijas aparāts, dikcija un ortoēpija. Vokālā tehnika tās attīstība, iedziedāšanās. Mutācija, tās posmi un izpausmes. Balss higiēna. L6

Kora izvietojums šodien, tradicionālais un inovatīvais (raksturot vēroto kora izvietojumu koncertos, saskatīt izvietojuma pamatojumu). Pd8

6. Kora mēģinājums, struktūra, darba formas. L8, S2

Kora mēģinājuma plānošana, veidi, variēšana, skaņdarba apguves metodes un paņēmieni.

Kora darba plāna sastādīšana. Kora skaņdarba mākslinieciskā analīze. L8

Dziedātāju izvietojums ansablī, korī, kora balsu izvietojums. Kora skaņdarba mākslinieciskā analīze S2

Skolas kora koncertprogrammu analīze, mākslinieciskais aspekts (veikt vismaz triju skolas kora koncertuzstāšanās analīzi). Pd16

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. NewYorkRoutledge 204

Grauzdiņa I., Poriks A. (1990). Dziesmu svētku gara gaita. Rīga.

Grauzdiņa I., Grāvītis O. (1990). Dziesmu svētki Latvijā. Rīga.

Grauzdiņa I. (1987). Kora dziesmas parauganalīze. Rīga.

Grāvītis O. (1989). Dziesmu svētki laiku lokos. Kalendārs 1990.gadam. Rīga.

Lindenbergs, J. (2012). Diriģēšanas mācīšanas metodika. Metodiskais mācību materiāls. E-grāmata.

Marnauza, M. (2000). Integratīvā pieeja diriģēšanas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Diriģēšanas metodoloģija. Rīga: Zinātne

Mcelheran, B. (1989). Conducting Technique. OxfordUniversityPress

Mediņš J. Kora zinātņu pamati. – Rīga, 1956.

Sudņika S. (1983). Kora zinātnes pamatkurss. Rīga.

Sudņika S. (1989). Kordiriģenta darba pamati. Rīga.

Vītolinš Jēk., (1947). Kordiriģenta māksla. Rīga.

Zvirgzdiņa E. (1986). Par vokālo mākslu. Rīga.

Znutiņš E. (2009). Diriģēšanas mākslas attīstības tendences laiku lokos. Daugavpils, Daugavpils universitātes akadēmiskais apgāds „Saule”

Papildus informācijas avoti

Allen H. (2003). Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher Konzert Chöre

Bašs, M. (1982). Diriģēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija

Chilla K. (2004). Handbuch der Kinderchorleitung. Schott: Mainz

Durrant, Colin (2003). Choral Conducting. Routledge

Ehmann W., Haasemann F. (1990). Handbuch der chorischen Stimmbildung Bärenreiter. – Kassel

Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets.

Stegman S. (2000) Student Teaching in the Choral Classroom. – Edu inMelb.

Живов В. (2003) Хоровое исполнительство. ВЛАДОС

Осеннева М. (2003) Хоровой класс и практическая работа с хором. Academia

Самарин В. (2002). Хороведение и хоровая аранжировка. Academia

Periodika un citi informācijas avoti

Latvju mūzika

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule– <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Reynish Tim Conducting Articles – <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika I
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Dr. paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha, Mg. art., asociētā profesore Ilona Bagele,	
Priekšzināšanas	
Iemaņas intonātīvi un ritmiski precīzi nodziedāt vienkāršu tautasdziesmas melodiju	
Studiju kursa anotācija	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt mūzikas skolotāja vokālajam darbam nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI: 1. Elementārās vokālās tehnikas apgūšana. 2. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 3. Dziedātāja raksturīgāko kļūdu analīzes iemaņu veidošana. 4. Kļūdu novēršanas metodisko paņēmienu apgūšana.	
Studiju kursa kalendārais plāns	
IV semestris STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas 1. Balss aparāta sagatavošana. P12 2. Balssveide dziedot. P6. 3. Dziedātāja elpas attīstīšana. P6. Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi	
Studiju rezultāti	
ZINĀŠANAS 1. Demonstrē zināšanas par balss aparāta uzbūvi un skaņveides mehānismiem.	

2. Demonstrē zināšanas par vokālās tehnikas elementiem, to izmantošanu dažādu stilu un žanru skaņdarbu atskaņošanā.
3. Formulē galvenos partitūras analīzes aspektus.
4. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes.

PRASMES

5. Dziedāt dažādu laikmetu un stilu manierē; variēt izpildījuma manieri, nianšes.
6. Analizēt vokālās grūtības un atrast to pārvarēšanas iespējas; analizēt vokālā skaņdarba izpildījumu.
7. Veikt repertuāra atlasī atbilstoši vokālajām iemaņām un muzikālajām spējām.

KOMPETENCE

8. Veic skaņdarba māksliniecisko analīzi.
9. Veido koncertprogrammas atbilstoši izvirzītajam mērķim, mērķauditorijai, muzikālo un vokālo spēju līmenim.
10. Veido skaņdarba māksliniecisko izpildījumu adekvāti komponista iecerei.
11. Raksturo dikcijas, artikulācijas un ortoepijas pamatnostādnes.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students uz katru nodarbību nāk sagatavojies;
- patstāvīgais darbs saistās ar katras apgūstamās dziesmas:
  - melodiskās līnijas apgūšanu/nostiprināšanu;
  - ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
  - dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 4. semestrī

Kredītpunkta ieguves vērtējums sastāv no patstāvīgā darba vērtējuma – 25 %, akadēmiskā koncerta vērtējuma – 25% un eksāmena vērtējuma – 50%.

Mācību materiāla apjoms un atskaites formas katrā semestrī:

4. semestrī apgūstamais mācību materiāls:

- 3–4 vokālīzes;
- 2 dziesmas, 2 skolas dziesmas.

Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

Semestra beigās eksāmens – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+					

Kursa saturs

IV semestris

1. Balss aparāta sagatavošana. P12

1.1. Dziedātāja stāja (ķermeņa, galvas un kāju stāvoklis).

1.2. Artikulācijas aparāta sagatavošana (mutes forma, lūpu, mēles stāvoklis, žokļu kustības), aukslējas.

1.3. Vispārējs priekšstats par dziedāšanas elpu.

2. Balssveide dziedot. P6.

2.1. Skaņas ataka (mīkstā, cietā, pāreļpas).

2.2. Balsenes stāvoklis dziedot.

2.3. Rezonatoru sajūtas attīstīšana (krūšu, galvas rezonatoru).

2.4. Skaņas "pozīcija".

2.5. Jauktā rezonēšana.

3. Dziedātāja elpas attīstīšana. P6.

3.1. Ieelpa, elpas apjoms.

3.2. Izelpa. Skaņas rakstura atkarība no izelpas.

3.3. Elpas muskuļu darbība.

3.4. Elpas balsts, tā kontrole.

Dziedāšanas vērtējuma kritēriji:

- balss: tips, temps, spēks, skaņas tīrība, diapazons, vibrato;
- tehnika: elpošanas tips, rezonatoru izmantošana, balsenes stāvoklis, skaņas ataka, pozīcija, kantilēna, dikcija;
- muzikalitāte, interpretācija: frāzējums, ritma intonācija, autora dinamisko norādījumu izpildīšana;
- dziedātāja skaņas defekti: forsēšana, nepietiekošs vai pārmērīgs elpas balsts, neatbrīvots artikulācijas aparāts, atklāta skaņa, pārseguma skaņa, deguna pieskaņa, rīkles pieskaņa.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Amon, I. (2003). Die Macht der Stimme Ueberreuter Wirtschaftsverlag.

Coblenzer, H., Muhar, F. (2002). Atem und Stimme.

Gailīte, I. (2005). Darba ar bērnu kori. Rīga: Raka

Krūmiņš, A. (1988). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi II Mācību iestāžu metodiskais kabinets.

Matīss, T. (1977). Par dziedāšanas mākslu. Rīga: Liesma.

Reid, C. (2001). Funktionale Stimmentwicklung. – Music Distribution Services Gmb.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika Valters un Rapa

Simsone-Sokolovska, Ā. (1997). Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga: Vārti.

Zvirgzdiņa, E. (1986). Par vokālo mākslu Rīga. Zvaigzne.

Zvirgzdiņa, E. (1981). Vokālā audzināšana mutācijā. Rīga. Zvaigzne.

Ваккаи, Н. (1898). Практический метод итальянского пения. Москва: Музыка.

Морозов, В. (2002). Искусство резонансного пения. Москва. Музыка.

Papildus informācijas avoti

Bebris, J. (1922). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Bessler, J., Opgenoorth, N. (1998). Elementare Musiklehre für Anfänger und Fortgeschrittene Voggenreiter. Bonn.

Jākobsone, I. (1974). Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga: Zvaigzne.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Назаренко, И. (1968). Искусство пения. Часть III. Москва: Музыка.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika II
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3491
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Mg. art., asociētā profesore Ilona Bagele,	
Priekšzināšanas	
Iemaņas intonatīvi un ritmiski precīzi nodziedāt vienkāršu tautasdziesmas melodiju	
Studiju kursa anotācija	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt mūzikas skolotāja vokālajam darbam nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Elementārās vokālās tehnikas apgūšana.	
2. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana.	
3. Dziedātāja raksturīgāko kļūdu analīzes iemaņu veidošana.	
4. Kļūdu novēršanas metodisko paņēmieni apgūšana.	
Studiju kursa kalendārais plāns	
V semestris	
STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas	
1. Balss reģistri. P6	
2. Artikulācija un dikcija dziedot. P6	
3. Individuālā tembra attīstīšana. P6	
4. Dziedātāja elpas atkarība no skaņdarba dinamiskajām niansēm, štrihiem, tempa, frāžu apjoma u.c. P6	
Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi	

<i>Studiju rezultāti</i>
<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstrē zināšanas par balss aparāta uzbūvi un skaņveides mehānismiem. 2. Demonstrē zināšanas par vokālās tehnikas elementiem, to izmantošanu dažādu stilu un žanru skaņdarbu atskaņošanā. 3. Formulē galvenos partitūras analīzes aspektus. 4. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. <p>PRASMES</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Dziedāt dažādu laikmetu un stilu manierē; variēt izpildījuma manieri, nianšes. 6. Analizēt vokālās grūtības un atrast to pārvarēšanas iespējas; analizēt vokālā skaņdarba izpildījumu. 7. Veikt repertuāra atlasī atbilstoši vokālajām iemaņām un muzikālajām spējām. <p>KOMPETENCE</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Veic skaņdarba māksliniecisko analīzi. 9. Veido koncertprogrammas atbilstoši izvirzītajam mērķim, mērķauditorijai, muzikālo un vokālo spēju līmenim, veido skaņdarba māksliniecisko izpildījumu adekvāti komponista iecerei, raksturo dīkijas, artikulācijas un ortoepijas pamatnostādnes.
<i>Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums</i>
<p>Studējošo patstāvīgais darbs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • students uz katru nodarbību nāk sagatavojies; • patstāvīgais darbs saistās ar katras apgūstamās dziesmas: <ul style="list-style-type: none"> - melodiskās līnijas apgūšanu/nostiprināšanu; - ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu; - dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.
<i>Prasības kredītpunktu iegūšanai</i>
<p>Eksāmens 5. semestrī</p> <p>Kredītpunkta ieguves vērtējums sastāv no patstāvīgā darba vērtējuma – 25 %, akadēmiskā koncerta vērtējuma – 25% un eksāmena vērtējuma – 50%.</p> <p>Mācību materiāla apjoms un atskaites formas katrā semestrī:</p> <p>5. semestrī apgūstamais mācību materiāls:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3–4 vokālīzes; • 1 ārija; • 2 romances; • 1 skolas dziesma. <p>Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.</p> <p>Semestra beigās eksāmens – 1 romance un vokālīze</p> <p>STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</p> <p>Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.</p>

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	

Kursa saturs

V semestris

1. Balss reģistri. P6

1.1. Jauktā rezonēšana un balss reģistru izlīdzināšana.

1.2. Skaņas piesegšana.

2. Artikulācija un dikcija dziedot. P6

2.1. Artikulācijas aparāta sastāvdaļas un to darbības koordinācija.

2.2. Patskaņu izlīdzināšana.

2.3. Līdzskaņu izruna dziedot.

2.4. Ortoepija.

3. Individuālā tembra attīstīšana. P6

3.1. Balss skanējuma attīstīšana.

3.2. Balss kupluma attīstīšana.

3.3. Balss tembra, spēka un skanējuma savstarpējā atkarība.

4. Dziedātāja elpas atkarība no skaņdarba dinamiskajām niansēm, štrihiem, tempa, frāžu apjoma u.c. P6

4.1. Dziedātāja elpa mainīgo dinamisko nianšu veidošanā (crescendo, diminuendo, skaņas filēšana).

4.2. Dziedātāja elpa dažādu štrihi veidošanā.

4.3. Elpas ritma apguve (ieelpas atkarība no tempa, frāzes apjoma, agoģikas).

Dziedāšanas vērtējuma kritēriji:

- balss: tips, temps, spēks, skaņas tīrība, diapazons, vibrato;
- tehnika: elpošanas tips, rezonatoru izmantošana, balsenes stāvoklis, skaņas ataka, pozīcija, kantilēna, dikcija;
- muzikalitāte, interpretācija: frāzējums, ritma intonācija, autora dinamisko norādījumu izpildīšana;
- dziedātāja skaņas defekti: forsēšana, nepietiekošs vai pārmērīgs elpas balsts, neatbrīvots artikulācijas aparāts, atklāta skaņa, pārseguma skaņa, deguna pieskaņa, rīkles pieskaņa.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Amon, I. (2003). Die Macht der Stimme Ueberreuter Wirtschaftsverlag.

Coblener, H., Muhar, F. (2002). Atem und Stimme.

Gailīte, I. (2005). Darba ar bērnu kori. Rīga: Raka

Krūmiņš, A. (1988). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi II Mācību iestāžu metodiskais kabinets.

Matīss, T. (1977). Par dziedāšanas mākslu. Rīga: Liesma.

Reid, C. (2001). Funktionale Stimmentwicklung. – Music Distribution Services Gmb.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika Valters un Rapa

Simsone-Sokolovska, Ā. (1997). Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga: Vārti.

Zvirgzdiņa, E. (1986). Par vokālo mākslu Rīga. Zvaigzne.

Zvirgzdiņa, E. (1981). Vokālā audzināšana mutācijā. Rīga. Zvaigzne.

Ваккаи, Н. (1898). Практический метод итальянского пения. Москва: Музыка.

Морозов, В. (2002). Искусство резонансного пения. Москва. Музыка.

Papildus informācijas avoti

Bebris, J. (1922). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Bessler, J., Opgenoorth, N. (1998). Elementare Musiklehre für Anfänger und Fortgeschrittene Voggenreiter. Bonn.

Jākobsone, I. (1974). Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga: Zvaigzne.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Назаренко, И. (1968). Искусство пения. Часть III. Москва: Музыка.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Kora un solo dziedāšanas metodika: solo dziedāšana un vokālā darba metodika III
Studiju kursa kods (DUIS)	MakZ3492
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr. paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Mg. art., asociētā profesore Ilona Bagele
Priekšzināšanas	Iemaņas intonatīvi un ritmiski precīzi nodziedāt vienkāršu tautasdziesmas melodiju
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt mūzikas skolotāja vokālajam darbam nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elementārās vokālās tehnikas apgūšana. 2. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 3. Dziedātāja raksturīgāko kļūdu analīzes iemaņu veidošana. 4. Kļūdu novēršanas metodisko paņēmieni apgūšana.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>VI semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziedātāja vokālās dzirdes attīstīšana. P6 2. Dziedāšanas manieres. P6 3. Vokālās tehnikas pamatelementu pilnveidošana. P12 <p>Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi</p>
Studiju rezultāti	<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstrē zināšanas par balss aparāta uzbūvi un skaņveides mehānismiem. 2. Demonstrē zināšanas par vokālās tehnikas elementiem, to izmantošanu dažādu stilu un žanru skaņdarbu atskaņošanā.

3. Formulē galvenos partitūras analīzes aspektus.
4. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes.

PRASMES

5. Dziedāt dažādu laikmetu un stilu manierē; variēt izpildījuma manieri, nianšes.
6. Analizēt vokālās grūtības un atrast to pārvarēšanas iespējas; analizēt vokālā skaņdarba izpildījumu.
7. Veikt repertuāra atlasī atbilstoši vokālajām iemaņām un muzikālajām spējām.

KOMPETENCE

8. Veic skaņdarba māksliniecisko analīzi.
9. Veido koncertprogrammas atbilstoši izvirzītajam mērķim, mērķauditorijai, muzikālo un vokālo spēju līmenim, veido skaņdarba māksliniecisko izpildījumu adekvāti komponista iecerei, raksturo dikcijas, artikulācijas un ortoepijas pamatnostādnes.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students uz katru nodarbību nāk sagatavojies;
- patstāvīgais darbs saistās ar katras apgūstamās dziesmas:
  - melodiskās līnijas apgūšanu/nostiprināšanu;
  - ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
  - dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 6. semestrī

Kredītpunkta ieguves vērtējums sastāv no patstāvīgā darba vērtējuma – 25 %, akadēmiskā koncerta vērtējuma – 25% un eksāmena vērtējuma – 50%.

Mācību materiāla apjoms un atskaites formas katrā semestrī:

6. semestrī apgūstamais mācību materiāls:

- 3–4 vokālīzes;
  - 1 ārija;
  - 2 romances;
  - 1 skolas dziesma.
  - 1 vienkārša ārija;
  - 1 romance vai dziesma.
- Semestra vidū akadēmiskais koncerts – 1 vokālīze, 1 skolas dziesma.
Semestra beigās eksāmens – ārija un dziesma vai romance.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

VI semestris

- Dziedātāja vokālās dzirdes attīstīšana. P6.
  - Dziedātāja balss rakstura atkarība no artikulācijas aparāta darbības.
  - Dziedātāja balss rakstura atkarība no elpošanas muskuļu darbības.
  - Dziedātāja balss rezonēšanas rakstura un vibrācijas sajūtu savstarpējā atkarība.
  - Visa vokālās dzirdes kompleksa koordinācijas iemaņu veidošana.
- Dziedāšanas manieres. P6
  - folkloras dziedāšanas maniere.
  - džeza dziedāšanas maniere.
  - gospeļu, spīričuēlu dziedāšanas maniere
- Vokālās tehnikas pamatelementu pilnveidošana. P12
  - Kantilēnas iemaņu veidošana.
  - Veikla, kustīga dziedājuma attīstīšana (gammas, arpedžo).
  - Metriskā akcentuācija, sinkopes.
  - Melismi.

Dziedāšanas vērtējuma kritēriji:

- balss: tips, temps, spēks, skaņas tīrība, diapazons, vibrato;
- tehnika: elpošanas tips, rezonatoru izmantošana, balsenes stāvoklis, skaņas ataka, pozīcija, kantilēna, dikcija;
- muzikalitāte, interpretācija: frāzējums, ritma intonācija, autora dinamisko norādījumu izpildīšana;
- dziedātāja skaņas defekti: forsēšana, nepietiekošs vai pārmērīgs elpas balsts, neatbrīvots artikulācijas aparāts, atklāta skaņa, pārseguma skaņa, deguna pieskaņa, rīkles pieskaņa.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Amon, I. (2003). Die Macht der Stimme Ueberreuter Wirtschaftsverlag.

Coblenzer, H., Muhar, F. (2002). Atem und Stimme.

Gailīte, I. (2005). Darba ar bērnu kori. Rīga: Raka

Krūmiņš, A. (1988). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi II Mācību iestāžu metodiskais kabinets.

Matīss, T. (1977). Par dziedāšanas mākslu. Rīga: Liesma.

Reid, C. (2001). Funktionale Stimmentwicklung. – Music Distribution Services Gmb.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika. Valters un Rapa

Simsons-Sokolovska, Ā. (1997). Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga: Vārti.

Zvirgzdiņa, E. (1986). Par vokālo mākslu. Rīga: Zvaigzne.

Zvirgzdiņa, E. (1981). Vokālā audzināšana mutācijā. Rīga: Zvaigzne.

Ваккаи, Н. (1898). Практический метод итальянского пения. Москва: Музыка.

Морозов, В. (2002). Искусство резонансного пения. Москва: Музыка.

Papildus informācijas avoti

Bebris, J. (1922). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Bessler, J., Opgenoorth, N. (1998). Elementare Musiklehre für Anfänger und Fortgeschrittene Voggenreiter. Bonn.

Jākobsons, I. (1974). Dziedāšanas mācīšanas metodiku atzinas. Rīga: Zvaigzne.

Rozītis, J. (1929). Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
Назаренко, И. (1968). Искусство пения. Часть III. Москва: Музыка.

Periodika un citi informācijas avoti

Latvju mūzika
Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>
Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas mācīšanas metodika
Studiju kursa kods (DUIS)	Peda3129
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais kontaktstundu skaits	96
Lekciju stundu skaits	72
Semināru stundu skaits	24
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	144
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., pētniece Gaļina Zavadska Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Priekšzināšanas	Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS: Sniegt teorētiskās zināšanas integrēta mūzikas mācību procesa veidošanai, kā arī veicināt pedagoģiskā darba prasmju un iemaņu attīstību, profesionālās kompetences veidošanu.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar pasaulē pazīstamu metodiķu atziņām un apzināt to racionāla pielietojuma iespējas. 2. Veicināt iepriekš iegūto zināšanu integrāciju praktiskā muzikālā audzināšanas darbībā. 3. Stimulēt skolotājam nepieciešamo personisko īpašību veidošanos. 4. Paplašināt informāciju par sabiedrības muzikālo kultūrvidi un veicināt aktīvu līdzdalību tajā.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 72 stundas, semināri (S) – 24 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 144 stundas</p> <p>III semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas mācīšanas metodika, tās būtība, uzdevumi un saikne ar citām zinātnēm. Mūzikas mācību didaktiskie principi. Izglītības mērķu, mācību metožu noteikšana un mācību līdzekļu izmantošana. L2 2. Didaktisko mācību principu izskaidrošana mūzikā, principu funkcija. Didaktisko principu apskats mūzikā. L1, S1 3. Aktuālāko muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā, to analīze. Mūsdienu muzikālās mācību koncepcijas Latvijā. Mūzikas mācību priekšmetu vadlīnijas. L2 4. Izglītības standarts. Sākumizglītībā. Pamatizglītībā. Vidējā izglītībā. Mūzikas mācību saturs. L1, S1

5. Metožu klasifikācija. Metožu darba veidu un formu izvēle mācību satura īstenošanai. Dzirdes un redzes uztveres metodes. Pedagoģa vārdiskās izpausmes metodes. L1, S1
6. Mūzikas valodas elementu apgūšana. L2
7. Skaņas augstuma apgūšanas principi. L2
8. Mūzikas klausīšanās metodikas pamatelementi: repertuārs, priekšstatu par mūziku, komponistiem, laikmeta iezīmēm mūzikā, stiliem, žanriem paplašināšana, muzikālā tēla uztvere, mūzikas satura specifika dažādās vecuma grupās. L2
9. Skaņdarba klausīšanās uzdevumi, vadīšanas metodika. Mūzikas klausīšanās stundu tipi un vadīšanas specifika dažādos vecumos. Mūzikas žanru izklāsta metodika. Skaņdarba mūzikas valodas raksturojuma iemaņu veidošana. L2, S2
10. Absolūtās un relatīvās solmizācijas saiknes un pārejas īstenošana. L2
11. Rokas zīmes (RZ), to nozīme un funkcijas. L1, S1
12. Ritma izjūtas attīstīšana. Darba veidi sākuma periodā, ritma vārdi (RV), ritma zilbes (RZ), to nozīme ritmisko iemaņu veidošanā. Ritmizēšanas darba veidi, metodiskās prasības skolotājam. Ritmiskā divbalsība, izpildījuma veidi, pakāpeniska grūtību paaugstināšana. Skanošie žesti, ritmiskais ostinato, tembru dažādība. L1, S1
13. Mūzikas stundas struktūra un darba plānojums. Mācību procesa organizācija. L1
14. Mācību procesa pedagoģiskā un psiholoģiskā ievirze. Mācību vielas analīze, aktualizācija. L1
15. Mūzikas stundas temats, mērķi, uzdevumi, tehniskie līdzekļi, mācību līdzekļi, izdales materiāls, uzskate, stundas gaita. L1
16. Stundu tipi un veidi, to klasifikācija. L2
17. Skolēnu zināšanu, prasmju un iemaņu kontrole un vērtējums, pārbaudes vērtējums. Motivācija. Mācību izziņas darbības posms. L1, S1

IV semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Mūzikas stundas dokumentācija un tehniskais nodrošinājums. L1
2. Mācību programmas, metodiskie līdzekļi, rekomendācijas. L1
3. Plānu veidi. Konspektu veidi. Darba metodes. Mūzikas kabinets. Tehniskais nodrošinājums. L1
4. Jaunas pakāpes mācīšanas metodika (pēc relatīvās solmizācijas sistēmas). Skaņkārtas apgūšanas princips. L1, S1
5. Metodiskā secība noturīgo un nenoturīgo pakāpju apgūšanā. Darba secība jaunās pakāpes apgūšanā. L1, S1
6. Sistemātiska secība solfedžēšanas iemaņu attīstīšanā. Motīvu sistēma jaunās pakāpes nostiprināšanā (balss, atbalss izmantošana). L1, S1
7. Darba uzdevumi un veidi mūzikas terminoloģijas apgūšanā pamatskolā un vidusskolā. Iepazīšanās ar mūzikas terminoloģiju, ievērojot didaktiskos zinātniskuma principus. L1
8. Divbalsība un vairākbalsība (harmoniskās dzirdes izkopšana). L1
9. Dziesmas mācīšanas metodes. Dziesmas mācīšana pēc dzirdes. Paātrināta dziesmas mācīšana pēc dzirdes. L2, S1
10. Dziesmas mācīšana pēc notīm. Paātrinātā dziesmas mācīšana pēc notīm. L2, S1
11. Mācīšanas metožu izvēle, darba plānojums un tā īpatnības pirmsskolas mācību iestādē. L2
12. Vadošie bērnu muzikalitātes komponenti. Spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Bērnu muzikālās attīstības līmeņu raksturojums. L2

14. Muzikālās audzināšanas uzdevumi, programmas, to raksturojums bērnu muzikālajā darbībā visās vecuma grupās (dziedāšana, mūzikas klausīšanās, rotaļas, dejas, ritmiskie vingrinājumi, bērnu mūzikas instrumentu spēle, leļļu teātris). L1
15. Muzikālās nodarbības plānojums – struktūra. L1
16. Muzikālās audzināšanas veidi un formas (jautrie brīži, tematiskas pēcpusdienas, viktorīnas, svētki – svētku scenārijs). L2, S1
17. Darba plānojums un tā īpatnības sākumskolā. Darba plānojums un tā īpatnības pamatskolā. Darba plānojums un tā īpatnības vidusskolā. L2
18. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība. Relatīvā solmizācija viduslaikos. Absolutā nošu raksta attīstība renesansē. Monteklēra sistēma. XIX gs. franču relativisti, angļu metode “Tonika sol–fa”. Muzikālā izglītība Latvijā. Muzikālās izglītības attīstība Latvijā sākot ar 19. gs. 90. gadiem. J.Cimzes, I.Paleviča, B.Jura, Jēk.Graubiņa, V.Ernesta, J.Rozīša, Jēk.Mediņa, I.Jākobsones pedagoģiski metodiskā darbība. E.Eidiņa, Dz.Kļaviņa, E.Siliņa, H.Lazarēvičas, A.Stabulnieces ieguldījumi relatīvās solmizācijas attīstībā. R.Valdmanes, I.Irbes, I.Nelsones, M.Paipares, L.Rozenbergas, I.Milleres pedagoģiski metodiskā darbība. L1, S1
20. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Kārļa Orfa pedagoģiskā darbība. Ž.Dalkrozo un J.Suzuki pedagoģiskā darbība. Zoltana Kodai pedagoģiskie principi. D.Kabaļevska muzikālās audzināšanas atziņas. L1, S1

V semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Bērna un pusaudža balss fizioloģija; vokālā kompleksa veidošana. Balss aparāta: balsenes, elpošanas orgānu un rezonatoru loma balss veidošanā. Bērna balss attīstības posmi. L2
2. Vokālo iemaņu kompleksa attīstīšana (ķermeņa stāja, elpošana, dikcija, artikulācija, skaņveide, intonācija). L2
3. Fizioloģiskās un psiholoģiskās vecuma īpatnības, to ievērošana darba procesā. L2
4. Vokālā darba specifika 1.klasē un jaunākajās klasēs. Skolēnu balsu saliedēšana, klases unisona veidošana. Vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mutācijas periods, darba veidi. Balss higiēna. L2, S2
5. Uzskates loma, daudzveidība un tās pielietojums darbā. Bīdāmā nots (BN) – svarīgs uzskates līdzeklis nošu lasīšanas iemaņu attīstīšanā, tās pielietošanas veidi. L2
6. Pārējo uzskates līdzekļu pielietošana mūzikas stundās. Zilbju tabulas. Kāpnītes. Nošu tabulas (motīvu un ritma). Pārņēsājamās tāfeles. Izdales materiāls. L2
7. Rotaļas un ritmikas būtība, to pielietojums mūzikas stundā. Rotaļu didaktiskais materiāls. Rotaļu veidi, to norise (muzikālās rotaļas, muzikāli didaktiskās, rotaļas ar dziedāšanu un bez dziedāšanas). Muzikālo rotaļu loma personības veidošanā, sensoro spēju un ritma izjūtas attīstīšanā. L2, S2
8. Bērnu mūzikas instrumentu spēle elementārās muzicēšanas mācību procesā. Bērnu mūzikas instrumentu klasifikācija, to raksturojums. Dažādos laikos lietoto mūzikas instrumentu un skaņu rīku apskats. Mūzikas instrumentu spēles mācīšanas un mācīšanās procesa metodika, metodiskie paņēmieni. L2, S1
9. Improvizācijas loma un tās pielietojums muzikālajā audzināšanā. L2, S1
10. Folklorā, tās pielietojums mūzikas stundā. Tautasdziesmu vispārraksturīgās iezīmes. Tautasdziesmu cikli un žanri. Pasaules iekārtojuma atspoguļojums dziesmās. L2
11. Mācīšanas metožu izvēle, darba organizēšana, plānojums un tā īpatnības ārpusklases un ārpusskolas darbā. Ārpusklases un ārpusskolas pasākumi. L2, S1
12. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības komponente. L2, S1

<i>Studiju rezultāti</i>
<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstrē zināšanas par muzikālās izglītības attīstības vēsturi, raksturo muzikālās izglītības attīstības pamattendences Latvijā; raksturo ievērojamākos metoņus un to atziņas Eiropā; salīdzina mūsdienu muzikālās izglītības sistēmas dažādās valstīs. 2. Analizē muzikālās audzināšanas metodes pirmsskolā un vispārizglītojošajā skolā. 3. Raksturo attiecīga vecumposma psiholoģiskās un fizioloģiskās īpatnības un būtiskākās mūzikas skolotāja profesionāli pedagoģiskās darbības funkcijas. <p>PRASMES</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Prot sastādīt tematisko, kalendāro un gada plānu katrai klasei; izveidot izvērstu stundas konspektu, diagnosticēt skolēnu vispārējās un muzikālās spējas un seko to dinamikai. 5. Verbālajā un neverbālajā komunikācijā mūzikas mācību procesa vadīšanā un ārpusklases darbā. 6. Izmanto dažādus diriģēšanas paņēmienus, klases, vokālā ansambļa un kora vadīšanā, prot iemācīt dziesmu pēc dzirdes un pēc notīm, demonstrē dziesmu a cappella un klavieru pavadījumā. 7. Novada rotaļu, deju, muzikāli ritmiskās kustības ar dažādu atribūtiķi, izveido un izmanto dažādus uzskates līdzekļus, izdales materiālus, vokālajā, kustību un ritmiskajā, bērnu mūzikas instrumentu spēles improvizācijā. <p>KOMPETENCE</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Balstoties uz Valsts izglītības standartiem (pamatskola, vidusskola) pamato mācību satura izvēli katrai klasei; atbilstoši skolēnu muzikālās darbības veidiem veido mācību programmu. 9. Vokālo ansambļu un koru organizēšanā, vadīšanā un viņu darbības izvērtēšanā; pēc noteiktiem kritērijiem izvērtē skolēnu sasniegumus muzikālajā darbībā, modelē dažāda veida mūzikas stundas struktūru; atlasa atbilstošās metodes mūzikas valodas elementu apgūšanai, mūzikas klausīšanās procesa vadīšanai, bērnu mūzikas instrumentu spēlei.
<i>Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums</i>
<p>Studējošo patstāvīgais darbs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mūzikas mācību metodikas literatūras studijas; • autoru koncepciju raksturojums mūzikas mācību metodikas jomā; • sagatavošanās semināriem; • dažāda veida mūzikas stundas struktūru un pedagoģiski psiholoģisko situāciju modelēšana, vingrinājumu kompleksu sastādīšana.
<i>Prasības kredītpunktu iegūšanai</i>

Sekmīgs darbs semināros – kopā 30% no vērtējuma; mūzikas mācību metožu un paņēmieni demonstrējums – 30% no vērtējuma; sekmīgs noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40% no vērtējuma

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+			+
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+		+	+
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mūzikas mācību metodikas saikne ar citām zinātnēm, tā būtība un uzdevumi. Mūzikas mācību didaktiskie principi un to funkcijas. Muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā. Pamatizglītības standarta mūzikā raksturojums un mūzikas mācību priekšmeta vadlīnijas. Mūzikas mācību metodes, darba veidi un formas. Mūzikas valodas elementu apgūšana, skaņas augstuma apgūšanas principi un metodes. Mūzikas klausīšanās pamatelementu vadīšanas metodika. Absolūtā un relatīvā solmizācija, to funkcijas. Ritma izjūtas attīstīšana, darba veidi un metodes. Dziesmas mācīšanas metodes pēc dzirdes un pēc notīm. Bērnu muzikālās attīstības raksturojums (pirmskolas un skolas vecums), spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība Latvijā, Eiropā. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Bērna un pusaudža balss fizioloģija vokālo iemaņu kompleksa veidošanas metodika un vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības kompetences.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

3. semestris

Avotiņa M., 1987. Ritmika. Rīga.

Bebrijs J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Bugavičute R., Purēns V. 2012. Mūzika vidusskolām. Mācību grāmata. Rīga, Raka

Daukša A., 2000. Ieskats mūzikas metodikā. Metodisks mācību līdzeklis. RaKa. – 139 lpp.

Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.

Graubiņš J., 1931. Pirmās notis dziedāšanas stundās. Rīga.

Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.

Jērcuma E., 1981. Ritmika mūzikas skolām. 1.–4.klasei. Rīga.

Kļaviņš Dz., 1978. Relatīvā solmizācija. Rīga.

Marčēnoka M., 2012. Mūzikas uztveres un muzikālās gaumes mijiedarbes dialektika. Rēzeknes augstskola, Izglītības un dizaina fakultāte. Personības socializācijas pētījumu institūts. Rēzekne.

Nelsons I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.

Pamatizglītības standarts mūzikā. 2009. Rīga

Paukste J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.

Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Udodova I., 2007. Mūzikas literatūra. Rīga, Zvaigzne ABC.

Абдуллин Э. Б., Николаева Е.В., 2004. Теория музыкального образования. Москва, Academia.
Безбородова Л.А., Алиев Ю.Б., 2002. Методика преподавания музыки в общеобразовательных учреждениях./Высшее образование. Москва, Academia.

4. semestris

Bebriš J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
Daukša A., 2000. Ieskats mūzikas metodikā. Metodisks mācību līdzeklis. RaKa. – 139 lpp.
Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.
Graubiņš J., 1931. Pirmās notis dziedāšanas stundās. Rīga.
Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.
Jērcuma E., 1981. Ritmika mūzikas skolām. 1.–4.klasei. Rīga.
Kļaviņš Dz., 1978. Relatīvā solmizācija. Rīga.
Nelsons I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.
Palēvičs I., 1923. Dziedāšanas mācība. Rīga.
Pamatizglītības standarts mūzikā. 2009. Rīga
Paukste J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.
Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
Акопян К., 1970. Метод музыкального пробуждения Франсуа Делоланда. – Москва.
Аллеев Ю. Б., 1997. Эмоционально–ценностная деятельность школьников как дидактическая основа их приобщения к искусству. Современная проблема образования. Сборник. – Тула.
Попов В.С., Халабузарь П.В., 2000. Теория и методика музыкального воспитания. – СПб.
Старобинский С.Л., 2003. Урок музыки – урок искусства. Музыка в школе. – Москва.

5. semestris

Avotiņa M., 1987. Ritmika. Rīga.
Bebriš J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.
Erliha Sk., 2007. The Development of Vocal Skills of 1st – 4th grade Pupils in Music Lesson. 56th International scientific conference “The problems of Efficient artistic education”. Vilnius, p.13–20.
Ērliha S., 1999. Pedagoģiskā prakse kā topošo mūzikas skolotāju profesionālās kompetences veidošanās līdzeklis. Promocijas darba kopsavilkums. Latvijas Universitāte, Pedagoģijas un psiholoģijas institūts. 60 lpp.
Inovācijas skolotāju izglītībā 21. gadsimtā. 2013. Latvijas Universitāte, redaktore prof. Rudīte Andersone.
Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.
Latviešu mūzikas kods. 2014. Versijas par mūziku gadsimtu mijā. Atbildīga redaktore Dr.art. Ilze Šarkovska–Liepiņa. Rīga, Muzica Baltica.
Lindenberga V., Torgāns J., Fūrmane L., Čeže M., 2004. Skaņu loki gadsimtos. Rīga, Zinātne.
Mediņš J., Jakobsons I., 1958. Dziedāšanas mācīšanas metodika. 1.– 4.klase. Rīga.
Nelsons I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.
Paukste J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.
Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.
Rutka L., 2012. Pedagoģa psiholoģiska kompetence. Rīga, RaKa.
Torgāns J., 2010. Latviešu mūzikas virsotnes. Rīga, Zinātne.

Papildus informācijas avoti

3. semestris

Albrehta Dz., 2001. Didaktika. Rīga, RaKa. – 168 lpp.
Daļiņina M., Katkina S. redakcijā., 1980. Vidusskolas didaktika. Rīga, Zvaigzne.
Mūrnieks A., Muktupāvels V., Nelsons I., 1991. Mūzikas mācības priekšmeta vadlīnijas vispārīgglītojošā skolā. Rīga.

Skazinska M., 1990. Poznaņas mūzikas akadēmijas pieredze ritmikas pasniegšanas metodikā. Rīga, LR Kultūras Ministrijas mācību iestādes metodiskais kabinets.

Zelmenis V., 1994. Pedagoģijas pamati. Rīga, RaKa.— 291 lpp.

Алиев Ю., 1978. Пение на уроках музыки. Москва, Просвещение.

Занков Л., 1960. Наглядность и активизации учащихся в обучении. Москва.

Румер М., Жак–Далькоз., 1985. Музыкальное воспитание в школе. Вып. 4, Москва.

4. semestris

Birzkops J., 1999. Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liesma. – 77 lpp.

Vilkārse I., Čerpinska I., 2001. Mūzika 1.klasei. Skolotāja grāmata, Zvaigzne ABC. – 72 lpp.

Алиев Ю., 1978. Пение на уроках музыки. Москва, Просвещение.

Ветлугина Н., 1968. Музыкальное развитие ребенка. Москва.

Ветлугина Н., 1982. Методика музыкального воспитания в детском саду. Москва, Просвещение.

Зими́на А., 1971. Музыкальные игры и этюды в детском саду. Москва, Просвещение.

Кабалевский Д., Как рассказать детям о музыке.

Медушевский В., 1980. Двойственность музыкальной формы и восприятия музыки. Москва.

Методические рекомендации к урокам музыки в общеобразовательной школе. Москва, Музыка.

Оськина С., 1977. Внутренний музыкальный слух. Москва.

Попова Т., 1973. Пути к музыке. Москва, Знание.

Сохор А., 1975. Воспитательная роль музыки. Ленинград, Музыка.

Теплов В., 1947. Психология музыкальных способностей. Москва, Ленинград.

Теплов В., 1966. Проблемы индивидуальных различий. Москва, Просвещение.

Шабашов Л., 1966. Преемственность музыкального воспитания в детском саду в школе (6 – 8 лет). Москва, Просвещение.

Халабузарь П., Попов В., Добровольская Н., 1990. Методика музыкального воспитания. Москва, Музыка. – 173с.

5. semestris

Grauzdiņa I., 1994. Latviešu tautasdziesma tautā. Rīga.

Lange T., 1994. Latviešu muzikālās folkloras mācība. I daļa. Rīga, Apgāds.

Matīss T., 1977. Par dziedāšanas mākslu. Rīga, Liesma.

Muktupāvels V., 1991. Skaņurīku ābece. Stokholma–Rīga.

Simsons–Sokolovska Ā., 1997. Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga, Vārti.

Skolotāju mentoru profesionālā pilnveide. 2013./ Skolotāju mentoru labas prakses piemēri. Pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides programma. Darba grupas vadītāja Līgita Grugule. Rīga, Latvijas Universitāte.

Vestergards E., Kirstains J., 1995. Skolotāji skolotājiem. Pedagoģijas izglītības atbalsta centrs. Rīga.

Vilkārse I., Čerpinska I., 2001. Mūzika 1.klasei. Skolotāja grāmata. Rīga, Zvaigzne ABC. – 72 lpp.

Vītoliņš J., 1937. Mūzikas vēsture. Rīga.

Vītoliņš J., Krasinska L., 1972. Latviešu mūzikas vēsture. Rīga, Liesma.

Zvirgzdiņa E., 1986. Par vokālo mākslu. Rīga, Zvaigzne.

Абдулин Э., 1992. Методическая подготовка учителя музыки МИРОС. Москва.

Краевский В., Новикова В., 1981. Методические вопросы педагогической науки и практики.

Внедрение достижений педагогики в практику школы. Москва.

Мартынов Н., 1970. Золтан Кодай. Москва.

Румер М., Жак–Далькоз., 1985. Музыкальное воспитание в школе. Вып. 4, Москва.

Система детского музыкального воспитания К.Орфа. Под. ред. Баренбойма Л.Л., 1970.

Сохор А., 1975. Воспитательная роль музыки. Ленинград, Музыка.

Ховапд Э., Ховапд О., 2007. Техника пения, вокал для всех. Москва. Росаудиосервис.
Юссон Р., 1974. Певческий голос. Москва, Музыка

Periodika un citi informācijas avoti

3. semestris

Žurnāls Skolotājs

Problems in Music Pedagogy.

[http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles](http://ejournals.ebsco.coninfo/EJSTitles)

[http://www. powells.com/ subsection//](http://www.powells.com/subsection/)

4. semestris

Žurnāls Skolotājs

Problems in Music Pedagogy.

[http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles](http://ejournals.ebsco.coninfo/EJSTitles)

[http://www. powells.com/ subsection//](http://www.powells.com/subsection/)

5. semestris

Žurnāls Skolotājs

Problems in Music Pedagogy.

[http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles](http://ejournals.ebsco.coninfo/EJSTitles)

[http://www. powells.com/ subsection//](http://www.powells.com/subsection/)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas mācīšanas metodika I
Studiju kursa kods (DUIS)	Peda2197
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., pētniece Gaļina Zavadska Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas integrēta mūzikas mācību procesa veidošanai, kā arī veicināt pedagoģiskā darba prasmju un iemaņu attīstību, profesionālās kompetences veidošanu.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar pasaulē pazīstamu metodiķu atziņām un apzināt to racionāla pielietojuma iespējas. 2. Veicināt iepriekš iegūto zināšanu integrāciju praktiskā muzikālā audzināšanas darbībā. 3. Stimulēt skolotājam nepieciešamo personisko īpašību veidošanos. 4. Paplašināt informāciju par sabiedrības muzikālo kultūrvidi un veicināt aktīvu līdzdalību tajā.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>III semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas mācīšanas metodika, tās būtība, uzdevumi un saikne ar citām zinātnēm. Mūzikas mācību didaktiskie principi. Izglītības mērķu, mācību metožu noteikšana un mācību līdzekļu izmantošana. L2 2. Didaktisko mācību principu izskaidrošana mūzikā, principu funkcija. Didaktisko principu apskats mūzikā. L1, S1 3. Aktuālāko muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā, to analīze. Mūsdienu muzikālās mācību koncepcijas Latvijā. Mūzikas mācību priekšmetu vadlīnijas. L2 4. Izglītības standarts. Sākumizglītībā. Pamatizglītībā. Vidējā izglītībā. Mūzikas mācību saturs. L1, S1 5. Metožu klasifikācija. Metožu darba veidu un formu izvēle mācību satura īstenošanai. Dzirdes un redzes uztveres metodes. Pedagoģiskās izpausmes metodes. L1, S1 6. Mūzikas valodas elementu apgūšana. L2

7. Skaņas augstuma apgūšanas principi. L2
8. Mūzikas klausīšanās metodikas pamatelementi: repertuārs, priekšstatu par mūziku, komponistiem, laikmeta iezīmēm mūzikā, stiliem, žanriem paplašināšana, muzikālā tēla uztvere, mūzikas satura specifika dažādās vecuma grupās. L2
9. Skaņdarba klausīšanās uzdevumi, vadīšanas metodika. Mūzikas klausīšanās stundu tipi un vadīšanas specifika dažādos vecumposmos. Mūzikas žanru izklāsta metodika. Skaņdarba mūzikas valodas raksturojuma iemaņu veidošana. L2, S2
10. Absolūtās un relatīvās solmizācijas saiknes un pārejas īstenošana. L2
11. Rokas zīmes (RZ), to nozīme un funkcijas. L1, S1
12. Ritma izjūtas attīstīšana. Darba veidi sākuma periodā, ritma vārdi (RV), ritma zilbes (RZ), to nozīme ritmisko iemaņu veidošanā. Ritmizēšanas darba veidi, metodiskās prasības skolotājam. Ritmiskā divbalsība, izpildījuma veidi, pakāpeniska grūtību paaugstināšana. Skanošie žesti, ritmiskais ostinato, tembru dažādība. L1, S1
13. Mūzikas stundas struktūra un darba plānojums. Mācību procesa organizācija. L1
14. Mācību procesa pedagoģiskā un psiholoģiskā ievirze. Mācību vielas analīze, aktualizācija. L1
15. Mūzikas stundas temats, mērķi, uzdevumi, tehniskie līdzekļi, mācību līdzekļi, izdales materiāls, uzskate, stundas gaita. L1
16. Stundu tipi un veidi, to klasifikācija. L2
17. Skolēnu zināšanu, prasmju un iemaņu kontrole un vērtējums, pārbaudes vērtējums. Motivācija. Mācību izziņas darbības posms. L1, S1

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par muzikālās izglītības attīstības vēsturi, raksturo muzikālās izglītības attīstības pamattendences Latvijā; raksturo ievērojamākos metodiķus un to atziņas Eiropā; salīdzina mūsdienu muzikālās izglītības sistēmas dažādās valstīs.
2. Analizē muzikālās audzināšanas metodes pirmsskolā un vispārizglītojošajā skolā.
3. Raksturo attiecīga vecumposma psiholoģiskās un fizioloģiskās īpatnības un būtiskākās mūzikas skolotāja profesionāli pedagoģiskās darbības funkcijas.

PRASMES

4. Prot sastādīt tematisko, kalendāro un gada plānu katrai klasei; izveidot izvērstu stundas konspektu, diagnosticēt skolēnu vispārējās un muzikālās spējas un seko to dinamikai.
5. Verbālajā un neverbālajā komunikācijā mūzikas mācību procesa vadīšanā un ārpusklases darbā.
6. Izmanto dažādus diriģēšanas paņēmienus, klases, vokālā ansambļa un kora vadīšanā, prot iemācīt dziesmu pēc dzirdes un pēc notīm, demonstrē dziesmu a cappella un klavieru pavadījumā.
7. Novada rotaļu, deju, muzikāli ritmiskās kustības ar dažādu atribūtiķu, izveido un izmanto dažādus uzskates līdzekļus, izdales materiālus, vokālajā, kustību un ritmiskajā, bērnu mūzikas instrumentu spēles improvizācijā.

KOMPETENCE

8. Balstoties uz Valsts izglītības standartiem (pamatskola, vidusskola) pamato mācību satura izvēli katrai klasei; atbilstoši skolēnu muzikālās darbības veidiem veido mācību programmu.
9. Vokālo ansambļu un kora organizēšanā, vadīšanā un viņu darbības izvērtēšanā; pēc noteiktiem kritērijiem izvērtē skolēnu sasniegumus muzikālajā darbībā, modelē dažāda veida mūzikas stundas

struktūru; atlasa atbilstošās metodes mūzikas valodas elementu apgūšanai, mūzikas klausīšanās procesa vadīšanai, bērnu mūzikas instrumentu spēlei.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- mūzikas mācību metodikas literatūras studijas;
- autoru koncepciju raksturojums mūzikas mācību metodikas jomā;
- sagatavošanās semināriem;
- dažāda veida mūzikas stundas struktūru un pedagoģiski psiholoģisko situāciju modelēšana, vingrinājumu kompleksu sastādīšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Sekmīgs darbs semināros – kopā 30% no vērtējuma; mūzikas mācību metožu un paņēmieni demonstrējums – 30% no vērtējuma; sekmīgs noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40% no vērtējuma

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+			+

Kursa saturs

Mūzikas mācību metodikas saikne ar citām zinātnēm, tā būtība un uzdevumi. Mūzikas mācību didaktiskie principi un to funkcijas. Muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā. Pamatizglītības standarta mūzikā raksturojums un mūzikas mācību priekšmeta vadlīnijas. Mūzikas mācību metodes, darba veidi un formas. Mūzikas valodas elementu apgūšana, skaņas augstuma apgūšanas principi un metodes. Mūzikas klausīšanās pamatelementu vadīšanas metodika. Absolūtā un relatīvā solmizācija, to funkcijas. Ritma izjūtas attīstīšana, darba veidi un metodes. Dziesmas mācīšanas metodes pēc dzirdes un pēc notīm. Bērnu muzikālās attīstības raksturojums (pirmskolas un skolas vecums), spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība Latvijā, Eiropā. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Bērna un pusaudža balss fizioloģija vokālo iemaņu kompleksa veidošanas metodika un vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības kompetences.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

3. semestris

Avotiņa M., 1987. Ritmika. Rīga.

Bebris J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Bugavičute R., Purēns V. 2012. Mūzika vidusskolām. Mācību grāmata. Rīga, Raka

Daukša A., 2000. Ieskats mūzikas metodikā. Metodisks mācību līdzeklis. RaKa. – 139 lpp.

Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.

Graubiņš J., 1931. Pirmās notis dziedāšanas stundās. Rīga.

Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.

Jērcuma E., 1981. Ritmika mūzikas skolām. 1.–4.klasei. Rīga.

Kļaviņš Dz., 1978. Relatīvā solmizācija. Rīga.

Marčenoka M., 2012. Mūzikas uztveres un muzikālās gaumes mijiedarbes dialektika. Rēzeknes augstskola, Izglītības un dizaina fakultāte. Personības socializācijas pētījumu institūts. Rēzekne.

Nelsone I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.

Pamatizglītības standarts mūzikā. 2009. Rīga

Paukšte J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.

Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Udodova I., 2007. Mūzikas literatūra. Rīga, Zvaigzne ABC.

Абдуллин Э. Б., Николаева Е.В., 2004. Теория музыкального образования. Москва, Академа.

Безбородова Л.А., Алиев Ю.Б., 2002. Методика преподавания музыки в общеобразовательных учреждениях./Высшее образование. Москва, Академа.

Papildus informācijas avoti

3. semestris

Albrehta Dz., 2001. Didaktika. Rīga, RaKa. – 168 lpp.

Daļiņina M., Katkina S. redakcijā., 1980. Vidusskolas didaktika. Rīga, Zvaigzne.

Mūrnieks A., Muktupāvels V., Nelsone I., 1991. Mūzikas mācības priekšmeta vadlīnijas vispārizglītojošā skolā. Rīga.

Skazinska M., 1990. Poznaņas mūzikas akadēmijas pieredze ritmikas pasniegšanas metodikā. Rīga, LR Kultūras Ministrijas mācību iestādes metodiskais kabinets.

Zelmenis V., 1994. Pedagoģijas pamati. Rīga, RaKa.– 291 lpp.

Алиев Ю., 1978. Пение на уроках музыки. Москва, Просвещение.

Занков Л., 1960. Наглядность и активизации учащихся в обучении. Москва.

Румер М., Жак–Далькоз., 1985. Музыкальное воспитание в школе. Вып. 4, Москва.

Periodika un citi informācijas avoti

3. semestris

Žurnāls Skolotājs

Problems in Music Pedagogy.

[http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles](http://ejournals.ebsco.coninfo/EJSTitles)

[http://www. powells.com/ subsection//](http://www.powells.com/ subsection//)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas mācīšanas metodika II
Studiju kursa kods (DUIS)	Peda2198
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., pētniece Gaļina Zavadska Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas integrēta mūzikas mācību procesa veidošanai, kā arī veicināt pedagoģiskā darba prasmju un iemaņu attīstību, profesionālās kompetences veidošanu.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar pasaulē pazīstamu metodiķu atziņām un apzināt to racionāla pielietojuma iespējas. 2. Veicināt iepriekš iegūto zināšanu integrāciju praktiskā muzikālā audzināšanas darbībā. 3. Stimulēt skolotājam nepieciešamo personisko īpašību veidošanos. 4. Paplašināt informāciju par sabiedrības muzikālo kultūrvidi un veicināt aktīvu līdzdalību tajā.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>IV semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas stundas dokumentācija un tehniskais nodrošinājums. L1 2. Mācību programmas, metodiskie līdzekļi, rekomendācijas. L1 3. Plānu veidi. Konspektu veidi. Darba metodes. Mūzikas kabinets. Tehniskais nodrošinājums. L1 4. Jaunas pakāpes mācīšanas metodika (pēc relatīvās solmizācijas sistēmas). Skaņkārtas apgūšanas princips. L1, S1 5. Metodiskā secība noturīgo un nenoturīgo pakāpju apgūšanā. Darba secība jaunās pakāpes apgūšanā. L1, S1 6. Sistemātiska secība solfedžēšanas iemaņu attīstīšanā. Motīvu sistēma jaunās pakāpes nostiprināšanā (balss, atbalss izmantošana). L1, S1

7. Darba uzdevumi un veidi mūzikas terminoloģijas apgūšanā pamatskolā un vidusskolā. Iepazīšanās ar mūzikas terminoloģiju, ievērojot didaktiskos zinātniskuma principus. L1
8. Divbalsība un vairākbalsība (harmoniskās dzirdes izkopšana). L1
9. Dziesmas mācīšanas metodes. Dziesmas mācīšana pēc dzirdes. Paātrināta dziesmas mācīšana pēc dzirdes. L2, S1
10. Dziesmas mācīšana pēc notīm. Paātrinātā dziesmas mācīšana pēc notīm. L2, S1
11. Mācīšanas metožu izvēle, darba plānojums un tā īpatnības pirmsskolas mācību iestādē. L2
12. Vadošie bērnu muzikalitātes komponenti. Spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Bērnu muzikālās attīstības līmeņu raksturojums. L2
14. Muzikālās audzināšanas uzdevumi, programmas, to raksturojums bērnu muzikālajā darbībā visās vecuma grupās (dziedāšana, mūzikas klausīšanās, rotaļas, dejas, ritmiskie vingrinājumi, bērnu mūzikas instrumentu spēle, leļļu teātris). L1
15. Muzikālās nodarbības plānojums – struktūra. L1
16. Muzikālās audzināšanas veidi un formas (jautrie brīži, tematiskas pēcpusdienas, viktorīnas, svētki – svētku scenārijs). L2, S1
17. Darba plānojums un tā īpatnības sākumskolā. Darba plānojums un tā īpatnības pamatskolā. Darba plānojums un tā īpatnības vidusskolā. L2
18. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība. Relatīvā solmizācija viduslaikos. Absolutā nošu raksta attīstība renesansē. Monteklēra sistēma. XIX gs. franču relativisti, angļu metode “Tonika sol–fa”. Muzikālā izglītība Latvijā. Muzikālās izglītības attīstība Latvijā sākot ar 19. gs. 90. gadiem. J.Cimzes, I.Paleviča, B.Jura, Jēk.Graubiņa, V.Ernesta, J.Rozīša, Jēk.Mediņa, I.Jākobsones pedagoģiski metodiskā darbība. E.Eidiņa, Dz.Kļaviņa, E.Siliņa, H.Lazarēvičas, A.Stabulnieces ieguldījumi relatīvās solmizācijas attīstībā. R.Valdmanes, I.Irbes, I.Nelsones, M.Paipares, L.Rozenbergas, I.Milleres pedagoģiski metodiskā darbība. L1, S1
20. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Kārļa Orfa pedagoģiskā darbība. Ž.Dalkrozo un J.Suzuki pedagoģiskā darbība. Zoltana Kodai pedagoģiskie principi. D.Kabaļevska muzikālās audzināšanas atziņas. L1, S1

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par muzikālās izglītības attīstības vēsturi, raksturo muzikālās izglītības attīstības pamattendences Latvijā; raksturo ievērojamākos metodiķus un to atziņas Eiropā; salīdzina mūsdienu muzikālās izglītības sistēmas dažādās valstīs.
2. Analizē muzikālās audzināšanas metodes pirmsskolā un vispārizglītojošajā skolā.
3. Raksturo attiecīga vecumposma psiholoģiskās un fizioloģiskās īpatnības un būtiskākās mūzikas skolotāja profesionāli pedagoģiskās darbības funkcijas.

PRASMES

4. Prot sastādīt tematisko, kalendāro un gada plānu katrai klasei; izveidot izvērstu stundas konspektu, diagnosticēt skolēnu vispārējās un muzikālās spējas un seko to dinamikai.
5. Verbālajā un neverbālajā komunikācijā mūzikas mācību procesa vadīšanā un ārpusklases darbā.
6. Izmanto dažādus diriģēšanas paņēmienus, klases, vokālā ansambļa un kora vadīšanā, prot iemācīt dziesmu pēc dzirdes un pēc notīm, demonstrē dziesmu a cappella un klavieru pavadījumā.
7. Novada rotaļu, deju, muzikāli ritmiskās kustības ar dažādu atribūtiķu, izveido un izmanto dažādus uzskates līdzekļus, izdales materiālus, vokālajā, kustību un ritmiskajā, bērnu mūzikas instrumentu spēles improvizācijā.

KOMPETENCE

8. Balstoties uz Valsts izglītības standartiem (pamatskola, vidusskola) pamato mācību satura izvēli katrai klasei; atbilstoši skolēnu muzikālās darbības veidiem veido mācību programmu.

9. Vokālo ansambļu un koru organizēšanā, vadīšanā un viņu darbības izvērtēšanā; pēc noteiktiem kritērijiem izvērtē skolēnu sasniegumus muzikālajā darbībā, modelē dažāda veida mūzikas stundas struktūru; atlasa atbilstošās metodes mūzikas valodas elementu apgūšanai, mūzikas klausīšanās procesa vadīšanai, bērnu mūzikas instrumentu spēlei.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- mūzikas mācību metodikas literatūras studijas;
- autoru koncepciju raksturojums mūzikas mācību metodikas jomā;
- sagatavošanās semināriem;
- dažāda veida mūzikas stundas struktūru un pedagoģiski psiholoģisko situāciju modelēšana, vingrinājumu kompleksu sastādīšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 4. semestrī

Sekmīgs darbs semināros – kopā 30% no vērtējuma; mūzikas mācību metožu un paņēmienu demonstrējums – 30% no vērtējuma; sekmīgs noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40% no vērtējuma

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+		+	+

Kursa saturs

Mūzikas mācību metodikas saikne ar citām zinātnēm, tā būtība un uzdevumi. Mūzikas mācību didaktiskie principi un to funkcijas. Muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā. Pamatizglītības standarta mūzikā raksturojums un mūzikas mācību priekšmeta vadlīnijas. Mūzikas mācību metodes, darba veidi un formas. Mūzikas valodas elementu apgūšana, skaņas augstuma apgūšanas principi un metodes. Mūzikas klausīšanās pamatelementu vadīšanas metodika. Absolūtā un relatīvā solmizācija, to funkcijas. Ritma izjūtas attīstīšana, darba veidi un metodes. Dziesmas mācīšanas metodes pēc dzirdes un pēc notīm. Bērnu muzikālās attīstības raksturojums (pirmskolas un skolas vecums), spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība Latvijā, Eiropā. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Bērna un pusaudža balss fizioloģija vokālo iemaņu kompleksa veidošanas metodika un vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības kompetences.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

4. semestris

<p>Bebris J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.</p> <p>Daukša A., 2000. Ieskats mūzikas metodikā. Metodisks mācību līdzeklis. RaKa. – 139 lpp.</p> <p>Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.</p> <p>Graubiņš J., 1931. Pirmās notis dziedāšanas stundās. Rīga.</p> <p>Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.</p> <p>Jērcuma E., 1981. Ritmika mūzikas skolām. 1.–4.klasei. Rīga.</p> <p>Kļaviņš Dz., 1978. Relatīvā solmizācija. Rīga.</p> <p>Nelsons I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.</p> <p>Palēvičs I., 1923. Dziedāšanas mācība. Rīga.</p> <p>Pamatizglītības standarts mūzikā. 2009. Rīga</p> <p>Paukste J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.</p> <p>Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.</p> <p>Акопян К., 1970. Метод музыкального пробуждения Франсуа Делоланда. – Москва.</p> <p>Аллиев Ю. Б., 1997. Эмоционально–ценностная деятельность школьников как дидактическая основа их приобщения к искусству. Современная проблема образования. Сборник. – Тула.</p> <p>Попов В.С., Халабузарь П.В., 2000. Теория и методика музыкального воспитания. – СПб.</p> <p>Старобинский С.Л., 2003. Урок музыки – урок искусства. Музыка в школе. – Москва.</p>
<p><i>Papildus informācijas avoti</i></p>
<p>4. semestris</p> <p>Birzkops J., 1999. Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liesma. – 77 lpp.</p> <p>Vilkārse I., Čerpinska I., 2001. Mūzika 1.klasei. Skolotāja grāmata, Zvaigzne ABC. – 72 lpp.</p> <p>Алиев Ю., 1978. Пение на уроках музыки. Москва, Просвещение.</p> <p>Ветлугина Н., 1968. Музыкальное развитие ребенка. Москва.</p> <p>Ветлугина Н., 1982. Методика музыкального воспитания в детском саду. Москва, Просвещение.</p> <p>Зими́на А., 1971. Музыкальные игры и этюды в детском саду. Москва, Просвещение.</p> <p>Кабалевский Д., Как рассказать детям о музыке.</p> <p>Медушевский В., 1980. Двойственность музыкальной формы и восприятия музыки. Москва.</p> <p>Методические рекомендации к урокам музыки в общеобразовательной школе. Москва, Музыка.</p> <p>Оськина С., 1977. Внутренний музыкальный слух. Москва.</p> <p>Попова Т., 1973. Пути к музыке. Москва, Знание.</p> <p>Сохор А., 1975. Воспитательная роль музыки. Ленинград, Музыка.</p> <p>Теплов В., 1947. Психология музыкальных способностей. Москва, Ленинград.</p> <p>Теплов В., 1966. Проблемы индивидуальных различий. Москва, Просвещение.</p> <p>Шабашов Л., 1966. Преемственность музыкального воспитания в детском саду в школе (6 – 8 лет). Москва, Просвещение.</p> <p>Халабузарь П., Попов В., Добровольская Н., 1990. Методика музыкального воспитания. Москва, Музыка. – 173с.</p>
<p><i>Periodika un citi informācijas avoti</i></p>
<p>4. semestris</p> <p>Žurnāls Skolotājs</p> <p>Problems in Music Pedagogy.</p> <p>http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles</p> <p>http://www. powells.com/ subsection//</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<p><i>Piezīmes</i></p>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p>

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas mācīšanas metodika III
Studiju kursa kods (DUIS)	Peda3128
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha	
Kursa docētājs(-i)	
Dr.paed., pētniece Gaļina Zavadska Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas integrēta mūzikas mācību procesa veidošanai, kā arī veicināt pedagoģiskā darba prasmi un iemaņu attīstību, profesionālās kompetences veidošanu.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar pasaulē pazīstamu metodiķu atziņām un apzināt to racionāla pielietojuma iespējas. 2. Veicināt iepriekš iegūto zināšanu integrāciju praktiskā muzikālā audzināšanas darbībā. 3. Stimulēt skolotājam nepieciešamo personisko īpašību veidošanos. 4. Paplašināt informāciju par sabiedrības muzikālo kultūrvidi un veicināt aktīvu līdzdalību tajā. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>V semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bērna un pusaudža balss fizioloģija; vokālā kompleksa veidošana. Balss aparāta: balsenes, elpošanas orgānu un rezonatoru loma balss veidošanā. Bērna balss attīstības posmi. L2 2. Vokālo iemaņu kompleksa attīstīšana (ķermeņa stāja, elpošana, dikcija, artikulācija, skaņveide, intonācija). L2 3. Fizioloģiskās un psiholoģiskās vecuma īpatnības, to ievērošana darba procesā. L2 4. Vokālā darba specifika 1.klasē un jaunākajās klasēs. Skolēnu balsu saliedēšana, klases unisona veidošana. Vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mutācijas periods, darba veidi. Balss higiēna. L2, S2 5. Uzskates loma, daudzveidība un tās pielietojums darbā. Bīdāmā nots (BN) – svarīgs uzskates līdzeklis nošu lasīšanas iemaņu attīstīšanā, tās pielietošanas veidi. L2 	

6. Pārējo uzskates līdzekļu pielietošana mūzikas stundās. Zilbju tabulas. Kāpnītes. Nošu tabulas (motīvu un ritma). Pārnēsājamās tāfeles. Izdales materiāls. L2
7. Rotaļas un ritmikas būtība, to pielietojums mūzikas stundā. Rotaļu didaktiskais materiāls. Rotaļu veidi, to norise (muzikālās rotaļas, muzikāli didaktiskās, rotaļas ar dziedāšanu un bez dziedāšanas). Muzikālo rotaļu loma personības veidošanā, sensoro spēju un ritma izjūtas attīstīšanā. L2, S2
8. Bērnu mūzikas instrumentu spēle elementārās muzicēšanas mācību procesā. Bērnu mūzikas instrumentu klasifikācija, to raksturojums. Dažādos laikos lietoto mūzikas instrumentu un skaņu rīku apskats. Mūzikas instrumentu spēles mācīšanas un mācīšanās procesa metodika, metodiskie paņēmieni. L2, S1
9. Improvizācijas loma un tās pielietojums muzikālajā audzināšanā. L2, S1
10. Folklorā, tās pielietojums mūzikas stundā. Tautasdziesmu vispārraksturīgās iezīmes. Tautasdziesmu cikli un žanri. Pasaules iekārtojuma atspoguļojums dziesmās. L2
11. Mācīšanas metožu izvēle, darba organizēšana, plānojums un tā īpatnības ārpusklases un ārpusskolas darbā. Ārpusklases un ārpusskolas pasākumi. L2, S1
12. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības komponente. L2, S1

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par muzikālās izglītības attīstības vēsturi, raksturo muzikālās izglītības attīstības pamattendences Latvijā; raksturo ievērojamākos metodiskus un to atziņas Eiropā; salīdzina mūsdienu muzikālās izglītības sistēmas dažādās valstīs.
2. Analizē muzikālās audzināšanas metodes pirmsskolā un vispārizglītojošajā skolā.
3. Raksturo attiecīga vecumposma psiholoģiskās un fizioloģiskās īpatnības un būtiskākās mūzikas skolotāja profesionāli pedagoģiskās darbības funkcijas.

PRASMES

4. Prot sastādīt tematisko, kalendāro un gada plānu katrai klasei; izveidot izvērstu stundas konspektu, diagnosticēt skolēnu vispārējās un muzikālās spējas un seko to dinamikai.
5. Verbālajā un neverbālajā komunikācijā mūzikas mācību procesa vadīšanā un ārpusklases darbā.
6. Izmanto dažādus diriģēšanas paņēmienus, klases, vokālā ansambļa un kora vadīšanā, prot iemācīt dziesmu pēc dzirdes un pēc notīm, demonstrē dziesmu a cappella un klavieru pavadījumā.
7. Novada rotaļu, deju, muzikāli ritmiskās kustības ar dažādu atribūtiķi, izveido un izmanto dažādus uzskates līdzekļus, izdales materiālus, vokālajā, kustību un ritmiskajā, bērnu mūzikas instrumentu spēles improvizācijā.

KOMPETENCE

8. Balstoties uz Valsts izglītības standartiem (pamatskola, vidusskola) pamato mācību satura izvēli katrai klasei; atbilstoši skolēnu muzikālās darbības veidiem veido mācību programmu.
9. Vokālo ansambļu un kora organizēšanā, vadīšanā un viņu darbības izvērtēšanā; pēc noteiktiem kritērijiem izvērtē skolēnu sasniegumus muzikālajā darbībā, modelē dažāda veida mūzikas stundas struktūru; atlasa atbilstošās metodes mūzikas valodas elementu apgūšanai, mūzikas klausīšanās procesa vadīšanai, bērnu mūzikas instrumentu spēlei.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- mūzikas mācību metodikas literatūras studijas;

- autoru koncepciju raksturojums mūzikas mācību metodikas jomā;
- sagatavošanās semināriem;
- dažāda veida mūzikas stundas struktūru un pedagoģiski psiholoģisko situāciju modelēšana, vingrinājumu kompleksu sastādīšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 5. semestrī

Sekmīgs darbs semināros – kopā 30% no vērtējuma; mūzikas mācību metožu un paņēmienu demonstrējums – 30% no vērtējuma; sekmīgs noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40% no vērtējuma

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mūzikas mācību metodikas saikne ar citām zinātnēm, tā būtība un uzdevumi. Mūzikas mācību didaktiskie principi un to funkcijas. Muzikālās audzināšanas pasākumu apskats Latvijā. Pamatizglītības standarta mūzikā raksturojums un mūzikas mācību priekšmeta vadlīnijas. Mūzikas mācību metodes, darba veidi un formas. Mūzikas valodas elementu apgūšana, skaņas augstuma apgūšanas principi un metodes. Mūzikas klausīšanās pamatelementu vadīšanas metodika. Absolūtā un relatīvā solmizācija, to funkcijas. Ritma izjūtas attīstīšana, darba veidi un metodes. Dziesmas mācīšanas metodes pēc dzirdes un pēc notīm. Bērnu muzikālās attīstības raksturojums (pirmskolas un skolas vecums), spējas dažādiem muzikālās darbības veidiem. Muzikālās izglītības vēsturiskā attīstība Latvijā, Eiropā. Muzikālās audzināšanas sistēmu apskats. Bērna un pusaudža balss fizioloģija vokālo iemaņu kompleksa veidošanas metodika un vokālā darba specifika pamatskolā un vidusskolā. Mūzikas skolotāja personība un profesionāli pedagoģiskās darbības kompetences.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

5. semestris

Avotiņa M., 1987. Ritmika. Rīga.

Bebriš J., 1922. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Eidiņš A., 1974. Muzikālās audzināšanas metodika. Rīga.

Erliha Sk., 2007. The Development of Vocal Skills of 1st – 4st grade Pupils in Music Lesson. 56th International scientific conference "The problems of Efficient artistic education". Vilnius, p.13–20.

Ērliha S., 1999. Pedagoģiskā prakse kā topošo mūzikas skolotāju profesionālās kompetences veidošanās līdzeklis. Promocijas darba kopsavilkums. Latvijas Universitāte, Pedagoģijas un psiholoģijas institūts. 60.lpp.

Inovācijas skolotāju izglītībā 21. gadsimtā. 2013. Latvijas Universitāte, redaktore prof. Rudīte Andersone.

Jākobsons I., 1977. Dziedāšanas mācīšanas metodiķu atziņas. Rīga.

Latviešu mūzikas kods. 2014. Versijas par mūziku gadsimtu mijā. Atbildīga redaktore Dr.art. Ilze Šarkovska–Liepiņa. Rīga, Muzica Baltica.

Lindenberga V., Torgāns J., Fūrmane L., Čeže M., 2004. Skaņu loki gadsimtos. Rīga, Zinātne.

Mediņš J., Jakobsons I., 1958. Dziedāšanas mācīšanas metodika. 1.– 4.klase. Rīga.

Nelsone I., Paipare M., 1992. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga, Zvaigzne.

Paukšte J., 1993. Mūzikas mācīšanas metodika. Rīga.

Rozītis I., 1929. Dziedāšanas mācības metodika. Rīga.

Rutka L., 2012. Pedagoģa psiholoģiska kompetence. Rīga, Raka.

Torgāns J., 2010. Latviešu mūzikas virsotnes. Rīga, Zinātne.

Papildus informācijas avoti

5. semestris

Grauzdiņa I., 1994. Latviešu tautasdziesma tautā. Rīga.

Lange T., 1994. Latviešu muzikālās folkloras mācība. I daļa. Rīga, Apgāds.

Matīss T., 1977. Par dziedāšanas mākslu. Rīga, Liesma.

Muktupāvels V., 1991. Skaņurīku ābece. Stokholma–Rīga.

Simsone–Sokolovska Ā., 1997. Vokālās metodikas pamatzināšanas. Rīga, Vārti.

Skolotāju mentoru profesionālā pilnveide. 2013./ Skolotāju mentoru labas prakses piemēri. Pedagoģu profesionālās kvalifikācijas pilnveides programma. Darba grupas vadītāja Līgita Grugule. Rīga, Latvijas Universitāte.

Vestergards E., Kirstains J., 1995. Skolotāji skolotājiem. Pedagoģijas izglītības atbalsta centrs. Rīga.

Vilkārse I., Čerpinska I., 2001. Mūzika 1.klasei. Skolotāja grāmata. Rīga, Zvaigzne ABC. – 72 lpp.

Vītoliņš J., 1937. Mūzikas vēsture. Rīga.

Vītoliņš J., Krasinska L., 1972. Latviešu mūzikas vēsture. Rīga, Liesma.

Zvirgzdiņa E., 1986. Par vokālo mākslu. Rīga, Zvaigzne.

Абдулин Э., 1992. Методическая подготовка учителя музыки МИРОС. Москва.

Краевский В., Новикова В., 1981. Методические вопросы педагогической науки и практики.

Внедрение достижений педагогики в практику школы. Москва.

Мартынов Н., 1970. Золтан Кодан. Москва.

Румер М., Жак–Далькоз., 1985. Музыкальное воспитание в школе. Вып. 4, Москва.

Система детского музыкального воспитания К.Орфа. Под. ред. Баренбойма Л.Л., 1970.

Сохор А., 1975. Воспитательная роль музыки. Ленинград, Музыка.

Ховапд Э., Ховапд О., 2007. Техника пения, вокал для всех. Москва. Росаудиосервис.

Юссон Р., 1974. Певческий голос. Москва, Музыка

Periodika un citi informācijas avoti

5. semestris

Žurnāls Skolotājs

Problems in Music Pedagogy.

[http:// ejournals.ebsco.coninfo/ EJSTitles](http://ejournals.ebsco.coninfo/EJSTitles)

[http://www. powells.com/ subsection//](http://www.powells.com/ subsection//)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Radošums mūzikā
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4407
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais kontaktstundu skaits	98
Lekciju stundu skaits	56
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	16+16 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	144
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
<p>Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika: Mūzikas teorijas un vēstures zināšanas</p> <p>Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana: Mūzikas teorijas pamati</p> <p>Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati: Mūzikas teorijas pamati</p>	
Studiju kursa anotācija	
<p>Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika: STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sistematizēt un padziļināt zināšanas par mūzikas instrumentiem un akustiku.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI: 1. Sistematizēt un padziļināt zināšanas par mūzikas instrumentiem, to vēsturi un evolūciju. 2. Izveidot teorētisko bāzi partitūru analīzei. 3. Iegūt zināšanas par vispārējās akustikas pamatlikumībām.</p> <p>Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana: STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt pamatzināšanas un pamatprasmes improvizācijā, kompozīcijā un aranžēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI: 1. Iemācīt studentus patstāvīgi rīkoties ar mūzikas izteiksmes līdzekļu kompleksu. 2. Veicināt prasmi izveidot un attīstīt mūzikas tematismu.</p>	

3. Attīstīt prasmi analizēt un aranžēt dažādu stilu un žanru mūzikas skaņdarbus.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt pamatzināšanas un pamatprasmes improvizācijā, kompozīcijā un aranžēšanā.

STUDIJU KURSA UZDEVUMI:

1. Iemācīt studentus patstāvīgi rīkoties ar mūzikas izteiksmes līdzekļu kompleksu.
2. Veicināt prasmi izveidot un attīstīt mūzikas tematismu.
3. Attīstīt prasmi analizēt un aranžēt dažādu stilu un žanru mūzikas skaņdarbus.

Studiju kursa kalendārais plāns

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 56 stundas, semināri (S) – 8 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 144 stundas

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Simfoniskā orķestra partitūras uzbūve, instrumentu izkārtojuma principi paritūrā. Daži notācijas principi. L2
2. Mūzikas instrumentu evolūcija. L2
3. Stīgu instrumentu attīstība 16.-17. gs. Itālijā (P. Madžinī, B. Amati, A. Stradivāri). L2
3. Pūšaminstrumenti. L2
4. Mūzikas instrumentu evolūcija. Stīgu un pūšaminstrumenti. S2
5. Koka pūšaminstrumentu grupas pamatinstrumenti un to paveidi. L2
6. Metāla pūšaminstrumentu grupa. L2
7. Pārskats par sitaminstrumentiem un to klasifikācija. L2
8. Taustiņinstrumenti. L2
9. Simfoniskā orķestra instrumentu klasifikācija. L2
10. Specifiskie orķestra instrumenti. L2
11. Rok un pop mūzikas instrumenti. L2
12. Pūšamo un sitamo instrumentu grupa. S2
13. Skaņu viļņi, to veidošanās, veidi. Pamatlielumi: periods, frekvence, viļņa garums, skaņas ātrums. S2
14. Mūzikas instrumentu akustika. Balss un mūzikas instrumentu formantes. Skaņas spiediens, jauda, intensitāte. Reverberācijas laiki. L2
15. Vispārējā akustika. Mūzikas instrumentu akustika. S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi.

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Mūzikas izteiksmes līdzekļi. L2
2. Tematiskais grauds. L2
3. Mūzikas valodas konstruktīvie elementi (motīvs, frāze, teikums, periods). L2
4. Periods. L2
5. Vienkāršās un saliktās formas. L2

6. Vokālās formas (strofa, variēta strofa, variantveida strofa). L2
7. Muzikālās deklamācijas likumsakarības un īpatnības dziesmā. L2
8. Kontrasts kā vienkāršo formu galvenais attīstības faktors. L2
9. Variēšana kā viens no materiāla pamatattīstības paņēmieniem. P2
10. Aranžēšanas pamatprincipi. P2
11. Brīva improvizācija par doto tēmu variāciju formā. P4
12. Pašsacerēta instrumentāla vai vokāla kompozīcija. P8

Izmantojamās studiju metodes un formas – individuālās praktiskās nodarbības, patstāvīgie radošie darbi.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Mūzikas attīstības paņēmieni. L1, P1
2. Partitūras izveide. Dažādi ansambļu sastāvi, to īpatnības. L1, P1
3. Atslēgas, transponējošie instrumenti. L1, P1
4. Balsu dublēšana, melodisko līniju savijumi. L1, P1
5. Tembri un to maiņas secība. L1, P1
6. Partitūras horizontāle un vertikāle. L1, P1
7. Melodija, bass, ritms, kontrapunkts. L1, P1
8. Ērģelpunkts, polifonija, harmonija, faktūra. L1, P1
9. Melodijas brīvās harmonizācijas principi, akordu meklēšana. L4, P4
10. Pavadījuma spēle pēc burtiem. L4, P4

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, praktiskās nodarbības, konsultācijas, patstāvīgie radošie darbi.

Studiju rezultāti

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika :
ZINĀŠANAS

1. Zina mūzikas instrumentu lietošanas specifiku.
2. Zina partitūras notācijas pamatlikumības.
3. Zina skaņas viļņu fizikas galvenos parametrus, akustisko mērvienību likumsakarības.

PRASMES

4. Lietot instrumentu mācībā iegūtās zināšanas partitūras izveidē un analizē.
5. Subjektīvi novērtēt telpas akustikas atbilstību konkrēta mūzikas skaņdarba atskaņojumam.
6. Metodiski izklāstīt dažādu akustikas tēmu saturu.

KOMPETENCE

7. Mūzikas instrumentu lietojuma un attīstības procesu no senatnes līdz mūsdienām izvērtējumā.
8. Partitūru analizē, zināšanas par partitūru notācijas principiem un pamatlikumībām.
9. Telpas akustikas novērtējumā.

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana :
ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās improvizācijas, kompozīcijas un aranžēšanas pamata teorētiskās zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, salīdzināt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties improvizācijai vai aranžēšanai nepieciešamos izteiksmes līdzekļos; izskaidrot burtu apzīmējumu izpausmes veidus dažādu stilu un žanru skaņdarbos, pārzin kompozīcijas terminoloģiju.
3. Prot sasaistīt improvizācijas, kompozīcijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, arī pedagoģiskās un koncertprakses kontekstā; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

4. Prot patstāvīgi veidot improvizāciju dažādos stilos, izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus; prasme patstāvīgi piemeklēt attiecīgo faktūras veidu dotajai melodijai, patstāvīgi salīdzināt improvizācijas un kompozīcijas stilistiskās īpatnības dažāda stila un žanra skaņdarbos
5. Prot sacerēt skaņdarbu, radoši veidot tematismu, to pierakstīt notīs balstoties zinātniskā pieejā, veidot improvizāciju nestandarta melodijai; prasme veidot aranžējumus.

KOMPETENCE

6. Pārvalda praktiskās improvizācijas, kompozīcijas un aranžēšanas pamatiemaņas.
7. Prot improvizēt pēc dotās tēmas dažādās faktūrās un stilos, ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt improvizācijas un kompozīcijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot paust savu attieksmi, izvērtējot savu un citu studentu kompozīcijas un improvizācijas prasmes un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā, savas darbības rezultātā studenti apzinās mūzikas kultūrkonteksta daudzveidību un iespējas savā profesionālajā pedagoģiskajā darbībā arī multikulturālajā vidē, ievēro profesionālās ētikas normas.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati :

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās instrumentācijas un pavadījuma spēles pamata teorētiskās zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties instrumentācijas izteiksmes līdzekļu klāstā.
3. Prot izskaidrot burtu apzīmējumu izpausmes veidus dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
4. Pārzin instrumentācijas terminoloģiju, prot sasaistīt instrumentācijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, arī pedagoģiskās prakses kontekstā.
5. Prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

6. Prasme patstāvīgi veidot vienkāršu instrumentāciju dažādu stilu un žanru skaņdarbiem, prasme izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, radoši piemeklēt klavierpavadījumu dotajai melodijai.
7. Prasme salīdzināt instrumentācijas stilistiskās īpatnības dažāda stila un žanra skaņdarbos.
8. Prasme patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar instrumentējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

9. Prot veidot klavierpavadījumu pēc burtiem dažādās faktūrās, pārvalda praktiskās instrumentācijas pamatiemaņas dažādu partitūru (sastāvu ansambļu) veidošanā, saista instrumentācijas un pavadījuma spēles pamatus ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika:

Studējošo patstāvīgais darbs:

- patstāvīgajā darbā students nostiprina kontaktstundās apgūto mūzikas instrumentu mācības un akustikas saturu;
- nostiprina teorētiskās zināšanas partitūru analīzē, analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu fragmentus
- veic radošos uzdevumus;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana:

Studentu patstāvīgais darbs:

- metodiskās literatūras studijas;
- improvizācija dažādos stilos;
- skaņdarbu analīze, sacerēšana un aranžēšana.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

Studējošo patstāvīgais darbs:

- metodiskās literatūras studijas;
- pavadījuma spēle pēc burtiem (dažādas faktūras, žanri, stili);
- pavadījuma spēle pēc dzirdes;
- partitūru izveide.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika :

Eksāmens 5. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot zināšanas par mūzikas instrumentu uzbūvi, to attīstību, akustikas izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (studiju kursā norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās, dažādu mūzikas instrumentu interpretāciju salīdzinājums un analīze).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas

Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē"

(apstiprināts DU Senāta sēdē 17.12.2018., protokols Nr. 15), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana :

Eksāmens 6. semestrī

Studiju kursa apguves pārbaudes forma: eksāmens. Improvizācija par doto tēmu – 35%; pašsacerēts skaņdarbs – 40%; skaņdarba aranžējums – 25%.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 17.12.2018., protokols Nr. 15), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati :

Studiju kursa apguves pārbaudes forma: eksāmens rakstiski – 40%; praktiski – 60%;

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika :

1. Mūzikas instrumentu vēsture, to evolūcija. Stīgu instrumenti, to attīstība. Pūšaminstrumentu evolūcija. Sitaminstrumenti un to klasifikācija. Specifiskie orķestra instrumenti. L22, S4
2. Vispārējās akustikas tēmas: Skaņu viļņi, frekvence, viļņa garums, skaņas ātrums, fāze. Spektra jēdziens. Mūzikas instrumentu akustika. Balss un mūzikas instrumentu formantes. Skaņas spiediens, jauda, intensitāte, skaņas lauki (tuvais, tālais). Viļņu frontes. Tiešā un atstarotā skaņa. Reverberācijas laiki. L2, S4

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana :

1. Mūzikas izteiksmes līdzekļi.
2. Tematiskais grauds.

3. Mūzikas valodas konstruktīvie elementi (motīvs, frāze, teikums, periods).
4. Vienkāršās un saliktās formas.
5. Vokālās formas (strofa, variēta strofa, variantveida strofa).
6. Muzikālās deklamācijas likumsakarības un īpatnības dziesmā.
7. Kontrasts kā vienkāršo formu galvenais attīstības faktors.
8. Variēšana kā viens no materiāla pamatattīstības paņēmieniem.
9. Aranžēšanas pamatprincipi.
10. Brīva improvizācija par doto tēmu variāciju formā.
11. Pašsacerēta instrumentāla vai vokāla kompozīcija.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati :

1. Mūzikas attīstības paņēmieni.
2. Partitūras izveide. Dažādi ansambļu sastāvi, to īpatnības.
3. Atslēgas, transponējošie instrumenti.
4. Balsu dublēšana, melodisko līniju savijumi.
5. Tembri un to maiņas secība.
6. Partitūras horizontāle un vertikāle.
7. Melodija, bass, ritms, kontrapunkts.
8. Ērģelpunkts, polifonija, harmonija, faktūra.
9. Melodijas brīvās harmonizācijas principi, akordu meklēšana.
10. Pavadījuma spēle pēc burtiem.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika:

Agafonņikovs, N. (1989). Simfoničeskaja partitura. Ļeņingrad: Muzika
 Avramecs, B., Muktupāvels, V. (1997). Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika: Eksperimentāls mācību līdzeklis. Rīga: Musica Baltica
 Čulaki, M. (1981). Simfoniskā orķestra instrumenti. Rīga: Zvaigzne
 Darvašs, G. (1964). Pravila orkestrovki. Korvina
 Kars, A. (1990). Istorija orkestrovki. Moskva: Muzika

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana:

Birzkops J. Mūzikas sacerēšana klavierspēles apmācībā. – Rīga: Zvaigzne, 1986.
 Bogatirjova J. Harmonijas analīzes hrestomātija. – Rīga: Liesma, 1980.
 Daugulis Ē. Džeza harmonija: teorijas un ieteikumi. Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds Saule, 2017.
 Earl H. Fundamentals of Music. – New Jersey, 1988.
 Grauzdiņa I. Doctor gradus ad parnassum (rotaprints). – Rīga: Metodiskais kabinets, 1995.
 Grauzdiņa I. Rūķcepure. – Rīga: Ulma, 1996.
 Kārklīņš L. Harmonija. Pamatkurss. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1997.
 Kārklīņš L. Ievads mūzikas kompozīcijā. – Rīga: Raka, 2005.
 Kārklīņš L. Mūzikas leksikons. – Rīga: Zvaigzne, 1990.
 Kārklīņš L. Radošā darba pamati. – I d. Praktiskās kompozīcijas sākumposms. – II d. Kompozīcija kā process (klasicisms, romantisms). Mācību līdzeklis kompozīcijas nodaļas studentiem. – Rīga: J.Vītola LMA Zinātniski pētnieciskā nodaļa, 1996.
 The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. Vol. 3. Nightclubs-Zwingerberger. 2nd ed. New York: Oxford University press, 2002.
 Бриль И. Практический курс джазовой импровизации. – Москва: Советский композитор, 1979.
 Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. – Москва: Музыка, 1976.

Лебедева Е. О методике анализа периода. – Рига: Методический центр, 1984.
 Махов Н. Инструментоведение. – Санкт-Петербург: Композитор, 1999.
 Месснер Е. Основы композиции. – Москва: Музыка, 1968.
 Найсоо У. Джазовая гармония и оркестровка. – Таллин: Ээсти раамат, 1969.
 Петелин Р., Петелин Ю. В. Аранжировка музыки на РС. Петербург, БХВ – Санкт-Петербург, 1999.
 Рогачев А.Г. Системный курс гармонии джаза. – Москва: Владос, 2000.
 Романенко В. Гармония популярной песни. – Москва: Издатель Смолин К.О., 2004.
 Чугунов Ю. Гармония в джазе. – Москва: Советский композитор, 1980.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

Blatter, A. Instrumentation and Orchestration, second edition. New York: Schirmer Books, 1997.
 Čulaki M. Simfoniskā orķestra instrumenti. – Rīga: Zvaigzne, 1981.
 Earl H. Fundamentals of Music. – New Jersey, 1988.
 Fort A., Kuhn A. Workbook in Harmonic Composition. – New York: Holt-Rinehart & Winston, 1963.
 Harder P. O. Harmonic Materials in Tonal Music: a Programmed Course. P. I-II. – Boston: Allyn & Bacon, 1968. (7th edition, 1994)
 Kārklīš L. Harmonija. Pamatkurss. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1997.
 Kārklīš L. Ievads mūzikas kompozīcijā. – Rīga: RAKA, 2005.
 Kašponis R. Harmonija. 2.d. – Kaunas: Šviesa, 1988.
 Klotiņš A. Simfoniskais orķestris. – Rīga: Zvaigzne, 1961.
 The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. Vol. 3. Nightclubs-Zwingenberger. 2nd ed. New York: Oxford University press, 2002.
 Бриль И. Практический курс джазовой импровизации. – Москва: Советский композитор, 1979.
 Володин А. Электро музыкальные инструменты. – Москва: Музыка, 1978.
 Гуляницкая Н. Введение в современную гармонию. – Москва: Музыка, 1984.
 Зряковский Н. Общий курс инструментоведения. – Москва: Музыка, 1976.
 Киянов Б., Воскресенский С. Руководство по инструментовке для эстрадных оркестров и ансамблей. – Ленинград: Музыка, 1978.
 Крей Ю. Стил и колорит в оркестре. – Москва: Музыка, 1967.
 Ланченко В. Инструментальные ансамбли. – Киев: Музыка, 1989.
 Махов Н. Инструментоведение. – Санкт-Петербург: Композитор, 1999.
 Миненкова М. К вопросу о гармонизации мелодии в курсе гармонии. – Минск: Музыка, 1966.
 Найсоо У. Джазовая гармония и оркестровка. – Таллин: Ээсти раамат, 1969.
 Оськина С., Партес Д. Аккомпанемент на уроках гармонии. Вып. 1. – Москва: Музыка, 1989.
 Петелин Р., Петелин Ю. Аранжировка музыки на РС. Петербург, БХВ – Санкт-Петербург, 1999.
 Рогачев А.Г. Системный курс гармонии джаза. – Москва: Владос, 2000.
 Романенко В. Гармония популярной песни. – Москва: Издатель Смолин К.О., 2004.
 Шацилло А., Некоторые вопросы методики обучения гармонизации мелодии. – Москва: Музыка, 1982.
 Чугунов Ю. Гармония в джазе. – Москва: Советский композитор, 1980.

Papildus informācijas avoti

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika:
 Brian C. J. (2008). An Introduction to the Psychology of Hearing UK: Emerald
 Beranek, Leo (2004). Concert Halls and Opera Houses. Second edition: Music, Acoustics and Architecture / New York: Springer-Verlag
 Rossing, Thomas (2007). Springer Handbook of Acoustics with CD-ROM. New York: Springer Science and Business Media

Barron, Michael (2010). Auditorium Acoustics and Architectural Design. Second edition/New York: Spon Press

Newell, Philip (2013). Recording Studio Design. New York: Taylor & Francis Group

Meyer, Jürgen (2009). Acoustics and the Performance of Music: Manual for Acousticians, Audio Engineers, Musicians, Architects and Musical Instruments Makers /Michigan: Springer

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana:

Daugulis Ē. Džeza harmonijas apguves būtiskākie aspekti.// Daugavpils Universitātes zinātniskie raksti. MŪZIKAS VĒSTURES UN TEORIJAS MIJIEDARBE – Daugavpils: DU akadēmiskais apgāds Saule, 2008.

Володин А. Электро музыкальные инструменты. – Москва: Музыка, 1978.

Назайкинский Е.В. Логика музыкальной композиции. – Москва: Музыка, 1982.

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

Daugulis Ē. Džeza harmonijas apguves būtiskākie aspekti.// Daugavpils Universitātes zinātniskie raksti. MŪZIKAS VĒSTURES UN TEORIJAS MIJIEDARBE – Daugavpils: DU akadēmiskais apgāds „Saule”, 2008.

Periodika un citi informācijas avoti

Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika:

Žurnāli:

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum/>

Krājumi:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv/>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv/>

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum/>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Radošums mūzikā: instrumentu mācība, akustika
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3494
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis
Kursa docētājs(-i)	Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis
Priekšzināšanas	Mūzikas teorijas un vēstures zināšanas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sistematizēt un padziļināt zināšanas par mūzikas instrumentiem un akustiku.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematizēt un padziļināt zināšanas par mūzikas instrumentiem, to vēsturi un evolūciju. 2. Izveidot teorētisko bāzi partitūru analīzei. 3. Iegūt zināšanas par vispārējās akustikas pamatlikumībām.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Simfoniskā orķestra partitūras uzbūve, instrumentu izkārtojuma principi partitūrā. Daži notācijas principi. L2 2. Mūzikas instrumentu evolūcija. L2 3. Stīgu instrumentu attīstība 16.-17. gs. Itālijā (P. Madžīnī, B. Amati, A. Stradivāri). L2 3. Pūšaminstrumenti. L2 4. Mūzikas instrumentu evolūcija. Stīgu un pūšaminstrumenti. S2 5. Koka pūšaminstrumentu grupas pamatinstrumenti un to paveidi. L2 6. Metāla pūšaminstrumentu grupa. L2 7. Pārskats par sitaminstrumentiem un to klasifikācija. L2 8. Taustiņinstrumenti. L2 9. Simfoniskā orķestra instrumentu klasifikācija. L2 10. Specifiskie orķestra instrumenti. L2 11. Rok un pop mūzikas instrumenti. L2 12. Pūšamo un sitamo instrumentu grupa. S2

13. Skaņu viļņi, to veidošanās, veidi. Pamatlielumi: periods, frekvence, viļņa garums, skaņas ātrums. S2
14. Mūzikas instrumentu akustika. Balss un mūzikas instrumentu formantes. Skaņas spiediens, jauda, intensitāte. Reverberācijas laiki. L2
15. Vispārējā akustika. Mūzikas instrumentu akustika. S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi..

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Zina mūzikas instrumentu lietošanas specifiku.
2. Zina partitūras notācijas pamatlikumības.
3. Zina skaņas viļņu fizikas galvenos parametrus, akustisko mērvienību likumsakarības.

PRASMES

4. Lietot instrumentu mācībā iegūtās zināšanas partitūras izveidē un analīzē.
5. Subjektīvi novērtēt telpas akustikas atbilstību konkrēta mūzikas skaņdarba atskaņojumam.
6. Metodiski izklāstīt dažādu akustikas tēmu saturu.

KOMPETENCE

7. Mūzikas instrumentu lietojuma un attīstības procesu no senatnes līdz mūsdienām izvērtējumā.
8. Partitūru analīzē, zināšanas par partitūru notācijas principiem un pamatlikumībām.
9. Telpas akustikas novērtējumā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- patstāvīgajā darbā students nostiprina kontaktstundās apgūto mūzikas instrumentu mācības un akustikas saturu;
- nostiprina teorētiskās zināšanas partitūru analīzē, analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu fragmentus
- veic radošos uzdevumus;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 5. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot zināšanas par mūzikas instrumentu uzbūvi, to attīstību, akustikas izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (studiju kursā norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās, dažādu mūzikas instrumentu interpretāciju salīdzinājums un analīze).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Mūzikas instrumentu vēsture, to evolūcija. Stīgu instrumenti, to attīstība. Pūšaminstrumentu evolūcija. Sitaminstrumenti un to klasifikācija. Specifiskie orķestra instrumenti. L22, S4
 2. Vispārējās akustikas tēmas: Skaņu viļņi, frekvence, viļņa garums, skaņas ātrums, fāze. Spektra jēdziens. Mūzikas instrumentu akustika. Balss un mūzikas instrumentu formantes. Skaņas spiediens, jauda, intensitāte, skaņas lauki (tuvais, tālais). Viļņu frontes. Tiešā un atstarotā skaņa. Reverberācijas laiki. L2, S4

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Agafonņikovs, N. (1989). Simfoničeskaja partitura. Ļeņingrad: Muzika
 Avramecs, B., Muktupāvels, V. (1997). Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika: Eksperimentāls mācību līdzeklis. Rīga: Musica Baltica
 Čulaki, M. (1981). Simfoniskā orķestra instrumenti. Rīga: Zvaigzne
 Darvašs, G. (1964). Pravila orkestrovki. Korvina
 Kars, A. (1990). Istorija orkestrovki. Moskva: Muzika

Papildus informācijas avoti

Brian C. J. (2008). An Introduction to the Psychology of Hearing UK: Emerald
 Beranek, Leo (2004). Concert Halls and Opera Houses. Second edition: Music, Acoustics and Architecture / New York: Springer-Verlag
 Rossing, Thomas (2007). Springer Handbook of Acoustics with CD-ROM. New York: Springer Science and Business Media
 Barron, Michael (2010). Auditorium Acoustics and Architectural Design . Second edition/New York: Spon Press
 Newell, Philip (2013). Recording Studio Design . New York: Taylor & Francis Group
 Meyer, Jürgen (2009). Acoustics and the Performance of Music: Manual for Acousticians, Audio Engineers, Musicians, Architects and Musical Instruments Makers /Michigan: Springer

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:
 Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

 Krājumi:
 Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
 Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

 Datu bāzes:
 Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Profesionālā bakalaura studiju programmas “Skolotājs” studiju kurss izstrādāts Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.2.1.0/18/I/005 "Daugavpils Universitātes studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai” ietvaros.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

STUDIJU KURSA APRAKSTS

Studiju kursa nosaukums	Radošums mūzikā: improvizācija, kompozīcija un aranžēšana
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3495
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	16 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis
Kursa docētājs(-i)	Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis
Priekšzināšanas	Mūzikas teorijas pamati
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt pamatzināšanas un pamatprasmes improvizācijā, kompozīcijā un aranžēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iemācīt studentus patstāvīgi rīkoties ar mūzikas izteiksmes līdzekļu kompleksu. 2. Veicināt prasmi izveidot un attīstīt mūzikas tematismu. 3. Attīstīt prasmi analizēt un aranžēt dažādu stilu un žanru mūzikas skaņdarbus.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas izteiksmes līdzekļi. P2 2. Tematiskais grauds. P2 3. Mūzikas valodas konstruktīvie elementi (motīvs, frāze, teikums, periods). P2 4. Periods. P2 5. Vienkāršās un saliktās formas. P2 6. Vokālās formas (strofa, variēta strofa, variantveida strofa). P2 7. Muzikālās deklamācijas likumsakarības un īpatnības dziesmā. P2 8. Kontrasts kā vienkāršo formu galvenais attīstības faktors. P2 9. Variēšana kā viens no materiāla pamatattīstības paņēmieniem. P2 10. Aranžēšanas pamatprincipi. P2 11. Brīva improvizācija par doto tēmu variāciju formā. P4 12. Pašsacerēta instrumentāla vai vokāla kompozīcija. P8

Izmantojamās studiju metodes un formas – individuālās praktiskās nodarbības, patstāvīgie radošie darbi.
<i>Studiju rezultāti</i>
<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās instrumentācijas un pavadījuma spēles pamata teorētiskās zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni. 2. Prot izskaidrot, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties instrumentācijas izteiksmes līdzekļu klāstā. 3. Prot izskaidrot burtu apzīmējumu izpaušmes veidus dažādu stilu un žanru skaņdarbos. 4. Pārzin instrumentācijas terminoloģiju, prot sasaistīt instrumentācijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, arī pedagoģiskās prakses kontekstā. 5. Prot piedāvāt pamatotu risinājumu. <p>PRASMES</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Prasme patstāvīgi veidot vienkāršu instrumentāciju dažādu stilu un žanru skaņdarbiem, prasme izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, radoši piemeklēt klavierpavadījumu dotajai melodijai. 7. Prasme salīdzināt instrumentācijas stilistiskās īpatnības dažāda stila un žanra skaņdarbos. 8. Prasme patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar instrumentējamo skaņdarbu. <p>KOMPETENCE</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Prot veidot klavierpavadījumu pēc burtiem dažādās faktūrās, pārvalda praktiskās instrumentācijas pamatiemaņas dažādu partitūru (sastāvu ansambļu) veidošanā, saista instrumentācijas un pavadījuma spēles pamatus ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
<i>Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums</i>
<p>Studentu patstāvīgais darbs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodiskās literatūras studijas; • improvizācija dažādos stilos; • skaņdarbu analīze, sacerēšana un aranžēšana.
<i>Prasības kredītpunktu iegūšanai</i>
<p>Eksāmens 6. semestrī</p> <p>Studiju kursa apguves pārbaudes forma: eksāmens. Improvizācija par doto tēmu – 35%; pašsacerēts skaņdarbs – 40%; skaņdarba aranžējums – 25%.</p>

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Mūzikas izteiksmes līdzekļi.
2. Tematiskais grauds.
3. Mūzikas valodas konstruktīvie elementi (motīvs, frāze, teikums, periods).
4. Vienkāršās un saliktās formas.
5. Vokālās formas (strofa, variēta strofa, variantveida strofa).
6. Muzikālās deklamācijas likumsakarības un īpatnības dziesmā.
7. Kontrasts kā vienkāršo formu galvenais attīstības faktors.
8. Variēšana kā viens no materiāla pamatattīstības paņēmieniem.
9. Aranžēšanas pamatprincipi.
10. Brīva improvizācija par doto tēmu variāciju formā.
11. Pašsacerēta instrumentāla vai vokāla kompozīcija.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Birzkops J. Mūzikas sacerēšana klavierspēles apmācībā. – Rīga: Zvaigzne, 1986.
Bogatirjova J. Harmonijas analīzes hrestomātija. – Rīga: Liesma, 1980.
Daugulis Ē. Džeza harmonija: teorijas un ieteikumi. Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds Saule, 2017.
Earl H. Fundamentals of Music. – New Jersey, 1988.
Graudziņa I. Doctor gradus ad parnassum (rotaprints). – Rīga: Metodiskais kabinets, 1995.
Graudziņa I. Rūķcepure. – Rīga: Ulma, 1996.
Kārklīšs L. Harmonija. Pamatkurss. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1997.
Kārklīšs L. Ievads mūzikas kompozīcijā. – Rīga: Raka, 2005.
Kārklīšs L. Mūzikas leksikons. – Rīga: Zvaigzne, 1990.
Kārklīšs L. Radošā darba pamati. – I d. Praktiskās kompozīcijas sākumposms. – II d. Kompozīcija kā process (klasicisms, romantisms). Mācību līdzeklis kompozīcijas nodaļas studentiem. – Rīga: J.Vītola LMA Zinātniski pētnieciskā nodaļa, 1996.
The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. Vol. 3. Nightclubs-Zwingenberger. 2nd ed. New York: Oxford University press, 2002.
Бриль И. Практический курс джазовой импровизации. – Москва: Советский композитор, 1979.
Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. – Москва: Музыка, 1976.
Лебедева Е. О методике анализа периода. – Рига: Методический центр, 1984.
Махов Н. Инструментоведение. – Санкт-Петербург: Композитор, 1999.
Месснер Е. Основы композиции. – Москва: Музыка, 1968.
Найсоо У. Джазовая гармония и оркестровка. – Таллин: Ээсти раамат, 1969.

<p>Петелин Р., Петелин Ю. В. Аранжировка музыки на PC. Петербург, БХВ – Санкт-Петербург, 1999.</p> <p>Рогачев А.Г. Системный курс гармонии джаза. – Москва: Владос, 2000.</p> <p>Романенко В. Гармония популярной песни. – Москва: Издатель Смолин К.О., 2004.</p> <p>Чугунов Ю. Гармония в джазе. – Москва: Советский композитор, 1980.</p>
<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Daugulis Ē. Džeza harmonijas apguves būtiskākie aspekti.// Daugavpils Universitātes zinātniskie raksti. MŪZIKAS VĒSTURES UN TEORIJAS MIJIEDARBE – Daugavpils: DU akadēmiskais apgāds Saule, 2008.</p> <p>Володин А. Электро музыкальные инструменты. – Москва: Музыка, 1978.</p> <p>Назайкинский Е.В. Логика музыкальной композиции. – Москва: Музыка, 1982.</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Radošums mūzikā: instrumentācija un pavadījuma pamati
Studiju kursa kods (DUIS)	MakZ4406
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	16
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Mūzikas teorijas un harmonijas pamati	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas un attīstīt praktiskās iemaņas instrumentācijā un pavadījuma pamatos.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dažādu ansambļu partitūru veidošanas un instrumentācijas teorētisko pamatprincipu apguve un analīze. 2. Melodijas brīvās harmonizācijas pamatu apguve. 3. Pavadījuma spēle pēc burtiem vai cipariem. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, praktiskie darbi (P) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas attīstības paņēmieni. L1, P1 2. Partitūras izveide. Dažādi ansambļu sastāvi, to īpatnības. L1, P1 3. Atslēgas, transponējošie instrumenti. L1, P1 4. Balsu dublēšana, melodisko līniju savijumi. L1, P1 5. Tembri un to maiņas secība. L1, P1 6. Partitūras horizontāle un vertikāle. L1, P1 7. Melodija, bass, ritms, kontrapunkts. L1, P1 8. Ērģelpunkts, polifonija, harmonija, faktūra. L1, P1 9. Melodijas brīvās harmonizācijas principi, akordu meklēšana. L4, P4 10. Pavadījuma spēle pēc burtiem. L4, P4 	

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, praktiskās nodarbības, konsultācijas, patstāvīgie radošie darbi.

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās instrumentācijas un pavadījuma spēles pamata teorētiskās zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties instrumentācijas izteiksmes līdzekļu klāstā.
3. Prot izskaidrot burtu apzīmējumu izpaušmes veidus dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
4. Pārzin instrumentācijas terminoloģiju, prot sasaistīt instrumentācijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, arī pedagoģiskās prakses kontekstā.
5. Prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

6. Prasme patstāvīgi veidot vienkāršu instrumentāciju dažādu stilu un žanru skaņdarbiem, prasme izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, radoši piemeklēt klavierpavadījumu dotajai melodijai.
7. Prasme salīdzināt instrumentācijas stilistiskās īpatnības dažāda stila un žanra skaņdarbos.
8. Prasme patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar instrumentējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

9. Prot veidot klavierpavadījumu pēc burtiem dažādās faktūrās, pārvalda praktiskās instrumentācijas pamatiemaņas dažādu partitūru (sastāvu ansambļu) veidošanā, saista instrumentācijas un pavadījuma spēles pamatus ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- metodiskās literatūras studijas;
- pavadījuma spēle pēc burtiem (dažādas faktūras, žanri, stili);
- pavadījuma spēle pēc dzirdes;
- partitūru izveide.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 7. semestrī

Studiju kursa apguves pārbaudes forma: eksāmens rakstiski – 40%; praktiski – 60%;

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Mūzikas attīstības paņēmieni.
2. Partitūras izveide. Dažādi ansambļu sastāvi, to īpatnības.
3. Atslēgas, transponējošie instrumenti.
4. Balsu dublēšana, melodisko līniju savijumi.
5. Tembri un to maiņas secība.
6. Partitūras horizontāle un vertikāle.
7. Melodija, bass, ritms, kontrapunkts.
8. Ērģelpunkts, polifonija, harmonija, faktūra.
9. Melodijas brīvās harmonizācijas principi, akordu meklēšana.
10. Pavadijuma spēle pēc burtiem.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Blatter, A. Instrumentation and Orchestration, second edition. New York: Schirmer Books, 1997.
 Čulaki M. Simfoniskā orķestra instrumenti. – Rīga: Zvaigzne, 1981.
 Earl H. Fundamentals of Music. – New Jersey, 1988.
 Fort A., Kuhn A. Workbook in Harmonic Composition. – New York: Holt-Rinehart & Winston, 1963.
 Harder P. O. Harmonic Materials in Tonal Music: a Programmed Course. P. I-II. – Boston: Allyn & Bacon, 1968. (7th edition, 1994)
 Kārklīš L. Harmonija. Pamatkurss. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1997.
 Kārklīš L. Ievads mūzikas kompozīcijā. – Rīga: RAKA, 2005.
 Kašponis R. Harmonija. 2.d. – Kaunas: Šviesa, 1988.
 Klotiņš A. Simfoniskais orķestris. – Rīga: Zvaigzne, 1961.
 The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. Vol. 3. Nightclubs-Zwingenberger. 2nd ed. New York: Oxford University press, 2002.
 Брилль И. Практический курс джазовой импровизации. – Москва: Советский композитор, 1979.
 Володин А. Электро музыкальные инструменты. – Москва: Музыка, 1978.
 Гуляницкая Н. Введение в современную гармонию. – Москва: Музыка, 1984.
 Зряковский Н. Общий курс инструментоведения. – Москва: Музыка, 1976.
 Киянов Б., Воскресенский С. Руководство по инструментовке для эстрадных оркестров и ансамблей. – Ленинград: Музыка, 1978.
 Крей Ю. Стиль и колорит в оркестре. – Москва: Музыка, 1967.
 Ланченко В. Инструментальные ансамбли. – Киев: Музыка, 1989.
 Махов Н. Инструментоведение. – Санкт-Петербург: Композитор, 1999.
 Миненкова М. К вопросу о гармонизации мелодии в курсе гармонии. – Минск: Музыка, 1966.
 Найсоо У. Джазовая гармония и оркестровка. – Таллин: Ээсти раамат, 1969.
 Оськина С., Партес Д. Аккомпанемент на уроках гармонии. Вып. 1. – Москва: Музыка, 1989.
 Петелин Р., Петелин Ю. Аранжировка музыки на PC. Петербург, БХВ – Санкт-Петербург, 1999.
 Рогачев А.Г. Системный курс гармонии джаза. – Москва: Владос, 2000.
 Романенко В. Гармония популярной песни. – Москва: Издатель Смолин К.О., 2004.
 Шацилло А., Некоторые вопросы методики обучения гармонизации мелодии. – Москва: Музыка, 1982.
 Чугунов Ю. Гармония в джазе. – Москва: Советский композитор, 1980.

Papildus informācijas avoti

Daugulis Ē. Džeza harmonijas apguves būtiskākie aspekti.// Daugavpils Universitātes zinātniskie raksti. MŪZIKAS VĒSTURES UN TEORIJAS MIJIEDARBE – Daugavpils: DU akadēmiskais apgāds „Saule”, 2008.

Periodika un citi informācijas avoti

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā klavierspēle
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ2593
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais kontaktstundu skaits	72
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	72 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	168
Kursa autors(-i)	
Mg. art., docents Gļebs Beļajevs	
Kursa docētājs(-i)	
Mg. art., docents Gļebs Beļajevs	
Priekšzināšanas	
Klavierspēles pamatiemaņas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas un attīstīt un pilnveidot klavierspēles prasmes un iemaņas.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas pilnveide, mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve. 2. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve. 3. Lasīšanai no lapas nepieciešamo iemaņu pilnveide. 4. Muzikālās dzirdes, emocionālās izjūtas un tēlainās domāšanas attīstīšanu. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 72 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 168 stundas</p> <p>Praktiskie darbi (P) – 72 st. (uz katru studējošo):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P22 2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P22 3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P28 <p>I. semestris:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (no notīm, klasē). 	

2. Akadēmiskais koncerts: skaņdarbs pēc izvēles (no notīm).

3. Eksāmens:

- baroka stila skaņdarbs (no galvas);
- latviešu komponista skaņdarbs (no galvas).

II. semestris:

1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (pēc notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: klasicisma stila skaņdarbs (no notīm).

3. Eksāmens:

- Rietumeiropas komponistu romantisks skaņdarbs (no galvas);
- programmatisks skaņdarbs (no galvas).

III. semestris:

1. Etīde (no notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: džeza stila skaņdarbs (no notīm).

3. Eksāmens:

- latviešu komponista skaņdarbs (no galvas);
- skaņdarbs pēc izvēles (no galvas).

I semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):

1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P8

2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P8

3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P8

I. semestris:

1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (no notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: skaņdarbs pēc izvēles (no notīm).

3. Eksāmens:

- baroka stila skaņdarbs (no galvas);
- latviešu komponista skaņdarbs (no galvas).

II semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):

1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P8

2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P8

3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P8

II. semestris:

1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (pēc notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: klasicisma stila skaņdarbs (no notīm).

3. Eksāmens:

- Rietumeiropas komponistu romantisks skaņdarbs (no galvas);
- programmatiskais skaņdarbs (no galvas).

III semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):

1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P6

2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P6

3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P12

III. semestris:

1. Etīde (no notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: džeza stila skaņdarbs (no notīm).

3. Eksāmens:

- latviešu komponista skaņdarbs (no galvas);
- skaņdarbs pēc izvēles (no galvas).

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni.

2. Spēj atpazīt, analizēt, pielietot, vingrināties un brīvi orientēties mūzikas izteiksmes līdzekļu klāstā, iestudējot klavierskaņdarbus.

3. Spēj saklausīt, salīdzināt, analizēt mūzikas vēsturiski stilistisko attīstību, ārzina dažādus klavierspēles tehnikas veidus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, dažādu stilu un žanru klavierdarbus, terminoloģiju..

PRASMES

4. Prot apgūt un pilnveidot klavierspēles tehnikas veidus un izpildītājpaņēmienu; artikulācijas un štriha pamatelementus, Izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.

5. Prot novērtēt skaņdarba interpretācijas māksliniecisko līmeni, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, patstāvīgi iestudēt klavierskaņdarbus, atlasīt informāciju saistībā ar apgūstamo skaņdarbu un izmantot to.

KOMPETENCE

6. Spēj integrēt dažādu mūzikas teorētisko priekšmetu zināšanas, atlasīt un izmantot gan tradicionālās, gan jaunās informācijas tehnoloģijas mācību procesā;

7. Spēj atlasīt mākslinieciskus klaviermūzikas paraugus, analizēt dažādu stilu un žanru klaviermūziku;

8. Spēj patstāvīgi analizēt un pieņemt risinājumu, atklāt mākslinieciski radošo potenciālu, pilnveidot un ilgtspējīgi saglabāt profesionālās prasmes.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studentu patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli.

- programmas skaņdarbu apguve;
- lasīšana no lapas;
- iepazīšanās ar obligāti izmantojamiem informācijas avotiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1., 2. semestrī

Eksāmens 3. semestrī

Studiju kursa apguves pārbaudes formas: akadēmiskie koncerti – 40%; eksāmens – 60%. Regulārs nodarbību apmeklējums.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti																	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Akadēmiskais koncerts		+				+	+	+	+	+	+		+				+	
1. eksāmens	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
Akadēmiskais koncerts		+		+		+	+	+	+	+	+						+	+
2. eksāmens	+	+		+		+	+	+	+	+	+			+	+		+	+
Akadēmiskais koncerts		+		+		+	+	+	+	+	+						+	+
Lasīšana no lapas			+	+	+	+	+		+		+	+				+	+	+
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Dažāda stila (klasiska, romantisms, latviešu klasika un romantisms, mūsdienu komponistu skaņdarbi, džeza kompozīcijas u.c.), žanra (etīdes, miniatūras u.c.) un izvērstas formas mūzikas skaņdarbu apguve.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Birzkops J. Mūzikas sacerēšana klavierspēles apmācībā. – Rīga: Zvaigzne, 1986. – 122 lpp.

Bowman W.D. What Musical Performance? Praxial Music Education. Reflections and Dialogues, 2005.

Carew, Derek. The mechanical muse: the piano, pianism, and piano music, c. 1760-1850 / Derek Carew. - London: Routledge, New York, 2017.

Krastiņš V. Skaņdarbs un interpretācija. Latviešu mūzika. 5. sēj. – Rīga: Liesma, 1966. – 62 lpp.

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988. – 99 lpp.

Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: Apgāds Krauklītis, 1997. – 63 lpp.

Mills J. Working in Music: becoming a performer – teacher. – Music Educational Research, 2004. Volume 6, Nr.3, (245-263).

Ozoliņa B., Rozenberga I. Klavierspēle. – Rīga: Musica Baltica, 2001. – 122 lpp.

Philpott C., Plummeridge C. Issues in Music Teaching. – London, New York, 2001. – 257.

Sīle M. Latvijas klavierspēles skolas attīstība. – Rīga: RaKa, 2003. – 144 lpp.

Small K. Musicking – the meanings of performing and listening. University Press of New England: Hanover, 1998.

Spruce G. Teaching Music. – London, New York: Open University, 2002. – 273.

Swanwick K. Teaching Music Musically. – London. New York: Routledge, 1999.

Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.

Zariņš D. Mūzikas pedagogijas pamati. – Rīga: RaKa, 2003. – 200 lpp.

Zariņš D. Radoša pieeja klavierspēlē. – Rīga: RaKa, 2005. – 184 lpp.

Алексеев А. Методика обучению игре на фортепиано. – Москва: Музыка, 1971. – 148 с.

Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. – Ленинград: Музыка, 1974. – 336 с.

Баренбойм Л. Путь к музицированию. – Ленинград: Советский композитор, 1973. – 270 с.

Гат Й. Техника фортепианной игры. – Москва – Будапешт, 1967. – 244 с.

Голубовская И. Искусство педализации. – Москва: Музыка, 1967. – 97 с.

Мартинсен К. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано. – Москва: Музыка, 1977. – 126 с.

Петрушин В. Музыкальная психология. – Москва: Владос, 1994. – 303с.

Ражников В. Диалоги о музыкальной педагогике. – Москва: Классика – XXI, 2004. – 140с.

Теория и методика обучения игре на фортепиано / Под общей редакцией А.Г.Каузовой, А.И. Николаевой. – Москва: Владос, 2001. – 368с.

Тимакин Е. Воспитание пианиста. – Москва: Советский композитор, 1989. – 142с.

Nošu literatūra:

Etīdes:

G.Berens. – Etīdes op. 70. – № 31, 33, 34, 43, 44; Etīdes op. 88, op. 61.

A.Bertīni. – 28 izvēlētās etīdes.

A.Burgmillers. – 18 raksturīgākās etīdes, op. 109.

K.Černi. – Etīdes op. 299. № 1-9, burt. 2, № 6, 8, 12, 13.

S.Hellers. – 25 melodiskās etīdes; Etīdes op. 45, 46, 47.

L.Šitte. – Etīdes op.95.

J.Ņesina. – Mazas etīdes iesācējiem, burt. Nr.4.

L.Garūta. – Etīdes h moll, cis moll, f moll, As dur.

Ž.Duvernua. – Etīdes.

A.Krauze. – Etīdes.

T.Kihners. – Etīdes.

F.Lekupē. – Etīdes.

J.Lipšāns. – Deja etīde.

A.Lemuāns. – Etīdes op. 37 № 23 – 30, 32.

L.Reinholde. – Etīde C dur.
A.Žilinskis. – Etīdes d moll, B dur.

Klasiskā stila skaņdarbi:

J.S.Bahs. – Menuets F dur, Dūdas, Menuets G dur, Polonēze g moll, Menuets g moll, Musete D dur.
L.van Bēthovens. – Vācu dejas, Valsis, Murkšķis.
G.F.Hendelis. – Rigodons.
J.Haidns. – Vācu dejas G dur, D dur, g moll.
V.A.Mocarts. – Kontrdeja, Vācu dejas, Valsis G dur, Ārija c moll, Skaņdarbs Es dur.
A.Korelli. – Sarabanda.
F.Kuperēns. – Maskas 1-10.
G.F.Telemans. – Deja.

Romantiskā stila skaņdarbi:

A.Arenskis. – Neaizmirstulīte, Romance.
F.Davīds. – Romance Fis dur.
M.Gļinka. – Noktirne, Tarantella, Jūtas, Šķiršanās, Mazurka c moll, E dur.
E.Grīgs. – Tautas dziesma, Putniņš, Valsis, Elēģija, Kobolds op. 71.
A.Gribojedovs. – Valši, Mazurkas.
A.Grečaņinovs. – Žēlabas, Pārdomas, Rudens dziesmiņa, Zvaigžņu nakts, Prelūdijs, Valsis.
V.Kaļinnikovs. – Skumjā dziesmiņa, Noktirne.
F.Mendelszons. – Dziesma bez vārdiem E dur op.30 №3, fis moll op. 30 №3.
V.Rebikovs. – Valsis, Skumjā dziesmiņa.
Ž.Sibēliuss. – Bagatele op. 34 № 4, 5.
R.Šūmanis. – Melodija, Tautas dziesmiņa, Pirmais zaudējums, Sicīliešu dejas, Mazā romance, Atmiņas, Svešinieks, Saldaiss sapnis. op. 68
F.Šopēns. – Autogrāfs.
P.Čaikovskis. – Valsis, Rīts, Vecā franču dziesmiņa, skaņdarbi no Bērnu albuma.

Latviešu komponistu skaņdarbi:

M.Bašs. – Pārdomas.
A.Balodis. – Polka, Valsis, Arieta
L.Garūta. – Tautas dziesmu apdares, Miniātūru cikls Rotaļa mežā, Mazā polka, Tautas dziesmu apdares Ziedošā pļavā, Saulīt silta, māmiņ jauka.
J.Graubiņš. – Saulīt vēlu vakarā, Cekulaina zīle dzied, Sijā auzas, tautumeita, Vāverīte ritenī.
O.Grāvītis. – Kur tad tu nu biji, Tautas dziesmu apdares.
N.Dauge. – Miniātūras.
R.Jermaks. – Akvareļi, Vāverīte kuplastīte, Lielīgais sienāzis.
Alf. Kalniņš. – Birztaļā, Albums jaunībai.
R.Kalsons. – Bērnu ainas № 1, 3, 5, 6, 9.
J. Karlsons. – Astoņas tautas dziesmu apdares, Prelūdijs a moll, Trīs rudens ainavas (Miglainā rītā, Pēc lietus, Pie jūras.
J.Ķepītis. – Zvirbulītēvs.
L.Krasinska. – Putnu valsis, Polka, Sentimentālā romance, Humoreska.
P.Līcīte. – Dancis, Dejas.

J.Lipšāns. – Bērnu svīta Mūsu pagalmā (Spēle „Sunīšos”, Meitene ar kaķēnu, Uz jauna velosipēda!, Uzsiītīsim futeni!)

J.Mediņš. – Vainadziņš.

Jāz. Mediņš. – Menuetto in modo clasico, Noktirne, Valsis.

J.Porietis. – Deja, Lēns valsis, Maza pasaciņa, Elēģija, Gavote, Menuets.

V.Salaks. – Šūpuļa dziesma, Ciemos pie nēģerēna, Andantino, Kaķēns, Maršs, Lokomotīve, Zoologiskā dārzā, Daina, Ilgas.

G. Šmite-Mežaraupa. – Kāda naktsputna stāsts, Smejošās dzirksteles.

A.Tučs. – Šūpuļa dziesma, Polka.

J.Vītols. – Astonas miniatūras op. 68 (Jautra serenāde, Gavote, Valsis, Lēģenda, Fūga, Rotaļa, Austrumu dziesmiņa, Zvirbuļu deja).

A.Žilinskis. – Sagūstītais zilonītis, Zaķu maršs, Vāverīte, Valsis, Deja, Tautas polka, Rotaļas saulē, Mazā dejotāja.

Ansamblim:

F.Bernards. – Bossa nova.

A.Diabelli. – Rondo no sonatīnes F dur, Romance no sonatīnes D dur op.60.

H.Glīks. – Gavote.

F.Šūberts. – Valsis G dur, Maršs a moll op.51, Menuets G dur, Polonēzes.

V.A.Mocarts. – Menuets no simfonijas Es dur

E.Grīgs. – Norvēģu deja G dur, A dur

R.Gliērs. – Dziesma op.41 Nr. 3.

M.Gļinka. – Dejas no operas Dzīvība par caru.

B.Brittens. – Maršs, Kanconete, Bolero, Tirolieša.

R.Kalsons. – Bērnu ainas, Mozaīka.

J.Karlsons. – Lauku svīta.

C.Lavallee. – O Canada.

G.Malmsens. – Samba.

N.Mordasovs. – Mēness celiņš, Dzeltenās tulpes.

J.Majevskis. – Valsis no pagātne.

Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.

A.Petrovs. – Valsis.

V. Salaks– Latviešu tautas dziesmu un deju apdares.

M.Šmits. – Princese dejo valsi, Džeza skaņdarbs.

O.Hromušins. – Meža atmodināšana, Zilā lentiņa, Nakts ekrāns, Rakstāmmašīna.

Džeza skaņdarbi:

I.Boiko. – Džeza akvareli.

V.Gillock. – Canal street blues.

E.Gradeski. – Saldējums.

M.Dvoržaks. – Džeza etīde.

H.Karmaikls. – Zvaigžņu puteklī

K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.

D.Kramers. – Dejojošais vijolnieks.

V.Lessers. – Brīvdiena.

B.Lane. – I hear music.

N.Mordasovs. – Bugi vugi, Pastaiga, Vecais motīvs, Rīts, Vējiņš, Pie upes, Sapnis, Dziesma, Blūzs, Deja.
G.Mančīni. – Mēness upe.
M.Nevins. – Bugi.
A.Popp. – Love in blue.
F.Pustilniks. – Sentimentālais blūzs, Iluzionists, Rudens Parīzē.
O.Pitersons. – Menuets, Džeza etīde, Ziemas blūzs, Ballad to the east.
A.Prevens. – Blūza stilā.
G.Sasjko. – Blūzs, Džeza-vals, Regtaims.
M.Šmits. – Pie Niagāras ūdenskrituma, Mickey mouse rag, Pulksteņu serenāde, Flick-black-boogie, Ziemas vakars.
O.Hromušins. – Blūzs, Etīde džeza-valša manierē.
J.Vesnjaks. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.

Pasaku tēlu mūzikā:

I Breģe. – Ozols un beka, Septiņi rūķiņi, Apburtajā mežā, Trīs brāļi, Velniņi.
S.Baņevičs. – Kajs un Gerda, Zaldātiņš un balerīna, Nāru spēles, Prinča glābšana, Nāriņas deja ballē, Lakstīgalas dziesma.
V.Citovičs. – Sīpoliņš, Senjors Tomāts un kūmiņš Ķirbis, Profesors Bumbieris.
Ž.Koloduba. – Baltā roze, Gerda un Kajs, Sniega karalienes leduspilī.
A.Ļepins. – Buratīno, Malvīne, Lapsa un Kaķis, Karabass.
Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.
G.Portnovs. – Pelnušķīte brauc uz balli, Burvju zābaki, Kurpītes.
S.Sloņimskis. – Īkstīte, Barmaleja maršs.
M.Sosņins. – Pūķis.
V.Hodošs. – Labā pasaka, Kuģītis, Gulbju karaliene, Vāverīte, Černomora dārzā.
P.Čaikovskis. – Riekstkodis, Marija un Princis.

Mūsdienu mūzika:

V.Azarašvili. – Noktirne, Fokstrots, Pastaiga.
A.Bilašs. – Prelūdija, Bostonas valsis.
J.Elģisers. – Lelles menuets, Maigums, Nieciņš, Pasaku stāstītāja portrets.
K.Eģeis. – Mežā.
K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.
V.Kuprevičs. – Pie Baha Tomaskirhē, Rudens skice, Magones laukos.
D.Mijo. – 9 mazie skaņdarbi, Sarabanda.
Ž.Metalidi. – Kuģītis, Putniņš – kolibri, Spoki, Cietoksnis.
F.Pulenks. – Mazās rotaļas, Polka.
S.Prokofjevs. – Rīts, Pastaiga, Tarantella, Valsis, Maršs, Vakars, Pasaka.
A.Petrovs. – Elēģija, Valsis, Ave, Eva, Deja ballē.
G.Sviridovs. – Skumjā dziesma, Maršs.
I.Stravinskis. – Andantino, Moderato, Polka.
G.Surus. – Labu rītu, Literatūras stunda, Mūzika, Labu nakti.
D.Šostakovičs. – Jautra pasaka, Leijerkaste, Noktirne, Romance.
R.Ščedrins. – Koris, Dzīšanās, 12 notes, Etīde a moll.
S.Žentelis. – Maza polka, Valsis, Noktirne, Daina.
J.Vesnjaks. – Mēness gaisma, Jautrā pastaiga.

I.Jakušenko. – Sinematogrāfs, Pirmais valsis.

Izvērstas formas skaņdarbi:

J.Andrē. – Sonatīne op. 34 № 1, I daļa.

K.Reineke. – Sonatīne op. 136 № 3, I daļa.

F.Špindlers. – Sonatīne op. 157 № 4, I daļa.

D.Šteibelts. – Sonatīne op. 33, I daļa.

A.Diabelli. – Sonatīnes № 1 – 5.

M.Klementi. – Sonatīnes op. 36 D dur, op. 37 Es dur, D dur, C dur.

F.Kulau – Sonatīne Op. 36 C dur, g moll.

V.A.Mocarts. – Sonatīnes C dur, G dur

J.Haidns. – Sonātes № 48 C dur, № 42 G dur.

D.Čimaroza. – Sonātes B dur, a moll, d moll.

L.van Bēthovens. – Sonatīnes G dur, F dur.

Jēk.Mediņš. – Sonatīne a moll.

P.Līcīte. – Variācijas G dur, Variācijas par latviešu tautasdziesmas tēmu Es pazinu to putniņu.

A.Žilinskis. – Sonatīnes A dur, G dur.

I.Berkovičs. – Variācijas.

Papildus informācijas avoti

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988.

Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: apgāds Krauklītis, 1997.

Pedagoģiskais repertuārs klavierēm / Sast. V.Kalniņa un I.Štrause. – Rīga: Zvaigzne, 1985.

Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.

Бернстайн С. 20 уроков клавиатурной хореографии. – Санкт-Петербург: Композитор, 2003. – 152с.

Светозарова Н., Крименштейн Б. Педализация в процессе обучения игре на фортепиано. – Москва, 2002.

Periodika un citi informācijas avoti

Dziesmusvētki – <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>

Latvju mūzika. Periodisks rakstu krājums.

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Pasaule – <https://muzikaspasaule.lv>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā klavierspēle I
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1544
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Mg. art., docents Gļebs Beļajevs,	
Kursa docētājs(-i)	
Mg. art., docents Gļebs Beļajevs	
Priekšzināšanas	
Klavierspēles pamatiemaņas	
Studiju kursa anotācija	
STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas un attīstīt un pilnveidot klavierspēles prasmes un iemaņas.	
STUDIJU KURSA UZDEVUMI:	
1. Klavierspēles tehnikas pilnveide, mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve.	
2. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve.	
3. Lasīšanai no lapas nepieciešamo iemaņu pilnveide.	
4. Muzikālās dzirdes, emocionālās izjūtas un tēlainās domāšanas attīstīšanu.	
Studiju kursa kalendārais plāns	
STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas	
Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):	
1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P8	
2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P8	
3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P8	
I. semestris:	
1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (no notīm, klasē).	
2. Akadēmiskais koncerts: skaņdarbs pēc izvēles (no notīm).	
3. Eksāmens:	

- baroka stila skaņdarbs (no galvas);
- latviešu komponista skaņdarbs (no galvas).

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni.
2. Spēj atpazīt, analizēt, pielietot, vingrināties un brīvi orientēties mūzikas izteiksmes līdzekļu klāstā, iestudējot klavierskaņdarbus.
3. Spēj saklausīt, salīdzināt, analizēt mūzikas vēsturiski stilistisko attīstību, ārzina dažādus klavierspēles tehnikas veidus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, dažādu stilu un žanru klavierdarbus, terminoloģiju..

PRASMES

4. Prot apgūt un pilnveidot klavierspēles tehnikas veidus un izpildītājpaņēmienus; artikulācijas un štrihu pamatelementus, Izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
5. Prot novērtēt skaņdarba interpretācijas māksliniecisko līmeni, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, patstāvīgi iestudēt klavierskaņdarbus, atlasīt informāciju saistībā ar apgūstamo skaņdarbu un izmantot to.

KOMPETENCE

6. Spēj integrēt dažādu mūzikas teorētisko priekšmetu zināšanas, atlasīt un izmantot gan tradicionālās, gan jaunās informācijas tehnoloģijas mācību procesā;
7. Spēj atlasīt mākslinieciskus klaviermūzikas paraugus, analizēt dažādu stilu un žanru klaviermūziku;
8. Spēj patstāvīgi analizēt un pieņemt risinājumu, atklāt mākslinieciski radošo potenciālu, pilnveidot un ilgtspējīgi saglabāt profesionālās prasmes.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studentu patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli.

- programmas skaņdarbu apguve;
- lasīšana no lapas;
- iepazīšanās ar obligāti izmantojamiem informācijas avotiem.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1. semestrī

Studiju kursa apguves pārbaudes formas: akadēmiskie koncerti – 40%; eksāmens – 60%. Regulārs nodarbību apmeklējums.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Akadēmiskais koncerts		+				+	+	+	+

K.Černi. – Etīdes op. 299. № 1-9, burt. 2, № 6, 8, 12, 13.

S.Hellers. – 25 melodiskās etīdes; Etīdes op. 45, 46, 47.

L.Šitte. – Etīdes op.95.

J.Ģešina. – Mazas etīdes iesācējiem, burt. Nr.4.

L.Garūta. – Etīdes h moll, cis moll, f moll, As dur.

Ž.Duvernūā. – Etīdes.

A.Krauze. – Etīdes.

T.Kihners. – Etīdes.

F.Lekupē. – Etīdes.

J.Lipšāns. – Deja etīde.

A.Lemuāns. – Etīdes op. 37 № 23 – 30, 32.

L.Reinholde. – Etīde C dur.

A.Žilinskis. – Etīdes d moll, B dur.

Klasiskā stila skaņdarbi:

J.S.Bahs. – Menuets F dur, Dūdas, Menuets G dur, Polonēze g moll, Menuets g moll, Musete D dur.

L.van Bēthovens. – Vācu dejas, Valsis, Murkšķis.

G.F.Hendelis. – Rigodons.

J.Haidns. – Vācu dejas G dur, D dur, g moll.

V.A.Mocarts. – Kontrdeja, Vācu dejas, Valsis G dur, Ārija c moll, Skaņdarbs Es dur.

A.Korelli. – Sarabanda.

F.Kuperēns. – Maskas 1-10.

G.F.Telemans. – Deja.

Romantiskā stila skaņdarbi:

A.Arenskis. – Neaizmirstulīte, Romance.

F.Davīds. – Romance Fis dur.

M.Ģļinka. – Noktirne, Tarantella, Jūtas, Šķiršanās, Mazurka c moll, E dur.

E.Grīgs. – Tautas dziesma, Putniņš, Valsis, Elēģija, Kobolds op. 71.

A.Gribojedovs. – Valši, Mazurkas.

A.Grečaņinovs. – Žēlabas, Pārdomas, Rudens dziesmiņa, Zvaigžņu nakts, Prelūdijs, Valsis.

V.Kaļinnikovs. – Skumjā dziesmiņa, Noktirne.

F.Mendelszons. – Dziesma bez vārdiem E dur op.30 №3, fis moll op. 30 №3.

V.Rebikovs. – Valsis, Skumjā dziesmiņa.

Ž.Sibēliuss. – Bagatele op. 34 № 4, 5.

R.Šūmanis. – Melodija, Tautas dziesmiņa, Pirmais zaudējums, Sicīliešu dejas, Mazā romance, Atmiņas, Svešinieks, Saldais sapnis. op. 68

F.Šopēns. – Autogrāfs.

P.Čaikovskis. – Valsis, Rīts, Vecā franču dziesmiņa, skaņdarbi no Bērnu albuma.

Latviešu komponistu skaņdarbi:

M.Bašs. – Pārdomas.

A.Balodis. – Polka, Valsis, Arieta

L.Garūta. – Tautas dziesmu apdares, Miniātūru cikls Rotaļa mežā, Mazā polka, Tautas dziesmu apdares Ziedošā pļavā, Saulīt silta, māmiņ jauka.

J.Graubiņš. – Saulīt vēlu vakarā, Cekulaina zīle dzied, Sijā auzas, tautumeita, Vāverīte ritenī.
O.Grāvītis. – Kur tad tu nu biji, Tautas dziesmu apdares.
N.Dauge. – Miniātūras.
R.Jermaks. – Akvareļi, Vāverīte kuplastīte, Lielīgais sienāzis.
Alf. Kalniņš. – Birztaļā, Albums jaunībai.
R.Kalsons. – Bērnu ainas № 1, 3, 5, 6, 9.
J. Karlsons. – Astonas tautas dziesmu apdares, Prelūdijs a moll, Trīs rudens ainavas (Miglainā rītā, Pēc lietus, Pie jūras.
J.Ķepītis. – Zvirbulītēvs.
L.Krasinska. – Putnu valsis, Polka, Sentimentālā romance, Humoreska.
P.Līcīte. – Dancis, Deja.
J.Lipšāns. – Bērnu svīta Mūsu pagalmā (Spēle „Sunīšos”, Meitene ar kaķēnu, Uz jauna velosipēda!, Uzstāsim futeni!)

J.Mediņš. – Vainadziņš.
Jāz. Mediņš. – Menuetto in modo clasico, Noktirne, Valsis.
J.Porietis. – Deja, Lēns valsis, Maza pasaciņa, Elēģija, Gavote, Menuets.
V.Salaks. – Šūplā dziesma, Ciemos pie nēģerēna, Andantino, Kaķēns, Maršs, Lokomotīve, Zooloģiskā dārzā, Daina, Ilgas.
G. Šmite-Mežaraupa. – Kāda naktsputna stāsts, Smejošās dzirksteles.
A.Tučs. – Šūpuļa dziesma, Polka.
J.Vītols. – Astonas miniātūras op. 68 (Jautra serenāde, Gavote, Valsis, Leģenda, Fūga, Rotaļa, Austrumu dziesmiņa, Zvirbulu deja).
A.Žilinskis. – Sagūstītais zilonītis, Zaķu maršs, Vāverīte, Valsis, Deja, Tautas polka, Rotaļas saulē, Mazā dejotāja.

Ansamblim:

F.Bernards. – Bossa nova.
A.Diabelli. – Rondo no sonatīnes F dur, Romance no sonatīnes D dur op.60.
H.Glīks. – Gavote.
F.Šūberts. – Valsis G dur, Maršs a moll op.51, Menuets G dur, Polonēzes.
V.A.Mocarts. – Menuets no simfonijas Es dur
E.Grīgs. – Norvēģu deja G dur, A dur
R.Gliērs. – Dziesma op.41 Nr. 3.
M.Glinka. – Dejas no operas Dzīvība par caru.
B.Brittens. – Maršs, Kanconete, Bolero, Tirolieša.
R.Kalsons. – Bērnu ainas, Mozaīka.
J.Karlsons. – Lauku svīta.
C.Lavallee. – O Canada.
G.Malmsens. – Samba.
N.Mordasovs. – Mēness celiņš, Dzeltenās tulpes.
J.Majevskis. – Valsis no pagātne.
Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.
A.Petrovs. – Valsis.
V. Salaks– Latviešu tautas dziesmu un deju apdares.
M.Šmits. – Princese dejo valsi, Džeza skaņdarbs.
O.Hromušins. – Meža atmodināšana, Zilā lentiņa, Nakts ekrāns, Rakstāmmašīna.

Džeza skaņdarbi:

I.Boiko. – Džeza akvareli.
V.Gillock. – Canal street blues.
E.Gradeski. – Saldējums.
M.Dvoržaks. – Džeza etīde.
H.Karmaikls. – Zvaigžņu putekļi
K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.
D.Kramers. – Dejojošais vijolnieks.
V.Lessers. – Brīvdiena.
B.Lane. – I hear music.
N.Mordasovs. – Bugi vugi, Pastaiga, Vecais motīvs, Rīts, Vējiņš, Pie upes, Sapnis, Dziesma, Blūzs, Deja.
G.Mančīni. – Mēness upe.
M.Nevins. – Bugi.
A.Popp. – Love in blue.
F.Pustilniks. – Sentimentālais blūzs, Iluzionists, Rudens Parīzē.
O.Pitersons. – Menuets, Džeza etīde, Ziemas blūzs, Ballad to the east.
A.Prevens. – Blūza stilā.
G.Sasjko. – Blūzs, Džeza-valsis, Regtaims.
M.Šmits. – Pie Niagāras ūdenskrituma, Mickey mouse rag, Pulksteņu serenāde, Flick-black-boogie, Ziemas vakars.
O.Hromušins. – Blūzs, Etīde džeza-valša manierē.
J.Vesnjs. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.

Pasaku tēlu mūzikā:

I Breģe. – Ozols un beka, Septiņi rūķīši, Apburtajā mežā, Trīs brāļi, Velniņi.
S.Baņevičs. – Kajs un Gerda, Zaldātiņš un balerīna, Nāru spēles, Prinča glābšana, Nāriņas deja ballē, Lakstīgalas dziesma.
V.Citovičs. – Sīpoliņš, Senjors Tomāts un kūmiņš Ķirbis, Profesors Bumbieris.
Ž.Koloduba. – Baltā roze, Gerda un Kajs, Sniega karalienes leduspilī.
A.Ļepins. – Buratīno, Malvīne, Lapsa un Kaķis, Karabass.
Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.
G.Portnovs. – Pelnrušķīte brauc uz balli, Burvju zābaki, Kurpītes.
S.Sloņimskis. – Īkstīte, Barmaleja maršs.
M.Sosņins. – Pūķis.
V.Hodošs. – Labā pasaka, Kuģītis, Gulbju karaliene, Vāverīte, Černomora dārzā.
P.Čaikovskis. – Riekstkodis, Marija un Princis.

Mūsdienu mūzika:

V.Azarašvili. – Noktirne, Fokstrots, Pastaiga.
A.Bilašs. – Prelūdija, Bostonas valsis.
J.Elģisers. – Lelles menuets, Maigums, Nieciņš, Pasaku stāstītāja portrets.
K.Eģeis. – Mežā.
K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.
V.Kuprevičs. – Pie Baha Tomaskirhē, Rudens skice, Magones laukos.
D.Mijo. – 9 mazie skaņdarbi, Sarabanda.

Ž.Metalidi. – Kuģītis, Putniņš – kolibri, Spoki, Cietoksnis.
 F.Pulenks. – Mazās rotaļas, Polka.
 S.Prokofjevs. – Rīts, Pastaiga, Tarantella, Valsis, Maršs, Vakars, Pasaka.
 A.Petrovs. – Elējija, Valsis, Ave, Eva, Deja ballē.
 G.Sviridovs. – Skumjā dziesma, Maršs.
 I.Stravinskis. – Andantino, Moderato, Polka.
 G.Surus. – Labu rītu, Literatūras stunda, Mūzika, Labu nakti.
 D.Šostakovičs. – Jautra pasaka, Leijerkaste, Noktirne, Romance.
 R.Ščedrins. – Koris, Dzīšanās, 12 notes, Etīde a moll.
 S.Žentelis. – Maza polka, Valsis, Noktirne, Daina.
 J.Vesnjaks. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.
 I.Jakušenko. – Sinematogrāfs, Pirmais valsis.

Izvērtas formas skaņdarbi:

J.Andrē. – Sonatīne op. 34 № 1, I daļa.
 K.Reineke. – Sonatīne op. 136 № 3, I daļa.
 F.Špindlers. – Sonatīne op. 157 № 4, I daļa.
 D.Šteibelts. – Sonatīne op. 33, I daļa.
 A.Diabelli. – Sonatīnes № 1 – 5.
 M.Klementi. – Sonatīnes op. 36 D dur, op. 37 Es dur, D dur, C dur.
 F.Kulau. – Sonatīne Op. 36 C dur, g moll.
 V.A.Mocarts. – Sonatīnes C dur, G dur
 J.Haidns. – Sonātes № 48 C dur, № 42 G dur.
 D.Čīmaroza. – Sonātes B dur, a moll, d moll.
 L.van Bēthovens. – Sonatīnes G dur, F dur.
 Jēk.Mediņš. – Sonatīne a moll.
 P.Līcīte. – Variācijas G dur, Variācijas par latviešu tautasdziesmas tēmu Es pazinu to putniņu.
 A.Žilinskis. – Sonatīnes A dur, G dur.
 I.Berkovičs. – Variācijas.

Papildus informācijas avoti

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988.
 Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: apgāds Krauklītis, 1997.
 Pedagoģiskais repertuārs klavierēm / Sast. V.Kalniņa un I.Štrause. – Rīga: Zvaigzne, 1985.
 Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.
 Бернштейн С. 20 уроков клавиатурной хореографии. – Санкт-Петербург: Композитор, 2003. – 152с.
 Светозарова Н., Крименштейн Б. Педализация в процессе обучения игре на фортепиано. – Москва, 2002.

Periodika un citi informācijas avoti

Dziesmusvētki – <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>
 Latvju mūzika. Periodisks rakstu krājums.
 Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
 Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
 Mūzikas Pasaule – <https://muzikaspasaule.lv>
 Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā klavierspēle II
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1545
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Mg. art., docents Gļebs Beļajevs
Kursa docētājs(-i)	Mg. art., docents Gļebs Beļajevs
Priekšzināšanas	Klavierspēles pamatiemaņas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas un attīstīt un pilnveidot klavierspēles prasmes un iemaņas.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas pilnveide, mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve. 2. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve. 3. Lasīšanai no lapas nepieciešamo iemaņu pilnveide. 4. Muzikālās dzirdes, emocionālās izjūtas un tēlainās domāšanas attīstīšanu.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <p>Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmieni apguve. P8 2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P8 3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P8 <p>II. semestris:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2 etīdes ar dažādiem tehnikas veidiem (pēc notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: klasicisma stila skaņdarbs (no notīm). 3. Eksāmens: <ul style="list-style-type: none"> • Rietumeiropas komponistu romantisks skaņdarbs (no galvas); • programmatisks skaņdarbs (no galvas). 			
Studiju rezultāti			
ZINĀŠANAS 1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni. 2. Spēj atpazīt, analizēt, pielietot, vingrināties un brīvi orientēties mūzikas izteiksmes līdzekļu klāstā, iestudējot klavierskaņdarbus. 3. Spēj saklausīt, salīdzināt, analizēt mūzikas vēsturiski stilistisko attīstību, ārzina dažādus klavierspēles tehnikas veidus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, dažādu stilu un žanru klavierdarbus, terminoloģiju.. PRASMES 4. Prot apgūt un pilnveidot klavierspēles tehnikas veidus un izpildītājpāņēmienus; artikulācijas un štrihu pamatelementus, Izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus. 5. Prot novērtēt skaņdarba interpretācijas māksliniecisko līmeni, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, patstāvīgi iestudēt klavierskaņdarbus, atlasīt informāciju saistībā ar apgūstamo skaņdarbu un izmantot to. KOMPETENCE 6. Spēj integrēt dažādu mūzikas teorētisko priekšmetu zināšanas, atlasīt un izmantot gan tradicionālās, gan jaunās informācijas tehnoloģijas mācību procesā; 7. Spēj atlasīt mākslinieciskus klaviermūzikas paraugus, analizēt dažādu stilu un žanru klaviermūziku; 8. Spēj patstāvīgi analizēt un pieņemt risinājumu, atklāt mākslinieciski radošo potenciālu, pilnveidot un ilgtspējīgi saglabāt profesionālās prasmes.			
Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums			
Studentu patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli. <ul style="list-style-type: none"> • programmas skaņdarbu apguve; • lasīšana no lapas; • iepazīšanās ar obligāti izmantojamiem informācijas avotiem. 			
Prasības kredītpunktu iegūšanai			
Eksāmens 2. semestrī Studiju kursa apguves pārbaudes formas: akadēmiskie koncerti – 40%; eksāmens – 60%. Regulārs nodarbību apmeklējums.			
STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.			
STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA			
	<table border="1"> <tr> <td>Pārbaudījumu veidi</td> <td>Studiju rezultāti</td> </tr> </table>	Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti
Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Akadēmiskais koncerts		+		+		+	+	+	+
2. eksāmens	+	+		+		+	+	+	+

Kursa saturs

Dažāda stila (klasiska, romantisms, latviešu klasika un romantisms, mūsdienų komponistu skaņdarbi, džeza kompozīcijas u.c.), žanra (etīdes, miniatūras u.c.) un izvērstas formas mūzikas skaņdarbu apguve.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Birzkops J. Mūzikas sacerēšana klavierspēles apmācībā. – Rīga: Zvaigzne, 1986. – 122 lpp.

Bowman W.D. What Musical Performance? Praxial Music Education. Reflections and Dialogues, 2005.

Carew, Derek. The mechanical muse: the piano, pianism, and piano music, c. 1760-1850 / Derek Carew. - London: Routledge, New York, 2017.

Krastiņš V. Skaņdarbs un interpretācija. Latviešu mūzika. 5. sēj. – Rīga: Liesma, 1966. – 62 lpp.

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988. – 99 lpp.

Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: Apgāds Krauklītis, 1997. – 63 lpp.

Mills J. Working in Music: becoming a performer – teacher. – Music Educational Research, 2004. Volume 6, Nr.3, (245-263).

Ozoliņa B., Rozenberga I. Klavierspēle. – Rīga: Musica Baltica, 2001. – 122 lpp.

Philpott C., Plummeridge C. Issues in Music Teaching. – London, New York, 2001. – 257.

Sīle M. Latvijas klavierspēles skolas attīstība. – Rīga: RaKa, 2003. – 144 lpp.

Small K. Musicking – the meanings of performing and listening. University Press of New England: Hanover, 1998.

Spruce G. Teaching Music. – London, New York: Open University, 2002. – 273.

Swanwick K. Teaching Music Musically. – London. New York: Routledge, 1999.

Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.

Zariņš D. Mūzikas pedagoģijas pamati. – Rīga: RaKa, 2003. – 200 lpp.

Zariņš D. Radoša pieeja klavierspēlē. – Rīga: RaKa, 2005. – 184 lpp.

Алексеев А. Методика обучению игре на фортепиано. – Москва: Музыка, 1971. – 148 с.

Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. – Ленинград: Музыка, 1974. – 336 с.

Баренбойм Л. Путь к музицированию. – Ленинград: Советский композитор, 1973. – 270 с.

Гат Й. Техника фортепианной игры. – Москва – Будапешт, 1967. – 244 с.

Голубовская И. Искусство педализации. – Москва: Музыка, 1967. – 97 с.

Мартинсен К. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано. – Москва: Музыка, 1977. – 126 с.

Петрушин В. Музыкальная психология. – Москва: Владос, 1994. – 303с.

Ражников В. Диалоги о музыкальной педагогике. – Москва: Классика – XXI, 2004. – 140с.

Теория и методика обучения игре на фортепиано / Под общей редакцией А.Г.Каузовой, А.И. Николаевой. – Москва: Владос, 2001. – 368с.

Тимакин Е. Воспитание пианиста. – Москва: Советский композитор, 1989. – 142с.

Nošu literatūra:

Etīdes:

G.Berens. – Etīdes op. 70. – № 31, 33, 34, 43, 44; Etīdes op. 88, op. 61.

A.Bertīni. – 28 izvēlētās etīdes.

A.Burgmillers. – 18 raksturīgākās etīdes, op. 109.

K.Černi. – Etīdes op. 299. № 1-9, burt. 2, № 6, 8, 12, 13.

S.Hellers. – 25 melodiskās etīdes; Etīdes op. 45, 46, 47.

L.Šitte. – Etīdes op.95.

J.Gņesina. – Mazas etīdes iesācējiem, burt. Nr.4.

L.Garūta. – Etīdes h moll, cis moll, f moll, As dur.

Ž.Duvernuā. – Etīdes.

A.Krauze. – Etīdes.

T.Kihners. – Etīdes.

F.Lekupē. – Etīdes.

J.Lipšāns. – Deja etīde.

A.Lemuāns. – Etīdes op. 37 № 23 – 30, 32.

L.Reinholde. – Etīde C dur.

A.Žilinskis. – Etīdes d moll, B dur.

Klasiskā stila skaņdarbi:

J.S.Bahs. – Menuets F dur, Dūdas, Menuets G dur, Polonēze g moll, Menuets g moll, Musete D dur.

L.van Bēthovens. – Vācu dejas, Valsis, Murkšķis.

G.F.Hendelis. – Rigodons.

J.Haidns. – Vācu dejas G dur, D dur, g moll.

V.A.Mocarts. – Kontrdeja, Vācu dejas, Valsis G dur, Ārija c moll, Skaņdarbs Es dur.

A.Korelli. – Sarabanda.

F.Kuperēns. – Maskas 1-10.

G.F.Telemans. – Deja.

Romantiskā stila skaņdarbi:

A.Arenskis. – Neaizmirstulīte, Romance.

F.Davīds. – Romance Fis dur.

M.Gļinka. – Noktirne, Tarantella, Jūtas, Šķiršanās, Mazurka c moll, E dur.

E.Grīgs. – Tautas dziesma, Putniņš, Valsis, Elēģija, Kobolds op. 71.

A.Gribojedovs. – Valši, Mazurkas.

A.Grečaņinovs. – Žēlabas, Pārdomas, Rudens dziesmiņa, Zvaigžņu nakts, Prelūdijs, Valsis.

V.Kaļinnikovs. – Skumjā dziesmiņa, Noktirne.

F.Mendelszons. – Dziesma bez vārdiem E dur op.30 №3, fis moll op. 30 №3.

V.Rebikovs. – Valsis, Skumjā dziesmiņa.

Ž.Sibēliuss. – Bagatele op. 34 № 4, 5.

R.Šūmanis. – Melodija, Tautas dziesmiņa, Pirmais zaudējums, Sicīliešu dejas, Mazā romance, Atmiņas, Svešinieks, Saldais sapnis. op. 68

F.Šopēns. – Autogrāfs.

P.Čaikovskis. – Valsis, Rīts, Vecā franču dziesmiņa, skaņdarbi no Bērnu albuma.

Latviešu komponistu skaņdarbi:

M.Bašs. – Pārdomas.

A.Balodis. – Polka, Valsis, Arieta

L.Garūta. – Tautas dziesmu apdares, Miniātūru cikls Rotaļa mežā, Mazā polka, Tautas dziesmu apdares Ziedošā pļavā, Saulīt silta, māmiņ jauka.

J.Graubiņš. – Saulīt vēlu vakarā, Cekulaina zīle dzied, Sijā auzas, tautumeita, Vāverīte ritenī.

O.Grāvītis. – Kur tad tu nu biji, Tautas dziesmu apdares.

N.Dauge. – Miniātūras.

R.Jermaks. – Akvareli, Vāverīte kuplastīte, Lielīgais sienāzis.

Alf. Kalniņš. – Birztaļā, Albums jaunībai.

R.Kalsons. – Bērnu ainas № 1, 3, 5, 6, 9.

J. Karlsons. – Astoņas tautas dziesmu apdares, Prelūdija a moll, Trīs rudens ainavas (Miglainā rītā, Pēc lietus, Pie jūras.

J.Ķepītis. – Zvirbuļtēvs.

L.Krasinska. – Putnu valsis, Polka, Sentimentālā romance, Humoreska.

P.Līcīte. – Dancis, Deja.

J.Lipšāns. – Bērnu svīta Mūsu pagalmā (Spēle „Sunīšos”, Meitene ar kaķēnu, Uz jauna velosipēda!, Uzsiītīm futeni!)

J.Mediņš. – Vainadziņš.

Jāz. Mediņš. – Menuetto in modo clasico, Noktirne, Valsis.

J.Porietis. – Deja, Lēns valsis, Maza pasaciņa, Elēģija, Gavote, Menuets.

V.Salaks. – Šūpļa dziesma, Ciemos pie nēģerēna, Andantino, Kaķēns, Maršs, Lokomotīve, Zooloģiskā dārzā, Daina, Ilgas.

G. Šmite-Mežaraupa. – Kāda naktsputna stāsts, Smejošās dzirksteles.

A.Tučs. – Šūpuļa dziesma, Polka.

J.Vītols. – Astoņas miniātūras op. 68 (Jautra serenāde, Gavote, Valsis, Leģenda, Fūga, Rotaļa, Austrumu dziesmiņa, Zvirbuļu deja).

A.Žilinskis. – Sagūstītais zilonītis, Zaķu maršs, Vāverīte, Valsis, Deja, Tautas polka, Rotaļas saulē, Mazā dejotāja.

Ansamblim:

F.Bernards. – Bossa nova.

A.Diabelli. – Rondo no sonatīnes F dur, Romance no sonatīnes D dur op.60.

H.Glīks. – Gavote.

F.Šūberts. – Valsis G dur, Maršs a moll op.51, Menuets G dur, Polonēzes.

V.A.Mocarts. – Menuets no simfonijas Es dur

E.Grīgs. – Norvēģu deja G dur, A dur

R.Gliērs. – Dziesma op.41 Nr. 3.

M.Gļinka. – Dejas no operas Dzīvība par caru.

B.Brittens. – Maršs, Kanconete, Bolero, Tirolieša.

R.Kalsons. – Bērnu ainas, Mozaīka.

J.Karlsons. – Lauku svīta.

C.Lavallee. – O Canada.

G.Malmsens. – Samba.

N.Mordasovs. – Mēness celiņš, Dzeltenās tulpes.

J.Majevskis. – Valsis no pagātne.

Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.

A.Petrovs. – Valsis.

V. Salaks– Latviešu tautas dziesmu un deju apdares.

M.Šmits. – Princese dejo valsi, Džeza skaņdarbs.

O.Hromušins. – Meža atmodināšana, Zilā lentiņa, Nakts ekrāns, Rakstāmmašīna.

Džeza skaņdarbi:

I.Boiko. – Džeza akvareli.

V.Gillock. – Canal street blues.

E.Gradeski. – Saldējums.

M.Dvoržaks. – Džeza etīde.

H.Karmaikls. – Zvaigžņu putekļi

K.Kritš. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.

D.Kramers. – Dejojošais vijolnieks.

V.Lessers. – Brīvdiena.

B.Lane. – I hear music.

N.Mordasovs. – Bugi vugi, Pastaiga, Vecais motīvs, Rīts, Vējiņš, Pie upes, Sapnis, Dziesma, Blūzs, Deja.

G.Mančīni. – Mēness upe.

M.Nevins. – Bugi.

A.Popp. – Love in blue.

F.Pustilniks. – Sentimentālais blūzs, Iluzionists, Rudens Parīzē.

O.Pitersons. – Menuets, Džeza etīde, Ziemas blūzs, Ballad to the east.

A.Prevens. – Blūza stilā.

G.Sasjko. – Blūzs, Džeza-valsis, Regtaims.

M.Šmits. – Pie Niagāras ūdenskrituma, Mickey mouse rag, Pulksteņu serenāde, Flick-black-boogie, Ziemas vakars.

O.Hromušins. – Blūzs, Etīde džeza-valša manierē.

J.Vesnjaks. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.

Pasaku tēlu mūzikā:

I Breģe. – Ozols un beka, Septiņi rūķīši, Apburtajā mežā, Trīs brāļi, Velniņi.

S.Baņevičs. – Kajs un Gerda, Zaldātiņš un balerīna, Nāru spēles, Prinča glābšana, Nāriņas deja ballē, Lakstīgalas dziesma.

V.Citovičs. – Sīpoliņš, Senjors Tomāts un kūmiņš Ķirbis, Profesors Bumbieris.

Ž.Koloduba. – Baltā roze, Gerda un Kajs, Sniega karalienes leduspilī.

A.Ļepins. – Buratīno, Malvīne, Lapsa un Kaķis, Karabass.

Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.

G.Portnovs. – Pelnrušķīte brauc uz balli, Burvju zābaki, Kurpītes.

S.Sloņimskis. – Īkstīte, Barmaleja maršs.

M.Sosņins. – Pūķis.

V.Hodošs. – Labā pasaka, Kuģītis, Gulbju karaliene, Vāverīte, Černomora dārzā.

P.Čaikovskis. – Riekstkodis, Marija un Princis.

Mūsdienu mūzika:

V.Azarašvili. – Noktirne, Fokstrots, Pastaiga.

A.Bilašs. – Prelūdija, Bostonas valsis.

J.Elģisers. – Lelles menuets, Maigums, Nieciņš, Pasaku stāstītāja portrets.

K.Eģeis. – Mežā.

K.Kritš. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.

V.Kuprevičs. – Pie Baha Tomaskirhē, Rudens skice, Magones laukos.
D.Mijo. – 9 mazie skaņdarbi, Sarabanda.
Ž.Metalidi. – Kuģītis, Putniņš – kolibri, Spoki, Cietoksnis.
F.Pulenks. – Mazās rotaļas, Polka.
S.Prokofjevs. – Rīts, Pastaiga, Tarantella, Valsis, Maršs, Vakars, Pasaka.
A.Petrovs. – Elēģija, Valsis, Ave, Eva, Deja ballē.
G.Sviridovs. – Skumjā dziesma, Maršs.
I.Stravinskis. – Andantino, Moderato, Polka.
G.Surus. – Labu rītu, Literatūras stunda, Mūzika, Labu nakti.
D.Šostakovičs. – Jautra pasaka, Leijerkaste, Noktirne, Romance.
R.Ščedrins. – Koris, Dzīšanās, 12 notes, Etīde a moll.
S.Žentelis. – Maza polka, Valsis, Noktirne, Daina.
J.Vesnĵaks. – Mēness gaisma, Jautrā pastaiga.
I.Jakušenko. – Sinematogrāfs, Pirmais valsis.

Izvērstas formas skaņdarbi:

J.Andrē. – Sonatīne op. 34 № 1, I daļa.
K.Reineke. – Sonatīne op. 136 № 3, I daļa.
F.Špindlers. – Sonatīne op. 157 № 4, I daļa.
D.Šteibelts. – Sonatīne op. 33, I daļa.
A.Diabelli. – Sonatīnes № 1 – 5.
M.Klementi. – Sonatīnes op. 36 D dur, op. 37 Es dur, D dur, C dur.
F.Kulau. – Sonatīne Op. 36 C dur, g moll.
V.A.Mocarts. – Sonatīnes C dur, G dur
J.Haidns. – Sonātes № 48 C dur, № 42 G dur.
D.Čīmaroza. – Sonātes B dur, a moll, d moll.
L.van Bēthovens. – Sonatīnes G dur, F dur.
Jēk.Mediņš. – Sonatīne a moll.
P.Līcīte. – Variācijas G dur, Variācijas par latviešu tautasdziesmas tēmu Es pazinu to putniņu.
A.Žilinskis. – Sonatīnes A dur, G dur.
I.Berkovičs. – Variācijas.

Papildus informācijas avoti

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988.
Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: apgāds Krauklītis, 1997.
Pedagoģiskais repertuārs klavierēm / Sast. V.Kalniņa un I.Štrause. – Rīga: Zvaigzne, 1985.
Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.
Бернштейн С. 20 уроков клавиатурной хореографии. – Санкт-Петербург: Композитор, 2003. – 152с.
Светозарова Н., Крименштейн Б. Педализация в процессе обучения игре на фортепиано. – Москва, 2002.

Periodika un citi informācijas avoti

Dziesmusvētki – <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>
Latvju mūzika. Periodisks rakstu krājums.
Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
Mūzikas Pasaule – <https://muzikaspasaule.lv>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā klavierspēle III
Studiju kursa kods (DUIS)	MakZ2592
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	24
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24 (uz katru studējošo)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Mg. art., docents Gļebs Beļajevs
Kursa docētājs(-i)	Mg. art., docents Gļebs Beļajevs
Priekšzināšanas	Klavierspēles pamatiemaņas
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskās zināšanas un attīstīt un pilnveidot klavierspēles prasmes un iemaņas.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas pilnveide, mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve. 2. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve. 3. Lasīšanai no lapas nepieciešamo iemaņu pilnveide. 4. Muzikālās dzirdes, emocionālās izjūtas un tēlainās domāšanas attīstīšanu.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo), patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <p>Praktiskie darbi (P) – 24 st. (uz katru studējošo):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klavierspēles tehnikas apguve: pianistiskā aparāta atbrīvošana; dažādu klavierspēles tehnikas veidu apguve; klavierspēles atskaņotājpaņēmienu apguve. P6 2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: artikulācijas pamatelementu izpildījuma apguve; dinamikas izpildīšanas tehnikas apguve; agoģikas izpildīšanas tehnikas apguve; pedalizācijas tehnikas padziļināta apguve. P6 3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu apguve: klasicisma, baroka, romantiskā stila skaņdarbu apguve; latviešu komponistu skaņdarbu apguve; mūsdienu mūzikas skaņdarbu apguve; džeza skaņdarbu apguve. P12 <p>III. semestris:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etīde (no notīm, klasē).

2. Akadēmiskais koncerts: džeza stila skaņdarbs (no notīm). 3. Eksāmens: <ul style="list-style-type: none"> • latviešu komponista skaņdarbs (no galvas); • skaņdarbs pēc izvēles (no galvas). 			
Studiju rezultāti			
<p>ZINĀŠANAS</p> <p>1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni.</p> <p>2. Spēj atpazīt, analizēt, pielietot, vingrināties un brīvi orientēties mūzikas izteiksmes līdzekļu klāstā, iestudējot klavierskaņdarbus.</p> <p>3. Spēj saklausīt, salīdzināt, analizēt mūzikas vēsturiski stilistisko attīstību, ārzina dažādus klavierspēles tehnikas veidus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, dažādu stilu un žanru klavierdarbus, terminoloģiju..</p> <p>PRASMES</p> <p>4. Prot apgūt un pilnveidot klavierspēles tehnikas veidus un izpildītājpaņēmienus; artikulācijas un štrihu pamatelementus, izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus, analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.</p> <p>5. Prot novērtēt skaņdarba interpretācijas māksliniecisko līmeni, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, patstāvīgi iestudēt klavierskaņdarbus, atlasīt informāciju saistībā ar apgūstamo skaņdarbu un izmantot to.</p> <p>KOMPETENCE</p> <p>6. Spēj integrēt dažādu mūzikas teorētisko priekšmetu zināšanas, atlasīt un izmantot gan tradicionālās, gan jaunās informācijas tehnoloģijas mācību procesā;</p> <p>7. Spēj atlasīt mākslinieciskus klaviermūzikas paraugus, analizēt dažādu stilu un žanru klaviermūziku;</p> <p>8. Spēj patstāvīgi analizēt un pieņemt risinājumu, atklāt mākslinieciski radošo potenciālu, pilnveidot un ilgtspējīgi saglabāt profesionālās prasmes.</p>			
Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums			
Studentu patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli. <ul style="list-style-type: none"> • programmas skaņdarbu apguve; • lasīšana no lapas; • iepazīšanās ar obligāti izmantojamiem informācijas avotiem. 			
Prasības kredītpunktu iegūšanai			
<p>Eksāmens 3. semestrī</p> <p>Studiju kursa apguves pārbaudes formas: akadēmiskie koncerti – 40%; eksāmens – 60%. Regulārs nodarbību apmeklējums.</p> <p>STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</p> <p>Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.</p> <p>STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA</p>			
	<table border="1"> <tr> <td>Pārbaudījumu veidi</td><td>Studiju rezultāti</td></tr> </table>	Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti
Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti		

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Akadēmiskais koncerts		+		+		+	+	+	+
Lasīšana no lapas			+	+	+	+	+		+
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Dažāda stila (klasiska, romantisms, latviešu klasika un romantisms, mūsdienu komponistu skaņdarbi, džeza kompozīcijas u.c.), žanra (etīdes, miniatūras u.c.) un izvērstas formas mūzikas skaņdarbu apguve.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Birzkops J. Mūzikas sacerēšana klavierspēles apmācībā. – Rīga: Zvaigzne, 1986. – 122 lpp.

Bowman W.D. What Musical Performance? Praxial Music Education. Reflections and Dialogues, 2005.

Carew, Derek. The mechanical muse: the piano, pianism, and piano music, c. 1760-1850 / Derek Carew. - London: Routledge, New York, 2017.

Krastiņš V. Skaņdarbs un interpretācija. Latviešu mūzika. 5. sēj. – Rīga: Liesma, 1966. – 62 lpp.

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988. – 99 lpp.

Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: Apgāds Krauklītis, 1997. – 63 lpp.

Mills J. Working in Music: becoming a performer – teacher. – Music Educational Research, 2004. Volume 6, Nr.3, (245-263).

Ozoliņa B., Rozenberga I. Klavierspēle. – Rīga: Musica Baltica, 2001. – 122 lpp.

Philpott C., Plummeridge C. Issues in Music Teaching. – London, New York, 2001. – 257.

Sīle M. Latvijas klavierspēles skolas attīstība. – Rīga: RaKa, 2003. – 144 lpp.

Small K. Musicking – the meanings of performing and listening. University Press of New England: Hanover, 1998.

Spruce G. Teaching Music. – London, New York: Open University, 2002. – 273.

Swanwick K. Teaching Music Musically. – London. New York: Roufledge, 1999.

Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.

Zariņš D. Mūzikas pedagogijas pamati. – Rīga: RaKa, 2003. – 200 lpp.

Zariņš D. Radoša pieeja klavierspēlē. – Rīga: RaKa, 2005. – 184 lpp.

Алексеев А. Методика обучению игре на фортепиано. – Москва: Музыка, 1971. – 148 с.

Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. – Ленинград: Музыка, 1974. – 336 с.

Баренбойм Л. Путь к музицированию. – Ленинград: Советский композитор, 1973. – 270 с.

Гат Й. Техника фортепианной игры. – Москва – Будапешт, 1967. – 244 с.

Голубовская И. Искусство педализации. – Москва: Музыка, 1967. – 97 с.

Мартинсен К. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано. – Москва: Музыка, 1977. – 126 с.

Петрушин В. Музыкальная психология. – Москва: Владос, 1994. –303с.

Ражников В. Диалоги о музыкальной педагогике. – Москва: Классика – XXI, 2004. – 140с.

Теория и методика обучения игре на фортепиано / Под общей редакцией А.Г.Каузовой, А.И. Николаевой. – Москва: Владос, 2001. – 368с.

Тимакин Е. Воспитание пианиста. – Москва: Советский композитор, 1989. – 142с.

Nošu literatūra:

Etīdes:

G.Berens. – Etīdes op. 70. – № 31, 33, 34, 43, 44; Etīdes op. 88, op. 61.

A.Bertīni. – 28 izvēlētās etīdes.

A.Burgmillers. – 18 raksturīgākās etīdes, op. 109.

K.Černi. – Etīdes op. 299. № 1-9, burt. 2, № 6, 8, 12, 13.

S.Hellers. – 25 melodiskās etīdes; Etīdes op. 45, 46, 47.

L.Šitte. – Etīdes op.95.

J.Gņesina. – Mazas etīdes iesācējiem, burt. Nr.4.

L.Garūta. – Etīdes h moll, cis moll, f moll, As dur.

Ž.Duvernuā. – Etīdes.

A.Krauze. – Etīdes.

T.Kihners. – Etīdes.

F.Lekupē. – Etīdes.

J.Lipšāns. – Deja etīde.

A.Lemuāns. – Etīdes op. 37 № 23 – 30, 32.

L.Reinholde. – Etīde C dur.

A.Žilinskis. – Etīdes d moll, B dur.

Klasiskā stila skaņdarbi:

J.S.Bahs. – Menuets F dur, Dūdas, Menuets G dur, Polonēze g moll, Menuets g moll, Musete D dur.

L.van Bēthovens. – Vācu dejas, Valsis, Murkšķis.

G.F.Hendelis. – Rigodons.

J.Haidns. – Vācu dejas G dur, D dur, g moll.

V.A.Mocarts. – Kontrdeja, Vācu deja, Valsis G dur, Ārija c moll, Skaņdarbs Es dur.

A.Korelli. – Sarabanda.

F.Kuperēns. – Maskas 1-10.

G.F.Telemans. – Deja.

Romantiskā stila skaņdarbi:

A.Arenskis. – Neaizmirstulīte, Romance.

F.Davīds. – Romance Fis dur.

M.Gļinka. – Noktirne, Tarantella, Jūtas, Šķiršanās, Mazurka c moll, E dur.

E.Grīgs. – Tautas dziesma, Putniņš, Valsis, Elēģija, Kobolds op. 71.

A.Gribojedovs. – Valši, Mazurkas.

A.Grečaņinovs. – Žēlabas, Pārdomas, Rudens dziesmiņa, Zvaigžņu nakts, Prelūdijs, Valsis.

V.Kaļinnikovs. – Skumjā dziesmiņa, Noktirne.

F.Mendelszons. – Dziesma bez vārdiem E dur op.30 №3, fis moll op. 30 №3.

V.Rebikovs. – Valsis, Skumjā dziesmiņa.

Ž.Sibēliuss. – Bagatele op. 34 № 4, 5.

R.Šūmanis. – Melodija, Tautas dziesmiņa, Pirmais zaudējums, Sicīliešu deja, Mazā romance, Atmiņas, Svešinieks, Saldais sapnis. op. 68

F.Šopēns. – Autogrāfs.

P.Čaikovskis. – Valsis, Rīts, Vecā franču dziesmiņa, skaņdarbi no Bērnu albuma.

Latviešu komponistu skaņdarbi:

M.Bašs. – Pārdomas.

A.Balodis. – Polka, Valsis, Arieta
 L.Garūta. – Tautas dziesmu apdares, Miniātūru cikls Rotaļa mežā, Mazā polka, Tautas dziesmu apdares Ziedošā pļavā, Saulīt silta, māmiņ jauka.
 J.Graubiņš. – Saulīt vēlu vakarā, Cekulaina zīle dzied, Sijā auzas, tautumeita, Vāverīte ritenī.
 O.Grāvītis. – Kur tad tu nu biji, Tautas dziesmu apdares.
 N.Dauge. – Miniātūras.
 R.Jermaks. – Akvareli, Vāverīte kuplastīte, Lielīgais sienāzis.
 Alf. Kalniņš. – Birztaļā, Albums jaunībai.
 R.Kalsons. – Bērnu ainas № 1, 3, 5, 6, 9.
 J. Karlsons. – Astoņas tautas dziesmu apdares, Prelūdija a moll, Trīs rudens ainavas (Miglainā rītā, Pēc lietus, Pie jūras.
 J.Ķepītis. – Zvirbuļtēvs.
 L.Krasinska. – Putnu valsis, Polka, Sentimentālā romance, Humoreska.
 P.Līcīte. – Dancis, Deja.
 J.Lipšāns. – Bērnu svīta Mūsu pagalmā (Spēle „Sunīšos”, Meitene ar kaķēnu, Uz jauna velosipēda!, Uzsitīsim futeni!)
 J.Mediņš. – Vainadziņš.
 Jāz. Mediņš. – Menuetto in modo clasico, Noktirne, Valsis.
 J.Porietis. – Deja, Lēns valsis, Maza pasaciņa, Elēģija, Gavote, Menuets.
 V.Salaks. – Šūpļa dziesma, Ciemos pie nēģerēna, Andantino, Kaķēns, Maršs, Lokomotive, Zooloģiskā dārzā, Daina, Ilgas.
 G. Šmite-Mežaraupa. – Kāda naktsputna stāsts, Smejošās dzirksteles.
 A.Tučs. – Šūpuļa dziesma, Polka.
 J.Vītols. – Astoņas miniātūras op. 68 (Jautra serenāde, Gavote, Valsis, Leģenda, Fūga, Rotaļa, Austrumu dziesmiņa, Zvirbuļu deja).
 A.Žilinskis. – Sagūstītais zilonītis, Zaķu maršs, Vāverīte, Valsis, Deja, Tautas polka, Rotaļas saulē, Mazā dejotāja.

Ansamblim:

F.Bernards. – Bossa nova.
 A.Diabelli. – Rondo no sonatīnes F dur, Romance no sonatīnes D dur op.60.
 H.Glīks. – Gavote.
 F.Šūberts. – Valsis G dur, Maršs a moll op.51, Menuets G dur, Polonēzes.
 V.A.Mocarts. – Menuets no simfonijas Es dur
 E.Grīgs. – Norvēģu deja G dur, A dur
 R.Gliērs. – Dziesma op.41 Nr. 3.
 M.Gļinka. – Dejas no operas Dzīvība par caru.
 B.Brittens. – Maršs, Kanconete, Bolero, Tirolieša.
 R.Kalsons. – Bērnu ainas, Mozaīka.
 J.Karlsons. – Lauku svīta.
 C.Lavallee. – O Canada.
 G.Malmsens. – Samba.
 N.Mordasovs. – Mēness celiņš, Dzeltenās tulpes.
 J.Majevskis. – Valsis no pagātne.
 Ž.Metalidi. – Malvīnes valsis, Karabass, Lelles teātrī.
 A.Petrovs. – Valsis.
 V. Salaks– Latviešu tautas dziesmu un deju apdares.

M.Šmits. – Princese dejo valsī, Džeza skaņdarbs.

O.Hromušins. – Meža atmodināšana, Zilā lentiņa, Nakts ekrāns, Rakstāmmašīna.

Džeza skaņdarbi:

I.Boiko. – Džeza akvareli.

V.Gillock. – Canal street blues.

E.Gradeski. – Saldējums.

M.Dvoržaks. – Džeza etīde.

H.Karmaikls. – Zvaigžņu putekļi

K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.

D.Kramers. – Dejojošais vijolnieks.

V.Lessers. – Brīvdiena.

B.Lane. – I hear music.

N.Mordasovs. – Bugi vugi, Pastaiga, Vecais motīvs, Rīts, Vējiņš, Pie upes, Sapnis, Dziesma, Blūzs, Deja.

G.Mančīni. – Mēness upe.

M.Nevins. – Bugi.

A.Popp. – Love in blue.

F.Pustilniks. – Sentimentālais blūzs, Iluzionists, Rudens Parīzē.

O.Pitersons. – Menuets, Džeza etīde, Ziemas blūzs, Ballad to the east.

A.Prevens. – Blūza stilā.

G.Sasjko. – Blūzs, Džeza-valsī, Regtaims.

M.Šmits. – Pie Niagāras ūdenskrituma, Mickey mouse rag, Pulksteņu serenāde, Flick-black-boogie, Ziemas vakars.

O.Hromušins. – Blūzs, Etīde džeza-valša manierē.

J.Vesnījaks. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.

Pasaku tēlu mūzikā:

I Breģe. – Ozols un beka, Septiņi rūķīši, Apburtajā mežā, Trīs brāļi, Velniņi.

S.Baņevičs. – Kajs un Gerda, Zaldātiņš un balerīna, Nāru spēles, Prinča glābšana, Nāriņas deja ballē, Lakstīgalas dziesma.

V.Citovičs. – Sīpoliņš, Senjors Tomāts un kūmiņš Ķirbis, Profesors Bumbieris.

Ž.Koloduba. – Baltā roze, Gerda un Kajs, Sniega karalienes leduspilī.

A.Ļepins. – Buratīno, Malvīne, Lapsa un Kaķis, Karabass.

Ž.Metalīdi. – Malvīnes valsī, Karabass, Lelles teātrī.

G.Portnovs. – Pelnrušķīte brauc uz balli, Burvju zābaki, Kurpītes.

S.Sloņimskis. – Īkstīte, Barmaleja maršs.

M.Sosņins. – Pūķis.

V.Hodošs. – Labā pasaka, Kuģītis, Gulbju karaliene, Vāverīte, Černomora dārzā.

P.Čaikovskis. – Riekstkodis, Marija un Princis.

Mūsdienu mūzika:

V.Azarašvili. – Noktirne, Fokstrots, Pastaiga.

A.Bilašs. – Prelūdija, Bostonas valsī.

J.Elģisers. – Lelles menuets, Maigums, Nieciņš, Pasaku stāstītāja portrets.

K.Eģeis. – Mežā.

K.Krits. – Zilā lentiņa, Pirmdienas blūzs, Kristīnes rumba, Šokolādes bossa.
V.Kuprevičs. – Pie Baha Tomaskirhē, Rudens skice, Magones laukos.
D.Mijo. – 9 mazie skaņdarbi, Sarabanda.
Ž.Metalidi. – Kuģītis, Putniņš – kolibri, Spoki, Cietoksnis.
F.Pulenks. – Mazās rotaļas, Polka.
S.Prokofjevs. – Rīts, Pastaiga, Tarantella, Valsis, Maršs, Vakars, Pasaka.
A.Petrovs. – Elēģija, Valsis, Ave, Eva, Deja ballē.
G.Sviridovs. – Skumjā dziesma, Maršs.
I.Stravinskis. – Andantino, Moderato, Polka.
G.Surus. – Labu rītu, Literatūras stunda, Mūzika, Labu nakti.
D.Šostakovičs. – Jautra pasaka, Leijerkaste, Noktirne, Romance.
R.Ščedrins. – Koris, Dzīšanās, 12 notes, Etīde a moll.
S.Žentelis. – Maza polka, Valsis, Noktirne, Daina.
J.Vesnžaks. – Mēness gaismā, Jautrā pastaiga.
I.Jakušenko. – Sinematogrāfs, Pirmais valsis.

Izvērstas formas skaņdarbi:

J.Andrē. – Sonatīne op. 34 № 1, I daļa.
K.Reineke. – Sonatīne op. 136 № 3, I daļa.
F.Špindlers. – Sonatīne op. 157 № 4, I daļa.
D.Šteibelts. – Sonatīne op. 33, I daļa.
A.Diabelli. – Sonatīnes № 1 – 5.
M.Klementi. – Sonatīnes op. 36 D dur, op. 37 Es dur, D dur, C dur.
F.Kulau. – Sonatīne Op. 36 C dur, g moll.
V.A.Mocarts. – Sonatīnes C dur, G dur
J.Haidns. – Sonātes № 48 C dur, № 42 G dur.
D.Čīmaroza. – Sonātes B dur, a moll, d moll.
L.van Bēthovens. – Sonatīnes G dur, F dur.
Jēk.Mediņš. – Sonatīne a moll.
P.Līcīte. – Variācijas G dur, Variācijas par latviešu tautasdziesmas tēmu Es pazinu to putniņu.
A.Žilinskis. – Sonatīnes A dur, G dur.
I.Berkovičs. – Variācijas.

Papildus informācijas avoti

Lūse N. Jāzepa Vītola klaviermūzikas interpretācija. – Rīga: Republikāniskais mākslas mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1988.
Melnbārde S., Sīle M. Klavierspēles Ābece. – Aizkraukle: apgāds Krauklītis, 1997.
Pedagoģiskais repertuārs klavierēm / Sast. V.Kalniņa un I.Štrause. – Rīga: Zvaigzne, 1985.
Swanwick K. Musical Knowledge; Intuition, Analysis and Music Education. – London, New York: Routledge, Falmer, 2002.
Бернштейн С. 20 уроков клавиатурной хореографии. – Санкт-Петербург: Композитор, 2003. – 152с.
Светозарова Н., Крименштейн Б. Педализация в процессе обучения игре на фортепиано. – Москва, 2002.

Periodika un citi informācijas avoti

Dziesmusvētki – <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>
Latvju mūzika. Periodisks rakstu krājums.
Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Pasaule – <https://muzikaspasaule.lv>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4410
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	18
ECTS kredītpunkti	27
Kopējais kontaktstundu skaits	256
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	256 (96 (uz katru studējošo)/160)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	464
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Priekšzināšanas	
Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 256 stundas (96 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana/160 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 464 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas aparāta sagatavošana. P6 (uz katru studējošo) 2. Dirigēšanas mājienu elementi. P4 (uz katru studējošo) 3. Dirigēšana 3/4 un 4/4 taktsmēros. P4 (uz katru studējošo) 4. Roku funkcijas dirigēšanā. P2 (uz katru studējošo) 	

5. Diriģēšana 2–daļīgos un 6–daļīgos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
6. Skanējuma uzsākšanas, pārtraukšanas un izturēšanās raksturīgi paņēmieni. P6 (uz katru studējošo)
7. Dinamiskās nianšes. P2 (uz katru studējošo)
8. Staccato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
9. Diriģēšana uz „5”. P2 (uz katru studējošo)
10. Diriģēšana 6–daļīgos taktsmēros uz „2”. P2 (uz katru studējošo)
11. Marcato štriha izpilde. P2 (uz katru studējošo)
12. Tempi: allegro, moderato, andante. P2 (uz katru studējošo)
13. Dinamiskās nianšes: sub.forte, sub.piano. P2 (uz katru studējošo)
14. 7–, 8–, 9– daļīgu taktsmēru diriģēšanas shēmas. P2 (uz katru studējošo)
15. Diriģēšanas paņēmieni atkarībā no taktsdaļu grupējumiem taktīs. P2 (uz katru studējošo)
16. Akcentuācija. P2 (uz katru studējošo)
17. Sarežģītu ritmu parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
18. Dinamika pp un ff. P2 (uz katru studējošo)
19. Tempu maiņa. P2 (uz katru studējošo)
20. Metrisko pamatdaļu dalīšana un apvienošana. P2 (uz katru studējošo)
21. Štrihu un žesta amplitūdas smalkas nianšes. P2 (uz katru studējošo)
22. Diriģenta zizlis un tā lietošana. P2 (uz katru studējošo)
23. Diriģēšana „alla breve” ātros un ļoti ātros tempos. P4 (uz katru studējošo)
24. Diriģēšanas principi 10–, 11– un 12– daļīgos taktsmēros ar dažādiem taktsdaļu grupējumiem. P2 (uz katru studējošo)
25. Polifono skaņdarbu diriģēšana. P4 (uz katru studējošo)
26. Pavadijuma, kadenču un rečitātīvu diriģēšana. P2 (uz katru studējošo)
27. Polimetrijas un poliritmijas diriģēšanas principi. P4 (uz katru studējošo)
28. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. P16 (uz katru studējošo)
29. Lielo mūzikas formu interpretācijas pilnveide. P8 (uz katru studējošo).

Katrā studiju gadā tiek apgūts daudzveidīgs repertuārs, kura izvēle atkarīga gan no kora sastāva (jo tas katru gadu ir mainīgs), no dziedātāju muzikālās sagatavotības, tostarp vokālajām iemaņām un korim kā mākslinieciskai vienībai izvīzītajiem uzdevumiem – daļībai dažādos pasākumos.

Katrā pusgadā paredzēts apgūt 6-8 dažādas sarežģītības pakāpes skaņdarbus vai skaņdarbu daļas. Programmā paredzams iekļaut gan renesanses, baroka, klasicisma skaņdarbus, gan 20.-21. gadsimta ārzemju komponistu skaņdarbus, taču repertuāra dominante saistās ar latviešu kora mūzikas apguvi. Kora repertuārā iekļaujami arī vieglās mūzikas žanra skaņdarbi, arī pašu studentu aranžētās kora dziesmas un dziesmas bērniem.

1. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P4
2. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P4
3. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P4
4. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P36
5. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P26
6. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P26
7. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P26
8. Kora sagatavošanās koncertam. P20
9. Uzstāšanās un tās analīze. P14

I semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Diriģēšanas aparāta sagatavošana. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšanas aparāta sastāvdaļas (korpuss, galva, pleci, augšdelms, elkoņi, apakšdelms, delna, pirksti). P2 (uz katru studējošo)
3. Rokas kustību veidi (kustību no pleca, elkoņa, delnas locītava). Mīmikas loma diriģēšanā. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģēšanas mājienu elementi. Uzmanība. Atvēziens (sagatavošanās mājiens, ieelpa, aufтакты). Sitiens (daļas mājiens). Punkts (skaņas atakas vai pārtraukšanas moments). Atsitiens (reflekss). P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas mājienu elementi skanējuma uzsākšanas un pārtraukšanas parādīšanā. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšana 3/4 un 4/4 taktsmēros vidēji ātrā tempā. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P6
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2

II semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Roku funkcijas diriģēšanā. Taktēšana un ritma parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
2. “Iestādīšanās” un “noņemšanas” parādīšana (dažādās kora partijās un dažādās taktsdaļās). P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšana 2–daļīgos un 6–daļīgos taktsmēros. 2/4 vai 2/2 uz 2. 6/8 vai 6/4 uz 6. P2 (uz katru studējošo)
4. Skanējuma uzsākšanas, pārtraukšanas un izturēšanās raksturīgi paņēmieni. Skanējuma uzsākšana ar nepilnu metrisku daļu. Noņemamās un nenoņemamās fermātes. P2 (uz katru studējošo)
5. Dinamiskās nianšes. Statiskās dinamiskās nianšes. Mainīgās dinamiskās nianšes. P2 (uz katru studējošo)
6. Staccato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P2
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P6

III semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Diriģēšanas aparāta pilnveide. P2 (uz katru studējošo)
2. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Rokas kustību veidu apguve. P2 (uz katru studējošo)
3. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. "Iestāšanās" un "noņemšanas" parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
4. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšana uz „5”. 5/8 un 5/4 uz 5. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšana 6–daļīgos taktsmēros uz „2”, 6/8 un 6/4 uz 2. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P2

IV semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 32 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 76 stundas

1. Marcato štriha izpilde. P2 (uz katru studējošo)
2. Tempi: allegro, moderato, andante. P2 (uz katru studējošo)
3. Dinamiskās nianšes: sub.forte, sub.piano. P2 (uz katru studējošo)
4. 7–, 8–, 9– daļīgu taktsmēru diriģēšanas shēmas. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas paņēmieni atkarībā no taktsdaļu grupējumiem taktīs. 7/8 3+4; 4+3; 6/4 3+3; 2+2+2 u.c. P2 (uz katru studējošo)
6. Akcentuācija. Akcentu parādīšana. Sinkopju parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P6
11. Kora sagatavošanās koncertam. P10
12. Uzstāšanās un tās analīze P4

V semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Tempu maiņa. Diriģēšanas paņēmieni, pārejot uz ātrāku tempu. Diriģēšanas paņēmieni, pārejot uz lēnāku tempu. Diriģēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. Agoģika: ritenuto, meno mosso u.c. P2 (uz katru studējošo)

2. Metrisko pamatdaļu dalīšana un apvienošana. Metrisko pamatdaļu dalīšana diriģējot 2–, 3– un 4– daļīgos taktsmēros. Diriģēšana 5/8 un 5/4 uz 2. Diriģēšana 9/4 un 9/8 taktsmēros uz 9 un 3. P2 (uz katru studējošo)
3. Štrihi un žesta amplitūdas smalkas nianšes. Līdzena legato štriha izkopšana ļoti lēnos tempos. Ilgstošs crescendo un diminuendo. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģenta zizlis un tā lietošana. P2 (uz katru studējošo)
5. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Diriģēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. P2 (uz katru studējošo)
6. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Štrihi un žesta amplitūdas smalkās nianšes P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P2

VI semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 32 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 76 stundas

1. Diriģēšana „alla breve” ātros un ļoti ātros tempos. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšana 2– un 3– daļīgos taktsmēros uz 1. Diriģēšana 4– daļīgos taktsmēros uz 2. Diriģēšana 5– daļīgos taktsmēros uz 1. P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšanas principi 10–, 11– un 12– daļīgos taktsmēros ar dažādiem taktsdaļu grupējumiem. P2 (uz katru studējošo)
4. Polifono skaņdarbu diriģēšana. Kontrastu polifonija. Imitāciju polifonija. P2 (uz katru studējošo)
5. Pavadijuma, kadenču un rečitātīvu diriģēšana. P2 (uz katru studējošo)
6. Polimetrijas un poliritmijas diriģēšanas principi. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. 4
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
13. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P8
14. Kora sagatavošanās koncertam. P4
15. Uzstāšanās un tās analīze P2

VII semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)

7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4

8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4

9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4

10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P4

VIII semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) diriģēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas

1. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo)

2. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)

3. Lielas formas skaņdarbu diriģēšana. Satura mākslinieciska atklāsme. P4 (uz katru studējošo)

4. Noslēguma eksāmena programma. P4 (uz katru studējošo)

5. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4

6. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2

7. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2

8. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2

9. Kora sagatavošanās koncertam. P4

10. Uzstāšanās un tās analīze. P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.

5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.

6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.

7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.

8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmieni izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

– jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

– visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;

– a’cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;

– skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

– skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;

– apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;

– skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

– apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;

– roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;

– atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

– kontrolstunda;

– akadēmiskais koncerts;

– eksāmens;

– eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietverto prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

– jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);

– vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);

– nodiriģēt dziesmu;

– izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietverto prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietverto prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. semestrī

1. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 dažādu tipu kora dziesmas; 5 skolas repertuāra dziesmas no 1.- 4. klases mācību materiāla.

Semestra beigās – eksāmens (2 kora dziesmas) (prasības skat. metodiskajos ieteikumos).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Akadēmiskais koncerts – 1 no piecām skolas repertuāra dziesmām.

Prasības kredītpunktu iegūšanai 1. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

2. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 dažādu tipu kora dziesmas; 5 skolas repertuāra dziesmas no 1.- 4. klases mācību materiāla.

Semestra beigās – eksāmens (2 kora dziesmas) (prasības skat. metodiskajos ieteikumos).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Akadēmiskais koncerts – 1 no piecām skolas repertuāra dziesmām.

Prasības kredītpunktu iegūšanai 2. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

3. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 5.–7. klases repertuāra. Aptuveni puse no skaņdarbiem – ar pavadījumu.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (pēc komisijas izvēles students izpilda 1 dziesmu no skolas repertuāra).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 5 izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – pēc komisijas izvēles, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 3. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

4. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 5.–7. klases repertuāra. Aptuveni puse no skaņdarbiem – ar pavadījumu.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (pēc komisijas izvēles students izpilda 1 dziesmu no skolas repertuāra).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 5 izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – pēc komisijas izvēles, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 4. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

5. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 kora skaņdarbi, 5 skolas repertuāra dziesmas no 8. - 9. klases mācību materiāla.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (1 – skolas repertuāra dziesma pēc komisijas izvēles).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (izpildāmi 2 skaņdarbi korim – a cappella un ar pavadījumu).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 5. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

6. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 kora skaņdarbi, 5 skolas repertuāra dziesmas no 8. - 9. klases mācību materiāla.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (1 – skolas repertuāra dziesma pēc komisijas izvēles).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (izpildāmi 2 skaņdarbi korim – a cappella un ar pavadījumu).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 6. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

7. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 10.-12. klases dziesmu repertuāra.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts – 1 dziesmu no skolas repertuāra (izvēlas komisija).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 3 skaņdarbiem izpildāmi 2 kora skaņdarbi, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 7. semestrī

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25 % no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 25 %.
3. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana – 50 %.

8. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 10.-12. klases dziesmu repertuāra.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts – 1 dziesmu no skolas repertuāra (izvēlas komisija).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 3 skaņdarbiem izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – izvēlas komisija, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 8. semestrī

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25 % no vērtējuma;
2. Kormeistara funkciju izpilde – 25 %
3. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana – 50 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
4. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
5. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
6. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
7. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
8. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Kursa saturs

1. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P4
2. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P4
3. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P4
4. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P36
5. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P26
6. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P26
7. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P26
8. Kora sagatavošanās koncertam. P20
9. Uzstāšanās un tās analīze. P14

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Dirigēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.

Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn

Papildus informācijas avoti

Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija

Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik

Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.

Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge

Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)

Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.

Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.

Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.

Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.

Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.

Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation
https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Reynish Tim Conducting Articles <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris I
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1546
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha	
Priekšzināšanas	
Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un koru dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas aparāta sagatavošana. P2 (uz katru studējošo) 2. Dirigēšanas aparāta sastāvdaļas (korpuss, galva, pleci, augšdelms, elkoņi, apakšdelms, delna, pirksti). P2 (uz katru studējošo) 	

3. Rokas kustību veidi (kustību no pleca, elkoņa, delnas locītava). Mīmikas loma dirigēšanā. P2 (uz katru studējošo)
4. Dirigēšanas mājienu elementi. Uzmanība. Atvēziens (sagatavošanās mājiens, ieelpa, aufтакты). Sitiens (daļas mājiens). Punkts (skaņas atakas vai pārtraukšanas moments). Atsitiens (reflekss). P2 (uz katru studējošo)
5. Dirigēšanas mājienu elementi skanējuma uzsākšanas un pārtraukšanas parādīšanā. P2 (uz katru studējošo)
6. Dirigēšana 3/4 un 4/4 taktsmēros vidēji ātrā tempā. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P6
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumus.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

– jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

– visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;

- a'cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;
- skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;
- apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;
- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;
- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;
- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;
- akadēmiskais koncerts;
- eksāmens;
- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);
- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);
- nodiriģēt dziesmu;
- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas iecerī.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdz iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1. semestrī

1. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 dažādu tipu kora dziesmas; 5 skolas repertuāra dziesmas no 1.- 4. klases mācību materiāla.

Semestra beigās – eksāmens (2 kora dziesmas) (prasības skat. metodiskajos ieteikumos).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Akadēmiskais koncerts – 1 no piecām skolas repertuāra dziesmām.

Prasības kredītpunktu iegūšanai 1. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uztāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Diriģēšanas aparāta sagatavošana. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšanas aparāta sastāvdaļas (korpuss, galva, pleci, augšdelms, elkoņi, apakšdelms, delna, pirksti). P2 (uz katru studējošo)
3. Rokas kustību veidi (kustību no pleca, elkoņa, delnas locītava). Mīmikas loma diriģēšanā. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģēšanas mājienu elementi. Uzmanība. Atvēziens (sagatavošanās mājiens, ieelpa, aufтакты). Sitiens (daļas mājiens). Punkts (skaņas atakas vai pārtaukšanas moments). Atsitiens (reflekss). P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas mājienu elementi skanējuma uzsākšanas un pārtraukšanas parādīšanā. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšana 3/4 un 4/4 taktismēros vidēji ātrā tempā. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P6
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Diriģēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

<p>Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne</p> <p>Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.</p> <p>Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn</p>
<p><i>Papildus informācijas avoti</i></p>
<p>Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija</p> <p>Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik</p> <p>Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.</p> <p>Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge</p> <p>Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)</p> <p>Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.</p> <p>Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā dirigēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.</p> <p>Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.</p> <p>Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.</p> <p>Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.</p> <p>Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.</p>
<p><i>Periodika un citi informācijas avoti</i></p>
<p>International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx</p> <p>Latvju mūzika</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p> <p>Reynish Tim Conducting Articles http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/</p>
<p><i>Piezīmes</i></p>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Dirigēšana un koris II
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	MākZ1547
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	1
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	28
<i>Lekciju stundu skaits</i>	-
<i>Semināru stundu skaits</i>	-
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	52
<i>Kursa autors(-i)</i>	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
<i>Priekšzināšanas</i>	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.
<i>Studiju kursa anotācija</i>	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī.
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roku funkcijas dirigēšanā. Taktēšana un ritma parādīšana. P2 (uz katru studējošo) 2. "Iestāšanās" un "noņemšanas" parādīšana (dažādās kora partijās un dažādās taktisdaļās). P2 (uz katru studējošo)

3. Diriģēšana 2–daļīgos un 6–daļīgos taktsmēros. 2/4 vai 2/2 uz 2. 6/8 vai 6/4 uz 6. P2 (uz katru studējošo)
4. Skanējuma uzsākšanas, pārtraukšanas un izturēšanās raksturīgi paņēmieni. Skanējuma uzsākšana ar nepilnu metrisku daļu. Noņemamās un nenņemamās fermātes. P2 (uz katru studējošo)
5. Dinamiskās nianšes. Statiskās dinamiskās nianšes. Mainīgās dinamiskās nianšes. P2 (uz katru studējošo)
6. Staccato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P2
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P6

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml,

izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dīkijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

- jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

- visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;

- a'cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;

- skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;

- apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;

- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;

- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;

- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;

- akadēmiskais koncerts;

- eksāmens;

- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietverto prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);

- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);

- nodiriģēt dziesmu;

- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietverto prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietverto prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 2. semestrī

2. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 dažādu tipu kora dziesmas; 5 skolas repertuāra dziesmas no 1.- 4. klases mācību materiāla.

Semestra beigās – eksāmens (2 kora dziesmas) (prasības skat. metodiskajos ieteikumos).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Akadēmiskais koncerts – 1 no piecām skolas repertuāra dziesmām.

Prasības kredītpunktu iegūšanai 2. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Roku funkcijas diriģēšanā. Taktēšana un ritma parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
2. “Iestāšanās” un “noņemšanas” parādīšana (dažādās kora partijās un dažādās taksdaļās). P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšana 2–daļīgos un 6–daļīgos taktismēros. 2/4 vai 2/2 uz 2. 6/8 vai 6/4 uz 6. P2 (uz katru studējošo)
4. Skanējuma uzsākšanas, pārtraukšanas un izturēšanās raksturīgi paņēmieni. Skanējuma uzsākšana ar nepilnu metrisku daļu. Noņemamās un nenoņemamās fermātes. P2 (uz katru studējošo)
5. Dinamiskās nianšes. Statiskās dinamiskās nianšes. Mainīgās dinamiskās nianšes. P2 (uz katru studējošo)
6. Staccato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P2
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P6

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Dirigēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.

Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn

Papildus informācijas avoti

Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija

Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik

Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.

Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge

Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)

Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.

Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā dirigēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.

Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.

Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.

Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.

Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation
https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Reynish Tim Conducting Articles <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris III
Studiju kursa kods (DUIS)	MakZ2594
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Dirigēšanas aparāta pilnveide. P2 (uz katru studējošo) 2. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Rokas kustību veidu apguve. P2 (uz katru studējošo)

3. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. "Iestāšanās" un "noņemšanas" parādīšana. P2 (uz katru studējošo)

4. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)

5. Diriģēšana uz „5”. 5/8 un 5/4 uz 5. P2 (uz katru studējošo)

6. Diriģēšana 6–daļīgos taktsmēros uz „2”, 6/8 un 6/4 uz 2. P2 (uz katru studējošo)

7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4

8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2

9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2

10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2

11. Kora sagatavošanās koncertam. P4

12. Uzstāšanās un tās analīze P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml,

izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi dirigēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

– jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

– visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;

– a’cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;

– skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

– skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo dirigēšanas tehnikas elementu apgūšana;

– apgūto dirigēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;

– skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

– apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;

– roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;

– atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

– kontrolstunda;

– akadēmiskais koncerts;

– eksāmens;

– eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi dirigēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students dirigē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

– jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);

– vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);

– nodirigēt dziesmu;

– izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 3. semestrī

3. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 5.–7. klases repertuāra. Aptuveni puse no skaņdarbiem – ar pavadījumu.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (pēc komisijas izvēles students izpilda 1 dziesmu no skolas repertuāra).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 5 izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – pēc komisijas izvēles, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 3. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Diriģēšanas aparāta pilnveide. P2 (uz katru studējošo)
2. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Rokas kustību veidu apguve. P2 (uz katru studējošo)
3. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. “Iestāšanās” un “noņemšanas” parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
4. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Legato štrihs. Non legato štrihs. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšana uz „5”. 5/8 un 5/4 uz 5. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšana 6–daļīgos taktsmēros uz „2”, 6/8 un 6/4 uz 2. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Dirigēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.

Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn

Papildus informācijas avoti

Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija

Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik

Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.

Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge

Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)

Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.

Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.

Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.

Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.

Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.

Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation
https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Reynish Tim Conducting Articles <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris IV
Studiju kursa kods (DUIS)	
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais kontaktstundu skaits	44
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	44 (12 (uz katru studējošo)/32)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	76
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS: veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un koru dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot studējošajiem dirigēšanas tehniku. 2. Apgūt ansambļu vadīšanas un kora dirigēšanas paņēmienus. 3. Apgūt skolā izmantojamo dziesmu repertuāru. 4. Veidot dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņas. 5. Apgūt kora dziedāšanas īpatnības. 6. Attīstīt studējošo vokālo dzirdi. 7. Apgūt kora organizēšanas un vadīšanas principus. 8. Apzināties kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmienus. 9. Apgūt kora skaņdarba iestudēšanas paņēmienus 10. Veidot skaņdarba māksliniecisko izpildījumu korī.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 32 stundas koris, patstāvīgais darbs – 76 stundas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marcato štriha izpilde. (P2 (uz katru studējošo), Pd6) 2. Tempi: allegro, moderato, andante. (P2 (uz katru studējošo), Pd6) 3. Dinamiskās nianšes: sub.forte, sub.piano. (P2 (uz katru studējošo), Pd6) 4. 7-, 8-, 9-daļīgu taktsmēru dirigēšanas shēmas. (P2 (uz katru studējošo), Pd6)

5. Dirigēšanas paņēmieni atkarībā no taktsdaļu grupējumiem taktīs. 7/8 3+4; 4+3; 6/4 3+3; 2+2+2 u.c. (P2 (uz katru studējošo), Pd6)
6. Akcentuācija. Akcentu parādīšana. Sinkopju parādīšana. (P2 (uz katru studējošo), Pd6)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. (P4, Pd6)
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. (P4, Pd6)
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. (P4, Pd6)
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. (P6, Pd6)
11. Kora sagatavošanās koncertam. (P10, Pd10)
12. Uzstāšanās un tās analīze. (P4, Pd6)

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, dirigēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus dirigenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina dirigēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai dirigenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skaņējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus dirigēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus dirigēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato dirigēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

– jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

– visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;

– a'cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;

– skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

– skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;

– apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;

– skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

– apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;

– roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;

– atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

– kontrolstunda;

– akadēmiskais koncerts;

– eksāmens;

– eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietverto prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

– jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);

– vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);

– nodiriģēt dziesmu;

– izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietverto prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietverto prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 4. semestrī

4. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 5.–7. klases repertuāra. Aptuveni puse no skaņdarbiem – ar pavadījumu.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (pēc komisijas izvēles students izpilda 1 dziesmu no skolas repertuāra).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 5 izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – pēc komisijas izvēles, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 4. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
4. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Kursa saturs

1. Marcato štrīha izpilde. P2 (uz katru studējošo)
2. Tempi: allegro, moderato, andante. P2 (uz katru studējošo)
3. Dinamiskās nianšes: sub.forte, sub.piano. P2 (uz katru studējošo)
4. 7–, 8–, 9– daļīgu taktismēru diriģēšanas shēmas. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas paņēmieni atkarībā no taktsdaļu grupējumiem taktīs. 7/8 3+4; 4+3; 6/4 3+3; 2+2+2 u.c. P2 (uz katru studējošo)
6. Akcentuācija. Akcentu parādīšana. Sinkopju parādīšana. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P2
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P4

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Dirigēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.

Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn

Papildus informācijas avoti

Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija

Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik

Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.

Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge

Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)

Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.

Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā dirigēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.

Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.

Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.

Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.

Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation

https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx

Latvju mūzika

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Reynish Tim Conducting Articles <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris V
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3496
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Kursa docētājs(-i)	
Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš	
Priekšzināšanas	
Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un koru dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <p>1. Tempu maiņa. Dirigēšanas paņēmieni, pārejot uz ātrāku tempu. Dirigēšanas paņēmieni, pārejot uz lēnāku tempu. Dirigēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. Agoģika: ritenuto, meno mosso u.c. P2 (uz katru studējošo)</p>	

2. Metrisko pamatdaļu dalīšana un apvienošana. Metrisko pamatdaļu dalīšana diriģējot 2–, 3– un 4– daļīgos taktsmēros. Diriģēšana 5/8 un 5/4 uz 2. Diriģēšana 9/4 un 9/8 taktsmēros uz 9 un 3. P2 (uz katru studējošo)
3. Štrihu un žesta amplitūdas smalkas nianšes. Līdzena legato štriha izkopšana ļoti lēnos tempos. Ilgstošs crescendo un diminuendo. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģenta zizlis un tā lietošana. P2 (uz katru studējošo)
5. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Diriģēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. P2 (uz katru studējošo)
6. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Štrihu un žesta amplitūdas smalkās nianšes P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

- jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;
- visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;
- a’cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;
- skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;
- apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;
- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;
- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;
- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;
- akadēmiskais koncerts;
- eksāmens;
- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apgūvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);
- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);
- nodiriģēt dziesmu;
- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdz iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 5. semestrī

5. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 kora skaņdarbi, 5 skolas repertuāra dziesmas no 8. - 9. klases mācību materiāla.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (1 – skolas repertuāra dziesma pēc komisijas izvēles).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (izpildāmi 2 skaņdarbi korim – a cappella un ar pavadījumu).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 5. semestrī:

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
5. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Tempu maiņa. Diriģēšanas paņēmieni, pārejot uz ātrāku tempu. Diriģēšanas paņēmieni, pārejot uz lēnāku tempu. Diriģēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. Agoģika: ritenuto, meno mosso u.c. P2 (uz katru studējošo)
2. Metrisko pamatdaļu dalīšana un apvienošana. Metrisko pamatdaļu dalīšana diriģējot 2–, 3– un 4–daļīgos taktsmēros. Diriģēšana 5/8 un 5/4 uz 2. Diriģēšana 9/4 un 9/8 taktsmēros uz 9 un 3. P2 (uz katru studējošo)
3. Štrihu un žesta amplitūdas smalkas nianšes. Līdzena legato štriha izkopšana ļoti lēnos tempos. Ilgstošs crescendo un diminuendo. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģenta zizlis un tā lietošana. P2 (uz katru studējošo)
5. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Diriģēšanas žesta amplitūdas atkarība no tempa un dinamikas. P2 (uz katru studējošo)
6. Iepriekš apgūto iemaņu nostiprināšana. Štrihu un žesta amplitūdas smalkās nianšes P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
11. Kora sagatavošanās koncertam. P4
12. Uzstāšanās un tās analīze P2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes korim. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Diriģēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

<p>Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne</p> <p>Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.</p> <p>Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn</p>
<p><i>Papildus informācijas avoti</i></p>
<p>Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija</p> <p>Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik</p> <p>Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.</p> <p>Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge</p> <p>Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)</p> <p>Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.</p> <p>Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā dirigēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.</p> <p>Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.</p> <p>Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.</p> <p>Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.</p> <p>Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.</p>
<p><i>Periodika un citi informācijas avoti</i></p>
<p>International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx</p> <p>Latvju mūzika</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p> <p>Reynish Tim Conducting Articles http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/</p>
<p><i>Piezīmes</i></p>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris VI
Studiju kursa kods (DUIS)	
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšana „alla breve” ātros un ļoti ātros tempos. P2 (uz katru studējošo) 2. Dirigēšana 2– un 3– daļīgos taktismēros uz 1. Dirigēšana 4– daļīgos taktismēros uz 2. Dirigēšana 5– daļīgos taktismēros uz 1. P2 (uz katru studējošo)

3. Diriģēšanas principi 10–, 11– un 12– daļīgos taktsmēros ar dažādiem taktsdaļu grupējumiem. P2 (uz katru studējošo)
4. Polifono skaņdarbu diriģēšana. Kontrastu polifonija. Imitāciju polifonija. P2 (uz katru studējošo)
5. Pavadijuma, kadenču un rečitātīvu diriģēšana. P2 (uz katru studējošo)
6. Polimetrijas un poliritmijas diriģēšanas principi. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P2
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
13. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
14. Kora sagatavošanās koncertam. P2
15. Uzstāšanās un tās analīze P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

– jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;

- visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;
- a’cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;
- skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo dirigēšanas tehnikas elementu apgūšana;
- apgūto dirigēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;
- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;
- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;
- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;
- akadēmiskais koncerts;
- eksāmens;
- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi dirigēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students dirigē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);
- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);
- nodirigēt dziesmu;
- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 6. semestrī

6. semestrī apgūstami vismaz 9 skaņdarbi: 4 kora skaņdarbi, 5 skolas repertuāra dziesmas no 8. - 9. klases mācību materiāla.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts (1 – skolas repertuāra dziesma pēc komisijas izvēles).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (izpildāmi 2 skaņdarbi korim – a cappella un ar pavadījumu).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 6. semestrī

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25% no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 50 %.
3. Uzstāšanās koncertos un to analīze – 25 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
6. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Diriģēšana „alla breve” ātros un ļoti ātros tempos. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšana 2– un 3– daļīgos taktsmēros uz 1. Diriģēšana 4– daļīgos taktsmēros uz 2. Diriģēšana 5– daļīgos taktsmēros uz 1. P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšanas principi 10–, 11– un 12– daļīgos taktsmēros ar dažādiem taktsdaļu grupējumiem. P2 (uz katru studējošo)
4. Polifono skaņdarbu diriģēšana. Kontrastu polifonija. Imitāciju polifonija. P2 (uz katru studējošo)
5. Pavadijuma, kadenču un rečitātīvu diriģēšana. P2 (uz katru studējošo)
6. Polimetrijas un poliritmijas diriģēšanas principi. P2 (uz katru studējošo)
7. Dziedātāja balss pārbaude un balss grupu komplektācija. Koris un kora komplektēšanas jautājumi. P2
8. Iedziedāšanās un kora sagatavošana darbam. Repertuāra atlase un izvēle. P2
9. Kolektīvas dziedāšanas īpatnības. Kora mēģinājuma struktūra. Mēģinājumu gaitas plānošana un prognozēšana. P2
10. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P10
11. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P8
12. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P8
13. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P8
14. Kora sagatavošanās koncertam. P4
15. Uzstāšanās un tās analīze P4

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Diriģēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Diriģēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

<p>Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.</p> <p>Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn</p>
<p><i>Papildus informācijas avoti</i></p>
<p>Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija</p> <p>Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik</p> <p>Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.</p> <p>Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge</p> <p>Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)</p> <p>Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.</p> <p>Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.</p> <p>Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.</p> <p>Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.</p> <p>Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.</p> <p>Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.</p>
<p><i>Periodika un citi informācijas avoti</i></p>
<p>International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx</p> <p>Latvju mūzika</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p> <p>Reynish Tim Conducting Articles http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/</p>
<p><i>Piezīmes</i></p>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris VII
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4408
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš,
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <p>1. Dirigēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Dirigēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)</p>

2. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P4

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

- jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;
- visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;
- a’cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;
- skaņdarbos ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;
- apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;
- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;
- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;
- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;
- akadēmiskais koncerts;
- eksāmens;
- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apgūvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);
- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);
- nodiriģēt dziesmu;
- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzī iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;
- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 7. semestrī

7. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 10.-12. klases dziesmu repertuāra.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts – 1 dziesmu no skolas repertuāra (izvēlas komisija).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 3 skaņdarbiem izpildāmi 2 kora skaņdarbi, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 7. semestrī

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25 % no vērtējuma.
2. Kormeistara funkciju izpilde – 25 %.
3. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana – 50 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
7. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)
3. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo)
4. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)
5. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana dažādos taktsmēros. P2 (uz katru studējošo)
6. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Diriģēšana diferencējot roku kustības. P2 (uz katru studējošo)
7. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
8. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P4
9. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P4
10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P4

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.

Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher Konzert Chöre (VDKC)

Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.

Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.

Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Diriģēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs

Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Diriģēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne

Sudņika, S. (1989). Kordiriģenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.

Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn

Papildus informācijas avoti

Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija
Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik
Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.
Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge
Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)
Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.
Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā diriģēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.
Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.
Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.
Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.
Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.

Periodika un citi informācijas avoti

International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation
https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx
Latvju mūzika
Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>
Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>
Reynish Tim Conducting Articles <http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Dirigēšana un koris VIII
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4409
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	28
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	28 (12 (uz katru studējošo)/16)
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	52
Kursa autors(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš
Kursa docētājs(-i)	Dr.paed., asociētais viesprofesors Edgars Znutiņš, Dr.paed., asociētā viesprofesore Skaidrīte Ērliha
Priekšzināšanas	Prasmes dziedāšanai korī/kolektīvā, priekšstats par kora/kolektīvo dziedāšanu, dirigenta darbību un kora/kolektīvās dziedāšanas tradīcijām.
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veicināt kora dziedāšanas iemaņu attīstību un sekmēt kora darba praktisko iemaņu veidošanos; sniegt teorētiskās zināšanas un veicināt prasmju un iemaņu attīstību klases kolektīvajā dziedāšanā, ansambļu vadīšanā un kora dirigēšanā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas veidošana. 2. Ansambļu vadīšanas paņēmieni un kora dirigēšanas paņēmieni apgūšana. 3. Skolā izmantojamā dziesmu repertuāra apgūšana. 4. Dažādu laikmetu un stilu mūzikas interpretācijas iemaņu veidošana. 5. Kora dziedāšanas īpatnību apgūšana. 6. Studenta vokālās dzirdes attīstīšana. 7. Kora organizēšanas un vadīšanas principu apguve. 8. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni apzināšana. 9. Kora skaņdarba iestudēšanas paņēmieni apgūšana. 10. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana korī.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 12 stundas (uz katru studējošo) dirigēšana / 16 stundas koris, patstāvīgais darbs (Pd) – 52 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dirigēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo) 2. Dirigēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)

3. Lielas formas skaņdarbu diriģēšana. Satura mākslinieciska atklāsme. P4 (uz katru studējošo)
4. Noslēguma eksāmena programma. P4 (uz katru studējošo)
5. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
6. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
7. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
8. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
9. Kora sagatavošanās koncertam. P4
10. Uzstāšanās un tās analīze. P2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Demonstrē zināšanas par kori, tā veidiem, raksturo kora skaņojumu, tā sasniegšanas variantus; par dziedātāja balss uzbūvi, vokālās tehnikas pamatelementiem, kora mūzikas attīstības vēsturi, diriģēšanas manierēm un tendencēm laiku lokos; demonstrē zināšanas par latviešu kora mūziku un tās atskaņošanas tradīcijām.
2. Formulē galvenos kora partitūras analīzes aspektus; modelē atšķirīgus kora partitūras atveides variantus diriģenta žestā, izskaidro mūzikas attīstības likumsakarības; analizē un izvērtē dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
3. Raksturo būtiskākās iestudējamā skaņdarba stila un laikmeta iezīmes. Precīzi nosaka kora partitūrā norādītos mūzikas izteiksmes līdzekļus.

PRASMES

4. Analizē un salīdzina diriģēšanas manieres dažādos laikmetos, piemērot konkrētā situācijā.
5. Atspoguļo žestā dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus (taktsmērs, temps, dinamika, ritms, štrihs utml.); atspoguļo žestā skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma nianšes; vada skaņdarba atskaņojumu.
6. Izanalizē skaņdarba muzikālo un tematisko materiālu, modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai diriģenta žestā, atlasa repertuāru mūzikas stundām, vokālā ansambļa un kora nodarbībām skolā.
7. Prognozē mākslinieciskā izpildījuma rezultātu; novērtēt atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko līmeni, skaņdarba interpretāciju, izvērtēt sasniegumus un izdarīt korekcijas, dzied dažādu laikmetu un stilu kora balsi; iekļauties sevišķas kora balss un kora skanējumā, noskaņo kori vajadzīgajā tonalitātē; modulēt pa hromatiskiem pustoņiem uz augšu un uz leju, vadot iedziedāšanas vingrinājumu.
8. Izstrādā kora mēģinājuma plānu, veic tā korekcijas; modelē metodiskos paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai kora mēģinājumā, atveido žestā iestudējamā skaņdarba muzikālo domu; pielietot praksē atbilstošus diriģēšanas paņēmienus un darba formas kora mēģinājumos.

KOMPETENCE

9. Izvēlas atbilstošus diriģēšanas paņēmienus konkrēta uzdevuma sasniegšanai; pamato dažādu takts figūru atveides izmantošanu; pamato manuālās tehnikas nianšu daudzveidību konkrētā situācijā; pamato diriģēšanas paņēmienu izvēli dažādu vecumposmu skolēniem, diagnosticē dziedātāja balss diapazonu; nosaka dziedātāja atbilstību konkrētai kora balss grupai; nokomplektē atsevišķu kora balsi, kori; pamato kora izvietojuma efektivitāti atkarībā no skaņdarba faktūras, izpildītāju sastāva u.tml, izveido iedziedāšanās kompleksu atbilstoši izvirzītajam mērķim (elpas balsta attīstība, dikcijas attīstība utml.), veic kora skaņdarba māksliniecisko analīzi darbam ar kori.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- Metodiskie norādījumi un prasības programmas izpildei

1. Katra skaņdarba apgūšana ietver sevī:

1.1. Muzikāli teorētiskās un mākslinieciskās būtības apzināšanu;

1.2. Skaņdarba muzikāli tehniskā izpildījuma nodrošināšanu un mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā.

Prasības 1.1. punkta veikšanai:

- jāzin atbildēt uz jebkuru no kora skaņdarba analīzes plāna jautājumiem;
- visu kora skaņdarbu mākslinieciskās ieceres jāprot nodemonstrēt klavieru izpildījumā;
- a'cappella dziesmām no galvas jādzied visas kora partijas un akordi frāžu sākumos un beigās;
- skaņdarbus ar pavadījumu no galvas jāspēlē kora partitūra, jādzied vadošā balss un akordi frāžu sākumos un beigās, pārējais – pēc notīm.

Prasības 1.2. punkta veikšanai:

- skaņdarba izpildīšanai nepieciešamo diriģēšanas tehnikas elementu apgūšana;
- apgūto diriģēšanas tehnikas elementu apvienošana ar attiecīgo muzikālo materiālu;
- skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana.

2. Darbs ar skolas repertuāru:

2.1. Mērķis: veidot iemaņas klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanai, apgūt skolas repertuāru.

2.2. Uzdevumi:

- apgūt klases kolektīvās dziedāšanas vadīšanas iemaņas;
- roku kustību koordinācijas attīstīšana vienlaicīgai pavadījuma spēlēšanai un klases dziedāšanas vadīšanai;
- atvieglotu dziesmu pavadījumu improvizēšanas iemaņu attīstīšana.

3. Programmas izpildes novērtēšana:

- kontrolstunda;
- akadēmiskais koncerts;
- eksāmens;
- eksāmens.

3.1. Kontrolstundā students demonstrē mākslinieciskā tēla atklāsmi diriģēšanas procesā vienam skaņdarbam (1.2. punktā ietvertu prasību izpilde).

3.2. Akadēmiskajā koncertā students diriģē daļu no attiecīgajā semestrī paredzētās programmas – skolas dziesmas.

Prasības skolas repertuāra apguvē:

- jāprot nodemonstrēt dziesmu (dziedāt spēlējot pavadījumu);
- vadīt klasi ar otru roku spēlējot melodisko līniju, daudzbalsībā – vienu balsi spēlēt, citu dziedāt un vadīt klasi; (roku funkcijas var mainīt);
- nodiriģēt dziesmu;
- izklāstīt dziesmas mākslinieciskās interpretācijas ieceri.

3.3. Eksāmeni tiek kārtoti divās daļās – tehniskajā un koncerta daļā. Eksāmenu pirmajā daļā students atskaitās par 1.1. punktā ietvertu prasību izpildi, otrajā – koncertdaļā – par 1.2. punktā ietvertu prasību izpildi.

Students uz katru kora mēģinājumu nāk sagatavojies: seko līdzi iepriekšējā mēģinājumā dotajiem norīkojumiem.

Patstāvīgais darbs saistās ar katras korī apgūtās dziesmas:

- savas kora balss melodiskās līnijas nostiprināšanu;

- ritma zīmējuma precīzas atveides trenēšanu;
- dziesmu teksta rečitēšanu un/vai apgūšanu no galvas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 8. semestrī

8. semestrī jāapgūst vismaz 10 skaņdarbi, no tiem 5 kora dziesmas, 5 dziesmas no 10.-12. klases dziesmu repertuāra.

Semestra vidū – akadēmiskais koncerts – 1 dziesmu no skolas repertuāra (izvēlas komisija).

Kontrolstunda – demonstrē vienu no apgūstamajām kora dziesmām.

Semestra beigās – eksāmens (no apgūtajiem 3 skaņdarbiem izpildāmi 2 kora skaņdarbi, 1 – izvēlas komisija, tehniskajā eksāmenā – abi pēc studenta izvēles).

Prasības kredītpunktu iegūšanai 8. semestrī

1. Sekmīgs darbs kora mēģinājumos – kopā 25 % no vērtējuma;
2. Kormeistara funkciju izpilde – 25 %
3. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana – 50 %.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
8. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Tempu un dinamikas maiņas. P2 (uz katru studējošo)
2. Diriģēšanas tehnikas pilnveide visā tās daudzveidībā. Agoģika. P2 (uz katru studējošo)
3. Lielas formas skaņdarbu diriģēšana. Satura mākslinieciska atklāsme. P4 (uz katru studējošo)
4. Noslēguma eksāmena programma. P4 (uz katru studējošo)
5. Kora dziedātāju vokālo iemaņu attīstīšanas paņēmieni. P4
6. Darbs pa balss grupām, kormeistara darbs. P2
7. Homofoni harmonisku un polifonu kora skaņdarbu iestudēšanas paņēmieni. P2
8. Skaņdarba mākslinieciskā izpildījuma veidošana. P2
9. Kora sagatavošanās koncertam. P4
10. Uzstāšanās un tās analīze. P2

<i>Obligāti izmantojamie informācijas avoti</i>
<p>Alberings, A. (1982). Darbs ar skolu jaunatnes koriem. 2. daļa. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 87 lpp.</p> <p>Allen, H. Chorleiter und Ensembleleiter: Dienstbewertung, Vergütung, Rechtsstatus, Vertrag. Verband Deutscher KonzertChöre (VDKC)</p> <p>Brežņevs, V. (1982). Darbs ar mācību kori. Rīga: LPSR Kultūras ministrija, 38 lpp.</p> <p>Krūmiņš, A. (1987). Kora dziedāšanas teorijas jautājumi. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 110 lpp.</p> <p>Lindenbergs J. (2012). Mācību metodiskais materiāls Dirigēšanas mācīšanas metodika Rīga: Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs</p> <p>Marnauza, M., Bašs, M. (2012). Dirigēšanas metodoloģija. Rīga: Apgāds Zinātne</p> <p>Sudņika, S. (1989). Kordirigenta darba pamati. Rīga: P. Stučkas Latvijas Valsts universitāte, 94 lpp.</p> <p>Thomas, K. (1991). Lehrbuch der Chorleitung 1 Breitkopf u. H., Wsbdn</p>
<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Bašs, M. (1982). Dirigēšanas tehnikas pamati. Rīga: LPSR Kultūras ministrija</p> <p>Bimberg S., Friedrich G., Frischmuth G. (1981) Handbuch der Chorleitung. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag für Musik</p> <p>Cahn–Speyer R. (1919) Handbuch des Dirigierens – Leipzig.</p> <p>Durrant C. (2003) Choral conducting Philosophy and practice. New York Routledge</p> <p>Kaplan A. (2000) Choral Conducting WW Norton & Co (Verlag)</p> <p>Kondraschin, K. (1989). Die Kunst des Dirigierens. Münschen, Zürich: Piper, 239 s.</p> <p>Kvelde, P. (1988). Metodiskie ieteikumi taktēšanas apmācībā dirigēšanas pedagogiem. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 24 lpp.</p> <p>Schaper, H.C. (2000). Dirigieren compact. Schott: Mainz, 144 s.</p> <p>Scherchen H. (1990) Lehrbuch des Dirigierens – Mainz: Schott.</p> <p>Стулова, Г. (1988). Дидактические основы обучения пению. Москва: Просвещение, 125 с.</p> <p>Чесноков, П.Г. (1961). Хор и управление им. Москва: Государственное музыкальное издательство, 240 с.</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>International Journal of Research in Choral Singing American Choral directors assotiation https://acda.org/ACDA/Publications-Root/Choral_Journal/About_the_Choral_Journal.aspx</p> <p>Latvju mūzika</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p> <p>Reynish Tim Conducting Articles http://www.timreynish.com/conducting/conducting-articles/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mākslinieciskā projekta pašvadība
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4412
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	4
ECTS kredītpunkti	6
Kopējais kontaktstundu skaits	64
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	64
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	96
Kursa autors(-i)	
Mg. art., vieslektore Maija Oļeņina, Mg. art., viesasistents Ruslans Margevičs	
Kursa docētājs(-i)	
Mg. art., viesasistente Natālija Kotona, Mg. art., viesasistents Ruslans Margevičs	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra STUDIJU KURSA MĒRĶIS – iepazīstināt ar runas kultūras teorētiskām un praktiskām nostādnēm, vienlaikus dot impulsu runas tehnikas attīstībai. STUDIJU KURSA UZDEVUMI: 1. Apgūt balss izkopšanas principus; sekmēt argumentācijas un saskarsmes spējas; radīt priekšstatu par psihohigiēnu. 2. Iepazīstināt ar kompleksās runas pilnveidošanas metodiku. 3. Iepazīstināt ar retorikas un dzīvā vārda iedarbību pētošo literatūru.</p> <p>Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra) STUDIJU KURSA MĒRĶIS – attīstīt papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles praktiskās iemaņas, prasmes patstāvīgi apgūt dažādu laikmetu un stilu vieglus skaņdarbus mācību procesa vajadzībām. STUDIJU KURSA UZDEVUMI: 1. Apgūt papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles pamatprincipus, aplikatūru un dažādus tehnikas paņēmienus. 2. Apgūt prasmi spēlēt vienkāršus skaņdarbus. 3. Apgūt prasmi izmantot papildinstrumentu mūzikas stundās skolā.</p>	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 32 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas 1. Valoda un runa. Vārds – domāšanas līdzeklis. P2</p>	

2. Vārds – sazināšanās līdzeklis. P2
3. Vārds – darbības līdzeklis. P2
4. Runas kultūra laikā un telpā. P2
5. Valodas ritms. P4
6. Vārdu sakārtojums teikumā. Jēdzienu iedalījums pēc to nozīmības. P4
7. Publiskās runas normas. Autora teksta apguve. P4
8. Teksta apguves posmi. Teksta analīzes posmi. Fonēmas. P4
9. Runas loģikas likumi. Runas tehnika; Ortoēpija. P4
10. Fonoloģiskā elpa. Rezonatori. Fonoloģiskā dzirde. Artikulācija un dikcija. P4

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 32 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles tehnikas apguve: skaņveides pamatprincipu izpratne un spēles iemaņu veidošana; skaņu rindas veidošanas pamatprincipu apguve. P6
2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: štrihi un artikulācija, dinamika un agoģika, temps un metroritms. P6
3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu papildinstrumentam apguve. P8
4. Brīva improvizācija par doto tēmu perioda formā. P6
5. Pašsacerēta instrumentāla kompozīcija, tās analīze. P6

Studiju rezultāti

Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra

ZINĀŠANAS

1. Par runas kultūras teorētiskām un praktiskām nostādnēm.
2. Par balss darbības principiem; valodas un runas likumsakarībām.

PRASMES

3. Profesionāli veidot savu runu.
4. Pārvaldīt runas tehniku; izkopt artikulāciju un dikciju.
5. Patstāvīgi pilnveidot runas mākslu.

KOMPETENCE

6. Analizēt un vērtēt runas izpildījumu.
7. Raksturot publiskās runas normas.
8. Novērtēt personas runas veidošanas prasmes.

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt zināšanas un kompetenci par papildinstrumenta spēles tehnikas pamatprincipiem un paņēmieniem.
2. Orientējas apgūstamā repertuāra iestudēšanas īpatnībās un izmantošanas iespējās mūzikas stundās skolā.

PRASMES

3. Spēj demonstrēt papildinstrumenta spēlei nepieciešamos tehnikas paņēmienus skaņdarba muzikālā satura atklāsmē.

KOMPETENCE

4. Spēj analizēt praktiskas problēmas iestudējot dažāda rakstura un stila skaņdarbus, atlasīt nepieciešamo informāciju un to izmantot savā darbā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums**Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra**

Studējošo patstāvīgais darbs:

- norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās un analīze, metodisko palīg līdzekļu iepazīšana;
- koncertprogrammas pieteikšanas sagatave.

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Studējošo patstāvīgais darbs:

- norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās un analīze, metodisko palīg līdzekļu iepazīšana;
- nelielu skaņdarbu apguve, brīva improvizācija un sacerēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai**Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra**

Eksāmens 1. semestrī

Sistemātisks darbs praktiskajās nodarbībās – 50% no vērtējuma; praktisko uzdevumu izpilde – 50%.

Vērtēšanas metode – eksāmens. Vērtēšanas forma: praktiska.

Izmantojamās studiju metodes un formas – praktiskās nodarbības, patstāvīgie darbi.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Eksāmens 7. semestrī

Divu dažāda rakstura skaņdarbu atskaņojums no galvas – 60%; improvizācija un pašsacerēts skaņdarbs – 40%.

Izmantojamās studiju metodes un formas – praktiskās nodarbības, patstāvīgie radošie darbi.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti			
	1.	2.	3.	4.
1. eksāmens	+	+	+	+

Kursa saturs

Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra

1. Valoda un runa. Vārds – domāšanas, sazināšanās un darbības līdzeklis. P6
2. Runas kultūra laikā un telpā. P2
3. Valodas ritms. Vārdu sakārtojums teikumā. Jēdzienu iedalījums pēc to nozīmības. P8
4. Publiskās runas normas. Autora teksta apguve. Teksta apguves posmi. Teksta analīzes posmi. Fonēmas. P8
5. Runas loģikas likumi. Runas tehnika; Ortoēpija. P4
6. Fonoloģiskā elpa. Rezonatori. Fonoloģiskā dzirde. Artikulācija un dikcija. P4

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles pamatprincipu, aplikatūras un dažādu tehnisko paņēmieni apguve praktisko iemaņu attīstīšanai; prasmes spēlēt dažādu laikmetu un stilu vienkāršus skaņdarbus mācību procesa vajadzībām apgūšana.

1. Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles tehnikas apguve: skaņveides pamatprincipu izpratne un spēles iemaņu veidošana; skaņu rindas veidošanas pamatprincipu apguve. P6
2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: štrihi un artikulācija, dinamika un agoģika, temps un metroritms. P6
3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu papildinstrumentam apguve. P8
4. Brīva improvizācija par doto tēmu perioda formā. P6
5. Pašsacerēta instrumentāla kompozīcija, tās analīze. P6

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra

Alekse, I. (2003). Runātprasme. Rīga: RaKa
Apele, A. (1982). Runas māksla. Rīga: Zvaigzne
Averencevs, S. (1998). Cilvēks un vārds. Rīga: Intelekt
Bariss, V. (1997). Mūsdienu retorika. Jelgava: LLU
Bērziņa, S. (2001). Māka publiski uzstāties. Skolotājs. 1/2001.
Bormane, O. (1961). Skatuves runas pamati. Rīga: Zvaigzne
Cepļītis, L., Katlape, N. (1960). Izteiksmīgas runas pamati. Rīga: Zvaigzne
Deniss, R. (2000). Prasme uzstāties Rīga: J.Rozes apgāds
Karulis, K. (1992). Latviešu Etimoloģijas vārdnīca. Rīga: Avots
Kļaviņa, S. (1997). Valodniecības daba. Rīga: Lielvārds
Mencels, V. (2002). Retorika. Rīga: Balta eko
Mendziņa, Dz. (2004). Vārds. Doma. Runa. Rīga: Sol Vita
Onzule, L. (2000). Izrunāsim, uzrunāsim. Rīga: Rasa.

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Blokflauta:

Krašauska-Krauze, x. (2000). Flautas spēles skola. Valmiera: SIA Lapa
Latv.t.dz. Kur tu skriesi vanadziņi J.Lipšāna apd.
Latv.t.dz. Kam man bija kalnā kāpt.
Zviedru t.dz. G.Hegga apdarē
Čehu t.dz. Ganiņš
G.F.Hendelis Ārija un Menuets
G.Freskobaldi Kurante

D.Cipoli Sarabanda
F.Šūberts Romance
R.Šūmanis Menuets

Kokle:

Āboliņa, G. K. (1977). Černi etīdes pārlikumā koklei. II. – Rīga
Āboliņa, G., Kļava H., Kotovs V., Ordelovskis G., Salaks V. (1973). Kokles spēle. – Rīga: Zvaigzne
Āboliņa, G. (1995). Kokles skola 1.–2. klasei. – Rīga: Latvju kultūra
Āboliņa, G., (1975). Kokles skola 3.–5. klasei. – Rīga
Kokles spēle 1.–3. burtnīca. Sastādītājs: Teiksmā Jansone. (2017). – Rīga: Mūzika Baltika
Salaks, V. (1994). Apstīgoju zelta kokli. – Rīga, Latvju kultūra
Salaks, V. (1990). Dziediet meitas manu dziesmu. – Rīga: E.Melngaiļa Tautas mākslas centrs
Salaks, V. (2000). Zelta kokle III – Rīga: Latvju kultūra
Voinovska, T. (1981). Hrestomātija koklei 3. un 4. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets
Voinovska, T. (1982). Hrestomātija koklei 5. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets
Voinovska, T. (1979). Kokles skola 1.–3. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

Akustiskā ģitāra:

Gammas, kadences un akordi ģitārai. Sastādītājs: Raitis Rērihs. (2003). – Rīga: Mūzika Baltika.
Агафшин, П. (1983). Школа игры на шестиструнной гитаре. Москва: Музыка.
Катанский, В. М. (2000). Шедевры гитарной музыки. Москва: Издательство Владимира Катанского.
Колосов, В. М. (2002). Хрестоматия шедевров популярной музыки для гитары. Москва: Издательство Владимира Катанского.
Ларичев, Е. (1982). Педагогический репертуар гитариста (шестиструнная гитара). 3-5 классы дестких музыкальных школ. Москва: Музыка.
Ларичев, Е. (1983). Хрестоматия гитариста (шестиструнная гитара). Москва: Музыка.
Ларичев, Е. (1984). Самоучитель игры на шестиструнной гитаре. Москва: Музыка.
Михайленко, М., & Михайленко, Н. (1982). Шестиструнная гитара. Учебный репертуар ДМШ для 5 класса. Киев: Музична Украина.
Федоров, С.Н. (2000). Библиотека гитариста. Популярные джазовые и эстрадные мелодии. Вып. 1. Ростов-на-Дону: Феникс.
Фетисов, Г.А. (2004). Хрестоматия гитариста. Тетрадь первая. Москва: Издательство Владимира Катанского.
Фетисов, Г.А. (2004). Хрестоматия гитариста. Тетрадь вторая. Москва: Издательство Владимира Катанского.

Papildus informācijas avoti

Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra

Sota, B. (2002). Sarunas. Rīga: Balta eko
Vigotskis, L. (2001). Doma un vārds. Intelektis. Rīga: Eve
Петрова, А. (1981). Сценическая речь. Москва: Искусство

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Блокфлauta:

Оленчик, И. (2002). Хрестоматия для блокфлейты. Москва: Современная музыка
Пушечников, Н. (1991). Азбука начинающего блокфлейтиста. Москва: Музыка
Старинная музыка для блокфлейты (1984). Сост. Худяков О. Москва: Музыка

Kokle:

Voinovska T. Kokles skola 4.–5. klasei. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets. 1980. – 85 lpp.

Skaņdarbu krājums koklei. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets. 1978. – 46 lpp.

Salmisen P. Kantelesovituksia. Helsinki: Musiikki Fazer, 1983. – 28 lpp.

Akustiskā ģitāra:

Capuzzo, G., Gunod, N., Hurwitz, T., Manzi, L. & McErlain, J. (2001). Guitar Technique Encyclopedia: The Ultimate Guide to Guitar Playing. NY: Alfred.

Chad Johnson. (2004). The Hal Leonard Acoustic Guitar Method: A Complete Guide with Step-by-Step Lessons and 45 Great Acoustic Songs.

Periodika un citi informācijas avoti

Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstrumenti (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas Saule – www.muzikassaule.lv

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

<https://www.koklumezs.lv/kokles-speles-pamati>

<https://www.musicabaltica.com/>

www.partita.ru

www.tautasmuzikasinstrumenti.lv

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Mākslinieciskā projekta pašvadība: runas un skatuves kultūra
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	MākZ1552
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	1
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	-
<i>Semināru stundu skaits</i>	-
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	32
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa autors(-i)</i>	
	Mg. art., vieslektore Maija Oļeņina
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
	Mg. art., viesasistente Natālija Kotona
<i>Priekšzināšanas</i>	
	Nav nepieciešamas
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – iepazīstināt ar runas kultūras teorētiskām un praktiskām nostādnēm, vienlaikus dot impulsu runas tehnikas attīstībai.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apgūt balss izkopšanas principus; sekmēt argumentācijas un saskarsmes spējas; radīt priekšstatu par psihohigiēnu. 2. Iepazīstināt ar kompleksās runas pilnveidošanas metodiku. 3. Iepazīstināt ar retorikas un dzīvā vārda iedarbību pētošo literatūru. 	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: praktiskie darbi (P) – 32 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valoda un runa. Vārds – domāšanas līdzeklis. P2 2. Vārds – sazināšanās līdzeklis. P2 3. Vārds – darbības līdzeklis. P2 4. Runas kultūra laikā un telpā. P2 5. Valodas ritms. P4 6. Vārdu sakārtojums teikumā. Jēdzienu iedalījums pēc to nozīmības. P4 7. Publiskās runas normas. Autora teksta apguve. P4 8. Teksta apguves posmi. Teksta analīzes posmi. Fonēmas. P4 9. Runas loģikas likumi. Runas tehnika; Ortoēpija. P4 10. Fonoloģiskā elpa. Rezonatori. Fonoloģiskā dzirde. Artikulācija un dikcija. P4 	

Studiju rezultāti**ZINĀŠANAS**

1. Par runas kultūras teorētiskām un praktiskām nostādnēm.
2. Par balss darbības principiem; valodas un runas likumsakarībām.

PRASMES

3. Profesionāli veidot savu runu.
4. Pārvaldīt runas tehniku; izkopt artikulāciju un dikciju.
5. Patstāvīgi pilnveidot runas mākslu.

KOMPETENCE

6. Analizēt un vērtēt runas izpildījumu.
7. Raksturot publiskās runas normas.
8. Novērtēt personas runas veidošanas prasmes..

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās un analīze, metodisko palīg līdzekļu iepazīšana;
- koncertprogrammas pieteikšanas sagatave.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1. semestrī

Sistemātisks darbs praktiskajās nodarbībās – 50% no vērtējuma; praktisko uzdevumu izpilde – 50%. Vērtēšanas metode – eksāmens. Vērtēšanas forma: praktiska.

Izmantojamās studiju metodes un formas –praktiskās nodarbības, patstāvīgie darbi.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Valoda un runa. Vārds – domāšanas, sazināšanās un darbības līdzeklis. P6
2. Runas kultūra laikā un telpā. P2
3. Valodas ritms. Vārdu sakārtojums teikumā. Jēdzienu iedalījums pēc to nozīmības. P8
4. Publiskās runas normas. Autora teksta apguve. Teksta apguves posmi. Teksta analīzes posmi. Fonēmas. P8
5. Runas loģikas likumi. Runas tehnika; Ortoēpija. P4
6. Fonoloģiskā elpa. Rezonatori. Fonoloģiskā dzirde. Artikulācija un dikcija. P4

<i>Obligāti izmantojamie informācijas avoti</i>
<p>Alekse, I. (2003). Runātprasme. Rīga: RaKa</p> <p>Apele, A. (1982). Runas māksla. Rīga: Zvaigzne</p> <p>Averencevs, S. (1998). Cilvēks un vārds. Rīga: Intelekti</p> <p>Bariss, V. (1997). Mūsdienu retorika. Jelgava: LLU</p> <p>Bērziņa, S. (2001). Māka publiski uzstāties. Skolotājs. 1/2001.</p> <p>Bormane, O. (1961). Skatuves runas pamati. Rīga: Zvaigzne</p> <p>Ceplītis, L., Katlape, N. (1960). Izteiksmīgas runas pamati. Rīga: Zvaigzne</p> <p>Deniss, R. (2000). Prasme uzstāties Rīga: J.Rozes apgāds</p> <p>Karulis, K. (1992). Latviešu Etimoloģijas vārdnīca. Rīga: Avots</p> <p>Kļaviņa, S. (1997). Valodniecības daba. Rīga: Lielvārds</p> <p>Mencels, V. (2002). Retorika. Rīga: Balta eko</p> <p>Mendziņa, Dz. (2004). Vārds. Doma. Runa. Rīga: Sol Vita</p> <p>Onzule, L. (2000). Izrunāsim, uzrunāsim. Rīga: Rasa.</p>
<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Sota, B. (2002). Sarunas. Rīga: Balta eko</p> <p>Vigotskis, L. (2001). Doma un vārds. Intelekti. Rīga: Eve</p> <p>Петрова, А. (1981). Сценическая речь. Москва: Искусство</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Mākslinieciskā projekta pašvadība: papildinstruments (blokflauta, kokle, akustiskā ģitāra)
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	MākZ4411
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	4
<i>Kredītpunkti</i>	2
<i>ECTS kredītpunkti</i>	3
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	32
<i>Lekciju stundu skaits</i>	-
<i>Semināru stundu skaits</i>	-
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	32
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	48
<i>Kursa autors(-i)</i>	
	Mg. art., viesasistents Ruslans Margevičs
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
	Mg. art., viesasistents Ruslans Margevičs
<i>Priekšzināšanas</i>	
	Apgūtas mūzikas teorijas zināšanas
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – attīstīt papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles praktiskās iemaņas, prasmes patstāvīgi apgūt dažādu laikmetu un stilu vieglus skaņdarbus mācību procesa vajadzībām.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apgūt papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles pamatprincipus, aplikatūru un dažādus tehnikas paņēmienus. 2. Apgūt prasmi spēlēt vienkāršus skaņdarbus. 3. Apgūt prasmi izmantot papildinstrumentu mūzikas stundās skolā. 	
<i>Studiju kursa kalendārais plāns</i>	
<p>Kursa struktūra: praktiskie darbi (P) – 32 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles tehnikas apguve: skaņveides pamatprincipu izpratne un spēles iemaņu veidošana; skaņu rindas veidošanas pamatprincipu apguve. P6 2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: štrihi un artikulācija, dinamika un agoģika, temps un metroritms. P6 3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu papildinstrumentam apguve. P8 4. Brīva improvizācija par doto tēmu perioda formā. P6 5. Pašsacerēta instrumentāla kompozīcija, tās analīze. P6 	

Studiju rezultāti**ZINĀŠANAS**

1. Spēj parādīt zināšanas un kompetenci par papildinstrumenta spēles tehnikas pamatprincipiem un paņēmieniem.
2. Orientējas apgūstamā repertuāra iestudēšanas īpatnībās un izmantošanas iespējās mūzikas stundās skolā.

PRASMES

3. Spēj demonstrēt papildinstrumenta spēlei nepieciešamos tehnikas paņēmienus skaņdarba muzikālā satura atklāsmē.

KOMPETENCE

4. Spēj analizēt praktiskas problēmas iestudējot dažāda rakstura un stila skaņdarbus, atlasīt nepieciešamo informāciju un to izmantot savā darbā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- norādītās literatūras studēšana un analīze, skaņu ierakstu noklausīšanās un analīze, metodisko palīg līdzekļu iepazīšana;
- nelielu skaņdarbu apguve, brīva improvizācija un sacerēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 7. semestrī

Divu dažāda rakstura skaņdarbu atskaņojums no galvas – 60%; improvizācija un pašsacerēts skaņdarbs – 40%.

Izmantojamās studiju metodes un formas – praktiskās nodarbības, patstāvīgie radošie darbi.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti			
	1.	2.	3.	4.
1. eksāmens	+	+	+	+

Kursa saturs

Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles pamatprincipu, aplikatūras un dažādu tehnisko paņēmienu apguve praktisko iemaņu attīstīšanai; prasmes spēlēt dažādu laikmetu un stilu vienkāršus skaņdarbus mācību procesa vajadzībām apgūšana.

1. Papildinstrumenta (blokflautas, kokles, akustiskās ģitāras) spēles tehnikas apguve: skaņveides pamatprincipu izpratne un spēles iemaņu veidošana; skaņu rindas veidošanas pamatprincipu apguve. P6
2. Mūzikas izteiksmes līdzekļu apguve: štrihi un artikulācija, dinamika un agoģika, temps un metroritms. P6

3. Dažādu stilu un žanru skaņdarbu papildinstrumentam apguve. P8

4. Brīva improvizācija par doto tēmu perioda formā. P6

5. Pašsacerēta instrumentāla kompozīcija, tās analīze. P6

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Blokflauta:

Krašauska-Krauze, x. (2000). Flautas spēles skola. Valmiera: SIA Lapa

Latv.t.dz. Kur tu skriesi vanadziņi J.Lipšāna apd.

Latv.t.dz. Kam man bija kalnā kāpt.

Zviedru t.dz. G.Hegga apdarē

Čehu t.dz. Ganiņš

G.F.Hendelis Ārija un Menuets

G.Freskobaldi Kurante

D.Cipoli Sarabanda

F.Šūberts Romance

R.Šūmanis Menuets

Kokle:

Āboliņa, G. K. (1977). Černi etīdes pārlikumā koklei. II. – Rīga

Āboliņa, G., Kļava H., Kotovs V., Ordellovskis G., Salaks V. (1973). Kokles spēle. – Rīga: Zvaigzne

Āboliņa, G. (1995). Kokles skola 1.–2. klasei. – Rīga: Latvju kultūra

Āboliņa, G., (1975). Kokles skola 3.–5. klasei. – Rīga

Kokles spēle 1.–3. burtnīca. Sastādītājs: Teiksmā Jansone. (2017). – Rīga: Mūzika Baltika

Salaks, V. (1994). Apstīgoju zelta kokli. – Rīga, Latvju kultūra

Salaks, V. (1990). Dziediet meitas manu dziesmu. – Rīga: E.Melngaiļa Tautas mākslas centrs

Salaks, V. (2000). Zelta kokle III – Rīga: Latvju kultūra

Voinovska, T. (1981). Hrestomātija koklei 3. un 4. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

Voinovska, T. (1982). Hrestomātija koklei 5. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

Voinovska, T. (1979). Kokles skola 1.–3. klasei. – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

Akustiskā ģitāra:

Gamma, kadences un akordi ģitārai. Sastādītājs: Raitis Rērihs. (2003). – Rīga: Mūzika Baltika.

Агафшин, П. (1983). Школа игры на шестиструнной гитаре. Москва: Музыка.

Катанский, В. М. (2000). Шедевры гитарной музыки. Москва: Издательство Владимира Катанского.

Колосов, В. М. (2002). Хрестоматия шедевров популярной музыки для гитары. Москва: Издательство Владимира Катанского.

Ларичев, Е. (1982). Педагогический репертуар гитариста (шестиструнная гитара). 3-5 классы дестких музыкальных школ. Москва: Музыка.

Ларичев, Е. (1983). Хрестоматия гитариста (шестиструнная гитара). Москва: Музыка.

Ларичев, Е. (1984). Самоучитель игры на шестиструнной гитаре. Москва: Музыка.

Михайленко, М., & Михайленко, Н. (1982). Шестиструнная гитара. Учебный репертуар ДМШ для 5 класса. Киев: Музична Украина.

Федоров, С.Н. (2000). Библиотека гитариста. Популярные джазовые и эстрадные мелодии. Вып. 1. Ростов-на-Дону: Феникс.

Фетисов, Г.А. (2004). Хрестоматия гитариста. Тетрадь первая. Москва: Издательство Владимира Катанского.

Фетисов, Г.А. (2004). Хрестоматия гитариста. Тетрадь вторая. Москва: Издательство Владимира Катанского.

Papildus informācijas avoti**Blokflauta:**

Оленчик, И. (2002). Хрестоматия для блокфлейты. Москва: Современная музыка
Пушечников, Н. (1991). Азбука начинающего блокфлейтиста. Москва: Музыка
Старинная музыка для блокфлейты (1984). Сост. Худаков О. Москва: Музыка

Kokle:

Voinovska T. Kokles skola 4.–5. klasei. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets. 1980. – 85 lpp.
Skaņdarbu krājums koklei. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets. 1978. – 46 lpp.
Salmisen P. Kantelesovituksia. Helsinki: Musiikki Fazer, 1983. – 28 lpp.

Akustiskā ģitāra:

Capuzzo, G., Gunod, N., Hurwitz, T., Manzi, L. & McErlain, J. (2001). Guitar Technique Encyclopedia: The Ultimate Guide to Guitar Playing. NY: Alfred.
Chad Johnson. (2004). The Hal Leonard Acoustic Guitar Method: A Complete Guide with Step-by-Step Lessons and 45 Great Acoustic Songs.

Periodika un citi informācijas avoti

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)
Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)
Mūzikas Saule – www.muzikassaula.lv
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>
<https://www.koklumezs.lv/kokles-speles-pamati>
<https://www.musicabaltica.com/>
www.partita.ru
www.tautasmuzikasinstrumenti.lv

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzika un personības attīstība
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4413
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	6
ECTS kredītpunkti	9
Kopējais kontaktstundu skaits	96
Lekciju stundu skaits	40
Semināru stundu skaits	32
Praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	144
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., profesore Jeļena Davidova Mg.paed., vieslektore Marita Irbe	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. paed., profesore Jeļena Davidova Mg. paed., vieslektore Marita Irbe	
Priekšzināšanas	
Zināšanas mūzikas teorijas cikla studiju priekšmetos	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS: Iepazīstināt studējošos ar mūzikas pedagogijas un psiholoģijas zinātnes pamatiem, palīdzēt izprast mūzikas skolotāja darbības aspektus izglītojamo muzikālās attīstības kontekstā, attīstot studējošo zināšanas, prasmes un kompetenci mūzikas mācību procesa organizēšanai skolēncentrētās paradigmas un kompetenču pieejas kontekstā, sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas par ritmiku un kustībām kā muzikālās attīstības metodi, lai veicinātu ritmikas vadīšanas prasmi.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot studējošajiem priekšstatu par mūzikas pedagogiju un psiholoģiju kā patstāvīgām zinātnēm. 2. Iepazīstināt studējošos ar mūzikas pedagogijas un psiholoģijas atziņām un aktuālām problēmām. 3. Iepazīstināt studējošos ar dažādām mūzikas psiholoģijas koncepcijām, atklāt mūzikas psiholoģijas saikni ar mūzikas mācību procesu. 4. Iepazīstināt studējošos ar mūzikas skolotāja funkcijām un darbības struktūru mūsdienu multikulturālajā sabiedrībā. 5. Attīstīt zināšanas, prasmes un kompetenci mūzikas mācību procesa organizēšanai un vērtēšanai skolēncentrētās paradigmas kontekstā. 6. Iepazīstināt studējošos ar dažādiem muzikāli ritmiskas darbības veidiem un mācīšanas paņēmieniem. 7. Veicināt studējošo kustību koordinācijas, improvizācijas un radošuma spēju attīstību. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 40 stundas, semināri (S) – 32 stundas, praktiskās nodarbības (P) – 24 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 144 stundas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas psiholoģijas būtība, mērķis un virzieni. Mūzikas loma cilvēka dzīvē. (L2, S2) 	

2. Muzikālās darbības būtība un veidi. (S2)
3. Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Muzikāli dzirdes priekšstatī, to būtība un loma mūzikas mācību procesā. (L2, S2)
4. Mūzikas uztveres būtība, mehānismi un līmeņi. (L2, S2)
5. Muzikālā domāšana. Mūzikas izpratne. (L2, S2)
6. Muzikālās atmiņas būtība, tipi. (L2)
7. Muzikālo spēju attīstība. (L2, S2)
8. Muzikālo emociju fizioloģiskie pamati. Emocijas un jūtas, to savstarpējā saistība. (L2, S2)
9. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums. (L2, S2)
10. Mūzikas pedagogijas būtība un galvenās kategorijas. Muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības galvenie virzieni. (L2)
11. Mūzikas īpatnības un funkcijas mūzikas pedagogijas kontekstā. (L2, S2)
12. Mūzikas pedagogijas attīstība Eiropas valstīs, ASV un Latvijā. (L4, S6)
13. Mūzikas skolotāja darbības struktūra. (L2, S2)
14. Smadzeņu darbība mūzikas mācību procesā. (L2, S2)
15. Izglītojamo vecumposma īpatnības mūzikas mācību procesā. (L2)
16. Individualitāte un tās izpausmju īpatnības mūzikas mācību procesā. (S2)
17. Izglītojamo sasniegumu vērtēšana mūzikas mācību procesā. (L2, S2)
18. Ritmikas jēdziens. E.Ž. Dalkroza ritmiskās audzināšanas sistēma. Ievērojamākie E.Ž. Dalkroza metodes sekotāji. (L2)
19. Ritmikas galvenie uzdevumi, darbības veidi, kustību mācīšanas vispārējie paņēmieni. (L4)
20. Kustību tehnika. Dabisko kustību veidi. Ķermeņa un tās daļu kustību vingrinājumi. Vingrinājumi koordinācijas attīstībai. (L2)
21. Ritma izjūtas veidošanas vingrinājumi un rotaļas (sižetiskās un bez sižeta). (P2)
22. Tempa, dinamikas apguves vingrinājumi. (P2)
23. Metroritmika (ritma apguves vingrinājumi dažādos taktsmēros). (P4)
24. Rotaļas skaņdarba formas noteikšanai. Iztēles vingrinājumi. (P4)
25. Kustību improvizācija. (P4)
26. Deju improvizācija. (P4)
27. Ritma izjūtas attīstības novērtēšanas kritēriji. Rotaļas ritma izjūtas attīstībai un tempa noteikšanai. (P4)

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Izprot mūzikas psiholoģijas un pedagogijas galvenās kategorijas, teoriju būtību un aktualitāti mūsdienu muzikālās izglītības ietvaros.
2. Demonstrē zināšanas par mūzikas mācību procesu, psihiskiem procesiem mūzikas mācībās, izprot muzikālo emociju fizioloģiskos pamatus.

PRASMES

3. Raksturo izglītojamo muzikālās darbības būtību un veidus, muzikālo spēju struktūru un to attīstības pedagogiskos nosacījumus mūzikas mācību procesā.
4. Raksturo mūzikas mācību procesa pretrunas un problēmas caur mūzikas psiholoģijas un pedagogijas prizmu.

KOMPETENCE

5. Diagnostiķē izglītojamo muzikālo spēju līmeņus.
6. Spēj argumentēti diskutēt par mūzikas psiholoģijas teorijām saistot to ar konkrēto pedagogisko situāciju.

7. Spēj izmantot zināšanas mūzikas psiholoģijas un pedagogijas jomā mūzikas mācību procesa problēmu risināšanā.

ZINĀŠANAS

1. Raksturo mūzikas skolotāja darbības struktūru un tās aktuālās problēmas.
2. Izprot garīgo vērtību veidošanās aktualitāti un iespējas mūsdienu muzikālās audzināšanas kultūrsituācijā.

PRASMES

3. Raksturo mūzikas pedagogijas pretrunas un problēmas, pārzina skolēnu vecumposma īpatnības un sasniegumu vērtēšanas prasības un veidus mūzikas mācību procesā.
4. Salīdzina dažādu valstu mūzikas pedagogu uzskatus.
5. Raksturo muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības galvenos virzienus.

KOMPETENCE

6. Spēj raksturot muzikālās izglītības un audzināšanas problēmas, argumentēti diskutēt par mūzikas pedagogijas teorijām saistot to ar konkrēto pedagogisko situāciju;
7. Spēj izmantot zināšanas mūzikas pedagogijas jomā konkrētajā pedagogiskajā situācijā.

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

ZINĀŠANAS

1. Par ritmikas audzināšanas sistēmas būtību (ritma un kustību mījsakarības; ritmikas mērķi, uzdevumi, saturs).
2. Par darbības veidiem, kustību apguves vispārējiem paņēmieniem ritmikā.
3. Par kustību tehnikas iemaņu veidošanas pamatiem.

PRASMES

4. Izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, demonstrē ritma vingrinājumus, rotaļas, dejas; patstāvīgi veido kustību etīdes, improvizē tās.
5. Interpretē mūzikas skaņdarbus ar kustību palīdzību; konstatē kļūdas un nepilnības vingrinājumu izpildē, veic korekcijas.

KOMPETENCE

6. Analizē un izvērtē ritmikas elementu izmantošanu praksē.
7. Izveido ritmikas un kustības priekšmeta elementu kopumu atbilstoši izvirzītajam uzdevumam..

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās darba grupās.

Patstāvīgie uzdevumi:

- mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums;
- muzikālās darbības veidu raksturojums;
- psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem;
- izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums;

- iztēles un radošās domāšanas attīstības raksturojums;
- muzikālo spēju diagnosticēšanas posmu raksturojums;
- vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums.

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija :

Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās darba grupās.

Patstāvīgie uzdevumi:

- mūzikas pedagogijas galveno kategoriju raksturojums;
- mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem;
- mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem;
- autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagogijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā.

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- teorētiskās literatūras par ritmiku studijas;
- ritmisku kustību apgūšana un izpilde dažāda stila mūzikas pavadījumā;
- patstāvīgi sagatavo demonstrācijai ritma vingrinājumus, rotaļas, dejas;
- patstāvīgi veido kustību etīdes, improvizē tās.
- interpretē mūzikas skaņdarbus ar kustību palīdzību.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

Eksāmens 5. semestrī

Starppārbaudījumu vērtējuma īpatsvars kopējā vērtējumā ir ne mazāk kā 60%, bet eksāmenā iegūtais vērtējums – ne mazāk kā 10.

Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu) un eksāmena vērtējums. Studenti patstāvīgos darbus iesniedz līdz nodarbību plānā norādītajiem datumiem. Eksāmenu studenti kārto tikai tad, ja ir nokārtoti visi starppārbaudījumi.

Starppārbaudījumi:

1. Mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums – 10%.
2. Muzikālās darbības veidu raksturojums – 10%.
3. Izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums – 10%.
4. Psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem – 10%.
5. Muzikālo spēju diagnosticēšanas psiholoģiskie un pedagogiskie aspekti – 10%.
6. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums – 10%.

Noslēguma pārbaudījums:

Noslēguma pārbaudījuma veids – eksāmens – 40%.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. starppārbaudījums	x	x				x	
2. starppārbaudījums	x					x	x
3. starppārbaudījums	x	x	x	x	x		
4. starppārbaudījums		x	x	x		x	
5. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x	
6. starppārbaudījums		x		x		x	x
7. eksāmens	x	x	x	x			x

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija :

Eksāmens 6. semestrī

Starppārbaudījumu vērtējuma īpatsvars kopējā vērtējumā ir ne mazāk kā 50%, bet eksāmenā iegūtais vērtējums – ne mazāk kā 10.

Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu) un eksāmena vērtējums. Studenti patstāvīgos darbus iesniedz līdz nodarbību plānā norādītajiem datumiem. Eksāmenu studenti kārto tikai tad, ja ir nokārtoti visi starppārbaudījumi.

Starppārbaudījumi:

1. Mūzikas pedagogijas galveno kategoriju raksturojums 15%.
2. Mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem – 15%.
3. Mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem – 20%.
4. Autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagogijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā – 20%.

Noslēguma pārbaudījums:

Noslēguma pārbaudījuma veids – mutisks eksāmens – 30%.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. starppārbaudījums	x	x	x			x	
2. starppārbaudījums	x	x		x	x		
3. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x	x
4. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x	x
5. eksāmens	x	x	x	x	x	x	x

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Eksāmens 7. semestrī

1. Sekmīgi starppārbaudījumi praktiskās nodarbībās:

- ritma vingrinājumu, rotaļu, deju demonstrējums – 20%;
- mūzikas skaņdarbu interpretācija ar kustību palīdzību – 20%;
- kustību improvizācija – 20% no vērtējuma.

2. Noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40 % no vērtējuma.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. starppārbaudījums	+	+	+	+			
2. starppārbaudījums	+	+	+	+	+	+	
3. starppārbaudījums	+	+	+	+	+	+	+
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

1. Mūzikas psiholoģijas būtība, mērķis un virzieni. Mūzikas loma cilvēka dzīvē. L2, S2
Mūzikas psiholoģijas pamatkategorijas. E.Kurta uzskati par mūzikas psiholoģijas mērķi. Mūzikas psiholoģijas virzieni un pētīšanas jomas. Starppriekšmetu saiknes un mūzikas psiholoģijas galveno problēmu izpēte. Estētika kā mūzikas psiholoģijas filozofiskais pamats. L2
Mūzikas loma cilvēka dzīvē. Satori, Vigotska, Holopovas, Petrušina koncepciju analīze. S2
1. starppārbaudījums. Mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums

2. Muzikālās darbības būtība un veidi. S2

Darbība kā filozofiskā un psiholoģiskā kategorija. Darbība no sociālās kategorijas viedokļa. Darbības īpašības un struktūra. Muzikālās darbības veidi un to raksturojums. Personības attīstība muzikālajā darbībā.

2. starppārbaudījums. Muzikālās darbības veidu raksturojums. S2

3. Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Dzirdes muzikālie priekšstati, to būtība un loma mūzikas mācību procesā. L2, S2

Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Dzirdes izjūtas, metroritma izjūtas, kustību izjūtas. S2

3. starppārbaudījums. Izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums.

Muzikāli dzirdes priekšstatu attīstības aktualizēšana muzikālajā izglītībā: vēsturiskais aspekts.

Martinsena, Teplova uzskati. Muzikālās dzirdes, priekšstatu būtība. Atdarināšana kā muzikāli dzirdes priekšstatu rādītājs. Muzikāli dzirdes priekšstatu vecumposma un individuālās īpatnības. Ovčinnikovas teorija par dzirdes un balss funkcionālās sistēmas veidošanos smadzenēs. Dzirdes un kustību mijiedarbības psihofizioloģiskie pamati. Muzikāli dzirdes priekšstatu veidošanās pedagoģiskie nosacījumi. L2

4. Mūzikas uztveres būtība, mehānismi un līmeņi. L2

Mūzikas uztvere kā primārais muzikālās darbības veids. Dažādu autoru mūzikas uztveres definīcijas. Mūzikas uztveres mehānismi. Mūzikas uztveres būtiskās īpašības (Nazaikinska koncepcija). Emocijas mūzikas uztveres procesā. Estētiskās uztveres funkcija. Estētiskās uztveres individuālais raksturs. Mūzikas uztveres nosacījumi. Izziņas aktivizācijas veidošanās virzieni sākumskolā. Mūzikas uztveres līmeņu īpašības. Mūzikas uztveres līmeņu raksturojums. Mūzikas uztveres attīstības mērķis. Mūzikas uztveres līmeņi, kritēriji un rādītāji. L2

5. Muzikālā domāšana. Mūzikas izpratne. L2, S2

Mūzikas psiholoģijas kognitīvais virziens. Muzikālās domāšanas būtība, īpašības, veidi. Muzikālās domāšanas attīstības problēmas, pedagoģiskie nosacījumi, virzieni un posmi. Mūzikas uztveres saikne ar mūzikas izpratni. Mūzikas uztveres, izziņas un izpratnes veidošanās procesa vienotība. Mūzikas izpratnes psiholoģiskie mehānismi. Skolēnu izziņas aktivizācijas veidošanās virzieni. Mūzikas izpratnes pamatstadijas. Skolēnu subjektīvās mūzikas izpratnes attīstības faktori. Mūzikas izpratnes attīstības kritēriji. L2

Zilgalves uzskati par mūzikas izpratnes būtību, funkcijām. Gārdnera koncepcija par mūzikas izpratnes veidiem. Skolotāja loma un darbības virzieni skolēnu mūzikas izpratnes attīstībā. S2

6. Muzikālās atmiņas būtība, veidi un attīstības iespējas. L2, S2

Muzikālās atmiņas būtība, īpašības un veidi. Legaumēšanas likumsakarības. Muzikālās atmiņas attīstības problēmas, pedagoģiskie nosacījumi. L2

Iztēles būtība un loma muzikālajā darbībā. S2

4. starppārbaudījums. Psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem.

7. Muzikālo spēju attīstība. L2, S2

Muzikālo spēju attīstības aktualitāte. Atšķirība starp spējām un dotumiem. Spēju klasifikācija, līmeņi. Renzulli koncepcijā par apdāvinātību. Sternberga "Apdāvinātības pentagonālais modelis". Kettella dinamisko faktoru veidi. Spēju attīstība darbībā. Muzikalitātes būtība. Muzikālo spēju struktūra un attīstības faktori. Muzikālo spēju diagnosticēšanas funkcijas. Pedagoģiskās diagnosticēšanas posmi un parametri. Muzikālo spēju diagnosticēšanas principi. Mūzikas skolotāja pamatprasmes muzikālo spēju diagnosticēšanā un attīstībā. L2

Novērošana kā vadošā pētīšanas metode diagnosticēšanas procesā. Novērošanas aspekti diagnosticēšanas procesā. Tarasovas un Isajevas koncepcija par novērošanu spēju diagnosticēšanas procesā. Muzikālo spēju diagnosticēšanas saturs. Efektīvās diagnosticēšanas priekšnosacījumi. Muzikālo spēju diagnosticēšanas darbības organizēšanas posmi. Estētiskās attieksmes, muzikāli sensoro spēju, muzikālās dzirdes attīstības līmeņa, muzikālās domāšanas, atmiņas diagnosticēšana. S2

5. starppārbaudījums. Muzikālo spēju diagnosticēšanas psiholoģiskie un pedagoģiskie aspekti.

8. Muzikālo emociju fizioloģiskie pamati. Emocijas un jūtas, to savstarpējā saistība. L2, S2

Emociju un jūtu būtība un salīdzinājums. Emociju veidi. Emocionālās reaģēšanas veidi. Emocionālo reakciju fizioloģiskie mehānismi. Emociju īpašības. Emocionālais stāvoklis, kas rodas muzikālās darbības procesā. L2

Emocionālās inteļģences būtība un raksturojums. Emocionālo inteļģenci ietekmējoši faktori. S2

9. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums. L2, S2

Vokālā aparāta īpašības un struktūra 6-8 gadu vecumā. Bērna balss fizioloģiskās īpatnības un attīstības psiholoģiskie aspekti. 6-8 gadus vecu bērnu dziedāšanas balss vērtēšanas līmeņi, dimensijas, kritēriji un rādītāji. L2

Bērnu artikulācijas aparāta veidošanās un attīstības stratēģijas dziedāšanas apguves laikā. S2

6. starppārbaudījums. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums.

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagoģija :

1. Mūzikas pedagoģijas būtība un galvenās kategorijas. Muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības galvenie virzieni. L2

Mūzikas pedagoģijas, muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības būtība. Mūzikas pedagoģijas pētāmie jautājumi. Mūzikas pedagoģijas pirmavoti. Personības muzikālās kultūra kā integratīvā īpašība, tās galvenie rādītāji. Mūzikas mākslas sabiedriskā nozīme un tās vieta garīgo un kultūras vērtību sistēmā. Pašizpaušmes nozīme personības attīstībā. Mūsdienu muzikāli estētiskās izglītības pamatvirzieni. Mūzikas pedagoģijas saikne ar citām zinātnēm. L2

2. Mūzikas īpatnības un funkcijas mūzikas pedagoģijas kontekstā. L2, S2

Mūzikas eksistēšana tās trīsvienības procesos. Muzikālās izglītības un audzināšanas nozīme cilvēka attīstības procesā. Mūzikas funkciju raksturojums: suģestēšana, katarse, izzinīši vērtējošā, komunikatīvā, audzinošā, izglītojošā, terapijas. L2

1. starppārbaudījums. Mūzikas pedagoģijas galveno kategoriju raksturojums

Mūzikas terapijas elementu izmantošana pedagoģiskajā darbā. A.Menegetti, H.Gardnera, D.Kempbela uzskati. Dažādu stilu mūzikas izmantošana mūzikas terapijas nolūkos. S2

2. starppārbaudījums. Mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem.

3. Mūzikas pedagoģijas attīstība Eiropas valstīs, ASV un Latvijā. L4, S6

Mūzikas pedagoģijas attīstība Ungārijā: Z.Kodaja un B.Bartoka izvirzītie muzikālās audzināšanas uzdevumi un to risināšanas virzieni; Z. Kodaja, L.Dobsai uzskati. Mūsdienu mūzikas pedagoģijas problēmas Ungārijā. L1

Mūzikas pedagoģijas attīstība Vācijā: Mūzikas skolotāju sagatavošana dažāda tipa vispārizglītojošām skolām: K.Celtera, H.Krečmara un L.Kestenberga ieguldījums Vācijas muzikālās audzināšanas reformas īstenošanā; Jaunatnes muzikālā kustība; Jaunatnes un tautas mūzikas skolas; Pirmsskolas muzikālā audzināšana mūsdienu Vācijā; Vispārējās muzikālās izglītības un audzināšanas sistēma Vācijā; Muzikālās audzināšanas attīstības tendences Vācijā. L1

Muzikālā izglītība ASV: Mūzikas mācību procesa divpusīgs raksturs; Muzikālās audzināšanas mērķi; Mūzikas mākslas apguves elementi; Roberta Vernera "Mūsdienīgs mūzikas projekts"; Teglvudas simpozijā (1967.gads) izvirzītās problēmas; E. Saiklera un E.Eisnera koncepcijas. L1

D. Zariņa mūzikas pedagoģijas attīstības koncepcija: Muzikāli radošās attīstības būtības elementi; Vajadzību veidošanās un attīstības procesa elementi; Muzikāli radošās attīstības struktūra; Vispārējās un speciālajās muzikālās izglītības uzdevumi; Mūzikas pedagoģiskā procesa elementi; Mūzikas un muzicēšanas virzība uz klausītāju; Mūzikas pedagoģijas principi; Aktivitātes divējāds raksturs; Vērtēšanas kritēriju sistēma. L1

Z.Kodaja, K. Orfa, Ž. Dalkroza, S.Suzuki koncepcijas muzikālās izglītības un audzināšanas koncepcijas; Mūzikas pedagoģijas attīstība Latvijā (D.Zariņš, J. Birzkops, M. Sīle, L. Mūrniece, L.Kriumane, I.Vilde). S2

4. Mūzikas skolotāja darbības struktūra. L2, S2

Mūzikas mācību procesa funkcijas. Pedagoģiskās darbības funkcijas. Mūzikas skolotāja prasmju grupas (pedagoģisko uzdevumu nostādne un risināšana; skolotāja mijiedarbība ar audzēkņiem; refleksīvās pozīcijas aktivizācija radošajā pedagoģiskajā darbībā; saskarsmes prasmes); Psiholoģiskās īpašības, kuras raksturo skolotāja kompetenci; Mūzikas skolotāja darbības struktūra. L2

Mūzikas skolotāja darbības raksturojums: D.Zariņa, J.Davidovas, L.Kriumanes uzskatu analīze. S2

3. starppārbaudījums. Mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem.

5. Smadzeņu darbība mūzikas mācību procesā. L2, S2

Smadzeņu galvenās funkcijas un ta saistībā ar mūzikas mācību procesu; Smadzeņu pusložu funkciju atšķirības (Smits, 2000; Carter, 1998; Gazzaniga, Ivry & Mangun, 2002); Abu pusložu priekšrocību izmantošana mūzikas mācību procesā; Mācīšanās stratēģijas mūzikas mācību procesā smadzeņu pusložu darbības aktivizēšanai. L2

Uztveres dominante mācībās; Uztveres veidu noteikšana un izmantošana mūzikas mācību procesā; Uzdevumi mūzikas mācību procesā smadzeņu pusložu darbības aktivizēšanai. S2

6. Skolēnu vecumposma īpatnības mūzikas mācību procesā. L2

Darbības veidi mūzikas mācību procesā atbilstoši Ļ. Vigotska, A. Ļeontjeva un D. Elkoņina bērības periodizācijai; Jaunākā skolas vecuma bērnu psiholoģisko īpatnību ievērošana mūzikas mācību procesā; Pusaudžu psiholoģisko īpatnību ievērošana mūzikas mācību procesā; Muzikālās darbības veidi, kuros visefektīvāk izpaužas pusaudžu aktivitāte; Mācību motivācijas veidi un tās veicināšanas faktori. L2

7. Individualitāte un tās izpausmju īpatnības mūzikas mācību procesā. S2

Individualitātes unikālais raksturs; Individuālā pieeja kā pedagoģiski psiholoģisks princips mūzikas mācību procesā; Emocionālā atsaucība kā muzikalitātes galvenais kritērijs; Emocionalitātes attīstība mūzikas mācību procesā; Emocionalitātes galvenie rādītāji; Gribas un uzmanības attīstība mūzikas mācību procesā. S2

4. starppārbaudījums. Autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagoģijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā.

8. Skolēnu sasniegumu vērtēšana mūzikas mācību procesā. L2, S2

Vērtēšanas problēmas aktualizācija mūsdienu mūzikas pedagoģijā; Vērtēšanas problēma humānās pedagoģijas kontekstā; Izvērtēšanas mērķi; Vērtēšanas funkciju saistība ar filozofiski pedagoģiskās pieejas noteiktu mūzikas mācību mērķi; Ar mācību darbības un mācību sasniegumu izvērtēšanu saistīto jēdzienu pakārtotība; Skolēnu mācību sasniegumu izvērtēšanas komponenti; Mūzikas mācību darbības izvērtēšanas funkcijas; Mācību sasniegumu pašizvērtēšanas būtība un uzdevumi; Pašvērtēšanas prasmes; D. Robbinsa koncepcija; Pamatnostādnes vērtēšanas procesā; Kvalitatīvas izvērtēšanas rādītāji; Modelis mācību sasniegumu izvērtēšanai; Skolēnu sasniegumu attīstības dinamika; Autonomijas nozīme izvērtēšanas procesā; Motivācija un skolēna attīstības dinamika; Mācīšanās stratēģijas skolēnu pašizvērtēšanas prasmju veidošanai un attīstībai; Vērtēšanas veidi; Validitātes kritēriji vērtēšanai; Vērtēšanas īpatnības mākslinieciskajā darbībā; Vērtēšanas principi; Prasības izvērtēšanas kritēriju izstrādāšanai; K.Svanvika individuālā izpildījuma vērtēšanas koncepcija; Audzēkņa individuālās uzstāšanās izvērtēšanas līmeņi, kritēriji un rādītāji. L2

Vērtēšanas funkcijas un veidi mūzikas mācību procesā; Skolēnu mācību sasniegumu izvērtēšanas kritēriji; Audzēkņa pašvērtējuma sekmēšana. S2

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Ritmikas jēdziens. E.Ž.Dalkroza ritmiskās audzināšanas sistēma. Ritmikas galvenie uzdevumi, darbības veidi. Kustību tehnika. Ritma izjūtas veidošanas vingrinājumi un rotaļas. Dejas soļi. Deju kompozīcija. Kustību improvizācija.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

Birzkops, J. (1999) Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liepāja.

Bļinova, M. (1969) Skolēnu muzikālās audzināšanas jautājumi. Rīga: Zvaigzne.

Davidova, J., Zavadska, G., Čuangs, M.-J. & Rauduvaite, A. (2017) 6-8 gadus vecu bērnu balss aparāta un muzikālās dzirdes koordinācijas veidošanās un attīstība dziedāšanas apguves procesā. Daugavpils:

Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds "Saulē".

Kriumane, L. (2013) Mūzikas skolotāja emocionālās kompetences pilnveide augstskolas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Zilgalve M. (2002) Mūzikas sapratne kognitīvajā mūzikas psiholoģijā un mūzikas pedagogijā. In Decade of Reform: Achievements, challenges, problems, 4. daļa. Rīga.

Петрушин, В. (1997) Музыкальная психология. Москва.

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija :

Birzkops, J. (1999) Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liepāja.

Бјіnova, M. (1969) Skolēnu muzikālās audzināšanas jautājumi. Rīga: Zvaigzne.

Davidova, J., Znutiņš, E. (2001) Mūzikas skolotāja profesionālā attīstība dažādos pedagogiskās darbības veidos. Mūzika kā līdzeklis personības veseluma veidošanās procesā: Starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga, 181-187.

Kriumane, L. (2013) Mūzikas skolotāja emocionālās kompetences pilnveide augstskolas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Kriumane, L., Mūrniece, L., Žune, I. (2017) Mūzikas pedagogija. Rīga: RaKa.

Zariņš, D. (2003) Mūzikas pedagogijas pamati. Rīga: RaKa.

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Avotiņa M. Ritmika sākumskolā. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998. 148 lpp.

Janovskaja V. Muzikālās etīdes. (k.v.) – M. 1970.

Janovskaja V. Metodiskais līdzeklis ritmikā. (k.v.) – M. 1970.

Jērcuma L. Vingrinājumi ritmikā. 1., 2. daļas. Metodiskais līdzeklis skolotājiem. – Rīga: Raka, 2000. 127 lpp.

Далькроз. Э.Ж. Ритм. М.: Классика-XXI, 2001. – 248 с.

Papildus informācijas avoti

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

Aiello, R. (Ed.) (1994) Musical Perceptions. New York: Oxford University Press.

Bruhn, H., Oerter, R. & Rosing, H. (1993) Musikpsychologie. Hamburg.

Davies, J. B. (1978) The Psychology of Music. London: Hutchinson.

Deliege, I. & Sloboda, J. A. (Ed.). (1997) Perception and Cognition of Music. Hillsdale, NJ.

Deutsch, D. (Ed.) (1982) The Psychology of Music. New York, London.

Freiberger, I. (2000) Emocionālā pārdzīvojuma nozīme mākslas uztverē. In D. Dzintere (Sast.) Bērns kā vērtība ģimenē un pirmsskolā: Rakstu krājums. Rīga.

Hargreaves, D. J. (1986) The Developmental Psychology of Music. Cambridge University Press.

Hodges, D. (2003) Music education and music psychology: What's the connection? Research Studies in Music Education, 21, 31-44.

Zilgalve, M. (1997) Mūzikas estētiskās sapratnes veidošanās izziņas kontekstā: Promocijas darbs. Rīga.

Бочкарев, Л.Л. (1997) Психология музыкальной деятельности. Москва.

Вилюнас, В.К. (1976) Психология эмоциональных явлений. Москва.

Выготский, Л.С. (1998) Психология искусства. Минск.

Готсдинер, А. (1993) Музыкальная психология. Москва.

Иванченко, Г.В. (2001) Психология музыкального восприятия. Москва.

Назайкинский, Е.В. (1972) О психологии музыкального восприятия. Москва.

Старчеус, М.С. (1986) К проблеме типологии музыкального восприятия. А.Г. Костюк (Сост.) Музыкальное восприятие как предмет комплексного исследования: Сб. статей. Киев, 29.–44.
Тарасова, К. (1988) Онтогенез музыкальных способностей. Москва.

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija :

Baltušite, R. (2000) Neirolingvistiskā programmēšana pedagogijā. Rīga: RaKa.
Campbell, D.G. (1997) The Mozart Effect: Tapping the power of music to heal the body, strengthen the mind, and unlock the creative spirit. New York: Avon Book.
Campbell, P. S. (1994) Multiculturalism and the raising of music teacher for the twenty- first Century. Journal of Music Teacher Education, 3(2), 21-29.
Campbell, P.S. (1996) Music, Education, and Community in a Multicultural Society. In M. McCarthy (Ed.) Cross Current: Setting in agenda for music education in community culture. University of Maryland, College Park, 1-33.
Davidova, J. (1999) Johana Sebastiāna Baha muzikāli pedagogiskā darbība. Rīga: mācību apgāds.
Davidova, J. (2001) Refleksija skolotāja radošās darbības struktūrā. Skolotājs 21. gadsimtā: konferences materiāli. Rīga, 55-59.
Davidova, J., Jakubovska, M. (2002) Latviešu folklorā kā kultūrintegrācijas līdzeklis multikultūras sabiedrībā. Decade of Reform: Achievements, Challenges, Problems. Rīga, 4. daļa, 397-404.
Vilde, I. (2013). Sākumskolēnu muzikalitātes attīstība mūzikas mācībās: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.
Juslin, P. N. & Sloboda, J. A. (2002) Music and Emotion: Theory and research. Oxford, New York: Oxford University Press.
Hennessy, S. (1995) Music 7-11: Developing Primary Teaching Skills. London, New York: Routledge.
Hennessy, S. (1998) Coordinating Music Across the Primary School. London: Falmer Press. Philpott, C. & Plummeridge, C. (Eds.) (2001) Issues in Music Teaching. London, New York: Routledge, Falmer.
Plummeridge, Ch. (1995) Music Education in Theory and Practice. London, New York, Philadelphia: The Falmer Press.
Spruce, G. (2002) Teaching Music. New York: The Open University, Routledge.
Swanwick, K. (2002) Musical Knowledge: Intuition, Analysis and Music Education. New York: Routledge, Falmer.
Баренбойм, Л.(1983) Музыкальное воспитание в Венгрии. Москва.
Бодина, Е.А. (2018) Музыкальная педагогика и педагогика искусства: Концепции XXI века. Москва: Юрайт.
Матонис, В.(1988) Музыкально-эстетическое воспитание личности. Ленинград: Музыка.
Радынова, О.П., Катинене, А.И., Палавандишвили, М.Л. (1998) Музыкальное воспитание дошкольников. Москва: Академия.
Ражников, В. (1980) Резервы музыкальной педагогики. Москва.
Холопова, В. Н. (2000) Музыка как вид искусства. С-Петербург

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Findlay E. Rhythm an Movement. Applications of Dalcroze Eurhythmia 1982.
Mūzika un kustība. (k.v.) – M. 1972.
Pētersone G. Kustība kā līdzeklis un mērķis ritmikā. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. – http://pedagogubiblioteka.rpiva.lv/wp-content/uploads/2013/02/5_starptzinkonf-241-247_lpp.pdf

Skažinska M. Poznaņas mūzikas akadēmijas pieredze ritmikas pasniegšanas metodika. – Rīga;1990.
Зимина А. Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста. Владос, М; 1999.

Шукшина З. Ритмика. – М., 1976.

Periodika un citi informācijas avoti

Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija :

Psychology of Music

Music Perception

Musicae Scientiae

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagogija :

Problems in Music Pedagogy

Music Education Research

Journal of Music Teacher Education

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Mūzika un personības attīstība: ritmika :

Fitness for life. Human kinetics. (2014). – <http://www.fitnessforlife.org/highschool/hs-chapter-16/topic-161-coopers-aerobic-points>

Nivbrant Wedin, E. Dalcroze Eurhythmics.– <http://www.nivbrantwedin.se/rytmik-dalcroze-eurhythmics/?lang=en>

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzika un personības attīstība: mūzikas psiholoģija
Studiju kursa kods (DUIS)	Psih3047
Zinātnes nozare	Psiholoģija
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru stundu skaits	16
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr.paed., profesore Jeļena Davidova	
Kursa docētājs(-i)	
Dr.paed., profesore Jeļena Davidova	
Priekšzināšanas	
Zināšanas mūzikas teorijas cikla studiju priekšmetos	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS: Veidot studējošo zināšanas, prasmes un kompetences mūzikas psiholoģijā mūzikas mācību procesa organizēšanai skolēncentrētās paradigmas un kompetenču pieejas kontekstā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot studējošo priekšstatus par mūzikas psiholoģiju kā patstāvīgu zinātni. 2. Iepazīstināt studējošos ar dažādām mūzikas psiholoģijas koncepcijām. 3. Parādīt mūzikas psiholoģijas saikni ar mūzikas mācību procesu. 4. Attīstīt topošo mūzikas skolotāju zināšanas, prasmes un kompetenci izglītojamo mūzikas izziņas procesu un muzikālo spēju attīstības jomā. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, semināri (S) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas psiholoģijas būtība, mērķis un virzieni. Mūzikas loma cilvēka dzīvē. (L2, S2) 2. Muzikālās darbības būtība un veidi. (S2) 3. Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Muzikāli dzirdes priekšstati, to būtība un loma mūzikas mācību procesā. (L2, S2) 4. Mūzikas uztveres būtība, mehānismi un līmeņi. (L2, S2) 5. Muzikālā domāšana. Mūzikas izpratne. (L2, S2) 6. Muzikālās atmiņas būtība, tipi. (L2) 7. Muzikālo spēju attīstība. (L2, S2) 8. Muzikālo emociju fizioloģiskie pamati. Emocijas un jūtas, to savstarpējā saistība. (L2, S2) 9. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums. (L2, S2) 	

Studiju rezultāti
<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izprot mūzikas lomu cilvēka dzīvē. 2. Raksturo mūzikas psiholoģijas galvenās kategorijas. 3. Demonstrē zināšanas par psihiskiem procesiem mūzikas mācībās. 4. Izprot mūzikas psiholoģijas teoriju būtību un aktualitāti mūsdienu muzikālās izglītības ietvaros, izprot muzikālo emociju fizioloģiskos pamatus. <p>PRASMES</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Salīdzina dažādu valstu mūzikas psihologu uzskatus. 6. Raksturo bērnu un skolēnu muzikālās darbības būtību un veidus, muzikālo spēju struktūru un to attīstības pedagoģiskos nosacījumus mūzikas mācību procesā. 7. Raksturo mūzikas mācību procesa pretrunas un problēmas caur mūzikas psiholoģijas prizmu. <p>KOMPETENCE</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Prot diagnosticēt pirmsskolas bērnu un skolēnu muzikālo spēju līmeņus. 9. Spēj argumentēti diskutēt par mūzikas psiholoģijas teorijām saistot to ar konkrēto pedagoģisko situāciju, izmantot zināšanas mūzikas psiholoģijas jomā mūzikas mācību procesa problēmu risināšanā.
Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums
<p>Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās darba grupās.</p> <p>Patstāvīgie uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums; 2. muzikālās darbības veidu raksturojums; 3. psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem; 4. izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums; 5. iztēles un radošās domāšanas attīstības raksturojums; 6. muzikālo spēju diagnosticēšanas posmu raksturojums; 7. vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums.
Prasības kredītpunktu iegūšanai
<p>Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu) un gala pārbaudījuma (eksāmena) vērtējums. Gala pārbaudījumu studējošie kārtot tikai tad, ja ir nokārtoti visi starppārbaudījumi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. STARPPĀRBAUDĪJUMI – 10%. <ol style="list-style-type: none"> 1) Mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums – 10%. 2) Muzikālās darbības veidu raksturojums – 10%. 3) Izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums – 10%. 4) Psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem – 10%. 5) Muzikālo spēju diagnosticēšanas psiholoģiskie un pedagoģiskie aspekti – 10%. 6) Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums – 10%.   2. NOSLĒGUMA PĀRBAUDĪJUMS: eksāmens – 40%. <p>STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI</p> <p>Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.</p> <p>STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA</p>

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. starppārbaudījums	x	x				x			
2. starppārbaudījums	x					x	x		
3. starppārbaudījums	x	x	x	x	x				
4. starppārbaudījums		x	x	x		x			x
5. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x			x
6. starppārbaudījums		x		x		x	x	x	x
Eksāmens	x	x	x	x			x	x	x

Kursa saturs

1. Mūzikas psiholoģijas būtība, mērķis un virzieni. Mūzikas loma cilvēka dzīvē. (L2, S2)

LEKCIJA: Mūzikas psiholoģijas pamatkategorijas. E.Kurta uzskati par mūzikas psiholoģijas mērķi. Mūzikas psiholoģijas virzieni un pētīšanas jomas. Starppriekšmetu saiknes un mūzikas psiholoģijas galveno problēmu izpēte. Estētika kā mūzikas psiholoģijas filozofiskais pamats.

SEMINĀRS: Mūzikas loma cilvēka dzīvē. Satori, Vigotska, Holopovas, Petrušina koncepciju analīze.

1.STARPPĀRBAUDĪJUMS: Mūzikas psiholoģijas galveno kategoriju raksturojums.

2. Muzikālās darbības būtība un veidi. (S2)

SEMINĀRS: Darbība kā filozofiskā un psiholoģiskā kategorija. Darbība no sociālās kategorijas viedokļa. Darbības īpašības un struktūra. Muzikālās darbības veidi un to raksturojums. Personības attīstība muzikālajā darbībā.

2.STARPPĀRBAUDĪJUMS: Muzikālās darbības veidu raksturojums.

3. Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Dzirdes muzikālie priekšstati, to būtība un loma mūzikas mācību procesā. (L2, S2)

SEMINĀRS: Izjūtu būtība, mehānismi, struktūra. Dzirdes izjūtas, metroritma izjūtas, kustību izjūtas.

3.STARPPĀRBAUDĪJUMS: Izjūtu (dzirdes, metroritma, kustību) mehānismu un struktūras raksturojums.

LEKCIJA: Muzikāli dzirdes priekšstatu attīstības aktualizēšana muzikālajā izglītībā: vēsturiskais aspekts. Martinsena, Teplova uzskati. Muzikālās dzirdes, priekšstatu būtība. Atdarināšana kā muzikāli dzirdes priekšstatu rādītājs. Muzikāli dzirdes priekšstatu vecumposma un individuālās īpatnības. Ovčiņņikovas teorija par dzirdes un balss funkcionālās sistēmas veidošanos smadzenēs. Dzirdes un kustību mijiedarbības psihofizioloģiskie pamati. Muzikāli dzirdes priekšstatu veidošanās pedagoģiskie nosacījumi.

4. Mūzikas uztveres būtība, mehānismi un līmeņi. (L2)

LEKCIJA: Mūzikas uztvere kā primārais muzikālās darbības veids. Dažādu autoru mūzikas uztveres definīcijas. Mūzikas uztveres mehānismi. Mūzikas uztveres būtiskās īpašības (Nazaikinska koncepcija). Emocijas mūzikas uztveres procesā. Estētiskās uztveres funkcija. Estētiskās uztveres individuālais raksturs. Mūzikas uztveres nosacījumi. Izziņas aktivizācijas veidošanās virzieni sākumskolā. Mūzikas uztveres līmeņu īpašības. Mūzikas uztveres līmeņu raksturojums. Mūzikas uztveres attīstības mērķis. Mūzikas uztveres līmeņi, kritēriji un rādītāji.

5. Muzikālā domāšana. Mūzikas izpratne. (L2, S2)

Mūzikas psiholoģijas kognitīvais virziens. Muzikālās domāšanas būtība, īpašības, veidi. Muzikālās domāšanas attīstības problēmas, pedagoģiskie nosacījumi, virzieni un posmi. Mūzikas uztveres saikne ar mūzikas izpratni. Mūzikas uztveres, izziņas un izpratnes veidošanās procesa vienotība. Mūzikas izpratnes

psiholoģiskie mehānismi. Skolēnu izziņas aktivizācijas veidošanās virzieni. Mūzikas izpratnes pamatstadijas. Skolēnu subjektīvās mūzikas izpratnes attīstības faktori. Mūzikas izpratnes attīstības kritēriji. L2
Zilgalves uzskati par mūzikas izpratnes būtību, funkcijām. Gārdnera koncepcija par mūzikas izpratnes veidiem. Skolotāja loma un darbības virzieni skolēnu mūzikas izpratnes attīstībā. S2

6. Muzikālās atmiņas būtība, veidi un attīstības iespējas. L2, S2

Muzikālās atmiņas būtība, īpašības un veidi. Iegaumēšanas likumsakarības. Muzikālās atmiņas attīstības problēmas, pedagoģiskie nosacījumi. L2

Iztēles būtība un loma muzikālajā darbībā. S2

4. starppārbaudījums. Psihisko procesu raksturojums saistībā ar muzikālās darbības aspektiem.

7. Muzikālo spēju attīstība. L2, S2

Muzikālo spēju attīstības aktualitāte. Atšķirība starp spējām un dotumiem. Spēju klasifikācija, līmeņi. Renzulli koncepcijā par apdāvinātību. Sternberga "Apdāvinātības pentagonālais modelis". Kettella dinamisko faktoru veidi. Spēju attīstība darbībā. Muzikalitātes būtība. Muzikālo spēju struktūra un attīstības faktori. Muzikālo spēju diagnosticēšanas funkcijas. Pedagoģiskās diagnosticēšanas posmi un parametri. Muzikālo spēju diagnosticēšanas principi. Mūzikas skolotāja pamatprasmes muzikālo spēju diagnosticēšanā un attīstībā. L2

Novērošana kā vadošā pētīšanas metode diagnosticēšanas procesā. Novērošanas aspekti diagnosticēšanas procesā. Tarasovas un Isajevas koncepcija par novērošanu spēju diagnosticēšanas procesā. Muzikālo spēju diagnosticēšanas saturs. Efektīvās diagnosticēšanas priekšnosacījumi. Muzikālo spēju diagnosticēšanas darbības organizēšanas posmi. Estētiskās attieksmes, muzikāli sensoro spēju, muzikālās dzirdes attīstības līmeņa, muzikālās domāšanas, atmiņas diagnosticēšana. S2

5. starppārbaudījums. Muzikālo spēju diagnosticēšanas psiholoģiskie un pedagoģiskie aspekti.

8. Muzikālo emociju fizioloģiskie pamati. Emocijas un jūtas, to savstarpējā saistība. L2, S2

Emociju un jūtu būtība un salīdzinājums. Emociju veidi. Emocionālās reaģēšanas veidi. Emocionālo reakciju fizioloģiskie mehānismi. Emociju īpašības. Emocionālais stāvoklis, kas rodas muzikālās darbības procesā. L2
Emocionālās inteļģences būtība un raksturojums. Emocionālo inteliģenci ietekmējoši faktori. S2

9. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums. L2, S2

Vokālā aparāta īpašības un struktūra 6-8 gadu vecumā. Bērna balss fizioloģiskās īpatnības un attīstības psiholoģiskie aspekti. 6-8 gadus vecu bērnu dziedāšanas balss vērtēšanas līmeņi, dimensijas, kritēriji un rādītāji. L2

Bērnu artikulācijas aparāta veidošanās un attīstības stratēģijas dziedāšanas apguves laikā. S2

6. starppārbaudījums. Vokālo prasmju veidošanās un attīstības raksturojums.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Birzkops, J. (1999) Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liepāja.

Bļinova, M. (1969) Skolēnu muzikālās audzināšanas jautājumi. Rīga: Zvaigzne.

Davidova, J., Zavadskā, G., Čuangs, M.-J. & Rauduvaite, A. (2017) 6-8 gadus vecu bērnu balss aparāta un muzikālās dzirdes koordinācijas veidošanās un attīstība dziedāšanas apguves procesā. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds "Saule".

Kriumane, L. (2013) Mūzikas skolotāja emocionālās kompetences pilnveide augstskolas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Zilgalve M. (2002) Mūzikas sapratne kognitīvajā mūzikas psiholoģijā un mūzikas pedagoģijā. In Decade of Reform: Achievements, challenges, problems, 4. daļa. Rīga.

Петрушин, В. (1997) Музыкальная психология. Москва.

<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Aiello, R. (Ed.) (1994) Musical Perceptions. New York: Oxford University Press.</p> <p>Bruhn, H., Oerter, R. & Rosing, H. (1993) Musikpsychologie. Hamburg.</p> <p>Davies, J. B. (1978) The Psychology of Music. London: Hutchinson.</p> <p>Deliege, I. & Sloboda, J. A. (Ed.). (1997) Perception and Cognition of Music. Hillsdale, NJ.</p> <p>Deutsch, D. (Ed.) (1982) The Psychology of Music. New York, London.</p> <p>Freiberga, I. (2000) Emocionālā pārdzīvojuma nozīme mākslas uztverē. In D. Dzintere (Sast.) Bērnus kā vērtība ģimenē un pirmsskolā: Rakstu krājums. Rīga.</p> <p>Hargreaves, D. J. (1986) The Developmental Psychology of Music. Cambridge University Press.</p> <p>Hodges, D. (2003) Music education and music psychology: What's the connection? Research Studies in Music Education, 21, 31-44.</p> <p>Zilgalve, M. (1997) Mūzikas estētiskās sapratnes veidošanās izziņas kontekstā: Promocijas darbs. Rīga.</p> <p>Бочкарев, Л.Л. (1997) Психология музыкальной деятельности. Москва.</p> <p>Вилюнас, В.К. (1976) Психология эмоциональных явлений. Москва.</p> <p>Выготский, Л.С. (1998) Психология искусства. Минск.</p> <p>Готсдинер, А. (1993) Музыкальная психология. Москва.</p> <p>Иванченко, Г.В. (2001) Психология музыкального восприятия. Москва.</p> <p>Назайкинский, Е.В. (1972) О психологии музыкального восприятия. Москва.</p> <p>Старчеус, М.С. (1986) К проблеме типологии музыкального восприятия. А.Г. Костюк (Сост.) Музыкальное восприятие как предмет комплексного исследования: Сб. статей. Киев, 29.–44.</p> <p>Тарасова, К. (1988) Онтогенез музыкальных способностей. Москва.</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Psychology of Music</p> <p>Music Perception</p> <p>Musicae Scientiae</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzika un personības attīstība: mūzikas pedagoģija
Studiju kursa kods (DUIS)	Peda3130
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	16
Semināru stundu skaits	16
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. paed., profesore Jeļena Davidova	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. paed., profesore Jeļena Davidova	
Priekšzināšanas	
Studiju kursa „Mūzikas pedagoģija” apguvei ir nepieciešamas zināšanas mūzikas teorijas cikla studiju priekšmetos.	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – iepazīstināt topošos mūzikas skolotājus ar mūzikas pedagoģijas zinātnes pamatiem, palīdzēt izprast mūzikas skolotāja darbības aspektus skolēnu muzikālās attīstības kontekstā, attīstot studējošo zināšanas, prasmes un kompetenci mūzikas mācību procesa organizēšanai skolēncentrētās paradigmas un kompetenču pieejas kontekstā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt studējošos ar mūzikas pedagoģijas zinātnes atziņām un aktuālām problēmām. 2. Iepazīstināt studējošos ar mūzikas skolotāja funkcijām un darbības struktūru mūsdienu multikulturālajā sabiedrībā. 3. Veidot izpratni par mūzikas mācību procesa vērtēšanas funkcijām un īpatnībām mūsdienu pedagoģiskās paradigmas kontekstā. 4. Attīstīt mūzikas skolotājiem nepieciešamās prasmes skolēnu muzikāli radošās darbības organizēšanai. 5. Attīstīt topošo mūzikas skolotāju kompetenci mūzikas mācību procesa organizēšanai skolēncentrētās paradigmas kontekstā. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 16 stundas, semināri (S) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas pedagoģijas būtība un galvenās kategorijas. Muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības galvenie virzieni. L2 2. Mūzikas īpatnības un funkcijas mūzikas pedagoģijas kontekstā. L2, S2 3. Mūzikas pedagoģijas attīstība Eiropas valstīs, ASV un Latvijā. L4, S6 	

<p>4. Mūzikas skolotāja darbības struktūra. L2, S2</p> <p>5. Smadzeņu darbība mūzikas mācību procesā. L2, S2</p> <p>6. Skolēnu vecumposma īpatnības mūzikas mācību procesā. L2</p> <p>7. Individualitāte un tās izpausmju īpatnības mūzikas mācību procesā. S2</p> <p>8. Skolēnu sasniegumu vērtēšana mūzikas mācību procesā. L2, S2</p>
<p>Studiju rezultāti</p>
<p>ZINĀŠANAS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izprot mūzikas lomu cilvēka dzīvē. 2. Raksturo mūzikas psiholoģijas galvenās kategorijas. 3. Demonstrē zināšanas par psihiskiem procesiem mūzikas mācībās. 4. Izprot mūzikas psiholoģijas teoriju būtību un aktualitāti mūsdienu muzikālās izglītības ietvaros, izprot muzikālo emociju fizioloģiskos pamatus. <p>PRASMES</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Salīdzina dažādu valstu mūzikas psihologu uzskatus. 6. Raksturo bērnu un skolēnu muzikālās darbības būtību un veidus, muzikālo spēju struktūru un to attīstības pedagoģiskos nosacījumus mūzikas mācību procesā. 7. Raksturo mūzikas mācību procesa pretrunas un problēmas caur mūzikas psiholoģijas prizmu. <p>KOMPETENCE</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Prot diagnosticēt pirmsskolas bērnu un skolēnu muzikālo spēju līmeņus. 9. Spēj argumentēti diskutēt par mūzikas psiholoģijas teorijām saistot to ar konkrēto pedagoģisko situāciju, izmantot zināšanas mūzikas psiholoģijas jomā mūzikas mācību procesa problēmu risināšanā.
<p>Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums</p>
<p>Studējošo patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās darba grupās.</p> <p>Patstāvīgie uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mūzikas pedagoģijas galveno kategoriju raksturojums; • mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem; • mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem; • autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagoģijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā.
<p>Prasības kredītpunktu iegūšanai</p>
<p>Eksāmens 6. semestrī</p> <p>Starppārbaudījumu vērtējuma īpatsvars kopējā vērtējumā ir ne mazāk kā 50%, bet eksāmenā iegūtais vērtējums – ne mazāk kā 10.</p> <p>Studiju kursa gala vērtējumu veido starppārbaudījumu (patstāvīgo darbu) un eksāmena vērtējums. Studenti patstāvīgos darbus iesniedz līdz nodarbību plānā norādītajiem datumiem. Eksāmenu studenti kārtoti tikai tad, ja ir nokārtoti visi starppārbaudījumi.</p> <p>Starppārbaudījumi:</p>

1. Mūzikas pedagoģijas galveno kategoriju raksturojums 15%.
2. Mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem – 15%.
3. Mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem – 20%.
4. Autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagoģijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā – 20%.

Noslēguma pārbaudījums:

Noslēguma pārbaudījuma veids – mutisks eksāmens – 30%.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. starppārbaudījums	x	x	x			x			
2. starppārbaudījums	x	x		x	x			x	
3. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4. starppārbaudījums	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5. eksāmens	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Kursa saturs

1. Mūzikas pedagoģijas būtība un galvenās kategorijas. Muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības galvenie virzieni. L2

Mūzikas pedagoģijas, muzikālās audzināšanas un muzikālās izglītības būtība. Mūzikas pedagoģijas pētāmie jautājumi. Mūzikas pedagoģijas pirmavoti. Personības muzikālās kultūra kā integratīvā īpašība, tās galvenie rādītāji. Mūzikas mākslas sabiedriskā nozīme un tās vieta garīgo un kultūras vērtību sistēmā. Pašizpaušmes nozīme personības attīstībā. Mūsdienu muzikāli estētiskās izglītības pamatvirzieni. Mūzikas pedagoģijas saikne ar citām zinātnēm. L2

2. Mūzikas īpatnības un funkcijas mūzikas pedagoģijas kontekstā. L2, S2

Mūzikas eksistēšana tās trīsvienības procesos. Muzikālās izglītības un audzināšanas nozīme cilvēka attīstības procesā. Mūzikas funkciju raksturojums: suģestēšana, katarse, izzināšana, vērtējošā, komunikatīvā, audzinošā, izglītojošā, terapijas. L2

1. starppārbaudījums. Mūzikas pedagoģijas galveno kategoriju raksturojums

Mūzikas terapijas elementu izmantošana pedagoģiskajā darbā. A.Mengetti, H.Gardnera, D.Kempbela uzskati. Dažādu stilu mūzikas izmantošana mūzikas terapijas nolūkos. S2

2. starppārbaudījums. Mūzikas funkciju raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības un audzināšanas aspektiem.

3. Mūzikas pedagogijas attīstība Eiropas valstīs, ASV un Latvijā. L4, S6

Mūzikas pedagogijas attīstība Ungārijā: Z.Kodaja un B.Bartoka izvirzītie muzikālās audzināšanas uzdevumi un to risināšanas virzieni; Z. Kodaja, L.Dobsai uzskati. Mūsdienu mūzikas pedagogijas problēmas Ungārijā. L1

Mūzikas pedagogijas attīstība Vācijā: Mūzikas skolotāju sagatavošana dažāda tipa vispārizglītojošām skolām: K.Celtera, H.Krečmara un L.Kestenberga ieguldījums Vācijas muzikālās audzināšanas reformas īstenošanā; Jaunatnes muzikālā kustība; Jaunatnes un tautas mūzikas skolas; Pirmsskolas muzikālā audzināšana mūsdienu Vācijā; Vispārējās muzikālās izglītības un audzināšanas sistēma Vācijā; Muzikālās audzināšanas attīstības tendences Vācijā. L1

Muzikālā izglītība ASV: Mūzikas mācību procesa divpusīgs raksturs; Muzikālās audzināšanas mērķi; Mūzikas mākslas apguves elementi; Roberta Vernera "Mūsdienīgs mūzikas projekts"; Teglvas simpozijā (1967.gads) izvirzītās problēmas; E. Saiklera un E.Eisnera koncepcijas. L1

D. Zariņa mūzikas pedagogijas attīstības koncepcija: Muzikāli radošās attīstības būtības elementi; Vajadzību veidošanās un attīstības procesa elementi; Muzikāli radošās attīstības struktūra; Vispārējās un speciālajās muzikālās izglītības uzdevumi; Mūzikas pedagogiskā procesa elementi; Mūzikas un muzicēšanas virzība uz klausītāju; Mūzikas pedagogijas principi; Aktivitātes divējāds raksturs; Vērtēšanas kritēriju sistēma. L1

Z.Kodaja, K. Orfa, Ž. Dalkroza, S.Suzuki koncepcijas muzikālās izglītības un audzināšanas koncepcijas; Mūzikas pedagogijas attīstība Latvijā (D.Zariņš, J. Birzkops, M. Sīle, L. Mūrniece, L.Kriumane, I.Vilde). S2

4. Mūzikas skolotāja darbības struktūra. L2, S2

Mūzikas mācību procesa funkcijas. Pedagoģiskās darbības funkcijas. Mūzikas skolotāja prasmju grupas (pedagoģisko uzdevumu nostādne un risināšana; skolotāja mijiedarbība ar audzēkņiem; refleksīvās pozīcijas aktivizācija radošajā pedagoģiskajā darbībā; saskarsmes prasmes); Psiholoģiskās īpašības, kuras raksturo skolotāja kompetenci; Mūzikas skolotāja darbības struktūra. L2

Mūzikas skolotāja darbības raksturojums: D.Zariņa, J.Davidovas, L.Kriumanes uzskatu analīze. S2

3. starppārbaudījums. Mūzikas skolotāja darbības struktūras raksturojums saistībā ar muzikālās izglītības galveniem virzieniem.

5. Smadzeņu darbība mūzikas mācību procesā. L2, S2

Smadzeņu galvenās funkcijas un ta saistībā ar mūzikas mācību procesu; Smadzeņu pusložu funkciju atšķirības (Smits, 2000; Carter, 1998; Gazzaniga, Ivry & Mangun, 2002); Abu pusložu priekšrocību izmantošana mūzikas mācību procesā; Mācīšanās stratēģijas mūzikas mācību procesā smadzeņu pusložu darbības aktivizēšanai. L2

Uztveres dominante mācībās; Uztveres veidu noteikšana un izmantošana mūzikas mācību procesā; Uzdevumi mūzikas mācību procesā smadzeņu pusložu darbības aktivizēšanai. S2

6. Skolēnu vecumposma īpatnības mūzikas mācību procesā. L2

Darbības veidi mūzikas mācību procesā atbilstoši Ļ. Vigotska, A. Ļeontjeva un D. Elkoņina bērnības periodizācijai; Jaunākā skolas vecuma bērnu psiholoģisko īpatnību ievērošana mūzikas mācību procesā; Pusaudžu psiholoģisko īpatnību ievērošana mūzikas mācību procesā; Muzikālās darbības veidi, kuros visefektīvāk izpaužas pusaudžu aktivitāte; Mācību motivācijas veidi un tās veicināšanas faktori. L2

7. Individualitāte un tās izpausmju īpatnības mūzikas mācību procesā. S2

Individualitātes unikālais raksturs; Individuālā pieeja kā pedagoģiski psiholoģisks princips mūzikas mācību procesā; Emocionālā atsaucība kā muzikalitātes galvenais kritērijs; Emocionalitātes attīstība mūzikas mācību procesā; Emocionalitātes galvenie rādītāji; Gribas un uzmanības attīstība mūzikas mācību procesā. S2

4. starppārbaudījums. Autoru koncepciju raksturojums mūzikas pedagoģijas jomā personības muzikālās attīstības kontekstā.

8. Skolēnu sasniegumu vērtēšana mūzikas mācību procesā. L2, S2

Vērtēšanas problēmas aktualizācija mūsdienu mūzikas pedagoģijā; Vērtēšanas problēma humānās pedagoģijas kontekstā; Izvērtēšanas mērķi; Vērtēšanas funkciju saistība ar filozofiski pedagoģiskās pieejas noteiktu mūzikas mācību mērķi; Ar mācību darbības un mācību sasniegumu izvērtēšanu saistīto jēdzienu pakārtotība; Skolēnu mācību sasniegumu izvērtēšanas komponenti; Mūzikas mācību darbības izvērtēšanas funkcijas; Mācību sasniegumu pašizvērtēšanas būtība un uzdevumi; Pašvērtēšanas prasmes; D. Robbinsa koncepcija; Pamatnostādnes vērtēšanas procesā; Kvalitatīvas izvērtēšanas rādītāji; Modelis mācību sasniegumu izvērtēšanai; Skolēnu sasniegumu attīstības dinamika; Autonomijas nozīme izvērtēšanas procesā; Motivācija un skolēna attīstības dinamika; Mācīšanās stratēģijas skolēnu pašizvērtēšanas prasmju veidošanai un attīstībai; Vērtēšanas veidi; Validitātes kritēriji vērtēšanai; Vērtēšanas īpatnības mākslinieciskajā darbībā; Vērtēšanas principi; Prasības izvērtēšanas kritēriju izstrādāšanai; K.Svanvika individuālā izpildījuma vērtēšanas koncepcija; Audzēkņa individuālās uzstāšanās izvērtēšanas līmeņi, kritēriji un rādītāji. L2

Vērtēšanas funkcijas un veidi mūzikas mācību procesā; Skolēnu mācību sasniegumu izvērtēšanas kritēriji; Audzēkņa pašvērtējuma sekmēšana. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Bīrzkops, J. (1999) Muzicēšana kā labākā intelektuālo spēju attīstītāja. Liepāja.
Bļinova, M. (1969) Skolēnu muzikālās audzināšanas jautājumi. Rīga: Zvaigzne.
Davidova, J., Znuitiņš, E. (2001) Mūzikas skolotāja profesionālā attīstība dažādos pedagoģiskās darbības veidos. Mūzika kā līdzeklis personības veseluma veidošanās procesā: Starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga, 181-187.
Kriumane, L. (2013) Mūzikas skolotāja emocionālās kompetences pilnveide augstskolas studiju procesā: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.
Kriumane, L., Mūrniece, L., Žune, I. (2017) Mūzikas pedagoģija. Rīga: RaKa.
Zariņš, D. (2003) Mūzikas pedagoģijas pamati. Rīga: RaKa.

Papildus informācijas avoti

Baltušite, R. (2000) Neirolingvistiskā programmēšana pedagoģijā. Rīga: RaKa.

Campbell, D.G. (1997) The Mozart Effect: Tapping the power of music to heal the body, strengthen the mind, and unlock the creative spirit. New York: Avon Book.

Campbell, P. S. (1994) Multiculturalism and the raising of music teacher for the twenty- first Century. Journal of Music Teacher Education, 3(2), 21-29.

Campbell, P.S. (1996) Music, Education, and Community in a Multicultural Society. In M. McCarthy (Ed.) Cross Current: Setting in agenda for music education in community culture. University of Maryland, College Park, 1-33.

Davidova, J. (1999) Johana Sebastiāna Baha muzikāli pedagoģiskā darbība. Rīga: mācību apgāds.

Davidova, J. (2001) Refleksija skolotāja radošās darbības struktūrā. Skolotājs 21. gadsimtā: konferences materiāli. Rīga, 55-59.

Davidova, J., Jakubovska, M. (2002) Latviešu folklorā kā kultūrintegrācijas līdzeklis multikultūras sabiedrībā. Decade of Reform: Achievements, Challenges, Problems. Rīga, 4. daļa, 397-404.

Vilde, I. (2013). Sākumskolēnu muzikalitātes attīstība mūzikas mācībās: Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte.

Juslin, P. N. & Sloboda, J. A. (2002) Music and Emotion: Theory and research. Oxford, New York: Oxford University Press.

Hennessy, S. (1995) Music 7-11: Developing Primary Teaching Skills. London, New York: Routledge.

Hennessy, S. (1998) Coordinating Music Across the Primary School. London: Falmer Press.

Philpott, C. & Plummeridge, C. (Eds.) (2001) Issues in Music Teaching. London, New York: Routledge, Falmer.

Plummeridge, Ch. (1995) Music Education in Theory and Practice. London, New York, Philadelphia: The Falmer Press.

Spruce, G. (2002) Teaching Music. New York: The Open University, Routledge.

Swanwick, K. (2002) Musical Knowledge: Intuition, Analysis and Music Education. New York: Routledge, Falmer.

Баренбойм, Л.(1983) Музыкальное воспитание в Венгрии. Москва.

Бодина, Е.А. (2018) Музыкальная педагогика и педагогика искусства: Концепции XXI века. Москва: Юрайт.

Матонис, В.(1988) Музыкально-эстетическое воспитание личности. Ленинград: Музыка.

Радынова, О.П., Катинене, А.И., Палавандишвили, М.Л. (1998) Музыкальное воспитание дошкольников. Москва: Академия.

Ражников, В. (1980) Резервы музыкальной педагогики. Москва.

Холопова, В. Н. (2000) Музыка как вид искусства. С-Петербург

Periodika un citi informācijas avoti

Problems in Music Pedagogy
Music Education Research
Journal of Music Teacher Education
Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzika un personības attīstība: ritmika
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ4414
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	4
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	8
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	24
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Mg. paed., vieslektore Marita Irbe	
Kursa docētājs(-i)	
Mg. paed., vieslektore Marita Irbe	
Priekšzināšanas	
Nav nepieciešamas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas par ritmiku un kustībām kā muzikālās attīstības metodi, lai veicinātu ritmikas vadīšanas prasmi.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar E.Ž. Dalkroza muzikāli ritmiskas audzināšanas sistēmu. 2. Apgūt dažādus muzikāli ritmiskas darbības veidus un mācīšanas paņēmienus. 3. Veicināt studējošo kustību koordinācijas attīstību. 4. Veicināt studējošo improvizācijas, radošuma spēju attīstību. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 8 stundas, praktiskās nodarbības (P) – 24 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas.</p> <p>Lekciju tēmas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ritmikas jēdziens. E.Ž. Dalkroza ritmiskās audzināšanas sistēma. Ievērojamākie E.Ž. Dalkroza metodes sekotāji. L2 2. Ritmikas galvenie uzdevumi, darbības veidi, kustību mācīšanas vispārējie paņēmieni. L4 3. Kustību tehnika. Dabisko kustību veidi. Ķermeņa un tās daļu kustību vingrinājumi. Vingrinājumi koordinācijas attīstībai. L2 <p>Praktisko nodarbību tēmas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ritma izjūtas veidošanas vingrinājumi un rotaļas (sižetiskās un bez sižeta). P2 2. Tempa, dinamikas apguves vingrinājumi. P2 3. Metroritmika (ritma apgušanas vingrinājumi dažādos taktsmēros). P4 4. Rotaļas skaņdarba formas noteikšanai. Iztēles vingrinājumi. P4 	

5. Kustību improvizācija. P4
6. Deju improvizācija. P4
7. Ritma izjūtas attīstības novērtēšanas kritēriji. Rotaļas ritma izjūtas attīstībai un tempa noteikšanai. P4

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Par ritmikas audzināšanas sistēmas būtību (ritma un kustību mīļsakarības; ritmikas mērķi, uzdevumi, saturs).
2. Par darbības veidiem, kustību apguves vispārējiem paņēmieniem ritmikā.
3. Par kustību tehnikas iemaņu veidošanas pamatiem.

PRASMES

4. Izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, demonstrē ritma vingrinājumus, rotaļas, dejas; patstāvīgi veido kustību etīdes, improvizē tās.
5. Interpretē mūzikas skaņdarbus ar kustību palīdzību; konstatē kļūdas un nepilnības vingrinājumu izpildē, veic korekcijas.

KOMPETENCE

6. Analizē un izvērtē ritmikas elementu izmantošanu praksē.
7. Izveido ritmikas un kustības priekšmeta elementu kopumu atbilstoši izvirzītajam uzdevumam.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- teorētiskās literatūras par ritmiku studijas;
- ritmisku kustību apgūšana un izpilde dažāda stila mūzikas pavadījumā;
- patstāvīgi sagatavo demonstrācijai ritma vingrinājumus, rotaļas, dejas;
- patstāvīgi veido kustību etīdes, improvizē tās.
- interpretē mūzikas skaņdarbus ar kustību palīdzību.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 7. semestrī

1. Sekmīgi starppārbaudījumi praktiskās nodarbībās:
  - ritma vingrinājumu, rotaļu, deju demonstrējums – 20%;
  - mūzikas skaņdarbu interpretācija ar kustību palīdzību – 20%;
  - kustību improvizācija – 20% no vērtējuma.
2. Noslēguma pārbaudījums – eksāmens 40 % no vērtējuma.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. starppārbaudījums	+	+	+	+			
2. starppārbaudījums	+	+	+	+	+	+	
3. starppārbaudījums	+	+	+	+	+	+	+

1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+
-------------	---	---	---	---	---	---	---

<p>Kursa saturs</p> <p>Ritmikas jēdziens. E.Ž.Dalkroza ritmiskās audzināšanas sistēma. Ritmikas galvenie uzdevumi, darbības veidi. Kustību tehnika. Ritma izjūtas veidošanas vingrinājumi un rotaļas. Dejas soļi. Deju kompozīcija. Kustību improvizācija.</p> <p>Obligāti izmantojamie informācijas avoti</p> <p>Avotiņa M. Ritmika sākumskolā. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1998. 148 lpp. Janovskaja V. Muzikālās etīdes. (k.v.) – M. 1970. Janovskaja V. Metodiskais līdzeklis ritmikā. (k.v.) – M. 1970. Jērcuma L. Vingrinājumi ritmikā. 1., 2. daļas. Metodiskais līdzeklis skolotājiem. – Rīga: Raka, 2000. 127 lpp. Далькроз. Э.Ж. Ритм. М.: Классика-XXI, 2001. – 248 с.</p> <p>Papildus informācijas avoti</p> <p>Findlay E. Rhythm an Movement. Applications of Dalcroze Eurhythmia 1982. Mūzika un kustība. (k.v.) – M. 1972. Pētersone G. Kustība kā līdzeklis un mērķis ritmikā. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. – http://pedagogubiblioteka.rpiva.lv/wp-content/uploads/2013/02/5_starptzinkonf-241-247_lpp.pdf Skažinska M. Poznaņas mūzikas akadēmijas pieredze ritmikas pasniegšanas metodika. – Rīga;1990. Зимина А. Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста. Владос, М; 1999. Шукшина З. Ритмика. – М., 1976.</p> <p>Periodika un citi informācijas avoti</p> <p>Fitness for life. Human kinetics. (2014). – http://www.fitnessforlife.org/highschool/hs-chapter-16/topic-161-coopers-aerobic-points Nivbrant Wedin, E. Dalcroze Eurhythmics.– http://www.nivbrantwedin.se/rytmik-dalcroze-eurhythmics/?lang=en Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p> <p>Piezīmes</p> <p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>
--

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Mūzikas valoda
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	2
<i>Kredītpunkti</i>	8
<i>ECTS kredītpunkti</i>	12
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	128
<i>Lekciju stundu skaits</i>	104
<i>Semināru stundu skaits</i>	40
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	216
<i>Kursa autors(-i)</i>	
Dr.art., profesors Ēvalds Daugulis	
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
<i>Priekšzināšanas</i>	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas.	
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>Mūzikas valoda: harmonija :</p> <p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par harmoniju kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem, piedāvāt teorētiski un analītiski apgūt dažāda laikmeta, stila un žanra mūzikas harmonijas teorijas un vēstures likumsakarības.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt radošu spēju sacerēt nelielas muzikālas uzbūves dažādos stilos un žanros. 2. Izstrādāt zināšanas un spējas saistīt harmonijas likumību skaidrojumu formveides kontekstā, kā arī harmonijas, formveides un faktūras pakārtotības skaidrojumus. 3. Apgūt harmonijas mācību saistībā ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem, ar specialitāti. <p>Programma paredz visu minēto elementu iesaistīšanu muzikālā kontekstā un radošus uzdevumus.</p> <p>Mūzikas valoda: polifonija :</p> <p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par polifoniju kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorētiski un analītiski apgūt dažāda laikmeta, stila un žanra polifonijas teorijas un vēstures likumsakarības. 2. Attīstīt pašu studējošo jaunrades iemaņas polifonajā rakstībā, īpašu uzmanību pievērst polifonijas lomai formveidē, novērtēt polifonijas izteiksmes saturisko noskaņu iespējas. 	

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par skaņdarba formu kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem, vienlaikus iepazīstināt ar dažādu mūzikas stilu un žanru formveides likumsakarībām.

STUDIJU KURSA UZDEVUMI:

1. Attīstīt studenta praktiskās iemaņas skaņdarba analīzes pamatprincipu izpratnes, formveides loģikas teorijas (terminoloģija) un prakses jautājumu integrētā apgūvē, skaņdarbu formas mācības saistīšanā ar citiem mūzikas teorētiskajiem priekšmetiem.

2. Attīstīt studenta praktiskās iemaņas dažādu stilu un žanru mūzikas skaņdarbu (pēc dotā plāna) analīzei.

Studiju kursa kalendārais plāns

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 104 stundas, semināri (S) – 40 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 216 stundas

Mūzikas valoda: harmonija :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 48 stundas, semināri (S) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 96 stundas

I semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Kvintakordu un to apvērsumu savienošana. Kadences. Sekvences. L2
2. Septakordu autentiskie un plagālie savienojumi. L2
3. Melodiskā figurācija. L2
4. Kvintakordu, septakordu un to apvērsumu savienošana. S2
5. Mažorminors un minormažors. L4
6. II un III jeb mažorminora modulācijas. L4
7. Modulācijas. S4
8. Alterācija. L4
9. Paātrinātās modulācijas. L4
10. Enharmriskās modulācijas. L2
11. Mažorminors un minormažors. Hromatiskās modulācijas. S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

II semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Ērģelpunkts un ostinato. L2
2. Kompleksā kustība (melodiskā un harmoniskā). L2
3. Politonalitāte. L2
4. Kompleksā kustība. Politonalitāte. S2
5. Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras. L2
6. Simetriskās skaņkārtas. L2
7. Hromatiskā tonalitāte, 12 skaņu harmonija. L4
8. Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras. Simetriskās skaņkārtas. S2
9. Atonalitāte, sonorika, aleatorika, repetitīvā tehnika, minimālisms u.c. L2

10. 20. gadsimta harmonijas tehnikas. S2
11. Džeza un populārās mūzikas harmonija. L4
12. Sakrālās mūzikas harmonija. L2
13. Tradicionālās mūzikas harmonija. L2
14. Džeza, populārās un sakrālās mūzikas harmonija. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju formas: lekcijas, starppārbaudījumi – semināri, radošie patstāvīgie darbi, referāts, analītisks mutisks raksturojums no notīm, praktiskā spēle, konsultācijas, eksāmens.

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, PowerPoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu harmonijas analīzes attīstības vingrinājumi, paša spēlētu pavadījumu melodijai piemeklēšana, improvizēšana, modulāciju, sekvenču vingrinājumi, radoši uzdevumi, dažādu metodisku paņēmieni pārbaudīšana praksē, interaktīvo metožu pielietojums.

Mūzikas valoda: polifonija :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, powerpoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu polifonās analīzes attīstības vingrinājumi, paša veidotu polifono vingrinājumu sacerēšana, radoši uzdevumi, dažādu metodisku paņēmieni pārbaudīšana praksē, interaktīvo metožu pielietojums.

1. Polifonijas mācības evolūcijas galvenie posmi. Stingrais stils. Cantus firmus. L2
2. Vienkāršais un saliktais kontrapunkts daudzbalsībā. Imitācija un tās veidi. L4
3. Imitācija. S2
4. Piebalsu un kontrastu polifonijas vispārējs raksturojums. L2
5. Polifonās formas un žanri. L2
6. Piebalsu un kontrastu polifonija. S2
7. Brīvais stils. Fūga. 18.–20. gs. L4
8. Fūga. S2
9. J.S. Baha un G.F. Hendeļa polifonijas vispārējs apskats. L2
10. J. Haidna, V.A. Mocarta un L.van Bēthovena polifonija. L2
11. Polifonija 19.-20. gadsimta komponistu daiļradē. L2
12. Polifonija latviešu komponistu daiļradē. L2
13. Polifonā daudzbalsība tautas mūzikā. L2
14. Polifonija 18.–20. gadsimta komponistu daiļradē. S2

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 32 stundas, semināri (S) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 72 stundas

1. Mūzikas formas elementi un tās sastāvdaļas. Mūzikas valodas struktūra. L2
2. Vienkāršas formas. L2
3. Strofu forma. L2
4. Vienkāršas formas. S2
5. Saliktas formas. L4, S2
6. Variācijas. L2
7. Rondo forma. L2
8. Variācijas un rondo. S2
9. Sonātes forma. L4, S2
10. Cikliskās formas. L4
11. Koncentriskās formas. L2
12. Kontrasta sastatformas, jauktas un brīvās formas. L2, S2
13. Izvērstas vokāli instrumentālas formas. L2
14. Jauktas un brīvās formas. S2
15. Forma 20. gadsimta mūzikā. Tipveida formu jaunie traktējumi (periods, vienkāršas un saliktas formas, variācijas, rondo, sonātes forma, cikls). L2, S2
16. Polifonās formas. L2
17. Forma 20. gadsimta mūzikā. S2

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, PowerPoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu formas analīzes vingrinājumi, pašsacerētu periodu prezentācija, skaņdarbu vai to fragmentu analīze no notīm, dažāda veida radoši uzdevumi, interaktīvo metožu pielietojums.

Studiju rezultāti

Mūzikas valoda: harmonija :

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni.
2. Prot izskaidrot, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties harmonijas izteiksmes līdzekļu klāstā, salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības harmonisko valodu, to izskaidrot harmonijas dažādos faktūras veidos dažādu stilu un žanru skaņdarbos, sasaistīt harmonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti arī koncertprakses kontekstā
- 3 Pārzina mūzikas harmonijas terminoloģiju.

PRASMES

- 4 Realizēt harmonijas analīzes, rakstības un spēles tehnikas dažādus veidus un paņēmienus dažādu mūzikas stilu un žanru skaņdarbos.
5. Izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus analīzes kontekstā.
- 6 Noteikt skaņdarba stilistisko piederību, patstāvīgi salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības harmonisko valodu mūzikas zinātnes kontekstā.
7. Patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

8. Demonstrē izpratni par harmoniju kā būtiskāko mūzikas izteiksmes līdzekli mūzikā.
9. Patstāvīgi identificēt, analizēt un izvērtēt harmoniskās likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.

Mūzikas valoda: polifonija :

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās polifonijas vēstures un teorijas zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot polifonijas teorijas likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties polifono izteiksmes līdzekļu klāstā, izskaidrot polifonijas vēstures evolūcijas likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
3. Prot sasaistīt polifonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, lietot polifonijas mācības terminoloģiju; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

4. Prot analizēt un noteikt polifonijas klātbūtni dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
5. Prot izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus polifonās analīzes kontekstā, noteikt skaņdarba stilistisko piederību.
6. Prot patstāvīgi salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības polifonos principus, atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

7. Demonstrē izpratni par polifoniju kā būtisku mūzikas izteiksmes līdzekli.
8. Prot identificēt, analizēt un noteikt polifonijas likumsakarības, to izklāsta veidus un struktūras klasiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
9. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt polifonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, orientējas polifonijas vēsturē un teorijā, stingrā un brīvā stila rakstībā, terminoloģijā, prot izmantot iegūtās zināšanas profesionālajā darbībā.

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās mūzikas formas zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties mūzikas formas izteiksmes līdzekļu klāstā, izskaidrot formveides likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
3. Pārzin mūzikas formas terminoloģiju.
4. Prot sasaistīt mūzikas formas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti koncertprakses kontekstā; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

5. Prot analizēt un noteikt formas īpatnības dažādu stilu un žanru skaņdarbos, izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus mūzikas formas analīzes kontekstā.

6. Prot patstāvīgi analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus, noteikt skaņdarba stilistisko piederību, salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības formveides principus, atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

7. Demonstrē izpratni par mūzikas formu kā būtisku mūzikas izteiksmes līdzekli, prot identificēt, analizēt un noteikt formveides likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.

8. Spēj pielietot teorētiskās un praktiskās zināšanas, patstāvīgi analizējot dažāda stila mūzikas skaņdarbus.

9. Prot patstāvīgi saistīt mūzikas formas vēstures un teorijas zināšanas ar citiem mūzikas teorētiskajiem priekšmetiem un specialitāti profesionālās darbības veikšanai.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Mūzikas valoda: harmonija :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- patstāvīgajā darbā students nostiprina kontaktstundās apgūto harmonijas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus harmonijas izteiksmes līdzekļus – akordu dažādas secības, kadences, sekvences, spēlē uz instrumenta dažāda veida modulācijas, atrisina akordus;
- analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus;
- veic radošos uzdevumus, improvizē;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Mūzikas valoda: polifonija :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students nostiprina kontaktstundās apgūto polifonijas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus polifonijas izteiksmes līdzekļus – imitācijas, pārstatāmo kontrapunktu;
- spēlē uz instrumenta dažāda veida imitācijas, kontrapunktus;
- analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus;
- veic radošos uzdevumus;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students nostiprina kontaktstundās apgūto mūzikas formas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus mūzikas formas izteiksmes līdzekļus;
- analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus, veic radošos uzdevumus, studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Mūzikas valoda: harmonija :

Eksāmens 1., 2. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

Regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot mūzikas harmonijas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;

Kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (prelūdiju sacerēšana, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze, praktiskā spēle uz klavierēm.

Studentu darbība studiju procesā harmonijas kursā tiek vērtēta pēc šādiem komponentiem: mūzikas harmonijas analīzes kompetence, harmonijas teorijas un vēstures zināšanas, harmonijas praktiskās klavierspēles prasmes (modulāciju spēle u.c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+		+		+	+	
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Mūzikas valoda: polifonija:

Eksāmens 3. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot polifonijas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (fūgas sacerēšana, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze (pēc dotā plāna), praktiskā spēle uz klavierēm.

Studentu darbība studiju procesā polifonijas kursā tiek vērtēta pēc šādiem komponentiem: polifonā izklāsta analīzes kompetence, polifonijas teorijas un vēstures zināšanas, polifonijas praktiskās klavierspēles prasmes (imitāciju spēle u. c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Eksāmens 4. semestrī

Izmantojamās studiju formas: lekcijas, starppārbaudījumi-semināri, radošie patstāvīgie darbi, analītisks mutisks raksturojums no notīm, konsultācijas, eksāmens. Regulārs nodarbību apmeklējums.

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot skaņdarba mūzikas formas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;
  - kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (radošie patstāvīgie darbi, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze.
- Studentu darbība studiju procesā mūzikas formas kursā tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem: mūzikas formas analīzes kompetence, mūzikas formas teorijas un vēstures zināšanas, radošie patstāvīgie darbi (perioda sacerēšana u.c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mūzikas valoda: harmonija :

I semestris

Kvintakordi un to apvērsumu savienošana.

Septakordu un nonakordu autentiskie un plagālie savienojumi.

Akordi ar sekstu, kvartu u.c.

Melodiskā figurācija.

Mažorminors un minormažors.

Modulācijas (dažādi veidi, modulācija un forma)

II semestris

Ērģelpunkts un ostinato.

Kompleksā kustība (melodiskā un harmoniskā).

Politonalitāte

Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras.

Simetriskās skaņkārtas.

Hromatiskā tonalitāte, 12 skaņu harmonija.

20. gadsimta kompozīcijas tehnikas (atonalitāte, seriālisms, sonorika, aleatorika, repetitīvā tehnika, minimālisms u.c.

Džeza un populārās mūzikas harmonija.

Sakrālās un tradicionālās mūzikas harmonija.

Mūzikas valoda: polifonija :

Polifonijas mācības evolūcijas posmi.

Polifonās formas un žanri.

Stingrais stils. Cantus firmus.

Pārstatāmais kontrapunkts.

Imitācija.

Piebalsu un kontrastu polifonija.

Brīvais stils. Fūga.

Fūga dažādos gadsimtos 18.–21. gs.

Polifonijas nozīme un lietojums 20. gadsimta mūzikā.

Polifonija latviešu komponistu daiļradē.

Polifonā daudz balsība tautas mūzikā.

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Mūzikas formas elementi un tās sastāvdaļas. Mūzikas valodas struktūra. Vienkāršas formas. Strofu forma. Saliktas formas.

Variācijas un rondo forma.

Sonātes forma.

Cikliskās formas.

Koncentriskās formas.

Kontrasta sastatformas, jauktas un brīvās formas.

Izvērstas vokāli instrumentālas formas.

Forma 20. gadsimta mūzikā.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Mūzikas valoda: harmonija :

Badura-Skoda, Eva & Andrew V. Jones, William Drabkin (2001). Cadenza. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 4. London, etc.: Macmillan, 779–783

Bīte, I. (1986). Klasicisma harmonijas raksturīgākās iezīmes. Rīga: Metodiskais kabinets

Bīte, I. (1988-9). Romantisma harmonijas raksturezīmes. I, II d. Rīga: J. Vītola LMA bibliotēka

Bogatirjova, J. (1980). Harmonijas analīzes hrestomācija. Rīga: Liesma, 1980.

Daugulis, Ē. (2017). Džeza harmonija: teorijas un ieteikumi. Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds Saule

Kārkliņš, L. (1993). Harmonija. Rīga: Zvaigzne

Kārkliņš, L. (1997). Harmonija. Pamatkurss. Rīga: Zvaigzne ABC

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 39, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2017

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 40, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2018

Music Theory Spectrum. Ed. Marianne Wheeldon. Volume 41, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2019

Šteinberga, L. (1985). Mūzikas analīze teorētisko priekšmetu ciklā. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 1. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 2. Gabler-Niewood. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 3. Nightclubs-Zwingerberger. New York: Oxford University press, 2002.

Бершадская, Т. (1982). Нетрадиционные формы письменных работ по гармонии в консерваториях. Ленинград: Музыка
Гуляницкая, Н. (1984). Введение в современную гармонию. Москва: Музыка
Дьячкова, Л. (1994). Гармония в музыке XX века. Москва: Музыка
Слонимская, Р.Н. (2004). Анализ гармонических стилей. Санкт-Петербург: Издательство Композитор
Холопов, Ю. (1988). Гармония. Теоретический курс. Москва: Музыка
Чугунов, Ю. (1980). Гармония в джазе. Москва: Советский композитор

Mūzikas valoda: polifonija :

Frobenius, Wolf (2001). Polyphony. The New Grove Dictionary of Music and Musician, Second edition. Ed. by Stanley Sadie. Vol. 20. London: Macmillan Publishers Limited, p. 74–83.
Renaissance Music (1997). Oxford University Press
Rudolf, Walter (2001). Prelude. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 8. London, etc.: Macmillan, p. 893–896.
Margaret, Bent (1999). The Grammar of Early Music: Preconditions for Analysis, Tonal Structures of Early Music. – New York: Garland Publishing
Mediņš, Jānis (1982). Polifonija. Rīga: Zvaigzne
Pelēcis, Georgs (1986). Rietumeiropas agrīnās daudz balsības paraugi skaņdarbu analīzes kursā. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais centrs
Pelēcis, G. (2018) Kontrapunkta daudzveidības fenomens kā polifonijas mācības pamats. Mūzikas akadēmijas raksti XV. Rīga: JVLMA
Pelēcis, Georgs (2005). Jāņa Ivanova XX simfonija. Rīga: Musica Balta
Асафьев, Борис (1963). Музыкальная форма как процесс. Ленинград: Музгиз
Богатырев, Сергей (1947). Двойной канон. Москва: Музгиз
Григорьев, Сергей, Мюллер, Теодор (1969). Учебник полифонии. Москва: Музыка
Евдокимова, Юлия (1983). Многоголосие средневековья X – XIV века. Москва: Музыка
Евдокимова, Юлия (2000). Учебник полифонии. Выпуск 1. Москва: Музыка
Золотарев, Василий (1956). Фуга. Москва: Музгиз
Мюллер, Теодор (1989). Полифония. Москва: Музыка
Павлюченко, Сергей (1963). Практическое руководство по контрапункту строгого письма. Ленинград: Музыка
Пелецис, Георг (2011). К вопросу о теории полифонии. История освещает путь современности. К 100-летию со дня рождения В. В. Протопопова: материалы международной научной конференции. Ред. сост. Татьяна Дубравская, Николай Тарасевич. Москва: Научно-издательский центр Московской консерватории, с. 152–158
Протопопов, Владимир (1962). История полифонии. Русская классическая и советская музыка. 2. часть. Москва: Музыка
Протопопов, Владимир (1965). История полифонии. Западноевропейская классика. 3. часть. Москва: Музыка
Протопопов, Владимир (1986). История полифонии. Западноевропейская музыка XIX – начала XX века. 4. часть. Москва: Музыка
Мазель, Лев (1986). Строение музыкальных произведений. Глава X. Полифонические формы. Москва: Музыка
Скребков, Сергей (1984). Музыкальная форма. Часть вторая. Полифонические формы. 7-е издание. Москва: Музыка
Способин, Игорь (1972). Музыкальная форма. Раздел Полифонические формы. Москва: Музыка

Чугаев, Александр (1975). Особенности строения клавирных фуг Баха. Москва: Музыка

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Frobenius, Wolf (2001). Polyphony. The New Grove Dictionary of Music and Musician, Second edition. Ed. by Stanley Sadie. Vol. 20. London: Macmillan Publishers Limited, p. 74–83.

Ledbetter, David & Ferguson, Howard (2001). Prelude. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 20. London, etc.: Macmillan, p. 779–783.

Grauzdiņa, Ilma (1987). Kora dziesmu parauganalīzes. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Baiba (1988). Retorika un tās ietekme uz mūziku. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Dace (1982). Metroritma terminoloģijas un analīzes jautājumi mūzikas teorētisko priekšmetu sistēmā. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Dace (1987). Ritma termini un jēdzieni mūzikas literatūras piemēros. Rīga, MIM K

Ļebedeva, J. (1995). Baroka mūzikas formas. Rīga: JVLMA (bibl.)

Ļebedeva, J. (1988). 20. gadsimta latviešu komponistu mūzika skaņdarbu analīzes kursā. Rīga: Zvaigzne;

Ļebedeva J. (2012). Par formu un tās funkcionālo aspektu mūzikā. Krāj. Mūzikas zinātne šodien. Pastāvīgais un mainīgais. Daugavpils: DU apgāds Saule

Perioda forma latviešu instrumentālajā mūzikā / Sast. J. Ļebedeva. Rīga: MIMK, 1987

Kārklīšs, Ludvigs (1985). Daži mūzikas formas jautājumi latviešu jauktā kora dziesmās. Latviešu mūzika.

Sast. A. Darkevics un L. Kārklīšs. Rīga: Liesma, 61–90.

Skaņdarbu analīze L.Kārklīša red. (1978). Rīga: Zvaigzne

Spring Glenn; Hutcheson Jere (1994). Musical Form and Analysis. Edition 1

Walker, Paul (2001). Fugue. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 9. London, etc.: Macmillan, p. 318–332.

Асафьев, Б. В. (1963). Музыкальная форма как процесс. Ленинград: Музыка

Берберов, Р. (1981). Специфика структуры хорового произведения. Москва: Музыка

Бобровский, В. (1970). О переменности функций музыкальной формы. Москва: Музыка

Вопросы музыкальной формы (1966-1977). Вып. I, II, III. Москва: Музыка

Когоутек, Ц. (1976). Техника композиции в музыке XX века. Москва: Музыка

Лобанова, М. (1990). Музыкальный стиль и жанр. История и современность. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1991). Вопросы анализа музыки. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1982). Статьи по теории и анализу музыки. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1986). Строение музыкальных произведений. Москва: Музыка

Мазель, Л., Цуккерман, В. (1967). Анализ музыкальных произведений. Москва: Музыка

Назайкинский, Е. (1982). Логика музыкальной композиции. Москва: Музыка

Очеретовская, Н. (1985). Содержание и форма в музыке. Ленинград: Музыка

Протопопов, В. (1980). Из истории форм инструментальной музыки XVI – XVIII веков. Хрестоматия. Москва: Музыка

Ручьевская, Е. (1998). Классическая музыкальная форма. Санкт-Петербург: Музыка

Цуккерман, В. (1974). Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма. Москва: Музыка

Скребков, С. (1973). Художественные принципы музыкальных стилей. Москва: Музыка

Скребков, С. (1984). Музыкальная форма. 7-е издание. Москва: Музыка

Сысоева, А. (1993). Програмность эпохи барокко как проблема формообразования. Москва: Музыка

Способин, И. (1972). Музыкальная форма. Москва: Музыка

Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. (1971). Сборник статей. Москва: Музыка

Тюлин, Ю., Бершадская, Т. (1965). Музыкальная форма. Москва: Музыка

Тюлин, Ю. (1962). Строение музыкальной речи. Ленинград: Музыка
 Холопова, В. (2013). Формы музыкальных произведений. Учебное пособие. Москва: Лань
 Холопова, В. (1980). Музыкальный ритм. Москва: Музыка
 Холопова, В. (1983). Музыкальный тематизм. Москва: Музыка
 Цуккерман, В. (1990). Анализ музыкальных произведений: Рондо в его историческом развитии. Ч.2. Москва: Музыка
 Цуккерман, В. (1974). Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма. Москва: Музыка
 Цуккерман, В. (1980). Анализ музыкальных произведений: общие принципы развития и формообразования. Простые формы. Москва: Музыка

Papildus informācijas avoti

Mūzikas valoda: harmonija :

Daugulis, Ē. (2005). J.Holopova koncepcija harmonijas pedagoga kompetences kontekstā. 4th International Scientific Conference PROBLEMS IN MUSIC PEDAGOGY. Daugavpils: DU Saule
 Daugulis, Ē. (2005). Tautas instrumentālā mūzika Latgalē 20. gadsimtā.Latgales mūzikas kultūra vakar un šodien. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule, 80–89.
 Daugulis, Ē. (2004). Harmonijas mācības evolūcijas posmi krievu zinātnieku atziņās 20. gadsimta kontekstā. RPIVA starptautiskā zinātniskā konference TEORIJA UN PRAKSE SKOLOTĀJU IZGLĪTĪBĀ II. Rīga: Petrovskis un Ko
 Daugulis, Ē. (2000). Harmonijas pasniegšanas metodoloģiskās nostādnes ASV un Lielbritānijas 20.gadsimta otrās puses izdevumos. LMA. Mūzikas teorijas katedra Visās atslēgās. Rakstu krājums I. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule
 Tacket, J. (1993). Studies in Harmony of Church Music. Published for and by the Singing School at Abilene Christian University, 47-73.
<http://www.paperlesshymnal.com/textbooks/harmony/Book1.pdf>
 Бриль,И. (1979). Практический курс джазовой импровизации. Москва: Советский композитор, 1979.
 Рогачев, А.Г. (2000). Системный курс гармонии джаза. Москва: Владос
 Романенко, В. (2004). Гармония популярной песни. Москва: Издатель Смолин К.О.
 Холопов, Ю. (1983). Задания по гармонии. Москва: Музыка

Mūzikas valoda: polifonija:

DeVoto, Mark (2015). Polyphony. Encyclopaedia Britannica Online
 Beitāne, A. (2010). Vēlīnās izcelsmes vokālā daudzbalssība latviešu tradicionālajā mūzikā. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts
 Пустыльник, Иосиф (1975). Практическое руководство по написанию канона. Ленинград: Музыка
 Мюллер, Теодор (1964). Полифонический анализ. Хрестоматия. Москва: Музыка
 Скребков, Сергей (1965). Учебник полифонии. Москва: Музыка
 Теоретические основы полифонии XX века: Исследование / И. Кузнецов. Москва: НТЦ Консерватория, 1994.
 Степанов, Алексей; Чугаев, Александр (1972). Полифония. Москва: Музыка
 Тюлин, Юрий (1964). Искусство контрапункта. Москва: Музыка
 Чугаева А. Г., Крупина, Лариса (2001). Эволюция фуги: Посвящается памяти моего учителя. Москва: РАМ им. Гнесиных

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Hamilton, Kenneth (2008). After the golden age: romantic pianism and modern performance. Oxford: Oxford University Press; New York

Šmite, G. (2012). Mūzikas un teksta mijiedarbes jaunās koncepcijas latviešu kormūzikā (21. gadsimta pirmā dekāde). Promocijas darbs. Rīga: JVLMA

Попова, Т. (1981). О музыкальных жанрах. Москва: Музыка

О музыке. Проблемы анализа (1974). Москва: Музыка

Periodika un citi informācijas avoti

Mūzikas valoda: harmonija :

Žurnāli:

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Krājumi:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Mūzikas valoda: polifonija:

Žurnāli:

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Krājumi:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Mūzikas valoda: mūzikas forma :

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Krājumi:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas valoda: harmonija I
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1548
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par harmoniju kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem, piedāvāt teorētiski un analītiski apgūt dažāda laikmeta, stila un žanra mūzikas harmonijas teorijas un vēstures likumsakarības.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt radošu spēju sacerēt nelielas muzikālas uzbūves dažādos stilos un žanros. 2. Izstrādāt zināšanas un spējas saistīt harmonijas likumību skaidrojumu formveides kontekstā, kā arī harmonijas, formveides un faktūras pakārtotības skaidrojumus. 3. Apgūt harmonijas mācību saistībā ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem, ar specialitāti. <p>Programma paredz visu minēto elementu iesaistīšanu muzikālā kontekstā un radošus uzdevumus.</p>	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>I semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kvintakordu un to apvērsumu savienošana. Kadences. Sekvences. L2 2. Septakordu autentiskie un plagālie savienojumi. L2 3. Melodiskā figurācija. L2 4. Kvintakordu, septakordu un to apvērsumu savienošana. S2 5. Mažorminors un minormažors. L4 6. II un III jeb mažorminora modulācijas. L4 7. Modulācijas. S4 8. Alterācija. L4 9. Paātrinātās modulācijas. L4 	

10. Enharmoniskās modulācijas. L2

11. Mažorminors un minormažors. Hromatiskās modulācijas. S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju formas: lekcijas, starppārbaudījumi – semināri, radošie patstāvīgie darbi, referāts, analītisks mutisks raksturojums no notīm, praktiskā spēle, konsultācijas, eksāmens.

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, PowerPoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu harmonijas analīzes attīstības vingrinājumi, paša spēlētu pavadījumu melodijai piemeklēšana, improvizēšana, modulāciju, sekvenču vingrinājumi, radoši uzdevumi, dažādu metodisku paņēmieni pārbaudīšana praksē, interaktīvo metožu pielietojums.

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās pamata un specializētās teorētiskās zināšanas un šo zināšanu izpratni.
2. Prot izskaidrot, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties harmonijas izteiksmes līdzekļu klāstā, salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības harmonisko valodu, to izskaidrot harmonijas dažādos faktūras veidos dažādu stilu un žanru skaņdarbos, sasaistīt harmonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti arī koncertprakses kontekstā
- 3 Pārzina mūzikas harmonijas terminoloģiju.

PRASMES

- 4 Realizēt harmonijas analīzes, rakstības un spēles tehnikas dažādus veidus un paņēmienus dažādu mūzikas stilu un žanru skaņdarbos.
5. Izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus analīzes kontekstā.
- 6 Noteikt skaņdarba stilistisko piederību, patstāvīgi salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības harmonisko valodu mūzikas zinātnes kontekstā.
7. Patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

8. Demonstrē izpratni par harmoniju kā būtiskāko mūzikas izteiksmes līdzekli mūzikā.
9. Patstāvīgi identificēt, analizēt un izvērtēt harmoniskās likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- patstāvīgajā darbā students nostiprina kontaktstundās apgūto harmonijas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus harmonijas izteiksmes līdzekļus – akordu dažādas secības, kadences, sekvences, spēlē uz instrumenta dažāda veida modulācijas, atrisina akordus;
- analizē dažādu stilu, žanru unkompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus;
- veic radošos uzdevumus, improvizē;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

Regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot mūzikas harmonijas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;

Kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (prelūdijs sacerēšana, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze, praktiskā spēle uz klavierēm.

Studentu darbība studiju procesā harmonijas kursā tiek vērtēta pēc šādiem komponentiem: mūzikas harmonijas analīzes kompetence, harmonijas teorijas un vēstures zināšanas, harmonijas praktiskās klavierspēles prasmes (modulāciju spēle u.c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+		+		+	+	

Kursa saturs

I semestris

Kvintakordi un to apvērsumu savienošana.

Septakordu un nonakordu autentiskie un plagālie savienojumi.

Akordi ar sekstu, kvartu u.c.

Melodiskā figurācija.

Mažor minors un minormažors.

Modulācijas (dažādi veidi, modulācija un forma).

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Badura-Skoda, Eva & Andrew V. Jones, William Drabkin (2001). Cadenza. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 4. London, etc.: Macmillan, 779–783

Bite, I. (1986). Klasicisma harmonijas raksturīgākās iezīmes. Rīga: Metodiskais kabinets

Bite, I. (1988-9). Romantisma harmonijas raksturi iezīmes. I, II d. Rīga: J.Vītola LMA bibliotēka

Bogatirova, J. (1980). Harmonijas analīzes hrestomātija. Rīga: Liesma, 1980.

Daugulis, Ē. (2017). Džeza harmonija: teorijas un ieteikumi. Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds Saule

Kārklīšs, L. (1993). Harmonija. Rīga: Zvaigzne

Kārklīšs, L. (1997). Harmonija. Pamatkurss. Rīga: Zvaigzne ABC

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 39, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2017

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 40, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2018

Music Theory Spectrum. Ed. Marianne Wheeldon. Volume 41, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2019

Šteinberga, L. (1985). Mūzikas analīze teorētisko priekšmetu ciklā. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 1. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 2. Gabler-Niewood. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 3. Nightclubs-Zwingerberger. New York: Oxford University press, 2002.

Бершадская, Т. (1982). Нетрадиционные формы письменных работ по гармонии в консерваториях. Ленинград: Музыка

Гуляницкая, Н. (1984). Введение в современную гармонию. Москва: Музыка

Дьячкова, Л. (1994). Гармония в музыке XX века. Москва: Музыка

Слонимская, Р.Н. (2004). Анализ гармонических стилей. Санкт-Петербург: Издательство Композитор

Холопов, Ю. (1988). Гармония. Теоретический курс. Москва: Музыка

Чугунов, Ю. (1980). Гармония в джазе. Москва: Советский композитор.

Papildus informācijas avoti

Daugulis, Ē. (2005). J. Holopova koncepcija harmonijas pedagoga kompetences kontekstā. 4th International Scientific Conference PROBLEMS IN MUSIC PEDAGOGY. Daugavpils: DU Saule

Daugulis, Ē. (2005). Tautas instrumentālā mūzika Latgalē 20. gadsimtā. Latgales mūzikas kultūra vakar un šodien. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule, 80–89.

Daugulis, Ē. (2004). Harmonijas mācības evolūcijas posmi krievu zinātnieku atziņās 20. gadsimta kontekstā. RPIVA starptautiskā zinātniskā konference TEORIJA UN PRAKSE SKOLOTĀJU IZGLĪTĪBĀ II. Rīga: Petrovskis un Ko

Daugulis, Ē. (2000). Harmonijas pasniegšanas metodoloģiskās nostādnes ASV un Lielbritānijas 20. gadsimta otrās puses izdevumos. LMA. Mūzikas teorijas katedra Visās atslēgās. Rakstu krājums I. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule

Tacket, J. (1993). Studies in Harmony of Church Music. Published for and by the Singing School at Abilene Christian University, 47-73.

<http://www.paperlesshymnal.com/textbooks/harmony/Book1.pdf>

Бриль, И. (1979). Практический курс джазовой импровизации. Москва: Советский композитор, 1979.

Рогачев, А.Г. (2000). Системный курс гармонии джаза. Москва: Владос

Романенко, В. (2004). Гармония популярной песни. Москва: Издатель Смолин К.О.

Холопов, Ю. (1983). Задания по гармонии. Москва: Музыка

<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
Žurnāli: Contemporary Music Review – https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review Music Theory Spectrum – https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum Krājumi: Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004) Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009) Datu bāzes: Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/
<i>Piezīmes</i>
Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām. Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas valoda: harmonija II
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1549
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par harmoniju kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem, piedāvāt teorētiski un analītiski apgūt dažāda laikmeta, stila un žanra mūzikas harmonijas teorijas un vēstures likumsakarības.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt radošu spēju sacerēt nelielas muzikālas uzbūves dažādos stilos un žanros. 2. Izstrādāt zināšanas un spējas saistīt harmonijas likumību skaidrojumu formveides kontekstā, kā arī harmonijas, formveides un faktūras pakārtotības skaidrojumus. 3. Apgūt harmonijas mācību saistībā ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem, ar specialitāti. <p>Programma paredz visu minēto elementu iesaistīšanu muzikālā kontekstā un radošus uzdevumus.</p>	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>II semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ērģelpunkts un ostinato. L2 2. Kompleksā kustība (melodiskā un harmoniskā). L2 3. Politonālitate. L2 4. Kompleksā kustība. Politonālitate. S2 5. Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras. L2 6. Simetriskās skaņkārtas. L2 7. Hromatiskā tonālitate, 12 skaņu harmonija. L4 8. Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras. Simetriskās skaņkārtas. S2 9. Atonālitate, sonorika, aleatorika, repetitīvā tehnika, minimālisms u.c. L2 	

10. 20. gadsimta harmonijas tehnikas. S2
11. Džeza un populārās mūzikas harmonija. L4
12. Sakrālās mūzikas harmonija. L2
13. Tradicionālās mūzikas harmonija. L2
14. Džeza, populārās un sakrālās mūzikas harmonija. S2

Studējošo patstāvīgais darbs:

- dažādu stilu nošu piemēru vokāla apguve, izmantojot arī transpozīciju;
- dažādu harmonijas elementu (skaņkārtu, akordu, intervālu) intonēšanas apguve;
- melodiju un pavadījumu sacerēšana, iekļaujot tajos apgūtos elementus (noteiktus ritma zīmējumus, intervālus, akordus, skaņkārtas u. tml.).

Izmantojamās studiju formas: lekcijas, starppārbaudījumi – semināri, radošie patstāvīgie darbi, referāts, analītisks mutisks raksturojums no notīm, praktiskā spēle, konsultācijas, eksāmens.

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, PowerPoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu harmonijas analīzes attīstības vingrinājumi, paša spēlētu pavadījumu melodijai piemeklēšana, improvizēšana, modulāciju, sekvenču vingrinājumi, radoši uzdevumi, dažādu metodisku paņēmieni pārbaudīšana praksē, interaktīvo metožu pielietojums.

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās polifonijas vēstures un teorijas zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot polifonijas teorijas likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties polifono izteiksmes līdzekļu klāstā, izskaidrot polifonijas vēstures evolūcijas likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
3. Prot sasaistīt polifonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, lietot polifonijas mācības terminoloģiju; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

4. Prot analizēt un noteikt polifonijas klātbūtni dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
5. Prot izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus polifonās analīzes kontekstā, noteikt skaņdarba stilistisko piederību.
6. Prot patstāvīgi salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības polifonos principus, atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

7. Demonstrē izpratni par polifoniju kā būtisku mūzikas izteiksmes līdzekli.
8. Prot identificēt, analizēt un noteikt polifonijas likumsakarības, to izklāsta veidus un struktūras klasiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
9. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt polifonijas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti, orientējas polifonijas vēsturē un teorijā, stingrā un brīvā stila rakstībā, terminoloģijā, prot izmantot iegūtās zināšanas profesionālajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- patstāvīgajā darbā students nostiprina kontaktstundās apgūto harmonijas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus harmonijas izteiksmes līdzekļus – akordu dažādas secības, kadences, sekvences, spēlē uz instrumenta dažāda veida modulācijas, atrisina akordus;
- analizē dažādu stilu, žanru unkompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus;
- veic radošos uzdevumus, improvizē;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 2. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

Regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot mūzikas harmonijas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;

Kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (prelūdiju sacerēšana, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze, praktiskā spēle uz klavierēm.

Studentu darbība studiju procesā harmonijas kursā tiek vērtēta pēc šādiem komponentiem: mūzikas harmonijas analīzes kompetence, harmonijas teorijas un vēstures zināšanas, harmonijas praktiskās klavierspēles prasmes (modulāciju spēle u.c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+		+		+	+	
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

II semestris

Ērgelpunkts un ostinato.

Kompleksā kustība (melodiskā un harmoniskā).

Politonalitāte

Akordi ar blakus skaņām, netercu struktūras.

Simetriskās skaņkārtas.

Hromatiskā tonalitāte, 12 skaņu harmonija.

20. gadsimta kompozīcijas tehnikas (atonalitāte, seriālisms, sonorika, aleatorika, repetitīvā tehnika, minimālisms u.c.

Džeza un populārās mūzikas harmonija.

Sakrālās un tradicionālās mūzikas harmonija.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Badura-Skoda, Eva & Andrew V. Jones, William Drabkin (2001). Cadenza. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 4. London, etc.: Macmillan, 779–783

Bite, I. (1986). Klasicisma harmonijas raksturīgākās iezīmes. Rīga: Metodiskais kabinets

Bite, I. (1988-9). Romantisma harmonijas raksturezīmes. I, II d. Rīga: J.Vītola LMA bibliotēka

Bogatirjova, J. (1980). Harmonijas analīzes hrestomācija. Rīga: Liesma, 1980.

Daugulis, Ē. (2017). Džeza harmonija: teorijas un ieteikumi. Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds Saule

Kārkliņš, L. (1993). Harmonija. Rīga: Zvaigzne

Kārkliņš, L. (1997). Harmonija. Pamatkurss. Rīga: Zvaigzne ABC

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 39, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2017

Music Theory Spectrum. Ed. David W. Bernstein. Volume 40, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2018

Music Theory Spectrum. Ed. Marianne Wheeldon. Volume 41, No 1,2. Oxford: Oxford University Press, 2019

Šteinberga, L. (1985). Mūzikas analīze teorētisko priekšmetu ciklā. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 1. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 2. Gabler-Niewood. New York: Oxford University press, 2002.

The new Grove dictionary of jazz / ed. by Barry Kernfeld. - 2nd ed. Vol. 3. Nightclubs-Zwingerberger. New York: Oxford University press, 2002.

Бершадская, Т. (1982). Нетрадиционные формы письменных работ по гармонии в консерваториях. Ленинград: Музыка

Гуляницкая, Н. (1984). Введение в современную гармонию. Москва: Музыка

Дьячкова, Л. (1994). Гармония в музыке XX века. Москва: Музыка

Слонимская, Р.Н. (2004). Анализ гармонических стилей. Санкт-Петербург: Издательство Композитор

Холопов, Ю. (1988). Гармония. Теоретический курс. Москва: Музыка

Чугунов, Ю. (1980). Гармония в джазе. Москва: Советский композитор.

Papildus informācijas avoti

Daugulis, Ē. (2005). J.Holopova koncepcija harmonijas pedagoga kompetences kontekstā. 4th International Scientific Conference PROBLEMS IN MUSIC PEDAGOGY. Daugavpils: DU Saule

Daugulis, Ē. (2005). Tautas instrumentālā mūzika Latgalē 20. gadsimtā. Latgales mūzikas kultūra vakar un šodien. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule, 80–89.

Daugulis, Ē. (2004). Harmonijas mācības evolūcijas posmi krievu zinātnieku atziņās 20. gadsimta kontekstā. RPIVA starptautiskā zinātniskā konference TEORIJA UN PRAKSE SKOLOTĀJU IZGLĪTĪBĀ II. Rīga: Petrovskis un Ko

Daugulis, Ē. (2000). Harmonijas pasniegšanas metodoloģiskās nostādnes ASV un Lielbritānijas 20. gadsimta otrās puses izdevumos. LMA. Mūzikas teorijas katedra Visās atslēgās. Rakstu krājums I. Daugavpils: DPU izdevniecība Saule

Tacket, J. (1993). Studies in Harmony of Church Music. Published for and by the Singing School at Abilene Christian University, 47-73.

<http://www.paperlesshymnal.com/textbooks/harmony/Book1.pdf>

Бриль, И. (1979). Практический курс джазовой импровизации. Москва: Советский композитор, 1979.

Рогачев, А.Г. (2000). Системный курс гармонии джаза. Москва: Владос

Романенко, В. (2004). Гармония популярной песни. Москва: Издатель Смолин К.О.

Холопов, Ю. (1983). Задания по гармонии. Москва: Музыка

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Krājumi:

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas valoda: polifonija
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ2597
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par polifoniju kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorētiski un analītiski apgūt dažāda laikmeta, stila un žanra polifonijas teorijas un vēstures likumsakarības. 2. Attīstīt pašu studējošo jaunrades iemaņas polifonajā rakstībā, īpašu uzmanību pievērst polifonijas lomai formveidē, novērtēt polifonijas izteiksmes saturisko noskaņu iespējas. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <p>Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, powerpoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu polifonās analīzes attīstības vingrinājumi, paša veidotu polifono vingrinājumu sacerēšana, radoši uzdevumi, dažādu metodisku paņēmieni pārbaudīšana praksē, interaktīvo metožu pielietojums.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polifonijas mācības evolūcijas galvenie posmi. Stingrais stils. Cantus firmus. L2 2. Vienkāršais un saliktais kontrapunkts daudzbalsībā. Imitācija un tās veidi. L4 3. Imitācija. S2 4. Piebalsu un kontrastu polifonijas vispārējs raksturojums. L2 5. Polifonās formas un žanri. L2 6. Piebalsu un kontrastu polifonija. S2 	

7. Brīvais stils. Fuga.18.–20. gs. L4
8. Fuga. S2
9. J.S. Baha un G.F. Hendeļa polifonijas vispārējs apskats. L2
10. J. Haidna, V.A. Mocarta un L.van Bēthovena polifonija. L2
11. Polifonija 19.-20. gadsimta komponistu daiļradē. L2
12. Polifonija latviešu komponistu daiļradē. L2
13. Polifonā daudzbalsība tautas mūzikā. L2
14. Polifonija 18.–20. gadsimta komponistu daiļradē. S2

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās mūzikas formas zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties mūzikas formas izteiksmes līdzekļu klāstā, izskaidrot formveides likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
3. Pārzina mūzikas formas terminoloģiju.
4. Prot sasaistīt mūzikas formas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti koncertprakses kontekstā; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

5. Prot analizēt un noteikt formas īpatnības dažādu stilu un žanru skaņdarbos, izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus mūzikas formas analīzes kontekstā.
6. Prot patstāvīgi analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus, noteikt skaņdarba stilistisko piederību, salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības formveides principus, atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

7. Demonstrē izpratni par mūzikas formu kā būtisku mūzikas izteiksmes līdzekli, prot identificēt, analizēt un noteikt formveides likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
8. Spēj pielietot teorētiskās un praktiskās zināšanas, patstāvīgi analizējot dažāda stila mūzikas skaņdarbus.
9. Prot patstāvīgi saistīt mūzikas formas vēstures un teorijas zināšanas ar citiem mūzikas teorētiskajiem priekšmetiem un specialitāti profesionālās darbības veikšanai.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students nostiprina kontaktstundās apgūto polifonijas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus polifonijas izteiksmes līdzekļus – imitācijas, pārstatāmo kontrapunktu;
- spēlē uz instrumenta dažāda veida imitācijas, kontrapunktus;
- analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus;
- veic radošos uzdevumus;
- studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 3. semestrī

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot polifonijas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (fūgas sacerēšana, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze (pēc dotā plāna), praktiskā spēle uz klavierēm.

Studentu darbība studiju procesā polifonijas kursā tiek vērtēta pēc šādiem komponentiem: polifonā izklāsta analīzes kompetence, polifonijas teorijas un vēstures zināšanas, polifonijas praktiskās klavierspēles prasmes (imitāciju spēle u. c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Polifonijas mācības evolūcijas posmi.
 Polifonās formas un žanri.
 Stingrais stils. Cantus firmus.
 Pārstatāmais kontrapunkts.
 Imitācija.
 Piebalsu un kontrastu polifonija.
 Brīvais stils. Fūga.
 Fūga dažādos gadsimtos 18.–21. gs.
 Polifonijas nozīme un lietojums 20. gadsimta mūzikā.
 Polifonija latviešu komponistu daiļradē.
 Polifonā daudz balsība tautas mūzikā.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Frobenius, Wolf (2001). Polyphony. The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Second edition. Ed. by Stanley Sadie. Vol. 20. London: Macmillan Publishers Limited, p. 74–83.
 Renaissance Music (1997). Oxford University Press
 Rudolf, Walter (2001). Prelude. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 8. London, etc.: Macmillan, p. 893–896.
 Margaret, Bent (1999). The Grammar of Early Music: Preconditions for Analysis, Tonal Structures of Early Music. – New York: Garland Publishing
 Mediņš, Jānis (1982). Polifonija. Rīga: Zvaigzne
 Pelēcis, Georgs (1986). Rietumeiropas agrīnās daudz balsības paraugi skaņdarbu analīzes kursā. Rīga: Mācību iestāžu metodiskais centrs
 Pelēcis, G. (2018) Kontrapunkta daudzveidības fenomens kā polifonijas mācības pamats. Mūzikas akadēmijas raksti XV. Rīga: JVLMA

Pelēcis, Georgs (2005). Jāņa Ivanova XX simfonija. Rīga: Musica Balta

Асафьев, Борис (1963). Музыкальная форма как процесс. Ленинград: Музгиз

Богатырев, Сергей (1947). Двойной канон. Москва: Музгиз

Григорьев, Сергей, Мюллер, Теодор (1969). Учебник полифонии. Москва: Музыка

Евдокимова, Юлия (1983). Многоголосие средневековья X – XIV века. Москва: Музыка

Евдокимова, Юлия (2000). Учебник полифонии. Выпуск 1. Москва: Музыка

Золотарев, Василий (1956). Фуга. Москва: Музгиз

Мюллер, Теодор (1989). Полифония. Москва: Музыка

Павлюченко, Сергей (1963). Практическое руководство по контрапункту строгого письма. Ленинград: Музыка

Пелецис, Георг (2011). К вопросу о теории полифони. История освещает путь современности. К 100-летию со дня рождения В. В. Протопопова: материалы международной научной конференции. Ред. сост. Татьяна Дубравская, Николай Тарасевич. Москва: Научно-издательский центр Московская консерватория, с. 152–158

Протопопов, Владимир (1962). История полифонии. Русская классическая и советская музыка. 2. часть. Москва: Музыка

Протопопов, Владимир (1965). История полифонии. Западноевропейская классика. 3. часть. Москва: Музыка

Протопопов, Владимир (1986). История полифонии. Западноевропейская музыка XIX – начала XX века. 4. часть. Москва: Музыка

Мазель, Лев (1986). Строение музыкальных произведений. Глава X. Полифонические формы. Москва: Музыка

Скребков, Сергей (1984). Музыкальная форма. Часть вторая. Полифонические формы. 7-е издание. Москва: Музыка

Способин, Игорь (1972). Музыкальная форма. Раздел Полифонические формы. Москва: Музыка

Чугаев, Александр (1975). Особенности строения клавирных фуг Баха. Москва: Музыка

Papildus informācijas avoti

DeVoto, Mark (2015). Polyphony. Encyclopaedia Britannica Online

Beitāne, A. (2010). Vēlīnās izcelsmes vokālā daudzbalstība latviešu tradicionālajā mūzikā. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts

Пустыльник, Иосиф (1975). Практическое руководство по написанию канона. Ленинград: Музыка

Мюллер, Теодор (1964). Полифонический анализ. Хрестоматия. Москва: Музыка

Скребков, Сергей (1965). Учебник полифонии. Москва: Музыка

Теоретические основы полифонии XX века: Исследование / И. Кузнецов. Москва: НТЦ Консерватория, 1994.

Степанов, Алексей; Чугаев, Александр (1972). Полифония. Москва: Музыка

Тюлин, Юрий (1964). Искусство контрапункта. Москва: Музыка

Чугаева А. Г., Крупина, Лариса (2001). Эволюция фуги: Посвящается памяти моего учителя. Москва: РАМ им. Гнесиных

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:
 Music Theory Spectrum – <https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum>

Krājumi:
 Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Mūzikas valoda: mūzikas forma
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ2598
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	3
ECTS kredītpunkti	4.5
Kopējais kontaktstundu skaits	48
Lekciju stundu skaits	32
Semināru stundu skaits	16
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	72
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt izpratni par skaņdarba formu kā vienu no būtiskākajiem mūzikas izteiksmes līdzekļiem, vienlaikus iepazīstināt ar dažādu mūzikas stilu un žanru formveides likumsakarībām.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt studenta praktiskās iemaņas skaņdarba analīzes pamatprincipu izpratnes, formveides loģikas teorijas (terminoloģija) un prakses jautājumu integrētā apgūvē, skaņdarbu formas mācības saistīšanā ar citiem mūzikas teorētiskajiem priekšmetiem. 2. Attīstīt studenta praktiskās iemaņas dažādu stilu un žanru mūzikas skaņdarbu (pēc dotā plāna) analīzei. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 32 stundas, semināri (S) – 16 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 72 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzikas formas elementi un tās sastāvdaļas. Mūzikas valodas struktūra. L2 2. Vienkāršas formas. L2 3. Strofu forma. L2 4. Vienkāršas formas. S2 5. Saliktas formas. L4, S2 6. Variācijas. L2 7. Rondo forma. L2 8. Variācijas un rondo. S2 9. Sonātes forma. L4, S2 10. Cikliskās formas. L4 	

11. Koncentriskās formas. L2
12. Kontrasta sastatformas, jauktas un brīvās formas. L2, S2
13. Izvērstas vokāli instrumentālas formas. L2
14. Jauktas un brīvās formas. S2
15. Forma 20. gadsimta mūzikā. Tipveida formu jaunie traktējumi (periods, vienkāršas un saliktas formas, variācijas, rondo, sonātes forma, cikls). L2, S2
16. Polifonās formas. L2
17. Forma 20. gadsimta mūzikā. S2

Kontaktstundās paredzēts praktiskais grupu darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, PowerPoint prezentācijas, dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbu formas analīzes vingrinājumi, pašsacerētu periodu prezentācija, skaņdarbu vai to fragmentu analīze no notīm, dažāda veida radoši uzdevumi, interaktīvo metožu pielietojums.

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās mūzikas formas zināšanu praktisku izpratni.
2. Prot izskaidrot, klasificēt, salīdzināt, atpazīt, analizēt, pielietot, brīvi orientēties mūzikas formas izteiksmes līdzekļu klāstā.
3. Prot izskaidrot formveides likumības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
4. Pārzin mūzikas formas terminoloģiju.
5. Prot sasaistīt mūzikas formas mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti koncertprakses kontekstā; prot piedāvāt pamatotu risinājumu.

PRASMES

6. Prasme analizēt un noteikt formas īpatnības dažādu stilu un žanru skaņdarbos.
7. Prasme izvēlēties attiecīgos mūzikas izteiksmes līdzekļus mūzikas formas analīzes kontekstā.
8. Prasme patstāvīgi analizēt un izvērtēt dažādu laikmetu un stilu skaņdarbus.
9. Prasme noteikt skaņdarba stilistisko piederību.
10. Prasme patstāvīgi salīdzināt un analizēt mūzikas vēsturiski stilistiskās attīstības formveides principus.
11. Prasme patstāvīgi atlasīt informāciju saistībā ar analizējamo skaņdarbu.

KOMPETENCE

12. Demonstrē izpratni par mūzikas formu kā būtisku mūzikas izteiksmes līdzekli.
13. Prot identificēt, analizēt un noteikt formveides likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
14. Spēj pielietot teorētiskās un praktiskās zināšanas, patstāvīgi analizējot dažāda stila mūzikas skaņdarbus.
15. Prot patstāvīgi saistīt mūzikas formas vēstures un teorijas zināšanas ar citiem mūzikas teorētiskajiem priekšmetiem un specialitāti profesionālās darbības veikšanai.
16. Ievēro profesionālās ētikas normas..

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- students nostiprina kontaktstundās apgūto mūzikas formas teorijas un vēstures saturu, nostiprina attiecīgus mūzikas formas izteiksmes līdzekļus;
- analizē dažādu stilu, žanru un kompozīcijas tehniku skaņdarbus vai skaņdarbu fragmentus, veic radošos uzdevumus, studē teorētisko un metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 4. semestrī

Izmantojamās studiju formas: lekcijas, starppārbaudījumi-semināri, radošie patstāvīgie darbi, analītisks mutisks raksturojums no notīm, konsultācijas, eksāmens. Regulārs nodarbību apmeklējums.

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs semināros, demonstrējot skaņdarba mūzikas formas kā svarīga izteiksmes līdzekļa būtības izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti kursa programmā norādītie patstāvīgie darbi: (radošie patstāvīgie darbi, referāta rakstiska izveide), skaņdarba rakstiska analīze.

Studentu darbība studiju procesā mūzikas formas kursā tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem: mūzikas formas analīzes kompetence, mūzikas formas teorijas un vēstures zināšanas, radošie patstāvīgie darbi (perioda sacerēšana u.c.).

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mūzikas formas elementi un tās sastāvdaļas. Mūzikas valodas struktūra. Vienkāršas formas. Strofu forma.

Saliktas formas.

Variācijas un rondo forma.

Sonātes forma.

Cikliskās formas.

Koncentriskās formas.

Kontrasta sastatformas, jauktas un brīvās formas.

Izvērstas vokāli instrumentālas formas.

Forma 20. gadsimta mūzikā.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Frobenius, Wolf (2001). Polyphony. The New Grove Dictionary of Music and Musician, Second edition. Ed. by Stanley Sadie. Vol. 20. London: Macmillan Publishers Limited, p. 74–83.

Ledbetter, David & Ferguson, Howard (2001). Prelude. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 20. London, etc.: Macmillan, p. 779–783.

Grauzdiņa, Ilma (1987). Kora dziesmu parauganalīzes. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Baiba (1988). Retorika un tās ietekme uz mūziku. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Dace (1982). Metroritma terminoloģijas un analīzes jautājumi mūzikas teorētisko priekšmetu sistēmā. Rīga: MIMK

Jaunslaviete, Dace (1987). Ritma termini un jēdzieni mūzikas literatūras piemēros. Rīga, MIM K

Ļebedeva, J. (1995). Baroka mūzikas formas. Rīga: JVLMA (bibl.)

Ļebedeva, J. (1988). 20. gadsimta latviešu komponistu mūzika skaņdarbu analīzes kursā. Rīga: Zvaigzne;

Ļebedeva J. (2012). Par formu un tās funkcionālo aspektu mūzikā. Krāj. Mūzikas zinātne šodien. Pastāvīgais un mainīgais. Daugavpils: DU apgāds Saule

Perioda forma latviešu instrumentālajā mūzikā / Sast. J. Ļebedeva. Rīga: MIMK, 1987

Kārklīšs, Ludvigs (1985). Daži mūzikas formas jautājumi latviešu jauktā kora dziesmās. Latviešu mūzika. Sast. A. Darkevics un L. Kārklīšs. Rīga: Liesma, 61–90.

Skaņdarbu analīze L.Kārklīņa red. (1978). Rīga: Zvaigzne

Spring Glenn; Hutcheson Jere (1994). Musical Form and Analysis. Edition 1

Walker, Paul (2001). Fugue. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd edition. Edited by Stanley Sadie; Executive editor John Tyrrell. Volume 9. London, etc.: Macmillan, p. 318–332.

Асафьев, Б. В. (1963). Музыкальная форма как процесс. Ленинград: Музыка

Берберов, Р. (1981). Специфика структуры хорового произведения. Москва: Музыка

Бобровский, В. (1970). О переменности функций музыкальной формы. Москва: Музыка

Вопросы музыкальной формы (1966-1977). Вып. I, II, III. Москва: Музыка

Когоутек, Ц. (1976). Техника композиции в музыке XX века. Москва: Музыка

Лобанова, М. (1990). Музыкальный стиль и жанр. История и современность. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1991). Вопросы анализа музыки. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1982). Статьи по теории и анализу музыки. Москва: Музыка

Мазель, Л. (1986). Строение музыкальных произведений. Москва: Музыка

Мазель, Л.; Цуккерман, В. (1967). Анализ музыкальных произведений. Москва: Музыка

Назайкинский, Е. (1982). Логика музыкальной композиции. Москва: Музыка

Очеретовская, Н. (1985). Содержание и форма в музыке. Ленинград: Музыка

Протопопов, В. (1980). Из истории форм инструментальной музыки XVI – XVIII веков. Хрестоматия. Москва: Музыка

Ручьевская, Е. (1998). Классическая музыкальная форма. Санкт-Петербург: Музыка

Цуккерман, В. (1974). Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма. Москва: Музыка

Скребков, С. (1973). Художественные принципы музыкальных стилей. Москва: Музыка

Скребков, С. (1984). Музыкальная форма. 7-е издание. Москва: Музыка

Сысоева, А. (1993). Програмность эпохи борроко как проблема формообразования. Москва: Музыка

Способин, И. (1972). Музыкальная форма. Москва: Музыка

Теоретические проблемы музыкальных форм и жанров. (1971). Сборник статей. Москва: Музыка

Тюлин, Ю., Бершадская, Т. (1965). Музыкальная форма. Москва: Музыка

Тюлин, Ю. (1962). Строение музыкальной речи. Ленинград: Музыка

Холопова, В. (2013). Формы музыкальных произведений. Учебное пособие. Москва: Лань

Холопова, В. (1980). Музыкальный ритм. Москва: Музыка

Холопова, В. (1983). Музыкальный тематизм. Москва: Музыка

Цуккерман, В. (1990). Анализ музыкальных произведений: Рондо в его историческом развитии. Ч.2. Москва: Музыка

Цуккерман, В. (1974). Анализ музыкальных произведений. Вариационная форма. Москва: Музыка

Цуккерман, В. (1980). Анализ музыкальных произведений: общие принципы развития и формообразования. Простые формы. Москва: Музыка
<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Hamilton, Kenneth (2008). After the golden age: romantic pianism and modern performance. Oxford: Oxford University Press; New York</p> <p>Šmite, G. (2012). Mūzikas un teksta mijiedarbes jaunās koncepcijas latviešu kormūzikā (21. gadsimta pirmā dekāde). Promocijas darbs. Rīga: JVLMA</p> <p>Попова, Т. (1981). О музыкальных жанрах. Москва: Музыка</p> <p>О музыке. Проблемы анализа (1974). Москва: Музыка</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Žurnāli:</p> <p>19th Century Music</p> <p>Contemporary Music Review – https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review</p> <p>Music Theory Spectrum – https://societymusictheory.org/publications/music-theory-spectrum</p> <p>Krājumi:</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Datu bāzes:</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Studiju darbs III
Studiju kursa kods (DUIS)	
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	K
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	-
Lekciju stundu skaits	-
Semināru stundu skaits	-
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	80
Kursa autors(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., profesors Ēvalds Daugulis	
Priekšzināšanas	
Apgūtas mūzikas teorijas un vēstures zināšanas	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – studenta patstāvīgs zinātnisks pētījums mūzikā par aktuālu tēmu izvēlētajā specializācijas nozarē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <p>1. Veicināt problēmas izpēti, balstot to uz attiecīgās speciālās literatūras studijām, to salīdzinājumu un izvērtējumu, uz konkrētiem patstāvīgiem pētījumiem, izmantojot jaunākās pētniecības un radošās metodes mūzikā.</p>	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: patstāvīgais darbs (Pd) – 80 st.</p> <p>Konsultācijās paredzēts individuālais darbs ar teorētisko un praktisko materiālu – skaidrojumi, komentāri, zinātniskās pedagoģiskās literatūras analīze, pētījuma metožu izvēle, metodikas jautājumi, radoši uzdevumi, interaktīvo metožu pielietojums.</p>	
Studiju rezultāti	
<p>ZINĀŠANAS</p> <p>1. Pārzina mūzikas mācību procesa teorētiskos pamatus (mūzikas mācīšanas likumsakarības, didaktikas principus, mācību organizācijas formas, metodes, muzikālās darbības veidus, līdzekļus, sasniedzamo rezultātu vērtēšanas sistēmu mūzikā).</p> <p>PRASMES</p> <p>2. Prot izvēlēties atbilstošas mācību metodes un metodiskos paņēmienus zinātniskā pētījuma veikšanai.</p> <p>3. Prot izvēlēties atbilstošas mācību metodes un metodiskos paņēmienus mūzikas mācību satura apguvei un skolēnu muzikalitātes attīstībai.</p>	

KOMPETENCE

4. Pārzina mūzikas mācīšanas stratēģijas, metodes un paņēmienus, mūzikas mācīšanas normatīvos dokumentus, mācību grāmatas, mācību līdzekļus un citu metodisko literatūru.
5. Pārzina mūzikas mācīšanas metodiku pirmsskolā;
6. Prot lietot iegūtās teorētiskās zināšanas praksē: izvirzīt mērķus un uzdevumus un īstenot tos konkrētās mācību situācijās; atlasīt un izveidot mācību materiālus, izvēlēties atbilstošākās stratēģijas, metodes un paņēmienus;
7. Ir motivēts profesionālai attīstībai un tālākizglītībai.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- nostiprina konsultācijās pārrunāto pētījuma saturu, nostiprina jēdziena metode un metodiskais paņēmiens izpratni un attiecīgo lietojumu;
- radoši meklē jaunus metodiskus paņēmienus dotās problēmas risināšanai;
- studē metodisko literatūru.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Pārbaudījumu prasības:

- regulārs un aktīvs darbs konsultācijās, demonstrējot mūzikas pedagogijas teorijas būtības izpratni;
- kvalitatīvi izpildīti norādītie patstāvīgie mājas uzdevumi: (norādītās literatūras studēšana un analīze, metodisko palīg līdzekļu iepazīšana, dažādu metožu salīdzinājums un analīze);
- studiju darba izstrāde.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Mācību metodes un stratēģijas interaktivitātes kontekstā.

Stundu plānu veidošanas metodika. Sasniedzamo rezultātu formulēšana.

Mūzikas mācīšanas metodikas raksturojums. Metodikas mērķis un uzdevumi.

Mūzika izglītības sistēma un vispārizglītojošā skola.

Mūzikas mācīšanas mērķi un uzdevumi jaunā izglītības satura projekta kontekstā "Skola 2030".

Mūzikas mācību procesa raksturojums, mācību procesa struktūra, organizācijas formas. Mūzikas stundu tipi. Mūzikas stundas struktūra.

Metodisko paņēmienu demonstrējumi.

Skolēnu radošās darbības raksturojums.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Bazens T. (2008). Efektīvas mācīšanās rokasgrāmata. – R.: Jāņa Rozes apgāds

Bebru J. (1922) Dziedāšanas mācības metodika. – R.: A.Gulbja apgādībā

<p>Eidiņš A. (1974) Muzikālās audzināšanas metodika. – R.: Zvaigzne</p> <p>Fadels Č., Bialika M., Trilings B. (2017) Četru dimensiju izglītība. – J.: Lielvārds</p> <p>Grauzdiņa I., Siliņš Ē. (2000). Mūzika 9.-12. klasei. – Rīga.: Zvaigzne ABC</p> <p>Grauzdiņa I., Vasmanis I. (2005). Mūzika 7. klasei. Skolotāja grāmata. - Rīga.: Zvaigzne ABC</p> <p>Nelsone, I., Rozenberga. L. Palīgs skolotājam mūzikas mācībā 1.-4. klasei. Rīga: Musica Baltica</p> <p>Rozītis J. Dziedāšanas mācības metodika. (1929) – R.: Valtera un Rapas a/s izdevums</p> <p>Vedins I. (2011). Mācīšanās māksla.</p> <p>https://www.skola2030.lv/par-projektu</p> <p>Vilde, I., Fenhane A. (2018). Mācību materiāli skolēniem mūzikas stundās 1.klasei (izdales materiāls)</p> <p>Vilde, I. (2013). Sākumskolēnu muzikalitātes attīstība mūzikas mācībās (izdales materiāls)</p> <p>Vilkārse, I, Čerpinska, I, Vasmanis, I. – Mūzika 1.-4.klasei. Rīga: Zvaigzne ABC</p>
<i>Papildus informācijas avoti</i>
Attiecīgā mūzikas pedagoģijas un metodikas literatūra.
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Zinātniskie rakstu krājumi:</p> <p>Zinātniskie raksti no starptautiskā zinātniskā žurnāla (The International Scientific Journal) “Problems in Music Pedagogy”(Daugavpils) http://pmp.du.lv/</p> <p>EAS zinātnisko rakstu krājums “European perspectives on Music Education”</p> <p>Atbalsta materiāli e-vidē:</p> <p>Valsts izglītības satura centrs https://visc.gov.lv/</p> <p>Latvijas vispārējās izglītības iestāžu mūzikas skolotāju asociācija (LVIIMSA)</p> <p>http://muzikasskolotajiem.blogspot.com/p/v.html</p> <p>Eiropas mūzikas skolotāju asociācija https://eas-music.org/over/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p> <p>Kurss tiek docēts latviešu valodā.</p>

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

<i>Studiju kursa nosaukums</i>	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture
<i>Studiju kursa kods (DUIS)</i>	MākZ3498
<i>Zinātnes nozare</i>	Mākslas zinātne
<i>Kursa līmenis</i>	3
<i>Kredītpunkti</i>	12
<i>ECTS kredītpunkti</i>	18
<i>Kopējais kontaktstundu skaits</i>	192
<i>Lekciju stundu skaits</i>	144
<i>Semināru stundu skaits</i>	48
<i>Praktisko darbu stundu skaits</i>	-
<i>Laboratorijas darbu stundu skaits</i>	-
<i>Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits</i>	288
<i>Kursa autors(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Kursa docētājs(-i)</i>	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
<i>Priekšzināšanas</i>	
<p>Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture : Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā</p> <p>Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture: Vispārējās mūzikas vēstures kursa apguve atbilstoši moduļa Mūzika prasībām</p> <p>Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija : Zināšanas un praktiskas iemaņas mūzikas vēstures un mūzikas teorijasursos profesionālās moduļa Mūzika 1.-4. semestra līmenī.</p>	
<i>Studiju kursa anotācija</i>	
<p>Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture : STUDIJU KURSA MĒRĶIS – stabilas zināšanas par nozīmīgākajiem vēstures periodiem profesionālās mūzikas attīstībā pasaulē, radot pamatu šo zināšanu radošam izmantojumam praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par pasaules vēstures procesu ietekmi uz mūzikas kultūru dažādos laikmetos un reģionos. 2. Veidot izpratni par mūzikas vēstures saikni ar radniecīgiem procesiem citās mākslās. 3. Veidot izsmeļošu priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm profesionālās mūzikas kultūras attīstībā dažādos vēstures periodos – viduslaikos, renesansē, barokā, klasicismā, romantismā, 20. gadsimtā un mūsdienu laikmetā – 21. gadsimtā. 4. Rosināt uz iegūto zināšanu pamata patstāvīgi vērtēt dažādu, iepriekš nezināmu skaņdarbu rašanās vēsturisko kontekstu un stilistiku. <p>Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:</p>	

STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veidot izsmelošu priekšstatu par Latvijas mūzikas vēsturi; veicināt mūzikas uztveres un skaņdarba analīzes iemaņu attīstību, vienlaikus veidot metodoloģiskus principus Latvijas mūzikas dzīves parādību apzināšanai zinātniskā skatījumā.

STUDIJU KURSA UZDEVUMI:

1. Apgūt Latvijas mūzikas vēsturi mūzikas skolotāja profesionālajai darbībai nepieciešamajā līmenī, gūstot izpratni par Latvijas mūzikas attīstības ciešo saikni ar vispārējiem vēsturiskiem procesiem gan sociālpolitiskajā dzīvē, gan dažādās kultūras un mākslas jomās.
2. Rosināt vispusīgu izpratni par Latvijas mūzikas vēstures nozīmīgākajām vērtībām un to rezonansi pasaules kultūras kontekstā.
3. Rosināt vispusīgu izpratni par laikmetīgajām tendencēm Latvijas mūzikas dzīvē.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt veidot vispusīgu priekšstatu par mūzikas stiliem, to specifiskām īpatnībām gan kompozīcijas, gan interpretācijas aspektā, attīstīt mūzikas uztveres spējas, apgūstot skaņdarbu un to interpretāciju stilistikās analīzes metodoloģiju, rosinot nākamos pedagogus viņu praktiskajā pedagogiskajā darbībā izkopt audzēkņu stila izjūtu.

STUDIJU KURSA UZDEVUMI:

1. Veidot izpratni par stila jēdzienu, tā vēsturisko attīstību.
2. Veidot izpratni par interpretācijas jēdziena dažādām šķautnēm, piem., žanra interpretāciju, formas interpretāciju, tembra interpretāciju, atskaņotājiinterpretāciju.
3. Sintezējot iepriekš mūzikas vēstures un teorijas kursus gūtās zināšanas, izkopt skaņdarbu un to interpretācijas stilistikās analīzes iemaņas.

Studiju kursa kalendārais plāns

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 144 stundas, semināri (S) – 48 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 288 stundas

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 96 stundas, semināri (S) – 32 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 192 stundas

I semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Viduslaiku mūzika. L4
2. Renesanses mūzika. L4, S2
3. Baroka mūzika. L14, S6
4. Agrīnais klasicisms (Manheimas skolas pirmsākumi orķestra mūzikā; Kristofa Vilibalda Gluka operas). L2

II semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Vīnes klasicisms 18. gadsimta otrajā pusē. L12, S4
2. Vīnes klasicisms 19. gadsimta sākumā. L6, S4
3. Agrīnais romantisms. L6, S2

III semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Romantisma vidusperiods: tā izpausmes dažādos Rietumeiropas reģionos. L6, S2
2. Romantisma vidusperiods; tā izpausmes Austrumeiropā un Krievijā. L6, S2
3. Vēlīnais romantisms: tā izpausmes dažādos Rietumeiropas reģionos. L6, S2
4. Vēlīnais romantisms: tā izpausmes Austrumeiropā un Krievijā. L6, S2

IV semestris

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Franču mūzika 20. gadsimtā: impresionisms, franču sešinieks, O. Mesiāns. Ungāru komponista Bēlas Bartoka daiļrade. L6, S2
2. Vācu un austriešu mūzika 20. gadsimtā: G. Mālers, R. Štrauss, P. Hindemits, Jaunā Vīnes skola, Darmšates vasaras kursi. L6, S2
3. Krievu mūzika 20. gadsimtā: A. Skrjabins, S. Rahmaņinovs, I. Stravinskis, S. Prokofjevs, D. Šostakovičs un viņa sekotāji. L8, S2
4. Polijas mūzika 20. gadsimtā. Amerikas mūzika 20. gadsimtā. L2
5. 21. gadsimta mūzikas stilistikā kopaina. L2, S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Mūzika Latvijā: no pirmajām liecībām līdz Latvijas brīvvalsts dibināšanai (1918). L8, S2
2. Mūzika Latvijā 1918.-1944. gadā. L6, S2
3. Mūzika Latvijā 1945.-1990. gadā. L6, S2
5. Mūzika Latvijā pēcpadomju laikā. Latviešu mūzika ārzemēs. L4, S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas

1. Stila jēdziens un stilistikās analīzes koncepti. Dažādu stilu mijiedarbe. L8, S2
2. Žanrs, mūzikas forma un mūzikas valoda stilistikā skatījumā. L4, S2
3. Interpretācijas jēdziens un skaņas interpretācija sonorikā. L4, S2
4. Atskaņotājinterpretācija dažādu laikmetu mūzikā. L8, S2

Studiju rezultāti

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

ZINĀŠANAS

1. Pārzina svarīgākās muzikālās daiļrades un mūzikas kultūras attīstības procesa norises laikposmā no viduslaikiem līdz 21. gadsimtam.
2. Pārzina paralēles pasaules vispārējā un mūzikas vēsturē dažādos laikposmos.
3. Pārzina paralēles mūzikas un citu mākslu attīstībā dažādos laikposmos.

PRASMES

4. Prot apzināti lietot mūzikas stilistisko terminoloģiju un to izmanto, patstāvīgi raksturojot norises dažādos mūzikas vēstures periodos.
5. Prot patstāvīgi analītiski izvērtēt dažādu periodu vēsturiski nozīmīgāko komponistu mūziku.

KOMPETENCE

6. Demonstrē izpratni par mūzikas vēstures evolūciju.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās mūzikas vēstures zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni par Latvijas mūzikas vēstures evolūcijas gaitu, par skaņdarbu tēlainību, dramaturģiju, formveidi, harmonisko valodu u.c. būtiskiem analīzes jautājumiem un to saskarsmi pedagoģiskajā procesā.

PRASMES

2. Raksturot komponista dzīvi un daiļradi to sasaistot kultūrvēstures kontekstā.
3. Noteikt skaņdarba piederību konkrētam mūzikas stilam, žanram un komponistam.
4. Raksturot skaņdarba tēlainību, dramaturģiju, formveidi, harmonisko valodu u.c. būtiskus analīzes jautājumus.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par Latvijas mūzikas vēstures evolūciju, komponistiem un to skaņdarbiem.
6. Prot identificēt, analizēt un noteikt skaņdarbu kompozīcijas likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt Latvijas mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā.
9. Prot paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

ZINĀŠANAS

1. Pārzina jēdzienu stils un stilistika nozīmi.
2. Pārzina mūzikas vēsturē ievērojamāko stilu (viduslaiku, renesanses, baroka, klasicisma, romantisma, impresionisma, modernisma, avangarda, neoklasicisma, neoromantisma u.c.) galvenās estētiskās nostādnes un to saikni ar mūzikas valodu.
3. Pārzina dažādu stilu mūzikas interpretācijas tendences atskaņotājmākslā.
4. Pārzina dažādu stilu mūzikas iestudējuma pedagoģiskos aspektus.

PRASMES

5. Prot noteikt skaņdarba piederību konkrētam stilam un analītiski pamatot savu viedokli.
6. Prot izvērtēt skaņdarba interpretācijas (skaņieraksta) atbilstību konkrētam mūzikas stilam un analītiski pamatot savu viedokli.
7. Prot noteikt iespējamās pedagoģiskās problēmas, kas izriet no konkrēta skaņdarba stilistiskās ievirzes, un piedāvāt šo problēmu risinājuma variantus.

KOMPETENCE

8. Demonstrē izpratni par dažādu autoru veidotajām mūzikas stila koncepcijām, par mūzikas stila mijiedarbi (kopīgās, atšķirīgās iezīmes) ar stila izpausmēm citās mākslas jomās.
9. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas stilu un to interpretācijas kursu ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,

1. semestrī:

Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992
 Taruskin R. (2005). Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press (lasīt par baroka un agrīnā klasicisma laikmetu)

2. semestrī:

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press
 Taruskin R. (2005). Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press (lasīt par Vīnes klasicisma laikmetu)

3. semestrī:

Taruskin R. (2005). Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press (lasīt par mūziku 19. gs.)

4. semestrī:

Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.
 Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu analīze, pielietojot mūzikas vēstures kursā gūtās zināšanas:

1. semestrī – senās mūzikas skaņdarbi (viduslaiki, renesanse, baroks, agrīnais klasicisms);
2. semestrī – Vīnes klasiķu, agrīno romantiķu skaņdarbi;
3. semestrī – romantisma vidus perioda komponistu un vēlīno romantiķu skaņdarbi;
4. semestrī – 20.–21. gs. komponistu skaņdarbi.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,
 - saiknē ar latviešu tautasdziesmu:

Avramecs B., Muktupāvels V. Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika. – Rīga: Musica Baltica, 1997.

- saiknē ar dziesmu svētku kustības pirmsākumiem:

Grauzdiņa I. Dziesmu svētku mazā enciklopēdija. – Rīga: Musica Baltica, 2004.

- saiknē ar simfonisko mūziku dažādos laikmetos:

Kārklīšs L. Simfoniskā mūzika Latvijā. – Rīga, Liesma, 1990.

- saiknē ar Latvijas mūzikas vēstures sociālkulturālo kontekstu:

Klotiņš A. Mūzika okupācijā. – Rīga: Zinātne, 2011.;

Klotiņš A. Mūzika pēckara staļinismā. – Rīga: Zinātne, 2018.

- saiknē ar laikmetīgo mūziku (20. gs. 90. gados un 21. gs.):

Šarkovska-Liepiņa I. (sast.). Latviešu mūzikas kods. Versijas par mūziku gadsimā mijā. – Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2014; u. c.;

Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika. – Rīga: Liesma, 1979.;

Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika pēc divdesmit gadiem. – Rīga: Jumava, 2000.

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu (piemēram, koncertizpildījumā dzirdēto darbu, teātrī redzēto operu) analīze, pielietojot šajā kursā gūtās zināšanas;

- prezentāciju gatavošana nolūkā sniegt padziļinātu pārskatu par atsevišķām tēmām.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

Studējošo patstāvīgais darbs:

- mūzikas stilu un interpretācijai veltītās teorētiskās literatūras studijas, piemēram,

- par stilu:

Kudiņš J. Stila jēdziens un tā uztveres īpatnības 20. gadsimta modernisma un postmodernisma uztveres kontekstā. No: Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais. – Daugavpils: DU Akadēmiskais apgāds Saule, 2009.;

Lobanova M. Musical Style And Genre: History and Modernity. – Florence: Taylor and Francis, 2013.

- par interpretāciju:

Navickaitē-Martinelli L. Piano Performance in a Semiotic Key: Society, Musical Canon and Novel Discourses. – Helsinki: Semiotic Society of Finland, 2014.;

Cook N. Beyond the Score: Music as Performance. – New York: Oxford University Press, 2013.

- skaņdarbu (specialitātes repertuāra u. c. darbu) analīze, izmantojot teorētiskajā literatūrā gūtās atziņas;

- interpretāciju, t. sk. specialitātes programmā iekļauto darbu, salīdzinoša analīze, izmantojot teorētiskajā literatūrā gūtās atziņas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

Eksāmens 1., 3., 2., 4. semestrī

Eksāmens: referāts – 20%; testi – 20%; atbildes kolokvija veida sarunā – 60%

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas

Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē"

(apstiprināts DU Senāta sēdē 17.12.2018., protokols Nr. 15), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto

zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. eksāmens	+	+		+	+	+		
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	
4. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

Eksāmens 5. semestrī

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 17.12.2018., protokols Nr. 15), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

Eksāmens 5. semestrī

Eksāmens: kaņdarba stilistikā analīze saiknē ar to vai citu interpretācijas aspektu – 50 %;
prezentācija (kāda stila/interpretācijas aspekta padziļināta izpēte, izmantojot teorētiskajā literatūrā gūtās atziņas) – 50 %

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti
--------------------	-------------------

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :
I semestris

1. Viduslaiku mūzika, tās estētiskais pamats un periodizācija. L2
2. Viduslaiku sakrālās un laicīgās mūzikas raksturīgākie žanri. L2
3. Renesanses mūzika, tās estētiskais pamats un periodizācija. L2
4. Renesanses sakrālās un laicīgās mūzikas raksturīgākie žanri. L2
5. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Gijo de Mašo motetēm, Džezualdo da Venozas madrigāliem, Palestrīnas mesām u. c. S2
6. Baroka mūzikas stilistikā kopaina. Baroka operas pirmsākumi. L2
7. Opera seria un Opera buffa. Baroka opera ārpus Itālijas. L2
8. Baroka koncertžanrs un vokāli simfoniskā mūzika pirms J. S. Baha (A. Korelli, A. Vivaldi, H. Šics u. c.). L2
9. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Klaudio Monteverdi, Alesandro Skarlatti un Džovanni Batistas Pergolēzi operām, Arkandželos Korelli un Antonio Vivaldi vijolkoncertiem, Heinriha Šica kordarbiem u. c. S2
10. Baroka mūzika soloinstrumentiem: jaunie žanri (angļu vērdžinelisti, franču klavesinisti, D. Bukstehūde, D. Skarlatti u. c.). L2
11. G. F. Hendeļa personība un mūzikas stils. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., D. Skarlatti sonātēm, G. F. Hendeļa oratorijām, operu Rinaldo un instrumentāldarbiem u. c. S2
13. J. S. Baha personība un mūzikas stils: instrumentālā daiļrade . L2
14. J. S. Baha personība un mūzikas stils: vokāli instrumentālā daiļrade. L2
15. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., J. S. Baha koncertiem un kamerdarbiem (svītām, prelūdiem un fūgām) pasijām, kantātēm, Mesu h moll u. c. S2
16. Agrīnais klasicisms (Manheimas skolas pirmsākumi orķestra mūzikā; Kristofa Vilibalda Gluka operas). L2

II semestris

1. Jozefs Haidns: personība un mūzikas stils Vīnes klasicisma kontekstā. J. Haidna simfonijas, stīgu kvarteti. L2
2. J. Haidna sonātes, oratorijas. L2
3. Volfgangs Amadejs Mocarts: personība un mūzikas stils. V.A. Mocarta simfoniskā un vokāli simfoniskā mūzika. L2
4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., J. Haidna Londonas simfonijām, stīgu kvartetiem, oratorijām, V.A. Mocarta 40. simfoniju, Rekviēmu u. c. S2
5. V.A. Mocarta klaviermūzika un kamerdarbi, t. sk. skaņdarbi mājas muzicēšanai. L2

6. Volfganga Amadeja Mocarta operu žanriskā daudzveidība: Figaro kāzas, Dons Žuans. L2
7. V.A. Mocarta operu žanriskā daudzveidība: Bēgšana no seraja, Burvju flauta. L2
8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., klaviersonātēm, fantāzijām klavierēm, vijolsonātēm, divertismentiem, operām u. c. S2
9. Ludvigs van Bēthovens (1770-1827). Personība (komponista liktenis, ar to saistītie sarežģījumi) un mūzikas stils. L2
10. L.van Bēthovena simfoniju dramaturģijas specifika. L2
11. Sonātes u. c. žanru novatorisks traktējums L. van Bēthovena daiļradē. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., L. van Bēthovena simfonijām (3., 5-7., 9.), klaviersonātēm (8., 17., 21., 23. u. c.), uvertūrām Egmonts, Koriolans u. c. S2
13. Romantisma estētikas pamatprincipi. To izpaušme Franča Šūberta instrumentālmūzikā. L2
14. Franča Šūberta vokālā mūzika. L2
15. Karls Marija fon Vēbers – vācu nacionālās operas pamatlicējs. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., F. Šūberta solodziesmām, stīgu kvartetiem, klaviersonātēm un Nepabeigto simfoniju, K.M. fon Vēbera operu Burvju strēlnieks u. c.

III semestris

1. Fēlikss Mendelszons-Bartoldi un Roberts Šūmanis vācu mūzikā. L2
2. Franču mūzikas kultūra un Hektora Berliozas daiļrade. L2
3. 19. gadsimta 1. puses itāļu opermākslas raksturojums. Džoakīno Rošīni u. c. bel canto meistari. L2
4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, F. Mendelszona-Bartoldi dziesmām bez vārdiem, R. Šūmaņa Karnevālu un solodziesmu cikliem, H. Berliozas Fantastisko simfoniju, Dž. Rošīni operu Seviljas bārdzinis u. c. S2
5. Nacionālā romantisma idejas un to izpaušme mūzikā. F. Šopēna personība un mūzikas stils. L2
6. F. Šopēna mūzikas raksturīgie žanri. L2
7. Romantisma īpatnības Krievijas kultūrtelpā saiknē ar šī reģiona kopējām attīstības tendencēm. Mihails Gļinka un viņa iespaids uz krievu mūzikas turpmāko attīstību. L2
8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., F. Šopēna Sonāti b moll, nokturnēm, etīdēm, mazurkām, polonēzēm, M. Gļinkas operām Ivans Susaņins un Ruslans un Ludmila, viņa orķestra darbiem. S2
9. Rihards Vāgners un Džuzepe Verdi – dažādi ceļi opermākslas attīstībā. L2
10. Johanness Brāmss: personība un mūzikas stils. L2
11. Nacionālās mūzikas kultūras 19. gadsimta noslēgumā. Ferencs Lists un Edvards Grīgs. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., R. Vāgnera Tanheizeru un Dž. Verdi Rigoletu, J. Brāmsa četrām simfonijām un Vācu rekviēmu, F. Lista Ceļojuma gadiem, E. Grīga mūziku H. Ibsena drāmai Pērs Gints u. c.
13. Nacionālās mūzikas kultūras 19. gadsimta otrajā pusē. Bedržihs Smetana, Antonīns Dvoržāks. L2
14. Varenā kopa krievu mūzikā. L2
15. Pēteris Čaikovskis. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., B. Smetanas simfonisko poēmu ciklu

Mana dzimtene, operu Pārdotā līgava, A. Dvoržāka simfoniju No Jaunās pasaules, M. Musorgska un N. Rimski-Korsakova operām, P. Čaikovska operām (īpaši Jevgeņijs Oņegins, Pīķa dāma), 6 simfonijām u. c. S2

IV semestris

1. Mūzika 19. un 20. gadsimta mijā un 20. gadsimta pirmajā pusē. Franču impresionisms: estētiskās pamatnostādnes, Kloda Debisī un Morisa Ravela klaviermūzika, simfoniskie darbi, skatuves mūzika. L2

2. Franču mūzika pēcimpresionisma laikmetā: franču sešinieks (t. sk. A. Oņegērs), O. Mesiāns. L2

3. Bēlas Bartoka daiļrade. L2

4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., K. Debisī prelūdiņām, M. Ravela simfoniskajām dejām, A. Oņegēra simfonisko darbu Pacific 231, O. Mesiāna Kvartetu laika galam, B. Bartoka Mūziku stīgām, sitaminstrumentiem un čelestai u. c. S2

5. Vācu mūzikas kultūra 19. un 20. gadsimta mijā un 20. gadsimta sākumā. Pāreja no vēlīnā romantisma uz ekspresionismu. R. Štrausa un G. Mālera daiļrades raksturojums. R. Štrausa opera Salome u. c. skaņdarbi. G. Mālera simfonijas un vokālie cikli. L2

6. Vācu mūzika pēc 1. pasaules kara. P. Hindemita mūzikas valodas īpatnības; K. Orfa skatuves darbi. L2

7. Ekspresionisms. Jaunā Vīnes skola. Avangards un Darmštates skola (Rietumvācija) pēc 2. pasaules kara. L2

8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., G. Mālera Pirmo un Ceturto simfoniju, Albāna Berga Lirisko svītu, K. Orfa Carmina Burana, P. Hindemita simfoniju Gleznatājs Matīss u. c. S2

9. A. Skrjabina un S. Rahmaņinova dažādie ceļi krievu mūzikas attīstībai: modernais un postromantiskais. L2

10. I. Stravinska mūzika neofolklorisma u. c. 20. gadsimta tendenču kontekstā. L2

11. S. Prokofjeva daiļrades raksturojums: baleti, operas, simfoniskā mūzika, kameramūzikas žanri. L2

12. D. Šostakoviča mūzikas stila īpatnības. Simfoniskie darbi, skatuviskie žanri, klaviermūzika, kameransambļi. D. Šostakoviča ietekme uz krievu mūzikas turpmāko attīstību, īpaši A. Šnitkes daiļradi. L2

13. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., A. Skrjabina Ekstāzes poēmu, S. Rahmaņinova Rapsodiju par Paganīni tēmu, I. Stravinska baletu Petruška, S. Prokofjeva baletu Romeo un Džuljeta, D. Šostakoviča simfonijām, stīgu kvartetiņiem u. c.

14. Polijas mūzika 20. gadsimtā. Amerikāņu mūzikas kultūra 20. gadsimtā. Č. Aivsa kameramūzikas paraugi; Dž. Gēršvina daiļrades īpatnības: džeza un klasiskās tradīcijas sintēze. Jauni meklējumi 20. gs. 2. pusē (Dž. Keidžs, Dž. Krams, minimālisti). L2

15. 21. gadsimta mūzikas stilistiskā kopaina: digitālā laikmeta iespaids uz akadēmisko žanru mūziku. L2

16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., Č. Aivsa Jautājumu bez atbildes, Dž. Keidža skaņdarbiem sagatavotām klavierēm, K. Penderecka Lūkas pasiju, Gijas Kančeli, Arvo Perta darbiem u. c.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

1. Mūzikas kultūras norises Latvijā līdz 19. gs. vidum. Divi atšķirīgi kultūrslāņi: latviešu tautasdziesma un vācbaltu mūzika. L2
2. Nacionālā atmoda 19. gs. otrajā pusē un tās iespaids uz mūzikas dzīvi. Pirmie latviešu komponisti. L2
3. Dziesmu svētku kustības pirmsākumi, to iespaids uz latviešu kordziesmas attīstību. L2
4. Latvijas mūzikas dzīve 20. gadsimta sākumā: periods līdz Latvijas brīvvalsts dibināšanai. L2
5. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Baumaņu Kārļa, Emīļa Melngaiļa un Jāzepa Vītola kordziesmas, Vītola orķestra darbi un klaviermūzika, Emīļa Dārziņa un Alfrēda Kalniņa solodziesmas, Jurjānu Andreja kantātes u. c. S2
6. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Vispārējais vēsturiskais konteksts. Vokālā un instrumentālā kameramūzika. L2
7. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Opera un balets. L2
8. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Simfoniskā mūzika. L2
9. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Alfrēda Kaniņa „Baņuta”, Jāņa Mediņa „Uguns un nakts”, Jāņa Mediņa Dainas klavierēm, Jāņa Kalniņa „Hamlets” u. c. S2
10. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Vispārējais vēsturiskais konteksts. Vokālā un instrumentālā kameramūzika. L2
11. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Simfoniskā mūzika. L2
12. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Opera un balets. L2
13. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Jāņa Ivanova 20. simfonija, Imanta Kalniņa 4. simfonija, Margēra Zariņa „Partita baroka stilā”, Pētera Plakida un Pētera Vaska kamerdarbi, Romualda Kalsona opera „Pazudušais dēls” u. c. S2
14. Norises Latvijas mūzikas dzīvē no 1990. gada līdz mūsdienām. „Dzelzs priekškara” krišanas un globalizācijas iespaids uz Latvijas mūzikas stilistisko spektru. L2
15. Latviešu mūzika ārzemēs. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Ērika Ešvalda kordarbi, Tālvālža Ķeniņa instrumentālā un vokālā kameramūzika u. c. S2

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

1. Mūzikas stila definīcija, termina dažādās šķautnes. Paralēles starp stila izpausmēm mūzikā un citās mākslās. L2
2. Stilistiskās analīzes koncepti. L2
3. “Sveša” stila interpretācija laikposmā līdz 20. gadsimtam: dažādas stilistiskā aizguvuma izpausmes (parodijmesas, korāļu apdares, pasticho, variācijas par cita komponista tēmu, parafrāzes u. tml.). L2
4. Polistilistika 20./21. gadsimta mūzikā: kolāža, alūzija, stilu simbioze, stilizācija. L2
5. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analīzē; 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., J.S. Baha korāļu apdarēm, F. Lista Parafrāzi par Dž. Verdi operas “Rigoletto” tēmām vai tml. S2
6. Žanra teorija un žanra stils L2
7. Mūzikas forma un mūzikas valoda stilistiskā skatījumā. L2

8. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analizē; 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., P. Plakida "Veltījums Haidnam", "Vēl viena Vēbera opera" u. c. S2
9. Interpretācijas jēdziena dažādi rakursi. L2
10. Skaņas iespēju interpretācija sonorikā. L2
11. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analizē, 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., K. Penderecka "Raudas Hirosimas upuru piemiņai", P. Vaska "Baltā ainava" vai tml.
12. Atskaņotājinterpretācijas pamatproblēmas: komponista un interpreta attiecību modeļi. L2
13. Senā mūzika: galvenās tendences tās interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
14. Romantisma mūzikas stils: galvenās tendences tā interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
15. 20.–21. gadsimta mūzikas stili: galvenās tendences to interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
16. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analizē; 2) kolokvijveida saruna par iepazītajām dažādu stilu mūzikas interpretācijām, izraugoties bieži atskaņotus darbus – piem., J.S. Baha "Labi skaņoto klavīru", F. Šopēna noktirnes, Dž. Verdi un R. Vāgnera operārijas u. tml. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

- Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press
- Bukofzer M.F. (1947). Music in the Baroque Era. From Monteverdi to Bach. New York: Norton
- Companion to Baroque Music / comp. and ed. by J.A. Sadie, forew. by Ch. Hogwood. - London, 1990
- Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992
- Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.
- Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.
- Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.
- Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.
- Taruskin R. Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press, 2005.
- Taruskin R. Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press, 2005.
- The New Grove Dictionary of Music and Musicians (Ed. Stanley Sadie; Executive ed. John Tyrrell). – London: Macmillan, 2001.
- Torgāns J. Mūzika šodien. – Rīga: Zvaigzne, 1983
- Tyson A. (1990). Some Features of the Autograph Score of Don Giovanni.-In Book: Israel Studies in Musicology, Vol.V. Jerusalem, 7.-26. p.
- Whittall A. (1999). Musical composition in the twentieth century. Oxford
- Барсова, И. (1975). Симфонии Густава Малера. Москва
- Инструментальная музыка классицизма. Сборник статей. Москва, 1998
- Кириллина, Л. (2006). Реформаторские оперы Глюка. Москва: Классика XXI
- Конен, В. (1968). Этюды о зарубежной музыке. Москва
- Лобанова, М. (1994). Западноевропейское музыкальное барокко: Проблемы эстетики и поэтики. Москва
- От Люлли до наших дней. Сборник статей. Сост. В. Конен. Москва, 1967
- Стравинский, И. (1971). Диалоги. Л.: Музыка
- Швейцер, А. (1964). Иоганн Себастьян Бах. Москва,
- Яроцинский, С. (1978). Дебюсси. Импрессионизм и символизм. Москва

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

Avramecs B., Muktupāvels V. Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika. – Rīga: Musica Baltica, 1997.

Bērzkalns V. Latviešu dziesmu svētki trimdā. – Bruklina: Grāmatu draugs: 1968,

Briede-Bulavinova V. Latviešuopera. – Rīga: Zinātne, 1975.

Grauzdiņa I., Grāvītis O. Dziesmu svētki Latvijā. – Rīga: Latvijas enciklopēdija, 1990.

Grauzdiņa I. Dziesmu svētku mazā enciklopēdija. – Rīga: Musica Baltica, 2004.

Grauzdiņa I. Tūkstoš mēlēm ērģeles spēlē, jeb grāmata par Latvijas ērģeļu būvētājiem, spēlētājiem, instrumentiem un mūziku. – Rīga: Liesma, 1987.

Kārklīšs L. Simfoniskā mūzika Latvijā. – Rīga, Liesma, 1990.

Kārklīšs L. Simfoniskie darbi latviešu mūzikā. – Rīga: Liesma, 1973.

Klotiņš A. Mūzika okupācijā. – Rīga: Zinātne, 2011.

Klotiņš A. Mūzika pēckara staļinismā. – Rīga: Zinātne, 2018.

Latviešu kordziesmas antoloģija: 8.-12. sējums. [Priekšvārda, biogrāfiju, zinātnisko komentāru autors A. Klotiņš]. – Rīga: Ave Sol, 2001–2006.

Lindenberga V., Torgāns J., Čeže M. Gadsimtu skaņuloki. – Rīga: Zinātne, 2004.

Paukste J. Latgales mūzikas kultūra. – Rēzekne: Latgales kultūras centra izdevniecība, 2002.

Šarkovska-Liepiņa I. (sast.). Latviešu mūzikas kods. Versijas par mūziku gadsmiņā. – Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2014.

Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika. – Rīga: Liesma, 1979.

Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika pēc divdesmit gadiem. – Rīga: Jumava, 2000.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

Cook N. Beyond the Score: Music as Performance. – New York: Oxford University Press, 2013.

Kudiņš J. Stila jēdziens un tā uztveres īpatnības 20. gadsimta modernisma un postmodernisma uztveres kontekstā. No: Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais. – Daugavpils: DU Akadēmiskais apgāds Saule, 2009.

Lobanova M. Musical Style And Genre: History and Modernity. – Florence: Taylor and Francis, 2013.

Navickaitē-Martinelli L. Piano Performance in a Semiotic Key: Society, Musical Canon and Novel Discourses. – Helsinki: Semiotic Society of Finland, 2014.

Назайкинский Е. Стиль и жанр в музыке. – Москва: Владос, 2003.

Papildus informācijas avoti

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

Badura-Skoda E. und P. (1957). Mozart-Interpretation. Wien und Stuttgart

Beyer R. (2000). Ökonomie der Mittel und ausgewogener Klang. Wie Joseph Haydn seine Symphonien instrumentierte. Im Zeitschrift: Das Orchester, H. 9, S. 18-25

Harnoncourt N. (1985). Der musikalische Dialog. Gedanken zu Monteverdi, Bach und Mozart. – Salzburg/ Wien, [2]

Landon Robbins H.C. (1976-1978). Haydn-Chronicle and Works. Indiana Univ. Press,: Vol. II. Haydn at Eszterhaza, 1766-1790

Vol.III. Haydn in England, 1791-1795

Longyear R. Nineteenth-Century Romanticism in Music. Second Edition. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1973.

Neues Handbuch der Musikwissenschaft. – Laaber:
 Bd. 4. Die Musik des 17. Jahrhunderts. / W. Braun, 1981
 Bd. 5. Die Musik des 18. Jahrhunderts. / C. Dahlhaus, Hrsg, 1985
 Bd. 7. Die Musik des 20. Jahrhunderts. / H. Danuser, 1984
 Strimple N. Choral Music in the Twentieth Century. – Portland: Amadeuss Press, 2002.
 Vītoliņš J. Mūzikas vēsture. – Rīga: Grāmatu Draugs, 1939.
 Whittal A. Exploring Twentieth-Century Music : Tradition and Innovation. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
 Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.
 Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. Ч.1-2, Москва: Музыка, 1982.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

Gailīte Z. Par Rīgas mūziku un kumēdiņu spēli. – Rīga: Pētergailis, 2003.
 Grāvītis O. Mūzikas publicistika. Izlase. – Rīga: Liesma, 1976.
 Prānis G. Missale Rīgense Livonijas garīgajā kultūrā. – Rīga: Neputns, 2018.
 Torgāns J. Latviešu mūzikas virsotnes. – Rīga: Zinātne, 2010.
 Veitners I. Latvijas džeza vēsture 1922-1940. – Rīga: Musica Baltica, 2018.
 Музыка Советской Латвии. – Рига: Лиесма, 1988.

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

Abraham G. Essays on Russian and East European music. – London : Faber and Faber, 2011
 Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003
 Flynn S. J. The Presence of Don Quixote in Music, PhD diss., University of Tennessee, 1984
 Hanslick E.. Vom Musikalisch-Schönen. Leipzig: Rudolph Weigel, 1854
 Jaunslaviete B. Aspazijas dzejolis Mēness starus stīgo latviešu vokālajā mūzikā: kopīgais un atšķirīgais. Krāj.: Aspazija – Rainis. Dzīvā dzīve. Sast. M. Burima. – Rīga: Zinātne, 2017, 1 73.-196. lpp.
 Meyer M. Literature and Musical Adaptation. Amsterdam; New York: Rodopi, 2002
 Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.
 Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.
 Torgāns J. Opera libretu spoguļi, 1960-2010. – Rīga: Drukātava, 2012.
 Wolf, L. The Singing Turk: Ottoman Power and Operatic Emotions on the European Stage from the Siege of Vienna to the Age of Napoleon. – Stanford, California: Stanford University Press, 2016
 Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.
 Кац Б. Музыкальные ключи к русской поэзии. Санкт-Петербург: Композитор, 1997.

Periodika un citi informācijas avoti

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture :

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv/>

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture:

Krājumi:

Latviešu mūzika (ikgadējs almanahs, LVI/Liesma, 1958-1989)

Latvju mūzika (ārzemju latviešu izdevums, 1968-2005)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (DU MMF izdevums, no 2009)

Žurnāli:

Dziesmusvētki – <https://dziesmusvetki.lndb.lv/>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <http://www.muzikassaule.lv/>

www.lmic.lv

www.muzika.lv

www.composer.lv

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija :

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <http://www.muzikassaule.lv/>

The Opera Quarterly

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture I
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1550
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Priekšzināšanas	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – stabilas zināšanas par nozīmīgākajiem vēstures periodiem profesionālās mūzikas attīstībā pasaulē, radot pamatu šo zināšanu radošam izmantojumam praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par pasaules vēstures procesu ietekmi uz mūzikas kultūru dažādos laikmetos un reģionos. 2. Veidot izpratni par mūzikas vēstures saikni ar radniecīgiem procesiem citās mākslās. 3. Veidot izsmelšu priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm profesionālās mūzikas kultūras attīstībā dažādos vēstures periodos – viduslaikos, renesansē, barokā, klasicismā, romantismā, 20. gadsimtā un mūsdienu laikmetā – 21. gadsimtā. 4. Rosināt uz iegūto zināšanu pamata patstāvīgi vērtēt dažādu, iepriekš nezināmu skaņdarbu rašanās vēsturisko kontekstu un stilistiku.
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>I semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viduslaiku mūzika. L4 2. Renesanses mūzika. L4, S2 3. Baroka mūzika. L14, S6 4. Agrīnais klasicisms (Manheimas skolas pirmsākumi orķestra mūzikā; Kristofa Vilibalda Gluka operas). L2 <p>Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi</p>	

Studiju rezultāti**ZINĀŠANAS**

1. Pārzina svarīgākās muzikālās daiļrades un mūzikas kultūras attīstības procesa norises laikposmā no viduslaikiem līdz 21. gadsimtam.
2. Pārzina paralēles pasaules vispārējā un mūzikas vēsturē dažādos laikposmos.
3. Pārzina paralēles mūzikas un citu mākslu attīstībā dažādos laikposmos.

PRASMES

4. Prot apzināti lietot mūzikas stilistisko terminoloģiju un to izmanto, patstāvīgi raksturojot norises dažādos mūzikas vēstures periodos.
5. Prot patstāvīgi analītiski izvērtēt dažādu periodu vēsturiski nozīmīgāko komponistu mūziku.

KOMPETENCE

6. Demonstrē izpratni par mūzikas vēstures evolūciju.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagogiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,

1. semestrī:

Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992
Taruskin R. (2005). Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press (lasīt par baroka un agrīnā klasicisma laikmetu)

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu analīze, pielietojot mūzikas vēstures kursā gūtās zināšanas:

1. semestrī – senās mūzikas skaņdarbi (viduslaiki, renesanse, baroks, agrīnais klasicisms).

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 1. semestrī

Eksāmens: referāts – 20%; testi – 20%; atbildes kolokvijveida sarunā – 60%

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. eksāmens	+	+		+	+	+		

Kursa saturs

I semestris

1. Viduslaiku mūzika, tās estētiskais pamats un periodizācija. L2
2. Viduslaiku sakrālās un laicīgās mūzikas raksturīgākie žanri. L2
3. Renesanses mūzika, tās estētiskais pamats un periodizācija. L2
4. Renesanses sakrālās un laicīgās mūzikas raksturīgākie žanri. L2
5. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Gijo de Mašo motetēm, Džezualdo da Venozas madrigāliem, Palestrīnas mesām u. c. S2
6. Baroka mūzikas stilistikā kopaina. Baroka operas pirmsākumi. L2
7. Opera seria un Opera buffa. Baroka opera ārpus Itālijas. L2
8. Baroka koncertžanrs un vokāli simfoniskā mūzika pirms J. S. Baha (A. Korelli, A. Vivaldi, H. Šics u. c.). L2
9. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Klaudio Monteverdi, Alesandro Skarlatti un Džovanni Batistas Pergolēzi operām, Arkandželo Korelli un Antonio Vivaldi vijolkoncertiem, Heinriha Šica kordarbiem u. c. S2
10. Baroka mūzika soloinstrumentiem: jaunie žanri (angļu vērdžinelisti, franču klavesinisti, D. Bukstehūde, D. Skarlatti u. c.). L2
11. G. F. Hendeļa personība un mūzikas stils. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., D. Skarlatti sonātēm, G. F. Hendeļa oratorijām, operu Rinaldo un instrumentāldarbiem u. c. S2
13. J. S. Baha personība un mūzikas stils: instrumentālā daiļrade. L2
14. J. S. Baha personība un mūzikas stils: vokāli instrumentālā daiļrade. L2
15. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., J. S. Baha koncertiem un kamerdarbiem (svītām, prelūdiem un fūgām) pasijām, kantātēm, Mesu h moll u. c. S2
16. Agrīnais klasicisms (Manheimas skolas pirmsākumi orķestra mūzikā; Kristofa Vilibalda Gluka operas). L2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press

Bukofzer M.F. (1947). Music in the Baroque Era. From Monteverdi to Bach. New York: Norton

Companion to Baroque Music / comp. and ed. by J.A. Sadie, forew. by Ch. Hogwood. - London, 1990

Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992

Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.

Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.

Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

Taruskin R. Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press, 2005.

Taruskin R. Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press, 2005.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians (Ed.Stanley Sadie; Executive ed. John Tyrrell). – London: Macmillan, 2001.

Torgāns J. Mūzika šodien. – Rīga: Zvaigzne, 1983

Tyson A. (1990). Some Features of the Autograph Score of Don Giovanni.-In Book: Israel Studies in Musicology, Vol.V. Jerusalem, 7.-26. p.

Whittall A. (1999). Musical composition in the twentieth century. Oxford

Барсова, И. (1975). Симфонии Густава Малера. Москва

Инструментальная музыка классицизма. Сборник статей. Москва, 1998

Кириллина, Л. (2006). Реформаторские оперы Глюка. Москва: Классика XXI

Конен, В. (1968). Этюды о зарубежной музыке. Москва

Лобанова, М. (1994). Западноевропейское музыкальное барокко: Проблемы эстетики и поэтики. Москва

От Люлли до наших дней. Сборник статей. Сост. В. Конен. Москва, 1967

Стравинский, И. (1971). Диалоги. Л.: Музыка

Швейцер, А. (1964). Иоганн Себастьян Бах. Москва,

Яроцинский, С. (1978). Дебюсси. Импрессионизм и символизм. Москва

Papildus informācijas avoti

Badura-Skoda E.und P. (1957). Mozart-Interpretation. Wien und Stuttgart

Beyer R. (2000). Ökonomie der Mittel und ausgewogener Klang. Wie Joseph Haydn seine Symphonien instrumentierte. Im Zeitschrift: Das Orchester, H. 9, S. 18-25

Harnoncourt N. (1985). Der musikalische Dialog. Gedanken zu Monteverdi, Bach und Mozart. – Salzburg/ Wien, [2]

Landon Robbins H.C. (1976-1978). Haydn-Chronicle and Works. Indiana Univ. Press,: Vol. II. Haydn at Eszterhaza, 1766-1790

Vol.III. Haydn in England, 1791-1795

Longyear R. Nineteenth-Century Romanticism in Music. Second Edition. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1973.

Neues Handbuch der Musikwissenschaft. – Laaber:

Bd. 4. Die Musik des 17. Jahrhunderts. / W. Braun, 1981

Bd. 5. Die Musik des 18. Jahrhunderts. / C. Dahlhaus, Hrsg, 1985

Bd. 7. Die Musik des 20. Jahrhunderts. / H. Danuser, 1984

Strimple N. Choral Music in the Twentieth Century. – Portland: Amadeuss Press, 2002.

Vītoliņš J. Mūzikas vēsture. – Rīga: Grāmatu Draugs, 1939.

Whittall A. Exploring Twentieth-Century Music : Tradition and Innovation. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.

Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. Ч.1-2, Москва: Музыка, 1982.

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture II
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ1551
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	1
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Priekšzināšanas	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – stabilas zināšanas par nozīmīgākajiem vēstures periodiem profesionālās mūzikas attīstībā pasaulē, radot pamatu šo zināšanu radošam izmantojumam praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par pasaules vēstures procesu ietekmi uz mūzikas kultūru dažādos laikmetos un reģionos. 2. Veidot izpratni par mūzikas vēstures saikni ar radniecīgiem procesiem citās mākslās. 3. Veidot izsmelšu priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm profesionālās mūzikas kultūras attīstībā dažādos vēstures periodos – viduslaikos, renesansē, barokā, klasicismā, romantismā, 20. gadsimtā un mūsdienu laikmetā – 21. gadsimtā. 4. Rosināt uz iegūto zināšanu pamata patstāvīgi vērtēt dažādu, iepriekš nezināmu skaņdarbu rašanās vēsturisko kontekstu un stilistiku. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>II semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vīnes klasicisms 18. gadsimta otrajā pusē. L12, S4 2. Vīnes klasicisms 19. gadsimta sākumā. L6, S4 3. Agrīnais romantisms. L6, S2 <p>Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi</p>	

Studiju rezultāti**ZINĀŠANAS**

1. Pārzina svarīgākās muzikālās daiļrades un mūzikas kultūras attīstības procesa norises laikposmā no viduslaikiem līdz 21. gadsimtam.
2. Pārzina paralēles pasaules vispārējā un mūzikas vēsturē dažādos laikposmos.
3. Pārzina paralēles mūzikas un citu mākslu attīstībā dažādos laikposmos.

PRASMES

4. Prot apzināti lietot mūzikas stilistisko terminoloģiju un to izmanto, patstāvīgi raksturojot norises dažādos mūzikas vēstures periodos.
5. Prot patstāvīgi analītiski izvērtēt dažādu periodu vēsturiski nozīmīgāko komponistu mūziku.

KOMPETENCE

6. Demonstrē izpratni par mūzikas vēstures evolūciju.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagogiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,

2. semestrī:

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press

Taruskin R. (2005). Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press (lasīt par Vīnes klasicisma laikmetu)

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu analīze, pielietojot mūzikas vēstures kursā gūtās zināšanas:

2. semestrī – Vīnes klasiķu, agrīno romantiķu skaņdarbi

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 2. semestrī

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

II semestris

1. Jozefs Haidns: personība un mūzikas stils Vīnes klasicisma kontekstā. J.Haidna simfonijas, stīgu kvarteti. L2
2. J. Haidna sonātes, oratorijas. L2
3. Volfgangs Amadejs Mocarts: personība un mūzikas stils. V.A. Mocarta simfoniskā un vokāli simfoniskā mūzika. L2
4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., J. Haidna Londonas simfonijām, stīgu kvartetiem, oratorijām, V.A. Mocarta 40. simfoniju, Rekviēmu u. c. S2
5. V.A. Mocarta klaviermūzika un kamerdarbi, t. sk. skaņdarbi mājas muzicēšanai. L2
6. Volfganga Amadeja Mocarta operu žanriskā daudzveidība: Figaro kāzas, Dons Žuans. L2
7. V.A. Mocarta operu žanriskā daudzveidība: Bēgšana no seraja, Burvju flauta. L2
8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., klaviersonātēm, fantāzijām klavierēm, vijoļsonātēm, divertismentiem, operām u. c. S2
9. Ludvigs van Bēthovens (1770-1827). Personība (komponista liktenis, ar to saistītie sarežģījumi) un mūzikas stils. L2
10. L.van Bēthovena simfoniju dramaturģijas specifika . L2
11. Sonātes u. c. žanru novatorisks traktējums L. van Bēthovena daiļradē. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., L. van Bēthovena simfonijām (3., 5-7., 9.), klaviersonātēm (8., 17., 21., 23. u. c.), uvertīrām Egmonts, Koriolans u. c. S2
13. Romantisma estētikas pamatprincipi. To izpausme Franča Šūberta instrumentālmūzikā. L2
14. Franča Šūberta vokālā mūzika. L2
15. Karls Marija fon Vēbers – vācu nacionālās operas pamatlicējs. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., F. Šūberta solodziesmām, stīgu kvartetiem, klaviersonātēm un Nepabeigto simfoniju, K.M. fon Vēbera operu Burvju strēlnieks u. c.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press

Bukofzer M.F. (1947). Music in the Baroque Era. From Monteverdi to Bach. New York: Norton

Companion to Baroque Music / comp. and ed. by J.A. Sadie, forew. by Ch. Hogwood. - London, 1990

Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992

Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.

Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.

Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

Taruskin R. Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press, 2005.

Taruskin R. Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press, 2005.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians (Ed.Stanley Sadie; Executive ed. John Tyrrell). – London: Macmillan, 2001.

Torgāns J. Mūzika šodien. – Rīga: Zvaigzne, 1983

Tyson A. (1990). Some Features of the Autograph Score of Don Giovanni.-In Book: Israel Studies in Musicology, Vol.V. Jerusalem, 7.-26. p.

<p>Whittall A. (1999). Musical composition in the twentieth century. Oxford</p> <p>Барсова, И. (1975). Симфонии Густава Малера. Москва</p> <p>Инструментальная музыка классицизма. Сборник статей. Москва, 1998</p> <p>Кириллина, Л. (2006). Реформаторские оперы Глюка. Москва: Классика XXI</p> <p>Конен, В. (1968). Этюды о зарубежной музыке. Москва</p> <p>Лобанова, М. (1994). Западноевропейское музыкальное барокко: Проблемы эстетики и поэтики. Москва</p> <p>От Люлли до наших дней. Сборник статей. Сост. В. Конен. Москва, 1967</p> <p>Стравинский, И. (1971). Диалоги. Л.: Музыка</p> <p>Швейцер, А. (1964). Иоганн Себастьян Бах. Москва,</p> <p>Яроцинский, С. (1978). Дебюсси. Импрессионизм и символизм. Москва</p>
<p><i>Papildus informācijas avoti</i></p> <p>Badura-Skoda E.und P. (1957). Mozart-Interpretation. Wien und Stuttgart</p> <p>Beyer R. (2000). Ökonomie der Mittel und ausgewogener Klang. Wie Joseph Haydn seine Symphonien instrumentierte. Im Zeitschrift: Das Orchester, H. 9, S. 18-25</p> <p>Harnoncourt N. (1985). Der musikalische Dialog. Gedanken zu Monteverdi, Bach und Mozart. – Salzburg/ Wien, [2]</p> <p>Landon Robbins H.C. (1976-1978). Haydn-Chronicle and Works. Indiana Univ. Press,: Vol. II. Haydn at Eszterhaza, 1766-1790</p> <p>Vol.III. Haydn in England, 1791-1795</p> <p>Longyear R. Nineteenth-Century Romanticism in Music. Second Edition. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1973.</p> <p>Neues Handbuch der Musikwissenschaft. – Laaber:</p> <p>Bd. 4. Die Musik des 17. Jahrhunderts. / W. Braun, 1981</p> <p>Bd. 5. Die Musik des 18. Jahrhunderts. / C. Dahlhaus, Hrsg, 1985</p> <p>Bd. 7. Die Musik des 20. Jahrhunderts. / H. Danuser, 1984</p> <p>Strimle N. Choral Music in the Twentieth Century. – Portland: Amadeuss Press, 2002.</p> <p>Vītolīņš J. Mūzikas vēsture. – Rīga: Grāmatu Draugs, 1939.</p> <p>Whittall A. Exploring Twentieth-Century Music : Tradition and Innovation. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.</p> <p>Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.</p> <p>Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. Ч.1-2, Москва: Музыка, 1982.</p>
<p><i>Periodika un citi informācijas avoti</i></p> <p>Žurnāli:</p> <p>19th Century Music</p> <p>Contemporary Music Review – https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>Krājumi:</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Datu bāzes:</p> <p>Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture III
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ2599
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Priekšzināšanas	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – stabilas zināšanas par nozīmīgākajiem vēstures periodiem profesionālās mūzikas attīstībā pasaulē, radot pamatu šo zināšanu radošam izmantojumam praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par pasaules vēstures procesu ietekmi uz mūzikas kultūru dažādos laikmetos un reģionos. 2. Veidot izpratni par mūzikas vēstures saikni ar radniecīgiem procesiem citās mākslās. 3. Veidot izsmelšu priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm profesionālās mūzikas kultūras attīstībā dažādos vēstures periodos – viduslaikos, renesansē, barokā, klasicismā, romantismā, 20. gadsimtā un mūsdienu laikmetā – 21. gadsimtā. 4. Rosināt uz iegūto zināšanu pamata patstāvīgi vērtēt dažādu, iepriekš nezināmu skaņdarbu rašanās vēsturisko kontekstu un stilistiku.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>III semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Romantisma vidusperiods: tā izpausmes dažādos Rietumeiropas reģionos. L6, S2 2. Romantisma vidusperiods; tā izpausmes Austrumeiropā un Krievijā. L6, S2 3. Vēlīnais romantisms: tā izpausmes dažādos Rietumeiropas reģionos. L6, S2 4. Vēlīnais romantisms: tā izpausmes Austrumeiropā un Krievijā. L6, S2 <p>Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi</p>

Studiju rezultāti**ZINĀŠANAS**

1. Pārzina svarīgākās muzikālās daiļrades un mūzikas kultūras attīstības procesa norises laikposmā no viduslaikiem līdz 21. gadsimtam.
2. Pārzina paralēles pasaules vispārējā un mūzikas vēsturē dažādos laikposmos.
3. Pārzina paralēles mūzikas un citu mākslu attīstībā dažādos laikposmos.

PRASMES

4. Prot apzināti lietot mūzikas stilistisko terminoloģiju un to izmanto, patstāvīgi raksturojot norises dažādos mūzikas vēstures periodos.
5. Prot patstāvīgi analītiski izvērtēt dažādu periodu vēsturiski nozīmīgāko komponistu mūziku.

KOMPETENCE

6. Demonstrē izpratni par mūzikas vēstures evolūciju.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagogiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,

3. semestrī:

Taruskin R. (2005) Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press (lasīt par mūziku 19. gs.)

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu analīze, pielietojot mūzikas vēstures kursā gūtās zināšanas:

3. semestrī – romantisma vidus perioda komponistu un vēlīno romantiķu skaņdarbi.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 3. semestrī

Eksāmens: referāts – 20%; testi – 20%; atbildes kolokvijveida sarunā – 60%

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
3. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	

Kursa saturs

III semestris

1. Fēlikss Mendelszons-Bartoldi un Roberts Šūmanis vācu mūzikā. L2
2. Franču mūzikas kultūra un Hektora Berlioza daiļrade. L2
3. 19. gadsimta 1. puses itāļu opermākslas raksturojums. Džoakīno Rosīni u. c. bel canto meistari. L2
4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, F. Mendelszona-Bartoldi dziesmām bez vārdiem, R. Šūmaņa Karnevālu un solodziesmu cikliem, H. Berlioza Fantastisko simfoniju, Dž. Rosīni operu Seviljas bārdzinis u. c. S2
5. Nacionālā romantisma idejas un to izpausme mūzikā. F. Šopēna personība un mūzikas stils. L2
6. F. Šopēna mūzikas raksturīgie žanri. L2
7. Romantisma īpatnības Krievijas kultūrtelpā saiknē ar šī reģiona kopējām attīstības tendencēm. Mihails Gļinka un viņa iespaids uz krievu mūzikas turpmāko attīstību. L2
8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., F. Šopēna Sonāti b moll, noktirnēm, etīdēm, mazurkām, polonēzēm, M. Gļinkas operām Ivans Susaņins un Ruslans un Ludmila, viņa orķestra darbiem. S2
9. Ričards Vāgners un Džuzepe Verdi – dažādi ceļi opermākslas attīstībā. L2
10. Johanness Brāmss: personība un mūzikas stils. L2
11. Nacionālās mūzikas kultūras 19. gadsimta noslēgumā. Ferencs Lissts un Edvards Grīgs. L2
12. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., R. Vāgnera Tanheizeru un Dž. Verdi Rigoletto, J. Brāmsa četrām simfonijām un Vācu rekviēmu, F. Lista Ceļojuma gadiem, E. Grīga mūziku H. Ibsena drāmai Pērs Gints u. c.
13. Nacionālās mūzikas kultūras 19. gadsimta otrajā pusē. Bedržihs Smetana, Antonīns Dvoržāks. L2
14. Varenā kopa krievu mūzikā. L2
15. Pēteris Čaikovskis. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., B. Smetanas simfonisko poēmu ciklu Mana dzimtene, operu Pārdotā līgava, A. Dvoržāka simfoniju No Jaunās pasaules, M. Musorgska un N. Rimskā-Korsakova operām, P. Čaikovska operām (īpaši Jevgeņijs Oņegins, Pīķa dāma), 6 simfonijām u. c. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press

Bukofzer M.F. (1947). Music in the Baroque Era. From Monteverdi to Bach. New York: Norton

Companion to Baroque Music / comp. and ed. by J.A. Sadie, forew. by Ch. Hogwood. - London, 1990

Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992

Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.

Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.

Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

Taruskin R. Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press, 2005.

Taruskin R. Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press, 2005.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians (Ed.Stanley Sadie; Executive ed. John Tyrrell). – London: Macmillan, 2001.

Torgāns J. Mūzika šodien. – Rīga: Zvaigzne, 1983

Tyson A. (1990). Some Features of the Autograph Score of Don Giovanni.-In Book: Israel Studies in Musicology, Vol.V. Jerusalem, 7.-26. p.

Whittall A. (1999). Musical composition in the twentieth century. Oxford

Барсова, И. (1975). Симфонии Густава Малера. Москва

Инструментальная музыка классицизма. Сборник статей. Москва, 1998

Кириллина, Л. (2006). Реформаторские оперы Глюка. Москва: Классика XXI

Конен, В. (1968). Этюды о зарубежной музыке. Москва

Лобанова, М. (1994). Западноевропейское музыкальное барокко: Проблемы эстетики и поэтики. Москва

От Люлли до наших дней. Сборник статей. Сост. В. Конен. Москва, 1967

Стравинский, И. (1971). Диалоги. Л.: Музыка

Швейцер, А. (1964). Иоганн Себастьян Бах. Москва,

Яроцинский, С. (1978). Дебюсси. Импрессионизм и символизм. Москва

Papildus informācijas avoti

Badura-Skoda E.und P. (1957). Mozart-Interpretation. Wien und Stuttgart

Beyer R. (2000). Ökonomie der Mittel und ausgewogener Klang. Wie Joseph Haydn seine Symphonien instrumentierte. Im Zeitschrift: Das Orchester, H. 9, S. 18-25

Harnoncourt N. (1985). Der musikalische Dialog. Gedanken zu Monteverdi, Bach und Mozart. – Salzburg/ Wien, [2]

Landon Robbins H.C. (1976-1978). Haydn-Chronicle and Works. Indiana Univ. Press,: Vol. II. Haydn at Eszterhaza, 1766-1790

Vol.III. Haydn in England, 1791-1795

Longyear R. Nineteenth-Century Romanticism in Music. Second Edition. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1973.

Neues Handbuch der Musikwissenschaft. – Laaber:

Bd. 4. Die Musik des 17. Jahrhunderts. / W. Braun, 1981

Bd. 5. Die Musik des 18. Jahrhunderts. / C. Dahlhaus, Hrsg, 1985

Bd. 7. Die Musik des 20. Jahrhunderts. / H. Danuser, 1984

Strimple N. Choral Music in the Twentieth Century. – Portland: Amadeuss Press, 2002.

Vītolīņš J. Mūzikas vēsture. – Rīga: Grāmatu Draugs, 1939.

Whittall A. Exploring Twentieth-Century Music: Tradition and Innovation. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.

Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. Ч.1-2, Москва: Музыка, 1982.

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes: Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

<i>Piezīmes</i>
Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaure studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.
Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: vispārējā mūzikas vēsture IV
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ2600
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	2
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Priekšzināšanas	
Zināšanas un praktiskas iemaņas solfedžo un mūzikas teorijā	
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – stabilas zināšanas par nozīmīgākajiem vēstures periodiem profesionālās mūzikas attīstībā pasaulē, radot pamatu šo zināšanu radošam izmantojumam praksē.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par pasaules vēstures procesu ietekmi uz mūzikas kultūru dažādos laikmetos un reģionos. 2. Veidot izpratni par mūzikas vēstures saikni ar radniecīgiem procesiem citās mākslās. 3. Veidot izsmelšu priekšstatu par nozīmīgākajām tendencēm profesionālās mūzikas kultūras attīstībā dažādos vēstures periodos – viduslaikos, renesansē, barokā, klasicismā, romantismā, 20. gadsimtā un mūsdienu laikmetā – 21. gadsimtā. 4. Rosināt uz iegūto zināšanu pamata patstāvīgi vērtēt dažādu, iepriekš nezināmu skaņdarbu rašanās vēsturisko kontekstu un stilistiku.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>IV semestris</p> <p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Franču mūzika 20. gadsimtā: impresionisms, franču sešinieks, O. Mesiāns. Ungāru komponista Bēlas Bartoka daiļrade. L6, S2 2. Vācu un austriešu mūzika 20. gadsimtā: G. Mālers, R. Štrauss, P. Hindemits, Jaunā Vīnes skola, Darmštates vasaras kursi. L6, S2 3. Krievu mūzika 20. gadsimtā: A. Skrjabin, S. Rahmaņinovs, I. Stravinskis, S. Prokofjevs, D. Šostakovičs un viņa sekotāji. L8, S2

4. Polijas mūzika 20. gadsimtā. Amerikas mūzika 20. gadsimtā. L2
5. 21. gadsimta mūzikas stilistiskā kopaina. L2, S2

Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Pārzina svarīgākās muzikālās daiļrades un mūzikas kultūras attīstības procesa norises laikposmā no viduslaikiem līdz 21. gadsimtam.
2. Pārzina paralēles pasaules vispārējā un mūzikas vēsturē dažādos laikposmos.
3. Pārzina paralēles mūzikas un citu mākslu attīstībā dažādos laikposmos.

PRASMES

4. Prot apzināti lietot mūzikas stilistisko terminoloģiju un to izmanto, patstāvīgi raksturojot norises dažādos mūzikas vēstures periodos.
5. Prot patstāvīgi analītiski izvērtēt dažādu periodu vēsturiski nozīmīgāko komponistu mūziku.

KOMPETENCE

6. Demonstrē izpratni par mūzikas vēstures evolūciju.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagogiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,
4. semestrī:

Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu analīze, pielietojot mūzikas vēstures kursā gūtās zināšanas:
4. semestrī – 20.–21. gs. komponistu skaņdarbi.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 4. semestrī

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
4. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

IV semestris

1. Mūzika 19. un 20. gadsimta mijā un 20. gadsimta pirmajā pusē. Franču impresionisms: estētiskās pamatnostādnes, Kloda Debisī un Morisa Ravela klaviermūzika, simfoniskie darbi, skatuves mūzika. L2
2. Franču mūzika pēcimpresionisma laikmetā: franču sešinieks (t. sk. A. Onegērs), O. Mesiāns. L2
3. Bēlas Bartoka daiļrade. L2
4. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., K. Debisī prelūdijām, M. Ravela simfoniskajām dejām, A. Onegēra simfonisko darbu Pacific 231, O. Mesiāna Kvartetu laika galam, B. Bartoka Mūziku stīgām, sitaminstrumentiem un čelestai u. c. S2
5. Vācu mūzikas kultūra 19. un 20. gadsimta mijā un 20. gadsimta sākumā. Pāreja no vēlīnā romantisma uz ekspresionismu. R. Štrausa un G. Mālera daiļrades raksturojums. R. Štrausa opera Salome u. c. skaņdarbi. G. Mālera simfonijas un vokālie cikli. L2
6. Vācu mūzika pēc 1. pasaules kara. P. Hindemita mūzikas valodas īpatnības; K. Orfa skatuves darbi. L2
7. Ekspresionisms. Jaunā Vīnes skola. Avangards un Darmštates skola (Rietumvācija) pēc 2. pasaules kara. L2
8. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., G. Mālera Pirmo un Ceturto simfoniju, Albāna Berga Lirisko svītu, K. Orfa Carmina Burana, P. Hindemita simfoniju Gleznatājs Matīss u. c. S2
9. A. Skrjabina un S. Rahmaņinova dažādie ceļi krievu mūzikas attīstībai: modernais un postromantiskais. L2
10. I. Stravinska mūzika neofolklorisma u. c. 20. gadsimta tendenču kontekstā. L2
11. S. Prokofjeva daiļrades raksturojums: baleti, operas, simfoniskā mūzika, kameramūzikas žanri. L2
12. D. Šostakoviča mūzikas stila īpatnības. Simfoniskie darbi, skatuviskie žanri, klaviermūzika, kameransambļi. D. Šostakoviča ietekme uz krievu mūzikas turpmāko attīstību, īpaši A. Šnitkes daiļradi. L2
13. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes, piem., A. Skrjabina Ekstāzes poēmu, S. Rahmaņinova Rapsodiju par Paganīni tēmu, I. Stravinska baletu Petruška, S. Prokofjeva baletu Romeo un Džuljeta, D. Šostakoviča simfonijām, stīgu kvarteti u. c.
14. Polijas mūzika 20. gadsimtā. Amerikāņu mūzikas kultūra 20. gadsimtā. Č. Aivsa kameramūzikas paraugi; Dž. Gēršvina daiļrades īpatnības: džeza un klasiskās tradīcijas sintēze. Jauni meklējumi 20. gs. 2. pusē (Dž. Keidžs, Dž. Krams, minimālisti). L2
15. 21. gadsimta mūzikas stilistiskā kopaina: digitālā laikmeta iespaids uz akadēmisko žanru mūziku. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests, 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piem., Č. Aivsa Jautājumu bez atbildes, Dž. Keidža skaņdarbiem sagatavotām klavierēm, K. Penderecka Lūkas pasiju, Gijas Kančeli, Arvo Perta darbiem u. c.

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Abert H. (2007). W. A. Mozart. New Haven, London: Yale University Press
Bukofzer M.F. (1947). Music in the Baroque Era. From Monteverdi to Bach. New York: Norton
Companion to Baroque Music / comp. and ed. by J.A. Sadie, forew. by Ch. Hogwood. - London, 1990
Companion to Medieval and Renaissance Music / ed. by T. Knighton and D. Fallows. London, 1992
Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.

Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.

Ross A. Viss cits ir troksnis. 20. gadsimta mūzikas vēsture. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.

Taruskin R. Music in the Seventeenth and Eighteenth Centuries: The Oxford History of Western Music. – Oxford: Oxford University Press, 2005.

Taruskin R. Nineteenth Century Music (Volume 3). – Oxford: Oxford University Press, 2005.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians (Ed. Stanley Sadie; Executive ed. John Tyrrell). – London: Macmillan, 2001.

Torgāns J. Mūzika šodien. – Rīga: Zvaigzne, 1983

Tyson A. (1990). Some Features of the Autograph Score of Don Giovanni.-In Book: Israel Studies in Musicology, Vol.V. Jerusalem, 7.-26. p.

Whittall A. (1999). Musical composition in the twentieth century. Oxford

Барсова, И. (1975). Симфонии Густава Малера. Москва

Инструментальная музыка классицизма. Сборник статей. Москва, 1998

Кириллина, Л. (2006). Реформаторские оперы Глюка. Москва: Классика XXI

Конен, В. (1968). Этюды о зарубежной музыке. Москва

Лобанова, М. (1994). Западноевропейское музыкальное барокко: Проблемы эстетики и поэтики. Москва

От Люлли до наших дней. Сборник статей. Сост. В. Конен. Москва, 1967

Стравинский, И. (1971). Диалоги. Л.: Музыка

Швейцер, А. (1964). Иоганн Себастьян Бах. Москва,

Яроцинский, С. (1978). Дебюсси. Импрессионизм и символизм. Москва

Papildus informācijas avoti

Badura-Skoda E.und P. (1957). Mozart-Interpretation. Wien und Stuttgart

Beyer R. (2000). Ökonomie der Mittel und ausgewogener Klang. Wie Joseph Haydn seine Symphonien instrumentierte. Im Zeitschrift: Das Orchester, H. 9, S. 18-25

Harnoncourt N. (1985). Der musikalische Dialog. Gedanken zu Monteverdi, Bach und Mozart. – Salzburg/ Wien, [2]

Landon Robbins H.C. (1976-1978). Haydn-Chronicle and Works. Indiana Univ. Press,: Vol. II. Haydn at Eszterhaza, 1766-1790

Vol.III. Haydn in England, 1791-1795

Longyear R. Nineteenth-Century Romanticism in Music. Second Edition. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1973.

Neues Handbuch der Musikwissenschaft. – Laaber:

Bd. 4. Die Musik des 17. Jahrhunderts. / W. Braun, 1981

Bd. 5. Die Musik des 18. Jahrhunderts. / C. Dahlhaus, Hrsg, 1985

Bd. 7. Die Musik des 20. Jahrhunderts. / H. Danuser, 1984

Strimple N. Choral Music in the Twentieth Century. – Portland: Amadeuss Press, 2002.

Vītolīņš J. Mūzikas vēsture. – Rīga: Grāmatu Draugs, 1939.

Whittall A. Exploring Twentieth-Century Music: Tradition and Innovation. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.

Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. Ч.1-2, Москва: Музыка, 1982.

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>
Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: Latvijas mūzikas vēsture
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3499
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3.
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete
Kursa docētājs(-i)	Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete
Priekšzināšanas	Vispārējās mūzikas vēstures kursa apguve atbilstoši moduļa Mūzika prasībām
Studiju kursa anotācija	<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – veidot izsmeļošu priekšstatu par Latvijas mūzikas vēsturi; veicināt mūzikas uztveres un skaņdarba analīzes iemaņu attīstību, vienlaikus veidot metodoloģiskus principus Latvijas mūzikas dzīves parādību apzināšanai zinātniskā skatījumā.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apgūt Latvijas mūzikas vēsturi mūzikas skolotāja profesionālajai darbībai nepieciešamajā līmenī, gūstot izpratni par Latvijas mūzikas attīstības ciešo saikni ar vispārējiem vēsturiskiem procesiem gan sociālpolitiskajā dzīvē, gan dažādās kultūras un mākslas jomās. 2. Rosināt vispusīgu izpratni par Latvijas mūzikas vēstures nozīmīgākajām vērtībām un to rezonansi pasaules kultūras kontekstā. 3. Rosināt vispusīgu izpratni par laikmetīgajām tendencēm Latvijas mūzikas dzīvē.
Studiju kursa kalendārais plāns	<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mūzika Latvijā: no pirmajām liecībām līdz Latvijas brīvvalsts dibināšanai (1918). L8, S2 2. Mūzika Latvijā 1918.-1944. gadā. L6, S2 3. Mūzika Latvijā 1945.-1990. gadā. L6, S2 5. Mūzika Latvijā pēcpadomju laikā. Latviešu mūzika ārzemēs. L4, S2 <p>Izmantojamās studiju metodes un formas – lekcijas, semināri, konsultācijas, patstāvīgie darbi</p>

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Spēj parādīt mūzikas mākslas nozarei raksturīgās specializētās mūzikas vēstures zināšanas un šo zināšanu praktisku izpratni par Latvijas mūzikas vēstures evolūcijas gaitu, par skaņdarbu tēlainību, dramaturģiju, formveidi, harmonisko valodu u.c. būtiskiem analīzes jautājumiem un to saskarsmi pedagoģiskajā procesā.

PRASMES

2. Raksturot komponista dzīvi un daiļradi to sasaistot kultūrvēstures kontekstā.
3. Noteikt skaņdarba piederību konkrētam mūzikas stilam, žanram un komponistam.
4. Raksturot skaņdarba tēlainību, dramaturģiju, formveidi, harmonisko valodu u.c. būtiskus analīzes jautājumus.

KOMPETENCE

5. Demonstrē izpratni par Latvijas mūzikas vēstures evolūciju, komponistiem un to skaņdarbiem.
6. Prot identificēt, analizēt un noteikt skaņdarbu kompozīcijas likumsakarības akadēmiskajā, tradicionālajā, sakrālajā un populārajā mūzikā.
7. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt Latvijas mūzikas vēstures mācību ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
8. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā.
9. Prot paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- tēmai atbilstošas literatūras studijas, piemēram,
  - saiknē ar latviešu tautasdziesmu:
Avramecs B., Muktupāvels V. Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika. – Rīga: Musica Baltica, 1997.
  - saiknē ar dziesmu svētku kustības pirmsākumiem:
Grazužiņa I. Dziesmu svētku mazā enciklopēdija. – Rīga: Musica Baltica, 2004.
  - saiknē ar simfonisko mūziku dažādos laikmetos:
Kārklīņš L. Simfoniskā mūzika Latvijā. – Rīga, Liesma, 1990.
  - saiknē ar Latvijas mūzikas vēstures sociālkulturālo kontekstu:
Klotiņš A. Mūzika okupācijā. – Rīga: Zinātne, 2011.;
Klotiņš A. Mūzika pēckara staļinismā. – Rīga: Zinātne, 2018.
  - saiknē ar laikmetīgo mūziku (20. gs. 90. gados un 21. gs.):
Šarkovska-Liepiņa I. (sast.). Latviešu mūzikas kods. Versijas par mūziku gadsimā mijā. – Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2014; u. c.;
Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika. – Rīga: Liesma, 1979.;
Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika pēc divdesmit gadiem. – Rīga: Jumava, 2000.
- specialitātes repertuāra u. c. skaņdarbu (piemēram, koncertizpildījumā dzirdēto darbu, teātrī redzēto operu) analīze, pielietojot šajā kursā gūtās zināšanas;
- prezentāciju gatavošana nolūkā sniegt padziļinātu pārskatu par atsevišķām tēmām.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 5. semestrī

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un atbilstoši "Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Mūzikas kultūras norises Latvijā līdz 19. gs. vidum. Divi atšķirīgi kultūrslāņi: latviešu tautasdziesma un vācbaltu mūzika. L2
2. Nacionālā atmoda 19. gs. otrajā pusē un tās iespaids uz mūzikas dzīvi. Pirmie latviešu komponisti. L2
3. Dziesmu svētku kustības pirmsākumi, to iespaids uz latviešu kordziesmas attīstību. L2
4. Latvijas mūzikas dzīve 20. gadsimta sākumā: periods līdz Latvijas brīvvalsts dibināšanai. L2
5. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Baumaņu Kārļa, Emīļa Melngaiļa un Jāzepa Vītola kordziesmas, Vītola orķestra darbi un klaviermūzika, Emīļa Dārziņa un Alfrēda Kalniņa solodziesmas, Jurjānu Andreja kantātes u. c. S2
6. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Vispārējais vēsturiskais konteksts. Vokālā un instrumentālā kameramūzika. L2
7. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Opera un balets. L2
8. Norises Latvijas mūzikas dzīvē 1918.-1944. gadā. Simfoniskā mūzika. L2
9. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Alfrēda Kaniņa „Baņuta”, Jāņa Mediņa „Uguns un nakts”, Jāņa Mediņa Dainas klavierēm, Jāņa Kalniņa „Hamlets” u. c. S2
10. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Vispārējais vēsturiskais konteksts. Vokālā un instrumentālā kameramūzika. L2
11. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Simfoniskā mūzika. L2
12. Laikposms pēc 2. pasaules kara. Opera un balets. L2
13. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Jāņa Ivanova 20. simfonija, Imanta Kalniņa 4. simfonija, Margēra Zariņa „Partita baroka stilā”, Pētera Plakida un Pētera Vaska kamerdarbi, Romualda Kalsona opera „Pazudušais dēls” u. c. S2
14. Norises Latvijas mūzikas dzīvē no 1990. gada līdz mūsdienām. „Dzelzs priekškara” krišanas un globalizācijas iespaids uz Latvijas mūzikas stilistisko spektru. L2
15. Latviešu mūzika ārzemēs. L2
16. Seminārs: 1) apgūto skaņdarbu tēmu atpazīšanas tests; 2) pārrunas par skaņdarbiem, kuros spilgti izpaužas apgūto mūzikas stilu un žanru iezīmes – piemēram, Ērika Ešenvalda kordarbi, Tālvilža Ķeniņa instrumentālā un vokālā kameramūzika u. c. S2

<i>Obligāti izmantojamie informācijas avoti</i>
<p>Avramecs B., Muktupāvels V. Mūzikas instrumentu mācība. Tradicionālā un populārā mūzika. – Rīga: Musica Baltica, 1997.</p> <p>Bērzkalns V. Latviešu dziesmu svētki trimdā. – Bruklina: Grāmatu draugs: 1968,</p> <p>Briede-Bulavinova V. Latviešu opera. – Rīga: Zinātne, 1975.</p> <p>Grauzdiņa I., Grāvītis O. Dziesmu svētki Latvijā. – Rīga: Latvijas enciklopēdija, 1990.</p> <p>Grauzdiņa I. Dziesmu svētku mazā enciklopēdija. – Rīga: Musica Baltica, 2004.</p> <p>Grauzdiņa I. Tūkstoš mēlēm ērģeles spēlē, jeb grāmata par Latvijas ērģeļu būvētājiem, spēlētājiem, instrumentiem un mūziku. – Rīga: Liesma, 1987.</p> <p>Kārklīšs L. Simfoniskā mūzika Latvijā. – Rīga, Liesma, 1990.</p> <p>Kārklīšs L. Simfoniskie darbi latviešu mūzikā. – Rīga: Liesma, 1973.</p> <p>Klotiņš A. Mūzika okupācijā. – Rīga: Zinātne, 2011.</p> <p>Klotiņš A. Mūzika pēckara staļinismā. – Rīga: Zinātne, 2018.</p> <p>Latviešu kordziesmas antoloģija: 8.-12. sējums. [Priekšvārda, biogrāfiju, zinātnisko komentāru autors A. Klotiņš]. – Rīga: Ave Sol, 2001–2006.</p> <p>Lindenberga V., Torgāns J., Čeže M. Gadsimtu skaņuloki. – Rīga: Zinātne, 2004.</p> <p>Paukste J. Latgales mūzikas kultūra. – Rēzekne: Latgales kultūras centra izdevniecība, 2002.</p> <p>Šarkovska-Liepiņa I. (sast.). Latviešu mūzikas kods. Versijas par mūziku gadsmitu mijā. – Rīga: LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2014.</p> <p>Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika. – Rīga: Liesma, 1979.</p> <p>Zemzare I., Pupa G. Jauno mūzika pēc divdesmit gadiem. – Rīga: Jumava, 2000.</p>
<i>Papildus informācijas avoti</i>
<p>Gailīte Z. Par Rīgas mūziku un kumēdiņu spēli. – Rīga: Pētergailis, 2003.</p> <p>Grāvītis O. Mūzikas publicistika. Izlase. – Rīga: Liesma, 1976.</p> <p>Prānis G. Missale Rigense Livonijas garīgajā kultūrā. – Rīga: Neputns, 2018.</p> <p>Torgāns J. Latviešu mūzikas virsotnes. – Rīga: Zinātne, 2010.</p> <p>Veitners I. Latvijas džeza vēsture 1922-1940. – Rīga: Musica Baltica, 2018.</p> <p>Музыка Советской Латвии. – Рига: Лиесма, 1988.</p>
<i>Periodika un citi informācijas avoti</i>
<p>Krājumi:</p> <p>Latviešu mūzika (ikgadējs almanahs, LVI/Liesma, 1958-1989)</p> <p>Latvju mūzika (ārzemju latviešu izdevums, 1968-2005)</p> <p>Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)</p> <p>Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais (DU MMF izdevums, no 2009)</p> <p>Žurnāli:</p> <p>Dziesmusvētki – https://dziesmusvetki.lndb.lv/</p> <p>Māksla Plus – http://www.makslaplus.lv/</p> <p>Mūzikas Saule – https://www.muzikassaule.lv</p> <p>www.lmic.lv</p> <p>www.muzika.lv</p> <p>www.composer.lv</p> <p>Datu bāzes: Open Research Library – http://www.openresearchlibrary.org/</p>
<i>Piezīmes</i>
<p>Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Skolotājs” B daļas studiju kurss pilna laika studijām.</p>

Kurss tiek docēts latviešu valodā.

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
STUDIJU KURSA APRAKSTS**

Studiju kursa nosaukums	Vispārējā un Latvijas mūzikas vēsture: mūzikas stili un to interpretācija
Studiju kursa kods (DUIS)	MākZ3500
Zinātnes nozare	Mākslas zinātne
Kursa līmenis	3
Kredītpunkti	2
ECTS kredītpunkti	3
Kopējais kontaktstundu skaits	32
Lekciju stundu skaits	24
Semināru stundu skaits	8
Praktisko darbu stundu skaits	-
Laboratorijas darbu stundu skaits	-
Studējošā patstāvīgā darba stundu skaits	48
Kursa autors(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Kursa docētājs(-i)	
Dr. art., asociētā viesprofesore Baiba Jaunslaviete	
Priekšzināšanas	
Zināšanas un praktiskas iemaņas mūzikas vēstures un mūzikas teorijasursos profesionālās moduļa Mūzika 1.-4. semestra līmenī	
Studiju kursa anotācija	
<p>STUDIJU KURSA MĒRĶIS – sniegt veidot vispusīgu priekšstatu par mūzikas stiliem, to specifiskām īpatnībām gan kompozīcijas, gan interpretācijas aspektā, attīstīt mūzikas uztveres spējas, apgūstot skaņdarbu un to interpretāciju stilistikās analīzes metodoloģiju, rosinot nākamajos pedagogus viņu praktiskajā pedagoģiskajā darbībā izkopt audzēkņu stila izjūtu.</p> <p>STUDIJU KURSA UZDEVUMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot izpratni par stila jēdzienu, tā vēsturisko attīstību. 2. Veidot izpratni par interpretācijas jēdziena dažādām šķautnēm, piem., žanra interpretāciju, formas interpretāciju, tembra interpretāciju, atskaņotājinterpretāciju. 3. Sintezējot iepriekš mūzikas vēstures un teorijasursos gūtās zināšanas, izkopt skaņdarbu un to interpretācijas stilistikās analīzes iemaņas. 	
Studiju kursa kalendārais plāns	
<p>STUDIJU KURSA STRUKTŪRA: lekcijas (L) – 24 stundas, semināri (S) – 8 stundas, patstāvīgais darbs (Pd) – 48 stundas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stila jēdziens un stilistikās analīzes koncepti. Dažādu stilu mijiedarbe. L8, S2 2. Žanrs, mūzikas forma un mūzikas valoda stilistikā skatījumā. L4, S2 3. Interpretācijas jēdziens un skaņas interpretācija sonorikā. L4, S2 4. Atskaņotājinterpretācija dažādu laikmetu mūzikā. L8, S2 	

Studiju rezultāti

ZINĀŠANAS

1. Pārzina jēdzienu stils un stilistika nozīmi.
2. Pārzina mūzikas vēsturē ievērojamāko stilu (viduslaiku, renesanses, baroka, klasicisma, romantisma, impresionisma, modernisma, avangarda, neoklasicisma, neoromantisma u.c.) galvenās estētiskās nostādnes un to saikni ar mūzikas valodu.
3. Pārzina dažādu stilu mūzikas interpretācijas tendences atskaņotājmākslā.
4. Pārzina dažādu stilu mūzikas iestudējuma pedagoģiskos aspektus.

PRASMES

5. Prot noteikt skaņdarba piederību konkrētam stilam un analītiski pamatot savu viedokli.
6. Prot izvērtēt skaņdarba interpretācijas (skaņieraksta) atbilstību konkrētam mūzikas stilam un analītiski pamatot savu viedokli.
7. Prot noteikt iespējamās pedagoģiskās problēmas, kas izriet no konkrēta skaņdarba stilistiskās ievirzes, un piedāvāt šo problēmu risinājuma variantus.

KOMPETENCE

8. Demonstrē izpratni par dažādu autoru veidotajām mūzikas stila koncepcijām.
9. Demonstrē izpratni par mūzikas stila mijiedarbi (kopīgās, atšķirīgās iezīmes) ar stila izpausmēm citās mākslas jomās.
10. Prot ilgtspējīgi patstāvīgi saistīt mūzikas stilu un to interpretācijas kursu ar citiem mūzikas teorētiskajiem kursiem un specialitāti.
11. Prot iegūtās zināšanas izmantot profesionāli pedagoģiskajā darbībā.
12. Prot paust savu attieksmi, diskutējot par pašizvērtēšanas un citu studentu iegūtiem rezultātiem un to izmantošanu profesionāli pedagoģiskajā darbībā.

Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums

Studējošo patstāvīgais darbs:

- mūzikas stiliem un interpretācijai veltītās teorētiskās literatūras studijas, piemēram,
- par stilu:

Kudiņš J. Stila jēdziens un tā uztveres īpatnības 20. gadsimta modernisma un postmodernisma uztveres kontekstā. No: Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais. – Daugavpils: DU Akadēmiskais apgāds Saule, 2009.;

Lobanova M. Musical Style And Genre: History and Modernity. – Florence: Taylor and Francis, 2013.

- par interpretāciju:

Navickaitē-Martinelli L. Piano Performance in a Semiotic Key: Society, Musical Canon and Novel Discourses. – Helsinki: Semiotic Society of Finland, 2014.;

Cook N. Beyond the Score: Music as Performance. – New York: Oxford University Press, 2013.

- skaņdarbu (specialitātes repertuāra u. c. darbu) analīze, izmantojot teorētiskajā literatūrā gūtās atziņas;
- interpretāciju, t. sk. specialitātes programmā iekļauto darbu, salīdzinoša analīze, izmantojot teorētiskajā literatūrā gūtās atziņas.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Eksāmens 5. semestrī

Eksāmens: skaņdarba stilistiskā analīze saiknē ar to vai citu interpretācijas aspektu – 50 %;
prezentācija (kāda stila/interpretācijas aspekta padziļināta izpēte, izmantojot teorētiskajā literatūrā
gūtās atziņas) – 50 %

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas
normatīvajiem aktiem un atbilstoši “Nolikumam par studijām Daugavpils Universitātē” (apstiprināts
DU Senāta sēdē 03.04.2024., protokols Nr. 5), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu
apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetences atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

STUDIJU REZULTĀTU VĒRTĒŠANA

Pārbaudījumu veidi	Studiju rezultāti											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1. eksāmens	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Kursa saturs

1. Mūzikas stila definīcija, termina dažādās šķautnes. Paralēles starp stila izpausmēm mūzikā un citās mākslās. L2
2. Stilistiskās analīzes koncepti. L2
3. “Sveša” stila interpretācija laikposmā līdz 20. gadsimtam: dažādas stilistiskā aizguvuma izpausmes (parodijas, korāļu apdares, pasticho, variācijas par cita komponista tēmu, parafrāzes u. tml.). L2
4. Polistilistika 20./21. gadsimta mūzikā: kolāža, alūzija, stilu simbioze, stilizācija. L2
5. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analīzē; 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., J.S. Baha korāļu apdarēm, F. Lista Parafrāzi par Dž. Verdi operas “Rigoletto” tēmām vai tml. S2
6. Žanra teorija un žanra stils L2
7. Mūzikas forma un mūzikas valoda stilistiskā skatījumā. L2
8. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analīzē; 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., P. Plakida “Veltījums Haidnam”, “Vēl viena Vēbera opera” u. c. S2
9. Interpretācijas jēdziena dažādi rakursi. L2
10. Skaņas iespēju interpretācija sonorikā. L2
11. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analīzē, 2) kolokvijveida saruna par skaņdarbiem, kas spilgti ilustrē kādu no lekcijās aplūkotajām tendencēm vai likumsakarībām, piem., K. Penderecka “Raudas Hirosimas upuru piemiņai”, P. Vaska “Baltā ainava” vai tml.
12. Atskaņotā interpretācijas pamatproblēmas: komponista un interpreta attiecību modeļi. L2
13. Senā mūzika: galvenās tendences tās interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
14. Romantisma mūzikas stils: galvenās tendences tā interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
15. 20.–21. gadsimta mūzikas stili: galvenās tendences to interpretācijā pagātnē un mūsdienās. L2
16. Seminārs: 1) tests, pārbaudot apgūtos terminus un prasmi lietot tos analīzē; 2) kolokvijveida saruna par iepazītajām dažādu stilu mūzikas interpretācijām, izraugoties bieži atskaņotus darbus –

piem., J.S. Baha "Labi skaņoto klavīru", F. Šopēna noktirnes, Dž. Verdi un R. Vāgnera operārijas u. tml. S2

Obligāti izmantojamie informācijas avoti

Cook N. Beyond the Score: Music as Performance. – New York: Oxford University Press, 2013.
Kudiņš J. Stila jēdziens un tā uztveres īpatnības 20. gadsimta modernisma un postmodernisma uztveres kontekstā. No: Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais. – Daugavpils: DU Akadēmiskais apgāds Saule, 2009.
Lobanova M. Musical Style And Genre: History and Modernity. – Florence: Taylor and Francis, 2013.
Navickaitē-Martinelli L. Piano Performance in a Semiotic Key: Society, Musical Canon and Novel Discourses. – Helsinki: Semiotic Society of Finland, 2014.
Назайкинский Е. Стиль и жанр в музыке. – Москва: Владос, 2003.

Papildus informācijas avoti

Abraham G. Essays on Russian and East European music. – London : Faber and Faber, 2011
Dambis P. 20.gadsimta mūzikas vēsture. Ceļi un krustceļi. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2003
Flynn S. J. The Presence of Don Quixote in Music, PhD diss., University of Tennessee, 1984
Hanslick E.. Vom Musikalisch-Schönen. Leipzig: Rudolph Weigel, 1854
Jaunslaviete B. Aspazijas dzejolis Mēness starus stīgo latviešu vokālajā mūzikā: kopīgais un atšķirīgais. Krāj.: Aspazija – Rainis. Dzīvā dzīve. Sast. M. Burima. – Rīga: Zinātne, 2017,1 73.-196. lpp.
Meyer M. Literature and Musical Adaptation. Amsterdam; New York: Rodopi, 2002
Morgan R. Twentieth-Century Music : A History of Musical Style in Modern Europe and America. – New York: W. W. Norton & Company, 1991.
Opera. Pasaules opermākslas šedevri. – Rīga: Juventa, 1998.
Torgāns J. Opera libretu spoguļi, 1960-2010. – Rīga: Drukātava, 2012.
Wolf, L. The Singing Turk: Ottoman Power and Operatic Emotions on the European Stage from the Siege of Vienna to the Age of Napoleon. – Stanford, California: Stanford University Press, 2016
Васина-Гроссман В. Романтическая песня XIX века. – Москва: Музыка, 1966.
Кац Б. Музыкальные ключи к русской поэзии. Санкт-Петербург: Композитор, 1997.

Periodika un citi informācijas avoti

Žurnāli:

19th Century Music

Contemporary Music Review – <https://openmusiclibrary.org/journal/contemporary-music-review>

Māksla Plus – <http://www.makslaplus.lv/>

Mūzikas Saule – <https://www.muzikassaule.lv>

The Opera Quarterly

Krājumi:

Mūzikas zinātne šodien: pastāvīgais un mainīgais / Music Science Today: The Permanent and the Changeable (DU MMF izdevums, no 2009)

Mūzikas akadēmijas raksti (JVLMA izdevums, no 2004)

Datu bāzes:

Open Research Library – <http://www.openresearchlibrary.org/>

Piezīmes

Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas "Skolotājs" B daļas studiju kurss pilna laika studijām.

Kurss tiek docēts latviešu valodā.